

YI WEI

MÙA XUÂN **BẮC KINH**

BIÊN NIÊN SỬ VỀ MỘT CUỘC THĂM SÁT

Không xe tăng, không viên chức nào có thể phá hủy ký ức của cả một dân tộc hay của riêng tôi. Tôi nhớ rất rõ mùa xuân ở Bắc Kinh. Tôi đã ở đó. Vào lúc bốn giờ chiều ngày 4 tháng 6 năm 1989, thủ đô mưa rất to. Trời khóc thương cho những người đã khuất.

STANKÉ * 1990

MÙA XUÂN BẮC KINH

LE PRINTEMPS DE BEIJING

Yi Wei

Paris * 05.2025

Ảnh : *Canapress*

Đồ họa : *M. C. P*

Nguồn : *Thư viện Tiểu Lùn*

Chuyển ngữ : Ban Tuyển đọc Thư viện Tiểu Lùn

MÙA XUÂN BẮC KINH
LE PRINTEMPS DE BEIJING

YI WEI

Stanké
Canada * 1990

MỤC LỤC

Sơ đồ Bắc Kinh	15
Giới thiệu	23
1. Hồn ma của ông Hồ	31
2. Bài xã luận làm bùng nổ ngọn lửa	71
3. Cuộc tuyệt thực	157
4. Thiết quân luật ở Bắc Kinh	237
5. Vụ thảm sát	299

6. Đàn áp và phản kháng	441
7. Phần kết	477

BIÊN NIÊN SỬ VỀ MỘT CUỘC THẨM SÁT

của Yi Wei

Không xe tăng, không viên chức nào có thể phá hủy ký ức của cả một dân tộc hay của riêng tôi. Tôi nhớ rất rõ mùa xuân ở Bắc Kinh. Tôi đã ở đó. Vào lúc bốn giờ chiều ngày 4 tháng 6 năm 1989, thủ đô mưa rất to. Trời khóc thương cho những người đã khuất.

Một học sinh đơn độc đấu với xe tăng. Hình ảnh dũng cảm này được truyền đi khắp thế giới, vẫn là biểu tượng cho lòng dũng cảm và quyết tâm của sinh viên Bắc Kinh.

Chuyện gì đã xảy ra với người anh hùng trẻ tuổi này? Để trả thù cho sự liều

lĩnh của anh, chính quyền Trung Quốc đã ra lệnh xử tử anh.

Nhưng không một chiếc xe tăng, không một viên chức nào có thể phá hủy được ký ức của cả một dân tộc hay ký ức của một tác giả.

Lập danh mục trong Dữ liệu xuất bản (Canada)

Yi, Wey

Mùa xuân Bắc Kinh: Biên niên sử của một vụ thảm sát

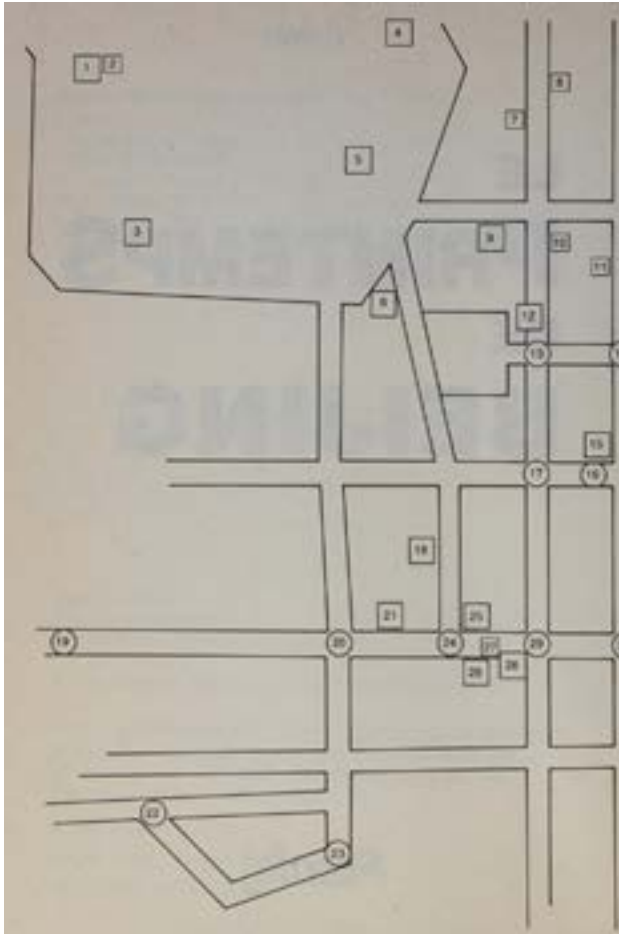
Mã số 2-7604-0364-5

1. Trung Quốc — Lịch sử 1989 (Thảm sát quảng trường Thiên An Môn. 2. Sinh viên — Trung Quốc – Hoạt động chính sách. I. Tiêu đề.

DS779.26.Y48 1990 951.05'8 C90-096217-8

Tác giả xin cảm ơn J.R. và L.L. vì sự hỗ trợ quý báu của họ trong quá trình viết tác phẩm này.

SƠ ĐỒ BẮC KINH

1. Đại học Bắc Kinh.
2. Sơn Kiều Địa, nơi được gọi là “tam giác”.

3. Học viện ngoại ngữ Bắc Kinh.
4. Đại học Thanh Hoa.
5. Đại học Nhân dân.
6. Viện Dân tộc thiểu số Trung Quốc.
7. Công ty Hàng không Vũ trụ Bắc Kinh.
8. Viện Thép Bắc Kinh.
9. Đại học Luật Bắc Kinh.
10. Viện PTT Bắc Kinh.
11. Đại học Sư phạm Bắc Kinh.
12. Ga cổng Tây Chí.
13. Nút giao cổng Tây Chí.
14. Xin Jié-kou.
15. Bệnh viện Nhân dân.
16. Chùa Trắng.

17. Nút giao thông Fu Chen.
18. Khách sạn Dia-Yu-Tai, nơi Gorbachev ở.
19. Nhà hỏa táng Ba Bảo Sơn.
20. Cung Chúc Phên, cách Quảng trường Thiên An Môn 2km.
21. Bảo tàng Quân sự Quốc gia Trung Quốc.
22. Đường Phong Đài.
23. Cầu Lưu Ly, cách Quảng trường Thiên An Môn 15km.
24. Ngã tư đường, ga tàu điện ngầm và bệnh viện Mu Xi di.
25. Tòa nhà Mu Xi số 27, 29.
26. Tòa nhà Mu Xi số 22, 24.

27. Bệnh viện Phúc Hưng (Fu Xing).
28. Tổng liên đoàn Công đoàn toàn Trung Quốc.
29. Cầu Phúc Hưng, Quảng trường và Bệnh viện.
30. Ngã tư Tây Đan.
31. Quận Lưu Bất Khẩu.
32. Cổng Nam Hưng Hoa.
33. Công viên Tchongchan.
34. Tử Cấm Thành.
35. Cổng Hòa Bình Thiên Đàng.
36. Cầu Sông Vàng.
37. Cung Văn hóa Công nhân.
38. Cột cờ đỏ năm sao.

39. Nơi học sinh lắp đặt

Tượng Nữ thần Tự do của họ.

40. Tượng đài Anh hùng Nhân dân.

41. Nhà tưởng niệm Chủ tịch Mao.

42. Tòa nhà Quốc hội:

43. Bảo tàng Lịch sử Cách mạng Trung Quốc.

44. Đường thương mại Thiên Môn.

45. Cảnh sát Bắc Kinh.

46. Ga xe lửa Bắc Kinh.

47. Bộ An ninh Quốc gia.

48. Khách sạn Bắc Kinh.

49. Đường He Yian phía Nam.

50. Vương Phủ Tĩnh (động mạch quan

trọng nhất Trung tâm thương mại Bắc Kinh).

51. Nút giao - Jian guo.

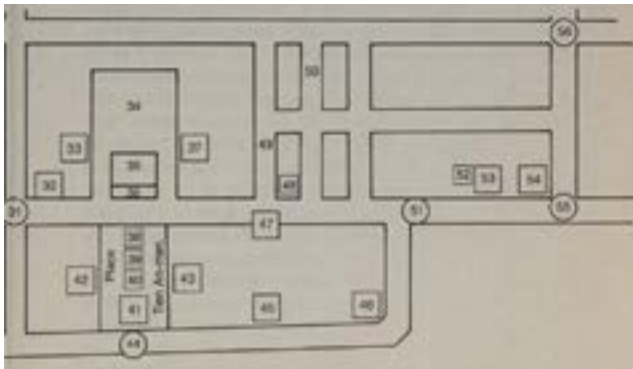
52. Nhà ở của các nhà ngoại giao.

53. CITIC, tòa nhà thương mại nổi tiếng.

54. Trung tâm thương mại quốc tế.

55. Đại Bắc Diệu.

56. Hồ Gia Lâu (Hu Jia-lou).

Bắc Kinh

***Gửi đến ba ngàn sinh viên trẻ biể tình
tại Quảng trường Thiên An Môn. Gửi
đến những người vô tội đã chết và bị
thương vào đêm 3-4 tháng 6 năm 1989
tại Bắc Kinh...***

Giới thiệu

Những người được bảo vệ bởi các hiến chương về quyền và hiến pháp của mình, sống ở các nền dân chủ phương Tây, hãy để tôi nhắc lại những gì đã xảy ra ở Trung Quốc từ ngày 15 tháng 4 đến ngày 4 tháng 6 năm 1989. Mong rằng những ngày này, cùng với rất nhiều ngày khác trong lịch sử đầy biến động của tự do và dân chủ, sẽ mãi mãi được khắc ghi trong trái tim bạn như một sự tri ân đối với trí thông minh và lòng dũng cảm của các sinh viên Bắc Kinh.

Một ngày nào đó họ cũng có cơ hội như bạn. Trong khi đó, những người sống sót đang lần trốn. Nỗi kinh hoàng đang ngự trị ở đất nước tôi. Cô ấy buộc tôi phải viết dưới bút danh vì vợ tôi vẫn sống ở Trung Quốc và thời gian cải tạo ở trại cải tạo rất dài! Tôi đã từng nếm trải điều đó: ba năm ở vùng nông thôn trong suốt thời gian diễn ra những lời tiên tri của vị Chủ tịch Mao đáng kính của chúng ta. Ở trường đại học, bạn bè tôi cũng sợ. Bạn có quyền giữ bí mật nguồn thông tin của mình không? Xin cho phép tôi giữ im lặng và tránh gây nguy hiểm đến tính mạng hoặc sức khỏe của những người cung cấp thông tin cho tôi. Nếu cần, hãy đối chiếu địa điểm, nhân vật và trình tự thời gian của các sự kiện mà tôi mô tả với các tuyên bố của các nhà báo của bạn, và sau đó bạn sẽ có thể xác thực câu chuyện của tôi... hoặc của họ. Từ khi đến Toron-

to, tôi thở dễ dàng hơn. Cuối cùng tôi đã làm thủ tục hải quan Canada. Ở quê hương mới của tôi, mọi chuyện bắt đầu bằng một cuộc trò chuyện đơn giản với một nữ nhân viên di trú thân thiện. Đây là ấn tượng đầu tiên của tôi về Canada, về đất nước mới của tôi: một người phụ nữ dịu dàng và hiểu biết... Cuối cùng, tôi bắt đầu cảm thấy thoải mái hơn. Tôi vừa giải thoát mình khỏi gánh nặng đang đè nặng lên ngực. Có sáu cảnh sát Trung Quốc, mặc thường phục và có vũ trang, trên chuyến bay thường lệ của hãng hàng không tôi... Chỉ cần một sai lầm, một sai lầm cuối cùng, là bọn khốn nạn đó có thể dùng vũ lực bắt tôi về Bắc Kinh! Chẳng phải họ đã làm điều đó khi dừng chân trên cùng chuyến bay ở Thượng Hải để đón một hành khách khác sao? Một học sinh xinh đẹp. Bây giờ cô ấy ở đâu?

Tôi may mắn hơn; Tôi đã trốn thoát an toàn khỏi Quảng trường Thiên An Môn lúc 4:45 sáng ngày 4 tháng 6 năm 1989. Tôi đã thoát ra ngoài an toàn, nhưng quần tôi đầy máu và tôi có một câu chuyện để kể cho các bạn... Câu chuyện này khác với câu chuyện mà các phóng viên báo chí và các nhà báo hàng đầu của các bạn kể lại, và cũng khác với câu chuyện mà các cây bút chính trị của các bạn bình luận. Đây là câu chuyện có thật về một người đàn ông miền Nam Trung Quốc đã đến thủ đô cách đây vài năm để hoàn thành chương trình học với tư cách là trợ lý nghiên cứu tại Viện Hàn lâm Khoa học Trung Quốc. Từ đó, tôi làm việc ở thành phố này, đầu tiên là một nhà báo, sau đó là một giáo viên. Tôi yêu nơi này và tôi yêu con người nơi đây. Trong số các sinh viên và trợ lý nghiên cứu, tôi đã trải qua những thăng trầm

của các sự kiện dân chủ vào mùa xuân năm 1989. Các cuộc hành quyết, bắt giữ tùy tiện và thanh trừng chính trị vẫn tiếp diễn cho đến ngày nay, do Đảng Cộng sản Trung Quốc (ĐCSTQ) dàn dựng và quân đội thực hiện. Quân đội nhân dân, tất nhiên rồi... và vì hạnh phúc của nhân dân, như lẽ phải vậy.

Súng là vũ khí của họ; ký ức của tôi là của riêng tôi. Lần đầu tiên tôi sử dụng trí nhớ này để học ngôn ngữ của bạn. Tôi đã nghiên cứu từ điển của bạn, từng trang một, những trang này sau những trang kia. Bây giờ tôi giữ những trang này trong đầu. Tiếng Pháp là một ngôn ngữ đẹp nhưng cũng khó. Đôi khi tôi quên một hoặc hai từ của bạn. Vì vậy, vào buổi tối, trước khi đi ngủ và mơ về đất nước mình, tôi sẽ xem lại Larousse của bạn. Chính phủ Trung Quốc hiện

đang thực hiện các biện pháp nghiêm khắc để trừng phạt những “kẻ phản cách mạng”, bắt giữ các nhân chứng lịch sử và tịch thu hộp đựng phim của các nhà báo và tờ rơi của sinh viên chúng tôi. Xóa bỏ mọi ký ức về vụ thảm sát là mối quan tâm chính trị lớn của các nhà lãnh đạo hiện nay. Chiến lược của họ? Phương pháp sốc điện tập thể được áp dụng với sự trợ giúp của những lời nói dối phổ biến. Nhưng chúng ta có hơn một tỷ người, và mặc dù ký ức đôi khi phai nhạt, chúng không bao giờ biến mất.

Trí nhớ là vũ khí đáng sợ hơn súng máy. Không một chiếc xe tăng, không một viên chức nào có thể phá hủy được ký ức của cả một dân tộc hay của riêng tôi. Tôi nhớ rất rõ mùa xuân ở Bắc Kinh. Vào lúc bốn giờ chiều ngày 4 tháng 6 năm 1989, trời đổ mưa như trút nước ở

thủ đô. Thiên đường thương tiếc người đã khuất của chúng ta. Mười ngày thời tiết xấu liên tục là điều rất hiếm khi xảy ra ở Bắc Kinh vào mùa hè. Một điềm báo đen tối cho tương lai đất nước tôi. Nhưng tôi đoán trước...

1.

HỒN MA CỦA ÔNG HỒ

*Tia lửa nhỏ không phải lúc nào
cũng biết được số phận của mình.*

Đôi khi gió xuân thổi rất mạnh!

Đỗ Phủ (nhà thơ Trung Quốc
thời nhà Đường)

Đã có Mùa xuân Praha và tháng 5 năm 1968 ở Paris. Người ta nói rằng lịch sử đôi khi lặp lại. Tuy nhiên,

không ai, ở đây hay ở nơi khác, có thể lường trước được những sự kiện xảy ra vào mùa xuân năm 1989 ở Trung Quốc. Và làm sao ai đó có thể lường trước được sự việc bi thảm này sẽ diễn ra nhanh chóng?

Mọi chuyện bắt đầu vào sáng ngày 15 tháng 4, với cái chết của Hồ Diệu Bang (Hu Yao-bang), cựu tổng bí thư ĐCSTQ. Ở Trung Quốc, người dân, đặc biệt là giới trẻ, coi ông là người tiên phong cho nền dân chủ ở Trung Quốc. Vào một giờ chiều, người dân Bắc Kinh biết tin ông qua đời. Tin tức này vẫn chỉ là tin tức không chính thức; Ở đất nước chúng tôi, ngay cả cái chết cũng phải được lên kế hoạch! Vào lúc hai giờ, dazibao¹ đầu tiên

¹ “Dazibao” (大字报) là một thuật ngữ tiếng Trung Quốc, dịch nghĩa ra tiếng Việt là “báo cáo chữ lớn”. Đây là hình thức truyền thông được sử dụng phổ biến ở Trung Quốc, đặc biệt trong thời kỳ Cách mạng Văn hóa (1966–1976). Dazibao thường được viết trên một tờ giấy lớn, có nội dung chính

xuất hiện trên các bức tường bên trong Đại học Bắc Kinh. Ông bày tỏ lời chia buồn của sinh viên tới ông Hồ. Vào lúc sáu giờ, vòng hoa đầu tiên được đặt dưới chân Tượng đài Anh hùng Nhân dân, ở trung tâm Quảng trường Thiên An Môn. Hai giờ sau, vòng hoa này biến mất, được các viên chức dỡ bỏ vì cho rằng hành động thể hiện nỗi buồn này không phù hợp! Ở đất nước tôi, để tưởng nhớ sự ra đi của những nhân vật cấp cao, sự đồng thuận của Đảng là điều cần thiết. Đến bảy giờ tối, đài truyền hình chính phủ cuối cùng cũng đưa tin. Người ta nói rằng ông Hồ chết vì bệnh tim. Đồng chí Hồ, một nhân vật quan trọng và là cựu ủy viên Bộ Chính trị Đảng Cộng sản Trung Quốc, đã chính thức qua đời. Ông qua đời hai lần: một lần không chính thức, trị, xã hội hoặc tuyên truyền nhằm bày tỏ ý kiến, phê phán hoặc kêu gọi hành động. Nó thường được dán công khai trên tường hoặc nơi đông người để thu hút sự chú ý.

một lần chính thức. Người Trung Quốc cảm thấy vô cùng buồn bã. Người già và trẻ, sinh viên và công nhân, cái chết của ông không khiến ai thờ ơ. Chúng tôi thích ông ấy. Giống như một hòn đá ném vào mặt nước tĩnh lặng, tin tức về cái chết của ông nhanh chóng lan truyền khắp Trung Quốc. Nhiều người thương tiếc ông.

Cho đến ngày 17 tháng 4, dazibao và vòng hoa sếu bao quanh Đài tưởng niệm Anh hùng Nhân dân ở trung tâm Bắc Kinh. Ở nhiều trường đại học và nhiều đơn vị, tức là các nhà máy, công ty nhà nước, trường học và bệnh viện, phòng tang lễ được mở ra. Nhiều người dân Bắc Kinh đeo băng tay đen và trang trí ve áo bằng hoa cẩm chướng trắng, thể hiện sự thương tiếc và đau buồn của họ. Một hàng dài người dân đã tự nguyện

đến nhà ông Hồ để chia buồn với gia quyến người đã khuất. Ngày nay, Trung Quốc đang để tang. Nền dân chủ cũng vậy, vì nó vừa mất đi một đồng minh. Sự lo lắng vẫn tiếp diễn, một sự lo lắng khó có thể định nghĩa được. Một số dazibao tại các trường đại học ở Bắc Kinh đang tiến hành tấn công. Họ chỉ trích cái ác đang đe dọa các chế độ toàn trị trên toàn thế giới: tham nhũng. Biện pháp khắc phục được đề xuất? Lúc đầu rất mơ hồ, nhưng sau đó trở nên rõ ràng hơn: dân chủ và tự do. Đúng là một chương trình! Sau đó chúng ta có thể đọc những khẩu hiệu này trên các bức tường của thủ đô.

“Quyền lực tuyệt đối đồng nghĩa với tham nhũng tuyệt đối!”

“Nếu đồng chí Hồ đã vĩnh viễn rời xa chúng ta, thì nền dân chủ sẽ không rời xa Trung Quốc mãi mãi!”

“Đảng Cộng sản Trung Quốc có quyền lực tuyệt đối. Tám cái gọi là đảng dân chủ khác chỉ là con của nó. Chúng phục tùng và phụ thuộc như trẻ con.”

Nếu con trai² của Chủ tịch Mao chết trên chiến trường, con trai của thái tử³ sẽ âm mưu chống lại Nhà nước. Con trai của Tổng lý quốc vụ viện⁴ nhập khẩu TV màu và lừa đảo Chính phủ. Con trai của chủ tịch⁵ chúng ta dành cả cuộc đời để tổ chức gây quỹ!

2 Mao An Anh (Mao An-ying), con trai duy nhất của Chủ tịch Mao, đã tử trận trong Chiến tranh Triều Tiên vào năm 1950.

3 Lâm Lập Quốc, con trai của người thừa kế Lâm Bưu, đã lên kế hoạch đảo chính cùng cha mình nhưng đã bị phá vỡ vào năm 1971.

4 Triệu Đại Cửu Ân, con trai của Triệu Tử Dương, đã lợi dụng ảnh hưởng của cha mình, mua tivi màu từ nhà máy với giá nhà nước rồi bán lại trên thị trường mở, nhờ đó kiếm được khoản lợi nhuận khổng lồ!

5 Đặng Phổ Phong, con trai của Đặng Tiểu Bình, người kế nhiệm Mao Trạch Đông làm chủ tịch nước, thường xuyên mở các đợt quyên góp bằng tình trạng khuyết tật của mình để gây quỹ.

Thời gian càng trôi qua, bóng ma của ông Hồ càng trở nên phiến toái.

Đêm ngày 17, sinh viên tự ý đi ngủ muộn mà không xin phép Đảng. Vào nửa đêm, năm nghìn người thỉnh nguyện từ các trường đại học lớn đã tập trung trước cổng phía nam Hưng Hoa, lối vào chính của Tông Nam Hải, nơi có Quốc vụ viện, tượng trưng cho quyền lực của chính quyền Trung Quốc. Trong lịch sử Trung Quốc đương đại, đây là lần đầu tiên người dân tụ tập trước cánh cổng này. Trong thời kỳ Đại cách mạng, Hồng vệ binh luôn tập trung trước Cổng Bắc. Điềm xấu? Tôi không biết gì về nó cả. Tuy nhiên, những người biểu tình vẫn yêu cầu phục hồi chức vụ cho Hồ và phong trào chính trị của ông năm 1986. Điều đáng chú ý là đồng chí Hồ đã có cuộc đụng độ với các lực lượng bảo thủ

trong đảng của ông vào thời điểm đó. Ông đã bị cách chức vì lập trường ủng hộ sinh viên. Tất cả những điều này xảy ra trong những hoàn cảnh và thời điểm khác nhau, nhưng người Trung Quốc có trí nhớ tốt, đặc biệt là học sinh.

Vào ngày 18 tháng 4, ĐCSTQ đã nghiên cứu kỹ lưỡng bài phát biểu sâu sắc của La Cương, Tổng thư ký Quốc vụ viện. Có thể tóm tắt thành hai điểm :

Sau khi Hồ Diệu Bang qua đời, Đảng Cộng sản Trung Quốc và nhân dân Trung Quốc có thể thương tiếc ông. Sự mất tích này có thể khiến một số người xấu hổ, nhưng lại là thảm kịch đối với những người khác, là mất mát lớn đối với tất cả mọi người. Do đó, Đảng sẽ tổ chức tang lễ cấp quốc gia cho đồng chí Hồ. Hai thành viên thường trực của Bộ chính trị sẽ phụ trách các hoạt động tang lễ.

Và điểm thứ hai là gì?

Bài phát biểu chứa đựng lời cảnh báo thận trọng, một «lời khuyên», tất nhiên là thân thiện, từ các nhà lãnh đạo của chúng ta gửi đến người dân thân yêu của họ. Không cần phải chuẩn bị phòng tang lễ tại các đơn vị để tỏ lòng thành kính với người đã khuất; PCC sẽ lo liệu mọi việc. Người ta cũng yêu cầu các lãnh đạo của các đơn vị này khuyên các thành viên của mình không nên đến Quảng trường Thiên An Môn và không nên xuống đường nữa, vì đồng chí Hồ có lẽ sẽ không thích điều đó.

Và thậm chí nếu ông ấy thích điều đó, thì trong mọi trường hợp, ĐCSTQ cũng không đánh giá cao điều đó. Một ngày nữa trôi qua.

Ngày 19 tháng 4, Đảng đã ra quyết định. Họ sẽ khai mạc lễ tang vào lúc 10 giờ sáng ngày 22 tại Cung điện Quốc hội, trước sự chứng kiến của bốn nghìn đại biểu được lựa chọn kỹ lưỡng. Vào dịp này, cờ sẽ được treo rủ để thể hiện sự thương tiếc. Đại sứ quán Trung Quốc ở nước ngoài cũng sẽ treo cờ rủ vào sáng ngày diễn ra buổi lễ. Còn các em học sinh thân mến, các em không cần phải lo lắng. Đảng Cộng sản Trung Quốc một lần nữa lại lo liệu mọi việc như thường lệ, một lần nữa vì lợi ích của nhân dân!

Bài phát biểu của La Cương (Lo Gang) tiết lộ một chi tiết nhỏ nhưng quan trọng đối với những ai có thể đọc được ẩn ý. Bản chất của nền chính trị Trung Quốc luôn được thể hiện rõ ràng giữa những dòng bài phát biểu. Có một lời đề cập kín đáo đến tình trạng hỗn

loạn tại trường đại học ở Bắc Kinh và những gì đã xảy ra ở đó kể từ khi Hồ qua đời. Không thể chấp nhận được việc một số dazibao lại trực tiếp tấn công các lãnh đạo cấp cao của Đảng và Chính phủ! Làm sao đảng của nhân dân có thể bị nhân dân tấn công mặc dù đảng đại diện cho nhân dân? Không thể tưởng tượng được! Chỉ có thể là một số ít tội phạm lợi dụng cái chết của đồng chí Hồ để gây rối loạn trong dân chúng. Xin lưu ý, toàn thể quần chúng nhân dân và đảng viên hãy luôn cảnh giác!

Lời kêu gọi sẽ được lắng nghe nhưng không phải những người mà nó hướng tới. Cùng ngày hôm đó, vào lúc mười một giờ đêm, ngồi trước cổng phía nam của Tinh Hoa (Xing Hua), khoảng chín nghìn sinh viên, chủ yếu là từ Đại học Sư phạm Bắc Kinh, một trường đào tạo

giáo viên trình độ cao, đã trình đơn thỉnh nguyện. Họ cũng hô vang nhiều khẩu hiệu. Trong số các khẩu hiệu tối nay có:

“Phục hồi danh dự cho ông Hồ !”

“Lý Bằng⁶, bài phát biểu chân thành!”

“Hãy chống tham nhũng! Hãy chống lại nạn gian lận của nhà nước !”

Học sinh không thể giữ được độc quyền về âm thanh trong thời gian dài. Vào lúc một giờ sáng, loa phát thanh của chính phủ sẽ đưa ra câu trả lời. Họ khuyến nghị những người biểu tình tụ tập trước Cổng Tinh Hoa hãy giải tán. Lời khuyên này sẽ được lặp đi lặp lại với họ trong hơn ba giờ đồng hồ. Không ai lắng nghe. Những học sinh ban đầu bị mất ngủ, giờ đây lại tỏ ra mất tập trung? Học sinh ngày nay chắc chắn là cứng

⁶ Thủ tướng chính phủ.

đầu! Loa không đủ sao ? Vẫn còn cảnh sát.

Bốn giờ ba mươi sáng. Hai ngàn cảnh sát được lệnh dùng gậy đập vào đầu những người biểu tình theo lời khuyên thân thiện của chính phủ. Lực lượng thực thi pháp luật sẽ hành động. Giày boots và dùi cui tràn lan. Không phải tất cả người biểu tình đều ngoan ngoãn đứng im như mong muốn. Vì vậy, khi nhắm vào đầu, chúng ta thường trúng vào mặt và đôi khi là vào bụng. Burr ! Cảnh sát truy đuổi người biểu tình đến tận Khách sạn Bắc Kinh, cách đó ba km ! Những người dân bất hạnh này trở về nhà cùng với một người hộ tống lực lượng. Đây là cuộc đụng độ đầu tiên trong một loạt các cuộc đụng độ giữa sinh viên, dân thường và lực lượng bảo vệ có vũ trang. Kết quả : ba mươi người bị thương, bao gồm hai

nhà báo Hồng Kông, và hai trăm người bị bắt. Lực lượng bảo vệ có vũ trang đưa người biểu tình lên những chiếc xe buýt lớn.

Ngày hôm sau, tại các trường đại học ở Bắc Kinh, hoa dazibao nở rộ như hoa mùa xuân. Bia tưởng niệm các anh hùng nhân dân được phủ bằng loại đá này. Sinh viên bắt đầu có những bài phát biểu dân chủ tại Quảng trường Thiên An Môn và bên trong trường đại học của họ. Một số giáo viên can đảm đã bắt chước họ. Họ chỉ trích tình trạng tham nhũng của ĐCSTQ và sự kiểm soát của đảng này đối với mọi khía cạnh trong đời sống hàng ngày của người dân Trung Quốc. Và phần dân số còn lại thì sao? Hiện tại, ông đang chuẩn bị viếng thăm Hồ lần cuối.

Vài giờ trước buổi lễ chính thức, vào tối ngày 21, một tin tức đã được truyền miệng. Chính phủ sẽ ban bố tình trạng bao vây quanh quảng trường từ sáu giờ sáng ngày hôm sau. Lý do chính thức: để duy trì trật tự trong buổi lễ buổi sáng tưởng nhớ Hồ Diệu Bang. Một số khu vực của Bắc Kinh sau đó sẽ bị cấm giao thông. Học sinh quyết định áp dụng lệnh giới nghiêm sớm. Vào buổi tối, họ đeo băng tay đen trên tay áo và cài hoa cẩm chướng trắng trên khuy áo, tiến về Thiên An Môn... Một cuộc diễu hành dài và được tổ chức tốt bắt đầu, sau khi có biểu ngữ ghi rõ điểm đến cuối cùng. Vào nửa đêm, người dẫn đầu đoàn rước sẽ tới quảng trường. Những người biểu tình cuối cùng vẫn còn ở Xin Jié-kou, cách đó năm km!

Ba giờ sáng. Các sinh viên tụ tập.

Có hai lý do cho điều này: khẩu hiệu ban đầu, tất nhiên rồi, và sau đó là cái lạnh. Vào tháng 4 ở Bắc Kinh, nhiệt độ chênh lệch giữa buổi tối và sáng sớm rất đáng kể. Một số sinh viên vẫn còn thiếu kinh nghiệm sẽ phải thức trắng đêm đầu tiên ở đây, một đêm khó khăn, nhưng sẽ còn rất nhiều đêm như vậy nữa! Giấc ngủ, cái lạnh và cơn đói sẽ giày vò họ. Những thứ khỏe nhất nằm trên mặt đất. Những người khác thì liên tục đập chân để chống lại cái lạnh ban đêm và đẩy lùi giấc ngủ. Kiệt sức, một số người ngủ gật dưới chân Tượng đài Anh hùng Nhân dân. Mọi người tụm lại với nhau để giữ lại một chút hơi ấm của con người, thứ vô cùng quý giá vào sáng sớm. Đây cũng là đêm đầu tiên tôi không ngủ ở Quảng trường Thiên An Môn. Sẽ có một trăm ngàn người trong chúng ta chia sẻ trải nghiệm này từ ngày 21 đến ngày 22

tháng 4. Với lễ cầu nguyện này, sinh viên Bắc Kinh quyết định tưởng nhớ đến Hồ!

Vào lúc rạng sáng, lá cờ đỏ năm sao của chúng tôi được kéo lên trên quảng trường. Khi ông từ từ trèo lên cột buồm, tất cả học sinh sẽ đứng nghiêm chào ông, không đội mũ, với ánh mắt tôn kính của những người yêu nước thực sự dành cho một biểu tượng mà họ tôn kính. Mặt trời lúc này đã xuất hiện ở đường chân trời, lá cờ lấp lánh trên nền đỏ! Trái tim chúng tôi tràn đầy cảm xúc. Lá cờ của nước cộng hòa chúng ta, hôm nay xin gửi lời chào mừng đến thế hệ người Trung Quốc mới, thế hệ trẻ mong muốn đất nước mình hiện đại hóa và phát triển nhanh chóng. Nhiều mong muốn khác chen chúc trong suy nghĩ của chúng ta, nhưng thực tế gần như ngay lập tức chiếm ưu thế.

Bây giờ là tám giờ. Lực lượng bảo vệ có vũ trang và cảnh sát mặc đồng phục bao quanh Thiên An Môn. Không thể truy cập được. Tất cả các con phố dẫn đến quảng trường, cũng như đại lộ Trường An Tây, dẫn đến lò hỏa táng trên núi Ba Bào, nơi hài cốt của Hồ sẽ được đưa đến sau vài giờ nữa, hiện đã bị phong tỏa. Từ sáu giờ chiều đến trưa, đó không phải là thời gian quá dài đối với tình trạng bao vây sao? Chắc chắn là có, nhưng vẫn còn một số vấn đề nhỏ. Ở quảng trường, các em học sinh vừa trải qua một đêm mất ngủ; Họ đói và khát. Và sau đó, đơn giản hơn, bạn sẽ giải tỏa bằng cách nào? Trên quảng trường? Không thể nào, không có nhà vệ sinh! Để đi ra ngoài? Không thể được vì làm sao bạn có thể tìm thấy đồng đội của mình sau khi gặp phải nhiều chướng ngại vật như thế này? Chỉ khi tham gia diễu hành, các em học sinh

mới cảm thấy an toàn. Bên ngoài nguy hiểm lắm ! Nhiều người dân hiểu được điều này. Họ liên tục ném bánh mì và đồ uống vào họ. Và nhu cầu tự nhiên? Với khuôn mặt nhợt nhạt và hàm răng nghiến chặt, nhiều học sinh sẽ bỏ lỡ buổi học sáng hôm đó. Chiến lược của họ rất đơn giản. Mỗi trường đại học bầu ra một đại diện. Họ sẽ cùng nhau lập ra danh sách các yêu cầu của mình.

- Tham dự lễ tang do Chính phủ tổ chức tại Cung điện Quốc hội trong hai giờ;

- Xin phép được nhìn thấy hài cốt của Hồ lần cuối để tỏ lòng thành kính cuối cùng;

- Nhận thông tin truyền hình trực tiếp từ Chính phủ trên toàn quốc về lễ tang của sinh viên tại Quảng trường

Thiên An Môn. Buổi lễ song song này sẽ diễn ra tại quảng trường, cùng thời điểm với buổi lễ của Chính phủ bên trong Cung điện.

Chính phủ đồng ý gặp gỡ đại diện sinh viên. Họ thậm chí còn chấp nhận yêu cầu phát sóng trực tiếp buổi lễ của họ.

Đúng mười giờ, trong tiếng nhạc tang lễ, tất cả những người biểu tình có mặt đều tập trung thành kính trước di ảnh của người đã khuất. Các sinh viên đọc điệu văn của ông. Mọi người đều tin, trong một khoảnh khắc, vào thiện chí của các quan chức. Chiến thắng! Toàn thể người dân Trung Quốc sẽ tham dự buổi lễ cảm động này. Chúng tôi hiện đang chờ xác nhận về việc truyền lại này. Sự kiên nhẫn của người Trung Quốc thật đáng kinh ngạc. Trở thành người Trung

Quốc trước hết có nghĩa là phải biết chờ đợi, ở mọi nơi và mọi việc. Ở đất nước tôi, thời gian không quan trọng. Nhưng ai có thể ngờ được rằng chính quyền của nhân dân lại có thể lừa dối nhân dân? Chúng ta thường xuyên được bảo rằng Chính phủ là họ, là chúng ta, và hai điều này là như nhau. Chúng tôi, những người dân Bắc Kinh, đã dành một đêm dưới bầu trời đầy sao để có thể tham dự buổi lễ vinh danh Hồ Diệu Bang.

Mười một giờ mười: Các quan chức rời khỏi Cung điện. Người dân đang kêu gọi đại diện cho mình. Chủ tịch Đặng Tiểu Bình, Tổng Bí thư Đảng Cộng sản Trung Quốc Triệu Tử Dương (Zao Zi-yang) và Thủ tướng Quốc vụ viện Lý Bằng đều xuất hiện. Liệu chúng có đến được với học sinh không? Liệu đại diện của nhân dân có đến với nhân dân khô-

ng? Thật là một giấc mơ đẹp... Nhưng nó giống một cơn ác mộng hơn. Tất cả các quan chức, đại diện của chúng tôi trong đoàn rước tang đều đi vào qua cổng phía tây của Cung điện Nhân dân. Cửa sau! Giống như những tên trộm, tất cả bọn họ đều bỏ chạy, mang theo cả hy vọng của chúng ta!

Gần trưa rồi. Cung điện trống rỗng, không còn quan chức nào lui tới. Không có dấu vết nào của chương trình truyền hình đã hứa. Chúng ta cảm thấy bị lừa dối, bị khinh thường, bị phản bội. Núp sau cửa sổ kính màu của chiếc xe Mercedes, rèm được kéo cẩn thận, các quan chức của chúng tôi đi ăn trưa. Họ là những người sử dụng đũa phép. Nhân danh nhân dân. Khi tôi nghĩ rằng ở đây chúng ta thậm chí không thể đi vệ sinh! Không xa tôi, trong đoàn diễu hành, tôi

nhìn thấy ba sinh viên trông có vẻ tuyệt vọng. Họ thậm chí còn đập đầu vào đá. Các chính trị gia của chúng ta đã đúng – và họ vẫn đúng – học sinh ngày nay rất bướng bỉnh !

Họ tập trung trước Tử cấm thành và khẳng khẳng đòi hỏi.

12:10: Vào thời điểm các đại biểu dân cử của nhân dân đang chuẩn bị ăn mừng, ba sinh viên bước lên những bậc thang cuối cùng của cầu thang hoành tráng của cung điện chúng ta, Cung điện Nhân dân... Sự im lặng bao trùm. Họ phủ phục, trán áp vào đá, tay cầm một lời thỉnh cầu giờ cao trên đầu. Họ cầu xin được tiếp nhận. Xung quanh, hoặc là sự kinh ngạc, hoặc là nước mắt. Chưa bao giờ người dân Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa lại dùng thái độ phục tùng hoàn toàn như vậy để trình bày yêu cầu

với lãnh đạo của họ. Hoàng đế cuối cùng của chúng ta đã qua đời, nhưng vì mong muốn được lắng nghe, các đại diện sinh viên đang sử dụng lập trường phong kiến vốn có khi gửi đơn thỉnh cầu lên ngài.

Vào thế kỷ 20... vào năm 1989... đây chính là điều mà sinh viên phải trải qua để được chấp nhận. Không có tác dụng gì. Ba mươi phút chờ đợi trong sự thiện chí và vẫn không có ai. Chưa từng có trong lịch sử Trung Quốc đương đại. Sau đó, các sinh viên nhớ lại những năm tháng đầy biến động (1930 đến 1940) khi lực lượng quân chúng đấu tranh chống lại sự thống trị của Quách Mẫn Đường. Tưởng Kiệt Sĩ, thủ lĩnh của lực lượng phản động, đã hai lần chào đón sinh viên mang theo đơn thỉnh nguyện. Thậm chí có lần ông còn quỳ gối trước mặt họ.

Học sinh Trung Quốc có trí nhớ tốt.

Họ cũng nhớ đến giai đoạn Cách mạng Văn hóa vĩ đại của Chủ tịch Mao, khi Hồng vệ binh chuẩn bị tấn công Cung điện Quốc hội, cựu Thủ tướng Chu Ân Lai đã ra ngoài và đích thân tiếp đón họ. Còn hôm nay thì sao? Người! Người phục vụ nhân dân, đây là danh hiệu mà các nhà lãnh đạo của chúng ta sử dụng trước công chúng, nhưng thậm chí không thèm đến gần và liếc nhìn những người mà họ tự hào là đã phục vụ rất tốt!

Ở các nước tư bản, khi người hầu việc nhân dân không làm việc, nhân dân sẽ gửi trả người đó về cho nhân dân hoặc cho bảo hiểm thất nghiệp... Nhưng làm sao chúng ta có thể gửi trả lại người hầu việc chính thức? Họ cam kết với nhau và tự ký kết một bản hợp đồng trọn đời nhân danh nhân dân! Nền dân chủ đang bị bệnh, nhưng khiêu hài hước chua cay

của người Trung Quốc vẫn chưa chết. Thật may mắn! Trong hai mươi năm qua, những người đại diện của chúng tôi đã tuyên bố rằng họ đang phục vụ. Năm chữ Hán lớn lặp lại lời tuyên thệ trung thành («Chúng tôi phục vụ nhân dân») trên các biểu ngữ tung bay ở lối vào đơn vị của chúng tôi. Năm nhân vật này chiếm ngày càng nhiều không gian trên tất cả các tấm áp phích của chúng tôi, nhưng ở giữa, giống như một mảnh da cá đuối co lại từng ngày, mọi người chỉ vào hai nhân vật nhỏ khác. Các nhà lãnh đạo của chúng ta phục vụ ai? Đây chính xác là những gì hai nhân vật thu nhỏ nêu rõ. Họ phục vụ lẫn nhau và nhân danh nhân dân.

Cách tiếp cận của sinh viên đã thất bại. Vậy làm sao chúng ta có thể khiến đại diện của mình lắng nghe? Câu trả lời

đến một cách tự nhiên: hãy đình công...
Lệnh được đưa ra ngay lập tức. Bắt đầu từ ngày mai, tất cả các lớp học sẽ bị hoãn tại tất cả các trường đại học ở Bắc Kinh. Ngày hôm sau, hầu hết các trường đại học đều đóng cửa. Tôi đã tham quan sáu cơ sở lớn nhất. Trên tường và cửa sổ, trong ký túc xá hoặc phòng ăn, những tờ dazibao cũ đã được thay thế bằng những mảnh giấy đơn giản. Phía trên là khẩu hiệu, thường được thể hiện bằng một ký tự duy nhất: <<Đánh! >> Tất cả các phòng học đều bị khóa. Học sinh xuống đường theo từng nhóm nhỏ từ năm đến mười người. Họ muốn giải thích điều họ muốn đạt được: dân chủ hơn và tự do hơn. Các bài phát biểu chính trị ngày càng nhiều. Các sinh viên giải thích những rắc rối của mình với những người chứng kiến, chỉ trích sự bất công và tham nhũng của ĐCSTQ.

Giống như nhóm tụ tập tại cổng trường Đại học Sư phạm Bắc Kinh vào khoảng 10 giờ sáng, các sinh viên đang tổ chức một buổi gây quỹ. Có tám người ở đây. Những cậu bé giải thích lý do đình công của mình và thỉnh thoảng trả lời các câu hỏi của người qua đường. Các cô gái đang thu tiền. Một nữ sinh trẻ và xinh đẹp lên tiếng. Cô ấy cho thấy chiếc áo khoác dính đầy máu. Cô vừa khóc vừa kể rằng người bạn thân nhất của cô đã bị đánh đập dã man trong cuộc đụng độ với cảnh sát bên ngoài Cổng Hưng Hoa. Khuôn mặt anh ta bị rách nát. Làm sao để kết hôn khi bạn bị biến dạng? Không thể nào ! Bị tàn tật, người bạn của cô từ chối rời khỏi ký túc xá và xuất hiện giữa ban ngày. Tôi gửi ba mươi nhân dân tệ⁷ vào máy tính tiền của họ. Đến lượt một

7 Một đô la Mỹ có giá trị khoảng bảy nhân dân tệ trên thị trường chợ đen. Số tiền này tương đương một nửa tiền lương một tháng làm việc của người lao động.

bà lão trả một nhân dân tệ năm mươi ba xu⁸.

Tôi hỏi bà ấy:

– Tại sao bà lại cung cấp số tiền này cho sinh viên?

BÀ ấy trả lời tôi

– Ngay cả khi học sinh mắc lỗi và sai sót, chúng cũng không nên bị đánh. Đánh đập không phải là giải pháp. Tôi rất vui khi được khuyên làm điều này hay điều kia, nhưng tôi không muốn bị đánh! Tôi không giàu, tôi đã nghỉ hưu rồi, nhưng tôi vẫn phải chăm sóc hai đứa con trai lớn chưa lập gia đình. Tôi phải làm việc để kiếm tiền nuôi họ. Tôi chỉ có một nhân dân tệ sáu mươi xu trong túi. Bảy xu còn lại, tôi sẽ dùng để trả tiền xe buýt đưa tôi về nhà.

8 Một phần trăm nhân dân tệ.

Sinh viên cúi đầu và cảm ơn những người đã hỗ trợ tài chính cho mình. Họ dễ dàng chiếm được cảm tình của người dân Bắc Kinh. Các loa phát thanh tuyên truyền chính thức đã bị ngắt kết nối. Học sinh tự tổ chức hệ thống thông tin của mình. Đồng thời, họ phủ nhận Hiệp hội Sinh viên, một nhóm chính thức không hề đại diện cho phong trào của họ. Một hiệp hội tự chủ sẽ ra đời. Mỗi trường đại học lớn sẽ có một đại diện trong tổ chức này, người sẽ đóng vai trò chủ chốt trong sự phát triển của phong trào dân chủ. Tổng cộng sẽ có ba mươi tám người.

Vào lúc mười giờ sáng ngày 24 tháng 4, hiệp hội mới đã tổ chức cuộc họp báo đầu tiên. Lễ rửa tội bằng lửa. Hầu như tất cả các lãnh đạo sinh viên đều có mặt. Ba người phát ngôn của họ sẽ trả lời các câu hỏi của các nhà báo nước ngoài. Các

nhà báo Trung Quốc quá sợ phải tự giới thiệu! Tất nhiên, chúng ta có nền báo chí tự do. Tự do công bố những tư tưởng mẫu mực của người dân Trung Quốc đến từ miệng lưỡi vô dụng của một số nhà lãnh đạo lú lẫn. Các nhà báo cũng được tự do. Tự do viết bất cứ điều gì họ thích, ngay cả khi không có tờ báo nào đăng bài phân tích chính trị đi chệch khỏi con đường mà Đảng đã vạch ra cẩn thận...

Ngày 25 tháng 4, chính quyền thành phố Bắc Kinh đã cung cấp cho chính phủ một báo cáo cụ thể về tình hình tại các trường đại học ở thủ đô. Báo cáo này là cơ sở thảo luận trong cuộc họp của các ủy viên thường trực Bộ Chính trị Đảng, nhằm mục đích hiểu rõ hơn bản chất của phong trào sinh viên. Cơ quan chính trị này bao gồm năm thành viên thường

trực. Ông Lý Bằng (Li Peng), Kiều Thạch (Qiao Shi), Hồ Khởi Lập (Hu Qi-li), Diêu Y Lâm (Yao Yi-lin) đều có mặt tại cuộc họp. Ông Triệu Tử Dương, Tổng bí thư Đảng, người đã có chuyến công du chính thức tới Triều Tiên từ ngày hôm trước, đã mất tích.

Kết luận của cuộc thảo luận: Các cuộc biểu tình của sinh viên là không thể chấp nhận được; Chúng ta cần phải tự mình giải quyết vấn đề. Lý Bằng là người phát ngôn được chỉ định của Bộ Chính trị. Ông đã báo cáo sự đồng thuận của văn phòng với chủ tịch của chúng tôi, ông Đặng Tiểu Bình, người đã chúc mừng ông. Rõ ràng là có hai cái sừng nhọn và một cái đuôi chẻ đôi ẩn sau những học sinh trẻ này; Họ bị bỏ bùa rồi! Do đó, họ sẽ nhận được cảnh cáo nghiêm khắc. Để ngăn chặn phong trào này, ngài Trần

Hy Đồng, Thị trưởng Bắc Kinh, và Tổng thư ký của ngài, ngài Lý Hy Minh, đã cung cấp những dịch vụ tốt của họ. Họ cam kết sẽ nhanh chóng khôi phục lại sự bình yên cho thủ đô. Chính quyền Bắc Kinh và Ủy ban Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc sẽ tổ chức một cuộc họp vào buổi chiều, quy tụ mười nghìn người. Một khẩu hiệu duy nhất cần được nhắc lại đồng thanh:

“Hãy phản đối những hành vi rối loạn như vậy ngay từ bây giờ.”

Vấn đề còn lại là phải xác định được con vật tế thần có đuôi chẻ đôi hay không. Cùng ngày, việc này sẽ được thực hiện ở Thượng Hải. Tổng biên tập tờ báo Shi Jie Jing Ji Dao Bao (Tạp chí hướng dẫn kinh tế thế giới), ông Tần Bản Lật (Qin Ben-li), sẽ buộc phải nộp đơn từ chức. Nội dung của ấn bản mới nhất của

tờ báo của ông, được giới trí thức Trung Quốc biết đến rộng rãi, bị coi là của quý dữ. Ở những nơi khác và trong những hoàn cảnh khác, người ta sẽ treo thưởng cho cái chết của ông. Đại giáo chủ (Aya-tollah) của chúng tôi khoan dung hơn. Tù chức của kẻ phạm thánh, chuyển giao một số cộng sự của ông và tịch thu ấn bản dị giáo. Một nội dung mới phù hợp hơn với biện chứng của Đảng đã được quyết định. Phiên bản mới của Shi Jie Jing Ji Dao Bao, lần này đã được các mục sư của chúng tôi chấp thuận, sẽ được phát hành vào buổi chiều hôm đó.

Những chú cừu vô tội của đàn chiên vĩ đại giờ đây đã an toàn khỏi những ảnh hưởng xấu xa của con dê dâm đảng Qin Ben-li. Tuy nhiên, một ngàn bản sao của phiên bản đầu tiên đã thoát khỏi sự kiểm duyệt. Tôi đã đọc một cái. Ngay từ trang

đầu tiên, thế lực tà ác đã tấn công người đọc thiếu cảnh giác. Sáu trang báo cáo đầy đủ về cuộc thảo luận do Shi Jie Jing Ji Dao Bao và tạp chí Trung Quốc Liao Wang (Tổng quan) tổ chức. Con trai của ông Hồ, cựu thư ký của ông và khoảng mười vị khách quen biết ông đã tham dự. Toàn bộ sự việc giống như một bài điệu văn, bày tỏ lòng biết ơn đối với lòng tốt và sự tôn trọng của Hồ Diệu Bang đối với nhân dân. Và các nhà lãnh đạo của chúng ta không tin rằng họ cần được giúp đỡ trong bài tập này!

Nhưng còn tệ hơn, tệ hơn nhiều! Những kẻ dị giáo này rõ ràng đã đề cập đến cuộc đấu tranh ở cấp cao nhất, đảng sau hậu trường quyền lực, đã dẫn đến việc Hồ từ chức vào ngày 16 tháng 1 năm 1987. Liệu đảng của chúng ta, một đảng lớn và hào phóng như vậy, có đẩy ra

ngoài một người bảo vệ nhân dân không? Để thêm dầu vào lửa, tên phản cách mạng độc ác Tần Bản Lợi đã đăng một bức ảnh chụp người đã khuất đang ngồi ở bàn làm việc của ông lên trang nhất! Do đó, một phiên bản mới đã được lược bỏ đã được xuất bản vào chiều hôm đó. Các nhà lãnh đạo của chúng tôi đã chăm lo mọi việc, mọi người, kể cả những chi tiết nhỏ nhất! Người dân có thể ngủ yên giấc. Hồn ma của ông Hồ sẽ không còn quấy rầy họ nữa.

Tôi, người viết những dòng này, đang có mối hận với một con ma khác: con ma Khổng Tử. Để hiểu được thái độ hiện nay của người dân Trung Quốc, chúng ta phải tham khảo di sản mà nhà triết học này để lại. Kiên trì, nhẫn nại và tử tế là những đức tính được nhiều thế hệ người Trung Quốc tôn kính trong hai

ngàn năm qua. Từ thế hệ này sang thế hệ khác, chính quyền địa phương hoặc chính quyền không ngần ngại nhắc nhở chúng ta về những đức tính của Nho giáo. Nhưng nó lại là một con dao hai lưỡi và đáng sợ! Dựa vào lòng kiên nhẫn huyền thoại của nhân dân, các quan chức đang lợi dụng điều này để thiết lập sự thống trị của họ. Cuộc cách mạng vĩ đại không làm thay đổi được tình trạng này.

Nhưng chẳng phải người Trung Quốc đã lật đổ được nhiều tên bạo chúa tham nhũng rồi sao? Đúng vậy, nhưng chỉ khi bị đẩy đến giới hạn, họ không còn lựa chọn nào khác. Hãy lấy cuộc nổi loạn của Trần Thịnh làm ví dụ. Một ngày nọ, tám trăm nô lệ bị đưa đi xa nhà để làm công việc nặng nhọc. Thời gian dành cho cuộc hành quân bắt buộc này của họ có hạn. Nếu họ đến muộn, cái chết sẽ

chờ họ ở cuối con đường. Chỉ khi bị đẩy đến giới hạn và không thể đáp ứng được thời hạn, họ mới giương cao ngọn cờ nổi loạn. Khi đó họ không còn lựa chọn nào khác. Có một câu nói minh họa rất rõ trạng thái tinh thần của chúng ta: “Nếu chúng ta có thể tìm thấy thứ gì đó để ăn và uống để sống sót thì tại sao phải nổi loạn?”

Ngoài ra, Khổng Tử còn cho rằng chỉ một sai lầm nhỏ nhất cũng có thể gây tử vong cho họ và bạn sẽ hiểu tại sao người Trung Quốc lại tiến hành cuộc sống chính trị của họ với sự thận trọng lớn nhất. Chắc chắn là chúng ta không còn bản nữa, hoặc bản rất ít! Sự đàn áp ngày nay tinh vi hơn. Lương hưu của cha mẹ già sẽ bị cắt giảm. Đối với anh chị em ruột, sẽ được thăng chức nhiều hơn. Không tăng lương cho bạn bè. Không

có chỗ ở cho người thân. Ngay cả trẻ em cũng phải chịu đau khổ. Với họ, việc nghĩ tới chuyện đi học đại học chẳng có ý nghĩa gì cả! Họ sẽ đi đến những cánh đồng, cùng với những người nông dân kém hiểu biết nhất, ở những vùng xa xôi nhất của đất nước.

Kể từ cuộc Đại cách mạng, chính trị lại trở thành một trò chơi nguy hiểm. Vì vậy, người Trung Quốc để lại công việc cho những ông già xảo quyệt và chuyển sang tiền bạc. Điều họ quan tâm hiện nay là kiếm được ngày càng nhiều tiền. Tôi tha thứ cho họ vì trong trò chơi này, nếu đôi khi họ mất áo, ít nhất họ không gây nguy hiểm cho cha mẹ, gia đình hoặc bạn bè của họ. Đây không phải là trường hợp của tôi...

2.

BÀI XÃ LUẬN LÀM BÙNG NỔ NGỌN LỬA

*Bằng cách lặp lại một lời nói dối
hàng ngàn lần, cuối cùng bạn
sẽ biến nó thành sự thật.
Goebbels (Bộ trưởng Thông tin
và Tuyên truyền Đức trong
thời kỳ Đức Quốc xã)*

Chính thông qua tiếng nói của Nhân dân Nhật báo mà các quan chức trả lời sinh viên của mình. Báo Nhân dân Nhật báo được phát hành trên khắp Trung Quốc. Nó được in thành bốn triệu bản. Bí quyết thành công của ông là gì? Phải đăng ký bắt buộc! ĐCSTQ yêu cầu mọi đơn vị phải nhận được nó. Nhà nước trả tiền, vậy tại sao lại không? Nhưng đổi lại, họ kiểm soát các bài xã luận và bài viết của tờ báo. Tờ Nhân dân Nhật báo là tấm gương phản chiếu của ĐCSTQ. Đài phát thanh và truyền hình đã đưa tin trung thực về đường lối của Đảng. Bởi vì chúng cũng thuộc về họ. Vì vậy, giống như việc ăn cá trong mọi bữa ăn, về lâu dài chúng ta sẽ cảm thấy chán món này.

Trước và trong thời kỳ Đại Cách mạng Văn hóa, chính trị và các sự kiện thời sự được truyền đạt đến người dân thông qua các tài liệu được đánh số lưu hành trong đảng và được phân phối đến các chi bộ khác nhau của đảng. Chính sách mở đảng phá vỡ những hoạt động này. Sau đó, bài viết của nhà bình luận và bài xã luận trang nhất sẽ xuất hiện. Một số vấn đề hóc búa, cấp bách hoặc quan trọng cần có hướng dẫn. Người biên tập sẽ lo liệu việc này; anh ấy thiết lập tông điệu. Các nhà phân tích và chuyên gia viết bài chỉ tập trung vào những vấn đề thứ yếu. Họ tạo thành dàn hợp xướng.

Người chỉ huy dàn hợp xướng là ĐC-STQ. Họ – và chỉ mình họ – quyết định mọi chủ đề mà họ phân phối cho các biên tập viên và nhà báo; của nội dung các bài viết và bài xã luận, được họ chấp

thuận trước khi xuất bản; Tổng biên tập và giám đốc, việc bổ nhiệm phải được sự chấp thuận của cơ quan tổ chức đảng. Trước khi được xuất bản, tất cả các bài viết bình luận và bài xã luận phải được gửi để ban quản lý phê duyệt. Hơn nữa, những người này không ngần ngại tự tay cầm bút. Liên quan đến vấn đề này, một biên tập viên đã từng kể cho tôi nghe giai thoại này. Ông hoàn thành một chuyên mục dài tám trăm từ về một chủ đề được áp đặt “từ trên xuống”. Bài viết của ông được đưa trở lại hệ thống để nhận được sự chấp thuận cuối cùng trước khi được cấp phép xuất bản. Trên đường đi, từ việc chỉnh sửa đến đánh chính, từ loại trừ đến xóa bỏ, văn bản sẽ mất đi sức nặng. Chế độ chèn ép văn học của đảng có hiệu quả. Trong bản văn dài hai mươi tám chữ còn lại, tác giả đã gặp rất nhiều khó khăn trong việc nhận ra văn bản gốc

của mình. Một tờ báo, tờ Nhân dân Nhật báo? Đúng hơn là một chức vụ phục vụ cho một giáo phái. Phải làm gì? Cười hay khóc về điều đó, sau đó hãy chấp nhận. ĐCSTQ trả tiền cho tờ Nhân dân Nhật báo, và ĐCSTQ chính là nhân dân, đúng không?

Để viết bài xã luận ngày 26 tháng 4, Lý Bằng và ba thành viên thường trực khác của Bộ Chính trị đã có cuộc họp đầu tiên với chủ tịch nước Đặng Tiểu Bình. Bài xã luận này, được đăng trên trang nhất của tờ Nhân dân Nhật báo, ít nhất cũng có giá trị là rõ ràng và thể hiện chỉ thị của Đặng Tiểu Bình là không thể nhầm lẫn: «Chúng ta phải lên án tình trạng bất ổn và những kẻ gây rối của sinh viên!»

Văn bản này sẽ tác động mạnh đến học sinh. Những gì họ coi là phong trào yêu nước và dân chủ thì ĐCSTQ lại coi

là phong trào vô chính phủ và phản cách mạng. Những lời đe dọa ẩn núp sau những dòng chữ của bài xã luận. Đằng sau quyền lực, sự đàn áp đang được tổ chức. Trừ khi có phép màu xảy ra hoặc thể hiện lòng dũng cảm chính trị to lớn – mà ở Trung Quốc cũng tương đương như vậy – thì cuộc đàm phán mà sinh viên mong muốn sẽ dẫn đến xung đột. Bắt giữ và thanh trừng chính trị? Lừa dối trong các trại lao động ở vùng xa xôi? Không ai biết Chính phủ sắp chơi lá bài gì. Một điều chắc chắn là: không có đàm phán! Các sinh viên không còn lựa chọn nào khác ngoài việc đấu hàng vô điều kiện hoặc tiếp tục biểu tình để cố gắng tập hợp sự đồng cảm của người dân đối với phong trào của họ. Họ cũng phải chứng minh ý chí dân chủ và tinh thần trách nhiệm của mình, một nhiệm vụ rất nặng nề...

Vào sáu giờ tối, Hội sinh viên tự trị thủ đô mới tuyên bố ý định của mình: tổ chức một cuộc biểu tình lớn vào ngày hôm sau. Hiệp hội khuyến nghị mỗi trường đại học nên tổ chức đoàn diễu hành cẩn thận và cung cấp đồ ăn, thức uống. Thời tiết ở Bắc Kinh rất nóng và oi bức vào cuối tháng 4, và quãng đường đi bộ đến trung tâm thành phố sẽ rất dài. Nguy cơ đụng độ với lực lượng thực thi pháp luật là rất rõ ràng. Hiệp hội kêu gọi các thành viên tránh bằng mọi giá đối đầu với quân đội Chính phủ, lực lượng bảo vệ vũ trang hoặc cảnh sát mặc thường phục. Hiệp hội thậm chí còn nêu rõ nội dung của bốn mươi khẩu hiệu mà họ muốn thấy được sử dụng trên biểu ngữ của các cuộc diễu hành. Một số ví dụ?

“Vì ĐCSTQ! Vì chủ nghĩa xã hội!”

“Đả đảo tham nhũng!”

“Hãy chống lại nạn gian lận của nhà nước!”

“Một cuộc đối thoại chân thành!”

“Mẹ yêu ơi, con không làm gì sai cả!”

“ĐCSTQ sợ rằng mọi người sẽ im lặng⁹!”

“Yêu nước chứ không phải hỗn loạn!”

“Nhân dân Nhật báo, đồ nói dối!”

“Đài phát thanh Bắc Kinh, chương trình giao lưu lớn! Nhật ký Ánh sáng, [Báo chí quốc gia dành cho giới trí thức Trung Quốc.] Không có Ánh sáng!”

Không khí trong khuôn viên trường rất nặng nề. Học sinh thấy khó kiểm soát cảm xúc của mình. Chắc chắn là giận

9 Trích đoạn tác phẩm của Đặng Tiểu Bình.

dữ và cay đắng. Nỗi sợ? Một chút, vì họ đang bị đe dọa bởi những mối nguy hiểm thực sự. Đảng Nhân dân Trung Hoa không thể bị thách thức mà không bị trừng phạt. Trong khi một số người đang thu dọn hành lý, những người khác đang viết di chúc. Tôi đã có cơ hội đọc một số tác phẩm trong số đó. Tốt hơn so với các phân tích tâm lý dài dòng, chúng đưa ra ý tưởng hay về cảm nhận của mọi người. Một sinh viên năm thứ tư của trường Đại học Bắc Kinh viết:

Kính gửi bố mẹ, em trai yêu quý,

Ngày mai con sẽ trình bày. Có lẽ đây là lần cuối con viết thư cho bố mẹ. Con có rất nhiều điều phải suy nghĩ, và khi nhìn vào tờ giấy trắng nằm trên bàn trước mặt, con thực sự không biết nên bắt đầu từ đâu. Cả nhà không biết chính xác những gì đang xảy ra ở Bắc Kinh những ngày này

và không dễ để giải thích cho bố mẹ chỉ trong vài từ. Tối nay, con và các bạn cùng lớp đã sẵn sàng đối mặt với Chính phủ. Chúng con cảm thấy mục đích của mình là chính đáng và những gì chúng con đã làm cho đến nay là tốt.

Kính gửi bố và mẹ, cả hai người đều làm việc tại trường đại học với vai trò là giáo sư. Khi con còn nhỏ, bố mẹ đã dành nhiều thời gian nuôi dạy và huấn luyện con. Bố mẹ đã cố gắng đánh thức con về thế giới và khuyên bảo con trong quá trình đọc sách. Trong thời gian học phổ thông, con... Con rất quan tâm đến các vấn đề xã hội. Bố mẹ luôn cảnh báo con: “Con chẳng hiểu gì cả. Đừng nói thế. Đừng làm thế. Bố luôn khuyên phải thận trọng trong cuộc sống hàng ngày. ‘Xã hội phức tạp lắm’, bố mẹ bảo con, ‘hãy rèn luyện kỹ thuật nhưng đừng dính líu đến chính

trị'. Bố mẹ đã chọn khoa nơi con học thay con. Con đã dành toàn bộ kỳ nghỉ hè và kỳ nghỉ đông ở nhà với gia đình. Chúng ta thường thảo luận về tất cả những điều này. Chúng ta cũng thường cãi nhau nữa! Bố mẹ vẫn coi con là một đứa trẻ không có bất kỳ kinh nghiệm xã hội nào. Tất nhiên, đối với bố mẹ, con sẽ mãi là đứa trẻ đó. Nhưng tối nay, con của bố mẹ sẽ chứng minh!

Bố mẹ ơi, về mặt lý thuyết thì hiểu hết, nhưng thực hành thì chẳng có tí nào! Đừng tức giận. Khi nói đến việc thực hiện ý tưởng của mình, con thấy bố yếu kém và bất lực. Bố vẫn luôn nói với con rằng, để có một cuộc sống tự do và có trách nhiệm hơn; Để Trung Quốc hiện đại hóa nhanh chóng, để con cái có cuộc sống hạnh phúc hơn cha mẹ mình, cần phải kiên nhẫn chờ đợi, và chỉ có nỗ lực của nhiều thế hệ

mới có thể thực hiện được điều này. Về điểm này, con đồng ý! Nhưng tại sao thế hệ chúng ta lại không thể thử làm điều gì đó? Tất cả những gì con muốn là hành động. Hãy hành động ngay. Trong xã hội ngày nay, nhiều người trong thế hệ của bố mẹ coi thế hệ của chúng con kém giá trị hơn thế hệ của các vị. Sai rồi! Những gì chúng con làm ngày mai sẽ chứng minh cho bạn thấy rằng học sinh ngày nay rất triển vọng.

Bố mẹ ơi, con xin lỗi bố mẹ một lần nữa vì đã viết ra những điều này, chắc chắn sẽ khiến bố mẹ buồn. Con còn có điều khác phải suy nghĩ. Con hiểu những hy sinh mà bố mẹ phải trải qua để nuôi dạy hai đứa con. Mẹ chưa già lắm nhưng tóc mẹ đã khá bạc. Cả hai đều rất bận rộn trong nhiều năm. Mặc dù con cảm thấy bố mẹ ở gần con, con cũng chắc chắn rằng

bố mẹ không chấp nhận việc con đi bộ vào ngày mai. Ngày mai làm gì? Con không có lựa chọn nào khác...

Ba tháng nữa, anh sẽ kết thúc chương trình đại học, anh có thể đi làm và kiếm tiền. Đến khi học trung học, anh đã có ý tưởng rõ ràng về việc mình sẽ làm gì với mức lương đầu tiên. Anh muốn mua thứ mà em thích nhất và anh cũng định tặng một món quà đẹp cho em. ANh không biết liệu còn có bao giờ gặp lại em nữa không. Cái chết không làm anh sợ. Điều anh hối tiếc nhất là không thể dành trọn tình yêu thương cho em. Tuy nhiên, bố mẹ có đồng ý tha thứ cho đứa con bất hiếu của mình không? Còn em trai yêu quý của anh, anh xin lỗi vì đã không phải lúc nào cũng đối xử tốt với em. Hôm nay, anh ước mình có thể làm nhiều hơn nữa để thể hiện tình cảm của mình với em. Có lẽ đã quá muộn

rồi... Nếu ngày mai anh không còn trên thế gian này nữa, hãy chăm sóc bố mẹ thật tốt, đối xử tốt với họ và đừng làm nhiều điều ngu ngốc nữa.

Bố mẹ thân mến, xin hãy tha thứ cho con nếu khi bố mẹ đọc bức thư này thì con đã về thiên đàng rồi. Những gì con làm, con làm vì dân chủ và tự do, vì cuộc sống hạnh phúc của thế hệ tương lai. Con không hối tiếc điều gì cả!

Con bắt đầu đây! Có thể con sẽ rời xa cả nhà mãi mãi!

Đứa con bất hiếu của bố mẹ.

Ngày 26 tháng 4 năm 1989

11:40 tối

Bức thư thứ hai tôi đọc được viết bởi một sinh viên năm nhất của trường Cao đẳng (École Normale Supérieure). Khi đó anh ấy mới chỉ mười bảy tuổi. Một lá thư đơn giản, một văn bản cảm động:

Mẹ yêu ơi,

Con nghĩ rất nhiều về Mẹ và người bạn Tiểu Linh (Xiao Ling) của con.

Con cũng nghĩ rất nhiều về bố, người đã mất cách đây ba năm. Con thường nghĩ đến việc trở về nhà. Con không sợ chết. Nhưng con vẫn còn trẻ, rất trẻ. Con muốn sống thêm một chút. Rồi xa cuộc sống ở tuổi mười bảy có vẻ hơi sớm. Thực ra, con không biết cuộc sống là gì.

Mẹ ơi, đừng quên sinh nhật con, ngày 9 tháng 5 nhé. Ngày hôm đó, hãy ăn thêm hai hoặc ba bát mì nữa để đảm bảo sức

khỏe¹⁰. Nói với Tiểu Linh cũng đừng quên con và hãy theo đuổi cuộc sống hạnh phúc. Đây là những mong muốn cuối cùng của con.

Mẹ yêu ơi, đừng khóc! Con phải đi.

X

Ngày 26 tháng 4

10:10 tối

Tại ký túc xá sinh viên

Hôm nay, khi nghĩ về những gì đã xảy ra ở đất nước tôi, tôi thường nghĩ đến hai học sinh này, hai người bạn xa lạ mà tôi gặp lại những mong muốn cuối cùng được viết một cách khiêm nhường

10 Theo phong tục của người Trung Quốc, bạn có thể tặng mì cho ai đó để chúc mừng sinh nhật. Chúng là biểu tượng của sự trường thọ.

trên một mảnh giấy. Chuyện gì đã xảy ra với họ?

Ngày 27 tháng 4 hứa hẹn sẽ là một ngày nóng nực... Các sinh viên và chính quyền đang chuẩn bị cho một màn kịch mới trong âm mưu bắt đầu từ cái chết của Hồ. Cảnh đầu tiên diễn ra xung quanh các trường đại học ở Bắc Kinh. Chúng ta sẽ chứng kiến một bi kịch hay sự tiếp diễn của một vở hài kịch? Chưa ai có câu trả lời cho câu hỏi này khi vào sáng sớm ngày 27, những diễn viên đầu tiên đã chuẩn bị lên sân khấu. Quân nhân, lực lượng Vệ binh Cách mạng và cảnh sát Bắc Kinh chiếm giữ các vị trí tại các ngã tư lớn. Họ không có vũ khí.

Dự kiến màn sân khấu sẽ được kéo lên vào lúc bảy giờ. Nhưng hầu hết các cổng trường đại học ở Bắc Kinh đều bị khóa chặt. Khởi đầu sai. Bên ngoài, quân

đội đang bao vây, rõ ràng là có ý định ngăn cản sinh viên rời khỏi khuôn viên trường.

Vào lúc 8:30 sáng, các sinh viên bị mắc kẹt bên trong mỗi trường đại học đã phá các ổ khóa và sau đó bắt đầu phá rào chắn quân sự. Những sinh viên đầu tiên xuất hiện là sinh viên đến từ Đại học Bắc Kinh.

Bây giờ là chín giờ mười. Bức màn đã được kéo lên mãi mãi. Một giờ sau, đến lượt sinh viên Đại học Nhân dân Trung Hoa rời đi, tiếp theo, đúng mười một giờ, là sinh viên Đại học Sư phạm Bắc Kinh. Trước buổi trưa, tất cả sinh viên các trường đại học trong thủ đô đều tụ tập trên phố; Họ đang dần bắt đầu tập hợp lại. Từ phía tây thành phố, nơi có hầu hết các trường đại học, giờ đây họ đang hướng về Quảng trường Thiên An

Môn, trái tim của thủ đô. Trí thông minh và khả năng tổ chức là hai chìa khóa thành công của họ. Kịch bản của họ rất tuyệt vời. Là những khán giả có hiểu biết, người dân Bắc Kinh đánh giá cao điều này. Không ghi chú sai. Lực lượng an ninh hoàn hảo giám sát đám rước. Mỗi trường đại học đều triển khai riêng. Những học sinh phụ trách giám sát nắm tay nhau tạo thành một hàng dài, ngăn không cho bất kỳ ai không phải là thành viên của đoàn vào đoàn diễu hành.

Nghỉ giải lao ở tập đầu tiên. Người lãnh đạo của lực lượng dân quân có thể dễ dàng nhận dạng được. Anh ta là người duy nhất có vũ trang. Các sinh viên đang đàm phán. Hiến pháp của Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa không trao cho mọi công dân quyền biểu tình và đình công sao? Công chúng chấp thuận. Ở

phía bên kia chiến tuyến, một số cư dân Bắc Kinh đang phản đối theo cách riêng của họ. Họ động viên các sinh viên và hét vào cảnh sát: “Đi đi, để các sinh viên đi qua!”

Tập thứ hai của một bộ phim truyền hình bắt đầu như vậy và sẽ kết thúc vào lúc bốn giờ chiều. Một đội quân từ Quân đoàn 38 chặn cầu Phúc Hưng (Fu Xing). Không thể vượt qua nút giao thông chính này. Đôi khi, “không gì có thể đánh bại được sự may rủi”. Ít nhất thì đó là những gì một câu tục ngữ cổ của Trung Quốc nói. Ở đất nước tôi, trước mỗi học kỳ mới, sinh viên đều dành hai tuần để tham gia huấn luyện quân sự. Nhiều sinh viên của Đại học Bắc Kinh đã tham gia nghĩa vụ quân sự trong vài ngày tại Quân đoàn 38. Có thể giao tiếp được. Các nhân vật chính nhanh chóng phá vỡ sự im lặng.

Trong người lính đội mũ sắt và đi giày này, một số nhận ra người chỉ huy, những người khác nhận ra người bạn: “Sếp, là tôi đây, anh có nhận ra tôi không?”, “Sĩ quan ơi, tôi thuộc đơn vị của anh...”

Thật khó để coi những lời kêu gọi tôn trọng này là sự khiêu khích. Thậm chí còn khó hơn khi đánh bạn cùng phòng, đánh đồng chí. Cảm xúc lẫn át cả hai bên. Một số binh lính đang gặp khó khăn trong việc kìm nước mắt. Chiều nay, nhân dân đã có tên, quân đội nhân dân đã công nhận. Những sinh viên có kỷ luật, điều hành lạng lẽ này có gây rắc rối không? Cố lên! Đoàn rước tiếp tục tiến về rào chắn cuối cùng, trước cổng phía nam Hưng Hóa. Lực lượng tăng viện do Bộ tư lệnh Quân đoàn 38 gửi đến sẽ đến cổng này bằng xe tải. Lần này mệnh lệnh đã rõ ràng. Họ phải ngăn chặn không cho học

sinh đi qua bằng mọi giá. Điều này chưa tính đến công chúng. Người dân Bắc Kinh, khoảng hai mươi ngàn người, đã bao vây sáu xe tải chở quân lính đến giải cứu trên đỉnh cầu Phúc Hưng. Đối mặt với dòng người này, việc tiến lên hay lùi lại là điều không thể, chứ đừng nói đến việc ra khỏi xe tải. Cảnh sát được điều động đến để giải cứu những người lính, lúc này đã bị dân thường bao vây hoàn toàn. Hai xe của họ sẽ không bao giờ vượt qua được chặng đường này. Cảnh này kết thúc khi quân lính rút lui và dân Bắc Kinh tản đi.

Màn cuối: rào chắn do cảnh sát Bắc Kinh dựng lên. Trong phần hội thoại, học sinh hát một bài hát, một giai điệu rất phổ biến ở đây. Đây là chủ đề của một bộ phim Trung Quốc có tên Cảnh sát chìm. Bộ phim này đã thành công vang

dội. Minh họa các sự kiện năm 1976, trước sự sụp đổ của “Bè lũ bốn tên”, bộ phim kể về câu chuyện của một nhân viên thực thi pháp luật phải đối mặt với nhiều nguy hiểm để bảo vệ một số thanh niên bị chính phủ đàn áp. Lời bài hát trong nhạc phim đi thẳng vào trái tim của những cảnh sát:

“Vì nụ cười của người mẹ.

Vì vinh quang của quê hương.

Cái chết không làm tôi sợ...”

Một số thậm chí còn lạng lẽ rời bỏ vị trí của mình. Con đường đến Thiên An Môn chắc chắn là rõ ràng. Nhiều người dân Bắc Kinh dự đoán rằng kết cục cuối cùng của âm mưu này sẽ diễn ra tại đây.

Vào cuối buổi chiều, người dẫn đầu đoàn rước sẽ tới quảng trường. Người

dân và sinh viên, nước mắt lưng tròng, ôm chầm lấy nhau. Sự căng thẳng của những giờ trước đó đã tan biến. Nụ cười chiến thắng hiện rõ trên khuôn mặt. Vào ngày hôm đó, nửa triệu người đã có mặt và tham gia vào các cuộc biểu tình trên các đại lộ của thủ đô. vở kịch này, với kết cục không ai dám dự đoán, sẽ không kết thúc bằng bi kịch.

Sinh viên, cảnh sát, quân nhân và người dân Bắc Kinh đều vui mừng. Tất cả trừ một: ĐCSTQ. Nhưng Đảng là thương hiệu đã đăng ký của nhân dân, là tổ chức duy nhất được chấp nhận đại diện cho nhân dân. Trong cơn phẫn khích của buổi tối muộn này, một số người sẽ quên mất điều đó. Chúng ta có thể trách họ không? Các sinh viên tận hưởng chiến thắng của mình. Từ trường đại học đến Quảng trường Thiên An

Môn, họ đã vượt qua tổng cộng bảy rào chắn, ba trong số đó là nhờ sự giúp đỡ của người dân. Phải đi bộ sáu giờ cho một hành trình mà thông thường có thể dễ dàng hoàn thành chỉ trong ba giờ.

Chính phủ và người dân mong đợi sinh viên ở lại quảng trường trong vài giờ như một lời kết, có thể là để phát biểu hoặc tham dự lễ bế mạc, hoặc để hồi phục sau cuộc diễu hành mệt mỏi dưới cái nắng gay gắt của thủ đô. Nhưng ngay khi đến nơi, những người biểu tình đã rời khỏi quảng trường để đi đường vòng trở về trường đại học của họ. Đi bộ thêm ba giờ nữa. Mục tiêu là gì? Truyền đạt yêu cầu của họ tới càng nhiều người dân Bắc Kinh càng tốt.

Theo truyền thống, các cuộc biểu tình sẽ đi theo một lộ trình cố định dọc theo các tuyến đường chính, luôn theo

cùng một mạch và dọc theo cùng những con phố. Trong lịch sử Bắc Kinh, đây là lần đầu tiên một đoàn diễu hành sử dụng đường phụ. Nhờ hoạt động gây quỹ, các em học sinh đã có thể mua được loa phóng thanh chạy bằng pin. Những người lãnh đạo sử dụng chúng để chỉ đạo cả đoàn diễu hành sinh viên và dàn hợp xướng, tức là đám đông người dân Bắc Kinh. Sự hỗ trợ của người dân đảm bảo họ có đủ thức ăn và nước uống trong suốt chuyến đi. Trong suốt cuộc diễu hành, người dân mang theo nước nóng, nước chanh, trà hoặc kem dành cho họ. Những người nhận được chúng, sau khi nhấp một hoặc hai ngụm, sẽ phân phát chúng cho mọi người trong đoàn rước.

Trên đường trở về, một chuyến xe đưa đón ban đầu sẽ phục vụ các trường đại học. Những người buôn bán nhỏ lẻ

ở Bắc Kinh đã dán một tấm biển lên xe đạp ba bánh của họ với tấm vé đi lại đơn giản này: “Miễn phí quay về trường cho những học sinh có thể trạng yếu.”

Nhiều năm sau, khi đến lúc phải tổng kết, một người biểu tình trẻ đã thừa nhận – trong buổi tự phê bình công khai trên Đài phát thanh Bắc Kinh – rằng họ đã diễu hành liên tục mười bảy tiếng rưỡi không nghỉ vào ngày hôm đó! Một «cuộc hành quân dài» nữa! Lần đầu tiên thành công rực rỡ và được nhiều người yêu thích. Trong tiếng vỗ tay vang dội suốt hành trình gần mười giờ, người dân và sinh viên Bắc Kinh đã chia sẻ, như những người đồng hành lâu năm, một dấu hiệu chiến thắng nhỏ: ngón trỏ và ngón giữa tạo thành hình chữ V, giơ ra xa cánh tay. Công chúng gần như sẽ đòi hỏi nhiều hơn nữa! Đối với ĐCSTQ,

họ phải thừa nhận rằng tổ chức sinh viên không hề thua kém các cuộc biểu tình quần chúng của chính họ. Và Đảng biết mình đang nói về điều gì! Khi nói đến việc thao túng đám đông, họ là một chuyên gia.

Tôi đã hỏi rất nhiều người tại cuộc biểu tình này. Câu trả lời sau đây của một công nhân tóm tắt cảm xúc của hầu hết công nhân tại thủ đô: “Hôm nay tôi không làm việc tại nhà máy. Bài xã luận của tờ Nhân dân Nhật báo ngày hôm qua đã xúc phạm sinh viên là những kẻ gây rối. Sinh viên không muốn hỗn loạn. Bằng chứng ư? Cuộc biểu tình này. Không, sinh viên là những người yêu nước thực sự. Họ muốn gì? Hãy để ĐC-STQ trước tiên thực hiện các biện pháp nghiêm khắc chống lại nạn tham nhũng trong hàng ngũ của mình; sau đó, Trung

Quốc phải hiện đại hóa nhanh chóng. Tóm lại, những gì họ làm, họ làm vì nhân dân, vì tất cả chúng ta. Đối với tôi, quan điểm này rất rõ ràng.

Chính phủ đã mắc hai sai lầm: ngày hôm qua, một bài xã luận mang tính xúc phạm; Ngày nay, việc điều động quân đội, lực lượng bảo vệ có vũ trang và cảnh sát để đe dọa sinh viên. Tôi chưa bao giờ học đại học. Ngược lại, những người biểu tình đang học tập trong một thời gian dài. Trong vài năm nữa, họ sẽ nắm quyền quyết định vận mệnh của đất nước này. Làm sao chúng ta có thể cân nhắc đến việc đàn áp những người sẽ xây dựng Trung Quốc của ngày mai? Đây là một sai lầm.”

Ba ngày nữa là kỷ niệm 100 năm Ngày Lao động. Chính phủ hãy cảnh giác.

Tôi lo ngại rằng công nhân Bắc Kinh cũng sẽ thể hiện sự ủng hộ của họ đối với sinh viên bằng cách đình công. Tham gia trực tiếp vào phong trào? Với tôi thì khó khăn, tôi còn có gia đình. Bạn nên hiểu điều đó. Đối với sinh viên thì khác. Đầu tiên, họ không có trách nhiệm gia đình, không có lương hay tiền thưởng để mang về nhà. Rủi ro duy nhất mà họ gặp phải là rủi ro về thể chất. Rủi ro này dường như không làm họ sợ. Cuộc hành trình dài của họ hôm nay dưới ánh nắng mặt trời và sự lựa chọn đối mặt với nguy hiểm bằng cách công khai thách thức Chính phủ đã chứng minh rõ điều này.

Người lao động hiểu họ. Họ chấp thuận! Cuộc biểu tình này đi thẳng vào trái tim của hầu hết người dân Bắc Kinh. Ngoài ra, tôi sẽ thú nhận với bạn một điều. Với tất cả những gì họ đã làm với

chúng ta trong những năm gần đây, tôi cũng muốn hét lên với ĐCSTQ: “Đồ khốn nạn!”

Phong trào biểu tình của sinh viên đang gây xáo trộn cuộc sống gia đình của người dân thủ đô. Cha của một sinh viên tại Đại học Bắc Kinh nói với tôi:

– Tôi sống với con trai tôi. Nó kể cho tôi rất nhiều về những gì đang diễn ra trong những ngày gần đây tại trường đại học của nó. Tôi không quan tâm. Tôi đã chỉ trích nó rất nhiều. Hôm nay, tôi tận mắt chứng kiến tình trạng khó chịu này rất nghiêm trọng. Tôi hơi hối hận vì đã chỉ trích nó. Tôi hy vọng rằng các nhà lãnh đạo ĐCSTQ cũng nhận ra điều này và gặp gỡ sinh viên để giải quyết những yêu cầu của họ. Khi đọc báo cáo, nghiên cứu tài liệu và tổ chức các cuộc họp, việc tách biệt khỏi đám đông là điều khó

tránh khỏi. Đây chính là những gì đã xảy ra với các viên chức của chúng ta. Họ đã phạm sai lầm.

Ngày 27 tháng 4, với sự ủng hộ của tám mươi phần trăm người dân Bắc Kinh, sinh viên đã giành được chiến thắng đầu tiên trước chính quyền. Chính phủ đã mất mặt. Những lời đe dọa của họ không có tác dụng gì ngoại trừ đối với những sinh viên đã chiếm được cảm tình của người dân thủ đô. Quả bóng đang ở trong sân của ĐCSTQ. Họ sẽ thực hiện điều này bằng cách đồng ý gặp gỡ các sinh viên vào ngày 29 tháng 4.

Vào ngày đã định, chính quyền đã triệu tập một số nhân vật nổi tiếng để chuẩn bị cho cuộc họp này, cuộc họp mà các sinh viên đã mong đợi trong mười ngày khi họ phủ phục trước Cung điện Nhân dân.

Về phía chính phủ có ông Viên Mục, người phát ngôn của Quốc vụ viện, ông Hà Đông Thương, Phó chủ tịch Ủy ban Giáo dục Quốc gia và ông Viên Lập Bản, Tổng thư ký Thành ủy Bắc Kinh.

Về phía sinh viên có bốn mươi lăm đại diện.

Có thể nói đây là một quá trình dân chủ mẫu mực. Ngoại trừ một chi tiết: bốn mươi đại diện sinh viên được Chính phủ bổ nhiệm! Đối với năm người còn lại, chỉ cần tránh cho họ quá nhiều thời gian để nói là được.

Cuộc họp kéo dài ba giờ và được ghi hình trực tiếp. Ba giờ là một thời gian dài. Những hình ảnh được chiếu trên truyền hình vào buổi tối hôm đó chỉ kéo dài hai tiếng rưỡi. Để không làm người nghe thấy nhàm chán, họ chắc chắn sẽ

cắt bỏ một vài đoạn, thậm chí là một vài câu hỏi quá khó, hoặc, ai mà biết được, những câu hỏi ngượng ngùng nhất từ những người phát ngôn do sinh viên chỉ định... Kiểm duyệt, bạn biết đấy... Chẳng có gì to tát, chúng tôi đã quen với điều đó rồi! Điều nghiêm trọng hơn là các câu hỏi mà hầu hết những người được gọi là đại diện sinh viên đưa ra đều không được chuẩn bị kỹ lưỡng. Chúng tạo cho chính phủ cơ hội để thao túng dư luận.

Một sinh viên đổ lỗi cho bài xã luận trên tờ Nhân dân Nhật báo. Anh cáo buộc bài viết này là nguyên nhân gây ra các cuộc biểu tình. Chính phủ, thông qua ông Viên Mục, đã bác bỏ «lời vu khống» này. Ông không bao giờ coi học sinh là những kẻ gây rối. Sau đó là một lời giải thích dài về đoạn văn này bị những học sinh thiếu chú ý hiểu sai. Như bạn có thể

đoán, bài xã luận muốn nói đến một số kẻ gây rối đang thao túng sinh viên và gây náo loạn trong các trường đại học.

Để làm rõ điều này, Chính phủ còn đưa ra một mong muốn chính đáng: bảo vệ sinh viên khỏi chính họ! Do đó có câu hỏi mới này từ một sinh viên:

“Để tự bảo vệ mình, sáng ngày 20 tháng 4, trước cổng Nam Hưng Hoa, cảnh sát có thực sự cần thiết phải sử dụng dùi cui điện hay dùi cui không?”

Những câu hỏi của sinh viên thực sự vô lý, cũng như những lời cáo buộc tham nhũng của họ đối với các nhà lãnh đạo cấp cao của Đảng, đến mức người thừa kế hoặc họ hàng của họ thường xuyên được thăng chức vào các vị trí quan trọng trong nhà nước.

Sự phủ nhận là dứt khoát. Trước cổng phía nam của Hưng Hóa, một “kẻ phản cách mạng” thậm chí còn cả gan hô to “Đả đảo Đảng Cộng sản!” “Vâng, thưa khán giả thân mến,” ông Viên Lập Bản thốt lên, “ngay cả trước sự khiêu khích này, cảnh sát cũng không bao giờ dám đánh học sinh, chứ đừng nói đến các nữ sinh!”

Có vẻ thuyết phục phải không? Về cáo buộc tham nhũng, sinh viên chỉ đưa ra một ví dụ. Ông Viên Mục cũng nhấn mạnh đến vụ tấn công bất chính vào gia đình của một quan chức. Rõ ràng, trong trường hợp này, lời buộc tội của sinh viên là sai. Và vì lời cáo buộc này là sai, nên tất cả những lời cáo buộc khác cũng sai theo. Đây chính là điều cần phải chứng minh và nó đã được chứng minh, với nguy cơ khiến dân chúng trông còn

ngu ngốc hơn thực tế!

ĐCSTQ từ lâu đã phải rất thận trọng khi phải cân bằng các hành động. Tuy nhiên, nguy cơ trượt bánh trong bài tập nhào lộn này vẫn còn tồn tại. Đây chính là lý do vì sao công chúng Trung Quốc, những người rất yêu thích xiếc, lại càng trân trọng buổi biểu diễn tối nay hơn, vì loại hình biểu diễn này khá hiếm ở Trung Quốc ngày nay. Khán giả này, giống như tất cả khán giả khác, giấu trong lòng một hy vọng hơi điên rồ là được chứng kiến những nghệ sĩ nhào lộn chính thức phải ngã sấp mặt vào tối nay. Chắc hẳn sẽ rất đẹp! Trong bốn mươi năm qua, những người đi bộ nhanh này đã có nhiều cơ hội để thực hành nghệ thuật giữ thăng bằng tinh tế. Rẽ phải, rẽ trái và nhảy! Quay lại đúng hướng. Và rồi, đêm nay, lưới an toàn đã được căng rộng: Chín mươi

phần trăm đại diện sinh viên không đại diện cho bất kỳ ai.

Chính phủ vẫn phải thuyết phục một nhân vật có uy tín, đó là đại diện của nhóm trợ lý nghiên cứu tại Đại học Luật Bắc Kinh. Loài chim này đáng để chú ý, đặc biệt là vì những câu hỏi của nó khá không phù hợp:

– Ở Trung Quốc có kiểm duyệt không?

– Thôi nào, anh đùa à! Ở một nước cộng hòa nhân dân...

– Không? Vậy, ông giải thích thế nào về việc từ chức của tổng biên tập tờ Shi Jie Jing Ji Dao Bao?

Lần này thì cốc đã đầy. Ông Viên Mục nổi giận. Công chúng rất vui mừng khi thấy một quan chức cuối cùng cũng mất

mặt! Ông ấy gần như vỗ tay. Và những lời nói dối được đưa ra để thoát khỏi tình trạng hỗn loạn này lại thô thiển đến mức khiến tất cả các nhà báo Trung Quốc có mặt tại đó đều bị sốc.

Người phát ngôn của sinh viên nhắc lại:

– Hiến pháp không cho chúng ta quyền biểu tình sao? Vì vậy, các cuộc biểu tình là hợp pháp. Tại sao chính phủ cấm chúng tôi biểu tình? Và tại sao, nếu đó là hành động bị cấm hoặc nếu chúng ta vi phạm pháp luật, lại không bắt giữ cùng lúc hàng trăm ngàn người tham gia cuộc biểu tình này?

Và “Tại sao?”, và “Tại sao?” ... Sẽ không có câu trả lời nào cho câu hỏi cuối cùng của kẻ hỗn láo này. Đủ! Dừng lại! chúng ta có tên của những người lãnh

đạo. Phiên họp kết thúc, buổi biểu diễn kết thúc. Cuộc vui đã kết thúc.

Đừng chỉ trích thành tích kém cỏi của đại biểu Quốc vụ viện. Người phát ngôn chính thức thường đi trên dây, nhưng theo những bước được chỉ định trước. Tại các cuộc họp báo, mọi câu hỏi của các nhà báo Trung Quốc phải được gửi trước một ngày. Những câu hỏi gây bối rối sau đó sẽ bị biên tập lại. Một hoặc hai buổi tập là đủ đối với những diễn viên nhào lộn chuyên nghiệp này. Đây là những nghệ sĩ bình tĩnh và tự tin, những người sau đó bước vào nghề. Hiệu suất này thật là mẫu mực. Một chút văn hóa ở đây, một lời khiển trách nhẹ nhàng ở kia, rất nhiều sự bình tĩnh và trước khi rút lui trong tiếng vỗ tay, một nụ cười dành cho mọi người ngoại trừ những nhà báo phương Tây ít học – người Anglo-Saxon

nói chung và người Bắc Mỹ nói riêng.

Vào thời De Gaulle, người Pháp vẫn biết cách cư xử. Hiện nay, toàn bộ châu Âu đang quay lưng lại với việc tổ chức các cuộc triển lãm chớ. Ngay cả người Nga, vốn từng là đối tượng khán giả tốt, cũng đang dần từ bỏ họ. Văn hóa truyền thống đang bị mất đi. May mắn thay, vẫn còn một số ít nhà báo theo trường phái cũ – một số người Bắc Triều Tiên hoặc một số người Mông Cổ. Nhờ có họ, khả năng được biểu diễn một vài tiết mục, giống như ngày xưa khi nghệ sĩ vẫn có thể cống hiến hết mình, vẫn còn tồn tại. Với thế hệ trẻ hơn, chúng ta phải mong đợi mọi thứ và luôn trả lời tiếp theo.

Hầu hết các trường đại học hiện nay không hề cảm thấy an tâm vì hành động mạo hiểm này mà còn rơi vào tình trạng hỗn loạn. Học sinh không thích bị đối xử

như trẻ con. Họ hiểu rằng cuộc họp diễn ra chỉ có một mục đích duy nhất: lừa dối người dân và giới truyền thông. Điều họ muốn rất đơn giản: đối thoại chân thành và chấm dứt đối trá. Biểu ngữ của họ đã truyền tải thông điệp này trên khắp các đường phố của thủ đô. Học sinh đang gặp khó khăn trong việc chấp nhận vở hài kịch do Chính phủ trình bày theo một tác phẩm cũ được làm lại. Vấn đề của chính phủ là phải vực dậy một số diễn viên già yếu. Về phần mình, các sinh viên từ chối việc được đại diện bởi những người cộng sự đáng thương do ĐCSTQ bổ nhiệm. Họ yêu cầu được bầu người phát ngôn cho mình. Đối với tất cả những bài phát biểu vòng vo và không đưa ra câu trả lời, họ đã quá đủ:

“Nếu những con vẹt đại diện cho bạn không biết gì thì hãy thả chúng đi!

Những con chim này đã làm chúng ta lãng phí đủ thời gian rồi.”

Làm sao chúng ta có thể thờ ơ với sự đạo đức giả và những lời lăng mạ của chính phủ? Trong những ngày tiếp theo, sinh viên đã đưa ra một khẩu hiệu mới:

“Đốt hết các tờ báo của Nhân dân Nhật báo và Bắc Kinh Nhật báo!”

Không còn do dự nữa: Hai chiếc lá bấp cải này chỉ in lời nói dối. Thông tin phản biện đang được tổ chức. Các quán Dazibao đang mọc lên nhanh chóng trong các trường đại học. Treo trên cửa sổ ký túc xá, loa phóng thanh của sinh viên phát đi những lời chỉ trích hàng ngày về bài xã luận ngày 26 tháng 4, bài xã luận đã châm ngòi cho cuộc xung đột. Các sinh viên so sánh nó với một văn bản giống hệt được xuất bản sau khi một

sự kiện khác bị đàn áp, khi đó được coi là phản cách mạng, vào tháng 4 năm 1976. Các sinh viên có trí nhớ tốt! Trong một sự trở trêu của số phận, nạn nhân của bài xã luận này lúc bấy giờ không ai khác chính là ông Đặng Tiểu Bình. Người sau này, người kế nhiệm hiện tại của Mao, đã chính thức lên án mình với tư cách là tổng tư lệnh của “những kẻ gây rối” tại Quảng trường Thiên An Môn.

Đặng Tiểu Bình, cựu «kẻ cướp nguy hiểm» giờ đã trở thành cha đẻ của tất cả chúng ta, lại cho phép mình sỉ nhục chúng ta thông qua tờ báo mà ông đang điều hành... Thật là đỉnh cao của sự trở trêu! Tuy nhiên, người dân Bắc Kinh không mất đi khiếu hài hước. Bạn có biết câu chuyện họ kể với nhau bằng giọng thì thầm không? Trong nhà tù Thanh Trần, Giang Thanh, vợ cũ của Mao và là

thành viên của Bè lũ bốn tên khét tiếng, được cho là đã bắt đầu trở nên kích động trở lại sau khi đọc bài xã luận bị chỉ trích rất nhiều này. Trên bờ vực của sự hoảng loạn, giờ đây bà dành cả ngày để cầu xin được thả ra vì những ngày tháng tươi đẹp của Băng Bốn Tên dường như đã quay trở lại.

Điều kém hài hước hơn nhiều là sự gia tăng nhanh chóng của cảnh sát mặc thường phục ở Bắc Kinh. Tình hình đang trở nên căng thẳng hơn mỗi ngày. Vợ tôi đang lo lắng. Nhiều lần cô ấy cố ngăn cản tôi ra ngoài gặp bạn bè ở trường. Đối với cô, cũng như nhiều người Trung Quốc khác, các vấn đề xã hội luôn nguy hiểm. Cô ấy muốn gì ở tôi? Sự công nhận từ bạn bè và xã hội. Tất cả những gì tôi phải làm là cống hiến hết mình cho công việc, sử dụng trí thông minh và nỗ lực của mình

để tạo dựng một vị trí cho mình dưới ánh mặt trời. Cô dự đoán rằng phong trào dân chủ này sẽ bị nghiền nát và khi sụp đổ, nó sẽ kéo theo cả sinh viên. Cô nói thêm rằng cuộc chiến này quá không cân sức. Một mặt là phong trào có sự đồng tình nhưng không có sự ủng hộ về mặt chính trị; mặt khác, một cỗ máy đáng gờm được hỗ trợ bởi các bánh răng của một nhà nước cảnh sát, một chế độ toàn trị được hưởng lợi thêm từ sự thông đồng dịu dàng của các nền dân chủ phương Tây, những nền dân chủ dung túng cho các chế độ độc tài khi chúng tự phong cho mình danh hiệu «dân chúng».

Vậy thì phải làm gì? Không có gì... Tôi không nghe lời khuyên của cô ta. Tôi biết rõ rằng cô ấy muốn tôi ở lại với cô ấy vì tình yêu, vì không muốn gây nguy hiểm cho gia đình nhỏ bé mà tôi đã gây

dựng trong năm năm. Cô ấy nghĩ đến đứa con trai một tuổi rưỡi của chúng tôi đang được bố mẹ tôi nuôi dưỡng ở một tỉnh xa xôi.

Nhưng tôi cũng nhớ... Tôi luôn ghi nhớ những gì Chính phủ đã làm với cha mẹ già của tôi và gia đình tôi, tất cả chỉ vì cha tôi đã tin vào những bài phát biểu của đại diện nhân dân trong thời kỳ được gọi là thời kỳ Trăm Hoa. Lúc đó là năm 1957. Ông đã đứng lên phát biểu với tư cách là một người tự do. Với tất cả sự chân thành và giản dị, ông đã nói to với họ những điều mà nhiều người vẫn giữ im lặng. Thật là một sai lầm! Phần thưởng cho sự thẳng thắn của ông: tám năm cải tạo tư tưởng! Ông đã dành chúng ở vùng nông thôn, tại một vùng xa xôi, giữa những người nông dân thiếu hiểu biết. Cây đã bị thối, cần phải tấn công

vào rễ cây. Vì thế, lương của chúng tôi bị cắt giảm, chúng tôi bị từ chối nhà ở và cơ hội thăng tiến của chúng tôi bị cản trở. Gửi cho ai? Gửi đến những người anh em của tôi, những người thân yêu của tôi, tất cả những người họ hàng gần hay xa của chúng tôi.

Tôi, để không lặp lại những sai lầm này, phải vâng lời cha tôi. Ông đã dạy tôi tính thận trọng và nghệ thuật nói dối trong quá trình tự phê bình. Tôi chỉ nói những gì họ muốn nghe. Và khi vợ tôi lo lắng về sự an toàn của tôi, tôi nói với cô ấy rằng tôi đã ba mươi lăm tuổi, có một đứa con và có nhiều kinh nghiệm hơn cô ấy. (Ở Trung Quốc, đàn ông thường kết hôn với những phụ nữ kém mình khoảng mười tuổi.) Tôi cũng biết rằng cơ hội kể câu chuyện này chỉ dành cho tôi một lần. Câu chuyện của tôi sẽ không khớp với

phiên bản chính thức, cũng không giống với phiên bản của tờ Nhân dân Nhật báo hay của ĐCSTQ. Nhưng câu chuyện của tôi là có thật và một ngày nào đó lịch sử sẽ chứng minh tôi đúng. Vì vậy, dù vợ tôi có nói gì đi nữa thì tôi cũng không thể ở nhà được. Thường thì, bất chấp mọi chuyện, cô ấy vẫn luôn đồng hành cùng tôi. Tôi nghĩ cô ấy yêu tôi rất nhiều!

Nhưng hãy cẩn thận, đồng chí, con mắt của ĐCSTQ luôn theo dõi bạn ở mọi nơi. Một người bạn của tôi làm việc tại Bộ An ninh Quốc gia ở Bắc Kinh. Trong vài ngày nay, anh ấy đã cố gắng liên lạc với tôi. Hôm nay tôi nói chuyện với anh ấy qua điện thoại:

– Hãy cẩn thận. Quảng trường Thiên An Môn, các cột đều được trang bị camera hồng ngoại. Không có cơ hội thoát thân nếu bạn bước vào trường nhìn của

ống kính. Tránh những điều này và cũng tránh thể hiện sự ủng hộ quá mức cho học sinh. Tôi biết bạn và tôi đoán là bạn dành thời gian chạy quanh các trường đại học. Họ toàn là cảnh sát mặc thường phục. Hãy làm những gì bạn muốn, nhưng hãy làm một cách kín đáo. Ngày mai sẽ có chiến tranh và bạn sẽ phải trả giá cho những sai lầm của mình ngày hôm nay.

Tôi trả lời:

– Còn bạn, bạn không sợ bị nghe lén sao?

Anh ấy bắt đầu cười và trấn an tôi trước khi cúp máy:

– Tôi luôn gọi điện thoại công cộng nhưng chưa bao giờ gọi cùng một số điện thoại!

Ở Trung Quốc, ngay cả ĐCSTQ cũng không thể nghĩ đến việc nghe lén tất cả các điện thoại công cộng... Lời cảnh báo của bạn tôi nhắc tôi nhớ đến hai nguyên tắc sẽ đảm bảo sự sống còn và sau này là sự nghỉ hưu của tôi. Không tin tưởng bất kỳ ai ngoài những người bạn thân nhất và luôn giữ im lặng trong khuôn viên trường. “Cảnh sát chìm không bao giờ được viết ở mặt trước, và một số cảnh sát không thiếu mặt trước. Họ thậm chí còn đeo băng-đô sinh viên màu trắng nhỏ quanh đầu. Còn việc hô khẩu hiệu chống lại Đảng hoặc Nhân dân Nhật báo, đó là kỹ năng kém nhất của họ. Họ thậm chí có thể hét to hơn những người khác. Tôi lang thang đây đó, liếc nhìn các tờ báo *dazibao*, lắng nghe sinh viên hoặc chụp ảnh. Tôi thích luồng gió tự do thổi qua các trường đại học. Tôi giữ mọi thứ

trong ký ức của mình cho đến ngày tôi có cơ hội kể lại.

Tuy nhiên, tôi cảm thấy không thoải mái. Tôi có cảm giác mạnh mẽ rằng các sinh viên nghĩ tôi là gián điệp, cảnh sát chìm hoặc người cung cấp thông tin. Với họ, tôi có vẻ nhút nhát nhưng chắc chắn là đang nghi ngờ. Họ tránh tôi hoặc nhìn tôi với vẻ ngờ vực. Tiết lộ danh tính thực sự của tôi với họ? Rút ra, giống như những người khác, thẻ nhà báo cũ hoặc thẻ giáo viên của tôi? Việc này có nguy cơ dẫn đến việc rơi vào bẫy. Vì vậy, tôi bước tiếp với lòng nặng trĩu.

Các em sinh viên thân mến, tôi nhận ra ở các em thế hệ tinh hoa tương lai, tôi chào đón các em như niềm hy vọng của đất nước Trung Quốc mới và là tấm gương cho các thế hệ mai sau. Hôm nay

trách nhiệm của các em rất nặng nề và nhiệm vụ của các em rất khó khăn. Tôi hiểu sự ngò vức của các em đối với tôi và tôi chia sẻ mỗi lo ngại của các em về tương lai đất nước chúng ta. Tôi cũng chia sẻ sự tức giận của các em. Tôi yêu các em !

Cuộc bãi khóa lan rộng đến tất cả các trường đại học. Không còn lớp học nào nữa, nhưng ngày của học sinh vẫn bận rộn. Ăn ở nhà ăn, nghỉ ở ký túc xá, sau đó tham gia trình diễn và trưng bày dazibao. Những người can đảm nhất sẽ có bài phát biểu trước công chúng về nền dân chủ. Những từ ngữ nguy hiểm trong một nước cộng hòa nhân dân! Còn giáo viên thì sao? Các sinh viên mô tả họ như sau: "...rất dũng cảm trước mặt vợ, rất mạnh mẽ về mặt lý thuyết, nhưng hoàn toàn vô dụng trong thực tế!"

Hầu hết các giáo viên đang nghỉ ngơi và đọc dazibao. Họ bình luận về các sự kiện gần đây một cách tự tin hơn vì họ không tham gia vào những sự kiện đó. Tuy nhiên, sau màn thể hiện quyết tâm vang dội của sinh viên trong cuộc biểu tình cuối cùng, nhiều người trong số họ rõ ràng sẽ chọn phe. Một số người đi song song với học sinh của mình và đặt dazibao cùng với học sinh. Những người dũng cảm nhất sẽ ký vào bản tuyên ngôn mà họ đưa ra và tham gia vào cuộc thảo luận dân chủ ở nơi công cộng. Rủi ro là gì? Họ hiểu chúng quá rõ.

Giáo sư nổi tiếng nhất và chắc chắn là người dũng cảm nhất là ông Trần Mẫn Nguyên, một giáo sư ngôn ngữ học và chuyên gia về quan hệ quốc tế. Ông không hề ảo tưởng về những gì vị trí của mình sẽ mang lại trong tương lai gần.

Bài phát biểu của ông tại ba trường đại học bắt đầu như thế này:

– Trong phòng này, tôi biết có rất nhiều cảnh sát mặc thường phục trà trộn vào đám sinh viên. Hãy để họ nhìn tôi thật kỹ và ghi nhớ tên và địa chỉ của tôi. Ông Văn Nhất Đa¹¹ (Wen Yi-duo) đã hy sinh vì sự nghiệp của nhân dân Trung Quốc ở tuổi bốn mươi tám. Tôi chỉ mới bốn mươi bảy tuổi. Vậy là tôi vẫn còn một năm nữa...

Tại sao phải tiết lộ tên của vị giáo sư này khi tôi đã cố gắng che giấu hầu hết các nguồn thông tin của mình? Bởi vì bài phát biểu đầu tiên của ông đã quyết định số phận của ông. Bị bắt giữ, cải tạo

11 Văn Nhất Đa, nhà văn, nhà thơ, giáo sư ngôn ngữ học tại Đại học Bắc Kinh, đã bị cảnh sát mặc thường phục của Quách Mẫn Dương bắn chết vào năm 1946, sau một bài phát biểu dân chủ cùng loại với bài phát biểu của Giáo sư Trần Mẫn Nguyên.

chính trị, trốn ra nước ngoài, điều gì đã xảy ra với ông? Có thể là hôm nay ông ấy đã chết rồi chẳng? Thôi nào, bạn không chết ở Trung Quốc năm 1989 vì bình luận về dân chủ đâu...

Ở cấp cao nhất của nhà nước, hai nhóm xung đột để khẳng định quan điểm của mình với Chủ tịch Đặng Tiểu Bình. Những người bảo thủ hay ôn hòa? Tôi sẽ cược. Cuộc chiến sẽ diễn ra giữa Lý Bằng (Thủ tướng Hội đồng Nhà nước, người đứng đầu phe bảo thủ và là người theo đường lối cứng rắn với sinh viên) và Triệu Tử Dương (Tổng Bí thư ĐC-STQ và là người đứng đầu phe ôn hòa hơn). Ba nhà cách mạng kỳ cựu, Dương Thượng Côn, Trần Vân và Lý Tiên Niệm, nằm trong nhóm bảo thủ ủng hộ đường lối cứng rắn đối với sinh viên.

Cái gì cũng được, kể cả cái thấp kém nhất. Triệu Tử Dương, sau chuyến công du chính thức tới Triều Tiên, đã đến ga Bắc Kinh. Các viên chức đang đợi ông ấy. Với nụ cười rạng rỡ, Lý Bằng tiến lại gần và tuyên bố: “Sinh viên khắp nơi đều nói rằng con trai của ông là kẻ lừa đảo lớn nhất Trung Quốc.”

Một đến không. Tháng 5 sẽ mang đến cho mọi người nhiều cơ hội để chiến đấu. Chỉ có một điều rõ ràng. Cuộc đấu tranh chỉ kết thúc bằng việc giết hại chính trị những kẻ bại trận và thanh trừng những người ủng hộ ông ta. Tháng 5 sẽ là tháng nóng ở Bắc Kinh! Nóng bỏng và sôi động. Vào ngày 4, một cuộc họp quan trọng của Hiệp hội Ngân hàng Châu Á sẽ được tổ chức tại thủ đô. Sự kiện này trùng với kỷ niệm 70 năm Ngày hội Thanh niên. Vào ngày 15, Gorbachev,

nhân vật số một của Liên Xô và là người ủng hộ nhiệt thành của perestroika, sẽ cố gắng khôi phục quan hệ ngoại giao giữa hai gã khổng lồ của chủ nghĩa cộng sản. Những mối quan hệ này đã bị gián đoạn hơn ba mươi năm trước sau những bất đồng về ý thức hệ... Một cảnh tượng tuyệt vời trong viễn cảnh và sự nghiệp của Đặng Tiểu Bình được quốc tế công nhận.

Vào đêm trước cuộc họp của các chủ ngân hàng đến từ châu Á tư bản, Hội sinh viên tự trị của thủ đô tuyên bố tổ chức biểu tình để chào mừng Ngày Thanh niên. Lễ khai mạc sẽ diễn ra tại Cung điện Quốc hội. Ngoại trừ Chủ tịch Đặng Tiểu Bình, tất cả các nhân vật quan trọng của Đảng, Nhà nước và quân đội đều có mặt. Các nhà quan sát chính trị chờ đợi các bài phát biểu chính thức không

phải vì bản thân bài phát biểu hay chất lượng của diễn giả, mà là để đắm mình vào nghệ thuật tinh tế của việc đọc hiểu ẩn ý. Chính trị Trung Quốc có nhiều sắc thái. Đối với những người biết cách nắm bắt chúng trong các bài phát biểu chính thức, những sắc thái này thể hiện rõ ràng ở những điều không được nói ra cũng như sự vắng mặt của những người đáng lẽ phải có mặt ở đó. Bài phát biểu của Triệu Tử Dương không đề cập đến tình trạng bất ổn của sinh viên (do đó ông không phản đối!) và ông khẳng định lại niềm tin của mình rằng chỉ có đối thoại mới phá vỡ được bế tắc (do đó ông vẫn trung thành với đường lối ôn hòa của mình). Ông cũng kêu gọi sinh viên giữ bình tĩnh và không làm gián đoạn ngày họp của các nhân viên ngân hàng bằng những cuộc biểu tình không đúng lúc.

Sáng ngày 4 tháng 5, Quảng trường Thiên An Môn một lần nữa bị bao vây. Một bên là các chủ ngân hàng châu Á, bên kia là các buổi lễ thanh niên và các cuộc biểu tình ở giữa. Mọi người từ mọi tầng lớp và lứa tuổi đều hòa mình vào đám đông đến để ăn mừng những sự kiện này với tinh thần vui vẻ. Trong bài phát biểu trước Chủ tịch Hiệp hội Ngân hàng Châu Á, ông Triệu Tử Dương đã phân tích tình hình hiện tại. Không có gì mới ngoài trừ việc lần đầu tiên ông thể hiện sự thông cảm nhất định với phong trào sinh viên trước công chúng. Phe bảo thủ đấu với phe cải cách: Đối đầu một chọi một. Buổi trưa. Tình trạng bao vây đã được dỡ bỏ. Các sinh viên sẽ không làm theo lời khuyên của Triệu Tử Dương. Họ lại bắt đầu biểu tình. Một trăm sinh viên lực lưỡng bảo vệ lá cờ đầy sao của Hiệp hội Sinh viên Tự trị của Thủ đô, lá cờ

lần đầu tiên tung bay trước công chúng ở vị trí dẫn đầu đoàn diễu hành. Mỗi ngôi sao tượng trưng cho một trường đại học ở Bắc Kinh. Mỗi trường đại học đã chỉ định một đại diện để chỉ huy quân của mình trong khi hô vang những khẩu hiệu mà các đồng môn của mình ngay lập tức hưởng ứng:

– Dân chủ muôn năm! Tự do muôn năm!

– Báo chí phải nói lên sự thật!

– Dành cho tờ báo cũ Shi Jie Jing Ji Dao Bao! Gửi anh Tần Bản Lệ! Vì tự do báo chí!

– Dân chủ và Khoa học, trong bảy mươi năm qua chúng tôi đã kêu gọi các bạn, chờ đợi các bạn và tôn thờ các bạn!

Câu khẩu hiệu này cần được giải

thích cho mọi người, những người không biết đến những đau khổ lâu dài của nền dân chủ trong lịch sử ba ngàn năm của Trung Quốc. Bảy mươi năm trước, ba nghìn sinh viên yêu nước đã nổi dậy chống lại chính quyền vừa mới từ bỏ tỉnh Sơn Đông cho Nhật Bản. Người Trung Quốc lần đầu tiên sử dụng chủ đề “Dân chủ và Khoa học”. Ngày nay, vào cùng ngày và cùng địa điểm nhưng bảy mươi năm sau, chủ đề này lại tái hiện. Một trăm năm mươi ngàn học sinh sẽ lại tiếp tục theo học. Nền dân chủ chắc chắn có cuộc sống khó khăn. Ba bài hát khơi dậy tinh thần tuổi trẻ. Bài Quốc tế ca bất hủ, quốc ca của chúng ta tất nhiên rồi, và Đoàn kết, công-nông-binh! Sinh viên biết được tầm quan trọng của việc đoàn kết mọi tầng lớp trong xã hội Trung Quốc xung quanh nhu cầu của họ. Phong trào này đang lan rộng khắp cả nước. Sinh viên

trong tỉnh đến giúp đỡ các bạn đồng nghiệp ở thủ đô. Ở đây chúng ta bắt đầu thấy đại diện sinh viên từ các thành phố đại học chính của Trung Quốc: Thiên Tân, Thẩm Dương, Thượng Hải, Nam Kinh...

Các nhà báo nằm trong số những bộ phận đầu tiên của dân chúng tham gia phong trào này. Họ cũng có nhiều điều phải suy nghĩ. Việc bị buộc phải nộp bài viết của mình cho các phương pháp giảm cân văn học hàng ngày và sau đó thấy chúng xuất hiện như những bộ xương gầy gò trên các tờ báo do Đảng kiểm soát không giúp ích gì cho sự phát triển nghề nghiệp của họ.

Hai nghìn nhà báo, cả nam lẫn nữ, đại diện cho hầu hết các tờ báo lớn hàng ngày ở Bắc Kinh, đã có mặt tại quảng trường. Quả bom thật! Điều này khiến

khán giả và sinh viên không thể tin nổi. Những chuyên gia hiểu biết này vừa mang lại cho người biểu tình sự tín nhiệm mà phong trào của họ vẫn còn thiếu. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa. Các viên chức nhà nước và nhà báo hiện đang đến đây để biểu tình công khai chống lại chủ lao động của họ nhân danh dân chủ và tự do. Và vì lý do gì? Để xác nhận những khiếu nại của sinh viên về kiểm duyệt và tham nhũng. Đằng sau những bài viết ngắn đăng trên báo là những khuôn mặt vô danh của những người phụ nữ và đàn ông đang biểu tình giữa ban ngày hôm nay. Sự hoài nghi của khán giả, sinh viên hiện rõ trên khuôn mặt họ. Quá tốt để có thể là sự thật... Sự hoài nghi của họ lớn đến mức, để tin được, hầu hết các nhà báo sẽ ghim thẻ nghề nghiệp của họ lên quần áo. Những khẩu hiệu và biểu

ngữ của họ nói lên rất nhiều điều về tình trạng báo chí của chúng ta:

– Tôi không thể viết những gì tôi muốn!

– Tôi không thể xuất bản bất cứ thứ gì tôi muốn!

– Hãy cùng chấm dứt sự kiểm duyệt này!

– Báo chí phải nói lên sự thật!

Các nhà báo của tờ People's Daily xin lỗi độc giả là sinh viên:

– Chúng tôi chưa bao giờ viết bài xã luận ngày 26 tháng 4!

Đội ngũ thường trực của tờ Nhân dân Nhật báo thậm chí còn không viết bài xã luận này. Tiếng reo hò và vỗ tay vang lên từ đám đông với mỗi tiết lộ mới.

Một làn sóng phản đối đang hình thành. Mỗi ngày, nó sẽ làm xói mòn dần uy tín của chính quyền trung ương. Mỗi ngày, điều này sẽ đảm bảo rằng sinh viên nhận được sự ủng hộ từ một bộ phận dân số ngày càng đông đảo. Hai ngàn nhà báo dũng cảm hiện đã tham gia cùng mười ngàn sinh viên đến từ các tỉnh. Tôi có bạn bè trong đoàn diễu hành này.

Họ nhận ra tôi và gọi tôi:

– Hãy đến tham gia cùng chúng tôi, đừng lưu vong ở nước ngoài.

Từ hôm nay, không còn kiểm duyệt nữa! Bạn sẽ có thể viết thoải mái trở lại. Ngày nay, báo chí một lần nữa lại trở thành một nghề cao quý.

Đừng tuyệt vọng về báo chí Trung Quốc nữa!

Thật là một câu chuyện tuyệt vời! Tôi do dự một chút. Có đúng là mọi thứ sẽ thay đổi không? Tất nhiên, người ta luôn có thể mơ ước... Hình ảnh người cha già của tôi, kiệt sức vì trại lao động, lại hiện về với tôi: “Hãy cẩn thận, con trai của ta, hãy cẩn thận! Nếu con muốn chiến thắng, hãy tiết kiệm đạn dược của mình...”

Tôi không tin rằng một cuộc biểu tình đơn giản và một bài viết đơn giản có thể lật đổ được một chế độ. Tôi cũng không tin rằng việc tìm kiếm sự thật là mong muốn gây ra sự hỗn loạn. Ngược lại, chính lời nói dối mới gây ra hỗn loạn. Một chính phủ duy trì hoạt động bằng sự dối trá, một chính phủ không chấp nhận sự thật, thì chính phủ đó không phải là dân chủ. Ông ta nhân danh nhân dân chiếm đoạt những quyền lực mà nhân dân không còn công nhận nữa. Nhưng

hãy cẩn thận! Bị dồn vào góc vách đá, con vật hoang dã sẵn sàng làm bất cứ điều gì để bảo vệ lớp da của mình. Ngày mai, người ta sẽ cần đến những nhân chứng để kể lại cơn hấp hối cuối cùng của con quái thú. Ai mà biết được, con vật này rất xảo quyệt, có thể nó sẽ trốn thoát! Cẩn thận! Nhưng sự cảm dỗ thì rất lớn. Tôi già trước tuổi hay họ quá ngây thơ? Tôi nghĩ đến thẻ nhà báo của họ được công khai với mọi người và đến những chiếc máy ảnh đang theo dõi chúng tôi và tôi biết chúng được giấu khắp nơi trên quảng trường. Đằng sau ống kính, tôi thấy nụ cười ma quỷ hiện lên trên môi các chính trị gia và tôi nghe họ thốt lên: “Kẻ cười sau cùng là người cười hay nhất.” Tôi chạy đến chỗ những người bạn làm báo và hét lên: “Các bạn ơi, hãy cẩn thận!” Họ không nghe tôi nữa; Thời tiết ở Bắc Kinh rất đẹp và không khí hít thở thì thật

say đắm. Tôi đã từng rời bỏ họ vì vấn đề kiểm duyệt. Họ ấy đã trở nên không thể chịu đựng được đối với tôi. Trong tâm hồn và lương tâm của mình, tôi không thể viết những bài báo đi ngược lại mọi điều tôi tin tưởng. Làm nhà báo không phải là đánh bóng giày cho những người có quyền lực. Tôi thường chỉ trích đồng nghiệp của mình. Nhưng hôm nay, tôi vẫn hết lòng ủng hộ họ! Bằng một cử chỉ chế giễu, tôi đưa cho họ chai Coca-Cola của mình và, như một nhà báo thực thụ, tôi chụp vài bức ảnh. Trí nhớ của tôi ghi chép lại. Cho ngày mai, để người khác hiểu.

Những nụ cười tươi tắn, những tấm thẻ căn cước trải dài trên áo cánh và áo vest, những biểu tượng chiến thắng giơ cao trước mặt mọi người thật liều lĩnh làm sao!

Đó vẫn là chiến tranh ngay cả khi dường như không ai còn nhớ đến nó. Cái giá phải trả cho khoảnh khắc bất cẩn này sẽ là gì? ĐCSTQ đã thống trị Trung Quốc trong bốn mươi năm. Nó biết tất cả các sợi dây quyền lực và tất cả các cách để kéo chúng. Liệu nó, dưới áp lực của một số người theo chủ nghĩa không tưởng, có từ bỏ nửa thế kỷ chính sách đàn áp chỉ sau một đêm không? Thật điên rồ khi tin vào điều đó, tệ hơn là tự tử! Ngày mai, không một người biểu tình nào tham gia cuộc tuần hành tại Quảng trường Thiên An Môn hôm nay có thể rời khỏi Trung Quốc. Sẽ không ai có thể xin được từ cơ quan cảnh sát Bắc Kinh con dấu xanh xinh đẹp cho phép họ đi qua hải quan tại sân bay thủ đô. Không ai rời đi ngoại trừ những kẻ nịnh hót được chính phủ chỉ định. Sẽ không còn ai “nguy hiểm” rời khỏi đất nước nữa, ngoại trừ những

người trong chúng ta đủ may mắn để ra đi bằng cửa sau!

May mắn thay, tôi biết cách hối lộ người giữ con dấu bằng những gói thuốc lá nước ngoài để có được hộ chiếu tự do. Tôi sẽ đi nơi khác để theo đuổi nghề mà tôi đam mê. Tôi sẽ kể cho thế giới biết Mùa xuân Bắc Kinh là như thế nào và niềm hy vọng điên rồ của dân chúng bị kìm kẹp dưới ách thống trị của cảnh sát và quân đội bởi một nhóm ông già ngoan cố. Tôi sẽ rời khỏi đây, nhưng chỉ khi tôi không phạm bất kỳ sai lầm nào trên đường đi. Đó là chiến tranh! Bạn không thể tiến hành chiến tranh với chính phủ bằng hoa hay bài hát, ngoại trừ trong nền dân chủ của bạn...

Tuy nhiên, lần này cũng giống như hai cuộc biểu tình trước, không hề có cuộc chiến nào xảy ra! không có xung

đột! Dẫn đầu đoàn diễu hành, một xe cảnh sát ngăn không cho đám đông chặn đường trước mặt người biểu tình. Sự im ắng này sẽ kéo dài bao lâu? Thôi nào, tôi vẫn thấy mọi thứ đều đen kịt... Ngày hôm sau, một phép màu khác lại xảy ra. Lần đầu tiên kể từ khi phong trào đại học bắt đầu, tờ Nhân dân Nhật báo đã đăng một bài viết có hai bức ảnh cạnh nhau ở cuối trang nhất. Một bức được chụp tại buổi lễ chính thức của Ngày Thanh niên, bức còn lại được chụp tại cuộc biểu tình bị cấm của sinh viên.

Một phần của bức tường im lặng do kiểm duyệt tạo ra vừa sụp đổ. Rốt cuộc, các nhà báo có thể đứng. Tôi nên trình thẻ căn cước và diễu hành cùng họ... Mùa xuân năm nay thực sự báo hiệu sự ra đời của một Trung Quốc mới, một Trung Quốc tự do và dân chủ. Các nhà lãnh

đạo sinh viên thay đổi chiến thuật. Họ quyết định chấm dứt cuộc bãi khóa của trường. Lời nói hòa giải của ông Triệu Tử Dương đã xoa dịu cơn giận dữ và lo lắng của họ. Vậy thì những “kẻ phản cách mạng” nguy hiểm này chẳng cần gì nhiều! Hầu hết các trường đại học đã bắt đầu hoạt động trở lại, nhưng không phải tất cả. Đại học Bắc Kinh, Đại học Thanh Hoa, Đại học Hàng không Vũ trụ, Đại học Luật và trường Cao đẳng từ chối thỏa thuận ngừng bắn. Các sinh viên của trường Cao đẳng phản đối quyết liệt điều này. Có lẽ họ vẫn còn nhớ những trận đòn bằng dùi cui và giày ống ở cổng Nam Hưng Hoa? Khi đó họ ngồi ở hàng ghế đầu. Các lớp học đang được mở lại ở hầu hết mọi nơi, nhưng sinh viên vẫn lợi dụng thời gian rảnh rỗi để tiếp tục biểu tình, đăng bài dazibao, viết bài chỉ trích và sử dụng loa phóng thanh.

Vào ngày 7 và 8 tháng 5, ba lãnh đạo sinh viên đã bị trục xuất khỏi Đại học Thép theo lệnh của Chính quyền thành phố Bắc Kinh. Những người biểu tình khác đang bị buộc phải tham gia các buổi cải tạo tư tưởng. Hai thủ lĩnh sinh viên của Học viện Ngoại ngữ đang được điều động đến vùng sâu vùng xa.

Sự đàn áp chính trị đang được tổ chức theo cách của Trung Quốc, có phương pháp và không để bất cứ điều gì xảy ra ngẫu nhiên! Những người bảo thủ muốn chấm dứt những tuyên bố về “chủ nghĩa tự do tư sản”. Ngược lại, những người theo chủ nghĩa cải cách tin rằng một luồng gió dân chủ nhỏ sẽ được chào đón trong đời sống chính trị của đất nước vào thời điểm này. Chính quyền thành phố Bắc Kinh nằm trong tay người trước. Một số cựu phản động đã cố gắng dùng bạo lực

để phá vỡ phong trào mà chỉ có lời nói an ủi và chùng mực của Triệu Tử Dương mới có thể giúp xoa dịu.

Một ngày nào đó, lịch sử sẽ phân chia lại trách nhiệm cho mọi người. Điều mà các sinh viên không biết là Triệu Tử Dương đã nhiều lần bảo vệ họ trong ban chấp hành ĐCSTQ. Nhưng tình hình vẫn chưa rõ ràng. Các sinh viên chỉ trích toàn bộ chính phủ, kể cả Triệu Tử Dương. Chính các học giả và trí thức, những người hiểu rõ những luồng ý kiến trái chiều đang khuấy động nền chính trị Trung Quốc, đã cố gắng bảo vệ số ít nhà cải cách ở cấp cao nhất của Đảng. Họ kín đáo khuyên học sinh nên ôn hòa và kiên nhẫn. Nhưng tuổi trẻ thì thiếu kiên nhẫn. Lời khuyên của những người đàn ông khôn ngoan này không phải lúc nào cũng được lắng nghe. Học sinh lo

sợ bị bắt làm con tin trong một cuộc cãi vã ở đỉnh cao quyền lực, một cuộc cãi vã chẳng liên quan gì đến họ.

Cuộc thảo luận dân chủ vẫn tiếp tục diễn ra tại Đại học Bắc Kinh, nơi sinh viên tụ tập ngày đêm tại địa điểm được gọi là “tam giác” (Shan Qiao-di, một địa điểm nổi tiếng ở Bắc Kinh). Các giáo sư nổi tiếng của Trung Quốc ủng hộ mạnh mẽ cho mục đích của họ; Những chiếc loa liên tục phát đi những bài phát biểu dũng cảm của họ.

“Chủ nghĩa tự do tư sản” khó mà chết! Mỗi trường đại học sẽ bầu một đại diện để bắt đầu đàm phán với Chính phủ.

Cuộc bầu cử này diễn ra thế nào? Ở Đại học Nhân dân, tôi đã tham dự quá trình nộp đơn. Một sinh viên tự giới thiệu một cách rất cứng nhắc, bản thảo

bài phát biểu trên tay: một cán bộ ĐC-STQ thực thụ. Ông rời khỏi phòng trong tiếng la ó và huýt sáo. Xong rồi, tiếp theo là anh ấy! Sự lựa chọn thật tàn nhẫn. Để được chọn, bạn phải vượt qua ba cấp độ: đầu tiên là cấp độ lớp, sau đó là cấp độ khoa và cuối cùng là cấp độ trường đại học. Chỉ có một suất trong đoàn đại biểu cho mỗi trường đại học có ít nhất tám nghìn sinh viên.

Tôi hỏi một sinh viên:

– Cần có những phẩm chất gì để được bầu làm đại diện sinh viên?

– Ô, nó vừa dễ vừa khó cùng một lúc. Dễ đối với những người nhanh trí và có kiến thức lý thuyết cũng như thực hành tốt. Bạn phải có khả năng ứng biến, phản ứng gay gắt và biết cách đặt câu hỏi rõ ràng và chính xác. Nếu ứng viên còn

có khiếu hài hước thì càng tốt hơn! Cuộc bầu cử này đòi hỏi nhiều hơn bất kỳ kỳ thi cuối kỳ nào của chúng ta. Trên thực tế, đây là kỳ thi công khai. Nhiều ứng cử viên không nhất thiết phải có trình độ cao hơn một số nhà lãnh đạo hiện tại của chúng ta, chẳng hạn như Đặng Tiểu Bình, Triệu Tử Dương hay Lý Bằng, nhưng từ dưới sân khấu, khán giả đánh giá họ qua màn trình diễn của họ. Điều này cũng giống như cách người phương Tây bầu đại diện của họ. Rốt cuộc, phương pháp bầu cử này cũng không tệ đối với họ... Tại sao không sử dụng hệ thống này, ngay cả khi nó mang tính tư bản, ở đất nước Trung Quốc xã hội chủ nghĩa của chúng ta? Một khi người đại diện này được bầu, chúng ta chấp nhận người đó, chúng ta tôn trọng người đó, chúng ta nhất thiết phải công nhận người đó là người đại diện của chúng ta. Ông ấy lên

tiếng thay mặt chúng ta và bảo vệ lợi ích chung của chúng ta. Điều mà sinh viên không còn muốn nữa là những đại biểu như những người trong hội đồng nhân dân của chúng ta: một đại biểu danh dự, chắc chắn là một công nhân ưu tú, nhưng nhiệm vụ của họ đòi hỏi họ phải cư xử như một con rô-bốt ngoan ngoãn, bị điều hành từ cuộc họp này sang cuộc họp khác. Sự quan tâm của chức năng này nằm ở chỗ khác. Sau khi màn biểu diễn kết thúc, những chú hề này sẽ được mời đến dự một bữa tiệc thịnh soạn tại Cung điện Quốc hội. Họ đến thăm những địa điểm đẹp nhất ở Bắc Kinh bằng chi phí của nhà nước và mua những mặt hàng được ưa chuộng nhất với giá rẻ tại các cửa hàng do nhà nước quản lý.

Một câu trả lời không tồi chút nào!
Thế hệ trẻ thực sự làm tôi ngạc nhiên và

thích thú. Trung Quốc, tương lai của các bạn sẽ tốt đẹp hơn nhiều nếu các bạn có niềm tin vào học sinh của mình...

Vào giữa tháng 5, đại diện từ mỗi trường đại học đã được bầu. Một chương trình hành động mới gồm mười hai điểm đang được hình thành. Chương trình này đề xuất khởi xướng một cuộc đối thoại với Chính phủ với điều kiện là Chính phủ đồng ý phát sóng trực tiếp các cuộc thảo luận trên truyền hình quốc gia và thực hiện một số thay đổi nhất định đối với cơ cấu chính trị của mình. Các sinh viên muốn có phản hồi nhanh chóng và chính thức trước buổi trưa ngày 12 tháng 5. Nếu không thì sao? Họ đe dọa sẽ có những sáng kiến mới.

Một khi quả bóng đã nằm trong tay chính phủ, nó sẽ được lật ngược chỉ bằng một cái vẫy tay đơn giản. Trong

một cuộc họp báo được triệu tập khẩn cấp, người phát ngôn chính thức của Đảng, ông Viên Mục, đã trả lời rằng các điều kiện của cuộc đối thoại là không thể chấp nhận được. Những đề xuất của sinh viên giống như một tối hậu thư, và người ta chỉ đưa ra tối hậu thư cho kẻ thù của mình. Tuy nhiên, cuộc đối thoại giữa Chính phủ và sinh viên chỉ dựa trên một nền tảng duy nhất: tình hữu nghị, lấy lợi ích của nhân dân Trung Quốc làm nền tảng. Con vẹt này thậm chí còn có can đảm kết thúc bài giảng của mình bằng cách trấn an các sinh viên: “Hãy bình tĩnh, các bạn thân mến, cánh cửa cuộc đối thoại luôn luôn rộng mở!”

Kẻ đạo đức giả! Trên thực tế, đằng sau hậu trường, lão Đặng rất nóng tính. Đối với năm thành viên của bộ chính trị, ông đã có bài phát biểu đại khái như

sau: “Công nhân bình tĩnh và vẫn ở nhà máy; Nông dân ổn định và luôn ở nông thôn. Hoàn hảo. Chúng ta có bốn triệu bảy trăm nghìn đảng viên. Hầu hết trong số họ, theo như tôi biết, không phản nản. Chúng ta có ba triệu binh lính trong Quân đội Giải phóng Nhân dân. Họ tuân thủ. Chúng ta không yêu cầu họ cung cấp thêm. Chúng ta cũng không có lý do gì để lo lắng về các phương tiện truyền thông quốc tế chỉ trích chúng ta và làm xấu hình ảnh của đảng chúng ta! Người nước ngoài không nên ảnh hưởng đến chính trị của chúng ta. Vẫn còn một vài nghìn sinh viên. Họ đang làm phiền chúng ta. Chúng ta đã hy sinh xương máu của hai mươi triệu liệt sĩ để giành chiến thắng quyết định trước Tưởng Giới Thạch (Jian Jie-shi). Chúng ta phải bảo vệ quyền lực của ĐCSTQ, một quyền lực phù hợp với lợi ích của nhân dân.”

Con người, đó chính là từ khóa. Một mặt, các sinh viên cho biết mọi việc họ làm đều vì người dân. Mặt khác, Đặng Tiểu Bình lại tuyên bố mình tự phát biểu. Ai đang nói sự thật? Ai đang nói dối? Về mặt logic, một trong hai phải... Trong bài dazibao của một giáo sư già tại Đại học Nhân dân gửi cho chủ tịch nước, tôi sẽ tìm thấy một phần câu trả lời cho những câu hỏi của mình:

“Kính gửi đồng chí Tiểu Bình, Chiều nay, tôi đang lắng nghe đồng chí, hay đúng hơn là tôi đang lắng nghe, trong đơn vị của tôi, bài phát biểu của đồng chí được bí thư chi bộ góp ý. Cho đến bây giờ, tôi vẫn nghĩ rằng anh là người không thể sai lầm, hoặc gần như vậy. Nhưng hôm nay, đến lượt bạn lắng nghe tôi. Tôi sẽ nói hết nỗi lòng của mình. Hãy lắng nghe vị giáo

sư già sáu mươi lăm tuổi này, người luôn im lặng.

Tôi đã tuân theo chỉ thị của đảng bạn một cách mù quáng. Khi đối với tôi, một vấn đề trở nên khó hiểu như một bát cháo, tôi đã yêu cầu đảng khai sáng cho tôi. Thật là một sai lầm đáng tiếc! Tôi đã lãng phí thời gian và cuộc sống của mình. Trong hơn bốn mươi năm, tôi đã liên tục truyền đạt cho sinh viên của mình những lý thuyết của chủ nghĩa Marx, và tại sao vậy? Khi tôi nghĩ rằng chính những học sinh nhỏ tuổi của tôi đã giúp tôi nhận thức được những quyền cơ bản nhất của mình!

Ông già ngốc, ông vừa làm tôi mất mặt giống như ông vừa làm tất cả người Trung Quốc mất mặt vậy. Ông cư xử như một đứa trẻ thất thường, thích gì

làm nấy, dặm chân và đòi món đồ chơi lục lạc yêu thích của mình. Trên thực tế, điều này giống như 4.700.000 đảng viên ĐCSTQ đang phục vụ ông Đặng và 3.000.000 chiến sĩ Quân đội Nhân dân của chúng ta đang thực hiện mọi mong muốn của ông.

Ông đã hơn tám mươi lăm tuổi. Ở độ tuổi này, chúng ta thường quay trở lại thời thơ ấu. Tuy nhiên, ngay cả trẻ em cũng thường hành động sáng suốt hơn ông.”

Đặng Tiểu Bình sẽ không đọc báo này. Hư hại! Đối mặt với những lời đe dọa và tổng tiền từ nhà lãnh đạo Trung Quốc, các sinh viên hiện thấy mình đang ở ngõ cụt, “tình thế bên bờ vực thẳm”, như họ nói ở quê nhà. Không còn đường quay lại nữa. Trước mặt họ là bức tường của sự khó hiểu và khinh miệt.

3.

CUỘC TUYỆT THỰC

Chính phủ vẫn tiếp tục chơi trò thụ động. Họ không chỉ từ chối đối thoại với các sinh viên đã chờ đợi họ trong tám ngày mà còn làm theo chỉ đạo của Đặng Tiểu Bình, để cho tình hình trở nên tồi tệ hơn. Khi bị đẩy đến giới hạn, các sinh viên sẽ khiêu khích họ nhưng vẫn phải nằm trong giới hạn pháp lý được hiến pháp quy định. Sinh viên sẽ tiếp tục hành động bất bạo động. Các cuộc biểu tình ôn hòa không làm

lay chuyển được chính quyền, cũng như những lời cầu xin quỳ gối và việc đình chỉ lớp học. Chỉ còn một biện pháp cuối cùng: tuyệt thực.

Sáng ngày 13 tháng 5, sinh viên và trợ lý nghiên cứu của Đại học Bắc Kinh đã tụ họp như thường lệ tại Shan Qiao-di. Những buổi họp trước đây rất lạc quan và vui vẻ, nhưng giờ đây các em học sinh tỏ ra mất kiên nhẫn và buồn bã. Sự đối đầu là không thể tránh khỏi. Đã lãng phí đủ thời gian vào những bài phát biểu vô ích. Một trong những đại diện của họ tuyên bố tuyệt thực, cuộc bãi khóa có hiệu lực ngay lập tức. Nếu yêu cầu của họ không được đáp ứng, những người bãi khóa sẽ tiếp tục tuyệt thực cho đến khi chết. Những yêu cầu này là gì? Trước tiên, Chính phủ phải công nhận Hội sinh viên tự trị Thủ đô là một hội hợp

pháp. Khó, đã có hội được Đảng công nhận. Sau đó thì sao? Cam kết phát sóng trực tiếp bài phát biểu của đại diện sinh viên trên truyền hình quốc gia. Không thể tưởng tượng được, vì những người đại diện này sẽ không bao giờ muốn đọc những văn bản đã chuẩn bị trước. Vì vậy, mười ngàn người sẽ tạo thành một đoàn diễu hành để tháp tùng bốn trăm người tuyệt thực đầu tiên đến Thiên An Môn.

Đến hai giờ, Chính phủ vẫn chưa thềm trả lời. Những người bãi khóa, chủ yếu là trợ lý nghiên cứu, tuyên thệ trước lá cờ:

“Đồng ý với cuộc tuyệt thực này và cho đến chết.”

Đến cuối buổi chiều, thêm một ngàn người bãi khóa đã tham gia cùng họ. Một điểm lịch sử cần phải được làm rõ. Chính

phủ đã nhiều lần tuyên bố rằng Hiệp hội sinh viên tự trị của thủ đô muốn buộc chính phủ phải đàm phán bằng cách sử dụng những người tuyệt thực làm con tin. Không có điều gì có thể xa rời sự thật hơn thế. Cuộc tuyệt thực, một chiến thuật bất thường trong lịch sử xung đột xã hội lâu dài của Trung Quốc, được tiến hành một cách tự phát, không hề có sự hiểu biết của Hiệp hội sinh viên tự trị thủ đô và phần lớn những người ban đầu tham gia phong trào.

Ngày hôm sau, Hiệp hội Tự trị triệu tập khẩn cấp một cuộc họp để đánh giá phong trào tự phát này. Tuyên bố cuối cùng của họ có thể được tóm tắt như sau:

“Chúng tôi không chấp thuận phương pháp đã chọn, nhưng vì tình hình đáng lo ngại ở Thiên An Môn, chúng ta phải đoàn kết để bảo vệ những

người tuyệt thực đang đặt mạng sống của họ vào vòng nguy hiểm. Hãy đến quảng trường và giữ an toàn cho họ. Đối với các lớp học, chúng tôi một lần nữa tuyên bố đình chỉ học tại tất cả các trường đại học ở Bắc Kinh.”

Đã nhận được tin nhắn. Cũng vào buổi tối hôm đó, hơn 150.000 sinh viên đã chiếm đóng Quảng trường Thiên An Môn. Lần này, những người công nhân cũng tham gia cùng họ. Một ủy ban chịu trách nhiệm điều phối các hành động của người bãi khóa và hợp tác với các hiệp hội hiện có. Can thiệp đầu tiên của họ là giới hạn số người tuyệt thực xuống còn ba nghìn.

Đã có hơn hai ngàn người rồi! Một số khẩu hiệu xuất hiện:

“Chiến đấu cho đến khi cả hai yêu

cầu của chúng ta được đáp ứng.”

“Mẹ ơi, con đói nhưng con không muốn ăn!”

Vào ban ngày, nhiệt độ đạt tới 26 độ C; Vào ban đêm, nhiệt độ giảm xuống còn khoảng 8 độ. Ngày hôm sau, sau ngày đầu tiên ăn chay, nhiều người đình công đi bộ sưởi ấm dưới ánh mặt trời, nhưng đến chiều, để giữ sức, họ nằm xuống dưới chân Tượng đài Anh hùng Nhân dân. Theo thời gian, ngày càng có nhiều người dân đổ xô đến ủng hộ họ. Họ tự phát thể hiện sự ủng hộ của mình bằng cách hô vang khẩu hiệu:

“Hãy ủng hộ những yêu cầu của người tuyệt thực.”

“Việc học sinh nhịn ăn làm chúng ta đau lòng.”

Từ ngày 14, những người tuyệt thực đã tập trung dưới chân Tượng đài. Đây cũng là nơi tổ chức chịu trách nhiệm bảo vệ họ đặt trụ sở chính. Không thể tiếp cận họ được; một rào cản thực sự bao quanh họ. Khoảng mười xe cứu thương đang đậu trước Bảo tàng Lịch sử, phía đông quảng trường. Họ đợi ở đó, sẵn sàng can thiệp trong trường hợp khẩn cấp. Một biện pháp nhân đạo từ Chính phủ? Không, đây là sáng kiến tự phát của các bác sĩ từ các bệnh viện thủ đô khi họ lo ngại về tình hình sức khỏe trong khu vực.

Một bác sĩ giải thích với tôi rằng khi cuộc tuyệt thực được công bố, các đồng nghiệp của ông đã đề xuất với giám đốc của họ cử nhân viên và xe cứu thương đến hiện trường. Giám đốc trì hoãn. Và sự cho phép của thành phố thì sao? Và

sự cho phép của các cơ quan có thẩm quyền? Sau đó, các bác sĩ đã liên lạc với thư ký của chi bộ PCC của bệnh viện, một viên chức dân cử có mức độ ủng hộ đang ở mức thấp nhất. Lựa chọn mà họ đưa ra cho ông rất đơn giản: Ông chấp thuận yêu cầu này hoặc ông sẽ bị cách chức. Đã được cấp phép. Vì vậy, chúng ta sẽ giơ tay tuyên thệ nhậm chức cho người đầy tớ trung thực của nhân dân này.

Đội ngũ y tế đã cố gắng thuyết phục những người tuyệt thực đồng ý uống nước nhưng không thành công. Biện pháp này không hề vi phạm những ràng buộc trong lời tuyên thệ của họ.

Mặt khác, nó sẽ ngăn ngừa những tổn thương không thể phục hồi do mất nước gây ra cho thận và các mô. Làm sao để ăn mừng chiến thắng khi bạn đã chết...

Vào thời điểm đó, Bắc Kinh đang chuẩn bị chào đón Mikhail Gorbachev. Các nhà báo phương Tây đang đổ xô tới thủ đô. Ánh mắt của toàn thế giới đang đổ dồn về Quảng trường Thiên An Môn. Đây là sự việc bất ngờ đối với sinh viên nhưng lại là tình huống rất đáng xấu hổ đối với Chính phủ. Các sinh viên muốn chào đón Gorbachev trên suốt chặng đường dài ba mươi km từ sân bay đến khách sạn của ông, Dia-Yu-Taï. Họ cũng muốn thuyết phục chủ nhà đến phát biểu về dân chủ và cải tổ tại Đại học Bắc Kinh. Cuối cùng họ muốn trao cho ông bằng tiến sĩ danh dự. Chương trình này còn tham vọng hơn nữa vì Chính phủ cũng đã chuẩn bị nhiều buổi lễ chính thức để đánh dấu sự tái hợp của hai kẻ thù lớn là Trung Quốc và Nga.

Cuộc tuyệt thực phần nào làm gián đoạn lịch trình đã được một số người thiết lập. Báo chí nước ngoài quan tâm nhiều hơn đến các cuộc biểu tình của sinh viên và người dân hơn là chuyến thăm lịch sử của tổng thống Liên Xô. Trên cột cờ của Quảng trường Thiên An Môn, búa liềm, biểu ngữ của sinh viên và lá cờ đầy sao của chúng ta tung bay trong làn gió mới thổi khắp Trung Quốc.

Liệu chính phủ có huy động quân đội để giải tán sinh viên và dọn sạch quảng trường không? Liệu họ có xin lỗi vị khách vì sự tiếp đón có phần ngẫu hứng mà họ sắp dành cho ông không? Khi những câu hỏi này chạy qua tâm trí, tôi không khỏi mỉm cười trước sự trở trêu của hoàn cảnh mà một số người đã nhịn ăn trong ba mươi giờ tại quảng trường trong khi chỉ cách đó vài bước chân, mọi người

đang bận rộn soạn thực đơn xa hoa gồm năm mươi món ăn và tổ chức những bữa tiệc linh đình. (Ở Trung Quốc, khi bạn muốn vinh danh ai đó, bạn sẽ đãi họ một bữa tiệc. Số lượng món ăn thường liên quan đến tầm quan trọng dành cho khách. Bảy món cho một người bạn tốt, mười lăm món cho một đám cưới, hai mươi lăm món cho một bữa tiệc chính thức, năm mươi món là tối đa cho một nguyên thủ quốc gia.)

Chúc các đồng chí ngon miệng! Tuy nhiên, trở thành nhà lãnh đạo cấp cao của Trung Quốc cũng đi kèm một số rủi ro. Bạn đã bao giờ nghĩ đến những khó khăn mà những người có hệ tiêu hóa không khỏe phải đối mặt chưa?

Sau suy nghĩ đầy cảm xúc này dành cho họ, chúng ta hãy quay lại với học sinh. Những rủi ro đối với họ có bản chất

khác nhau. Chính phủ đề xuất mở lại cuộc đối thoại vào sáng hôm sau. Điều này thật đáng ngờ, thừa đồng chí, thật đáng ngờ, nhất là khi đề xuất này lại đến từ ông Lý Thiết Ân, chủ tịch Ủy ban Giáo dục Quốc gia, một trong những thành viên kỳ cựu của Đảng!

Liệu ông có đồng ý với yêu cầu của sinh viên không?

Chỉ là một cái cớ đơn giản để lừa dối công chúng vào ngày Gorbachev tới? Hãy tự mình xem nhé, Mikhail thân mến, ở đây, perestroika là một lễ kỷ niệm mỗi ngày...

Sự minh bạch này thậm chí còn không kéo dài được nửa giờ, thời gian để sinh viên nhận ra rằng bài phát biểu của mình chưa bao giờ được phát trực tiếp trên truyền hình. Để làm gì? Chính

phủ nói với họ rằng họ thiếu thiết bị để truyền lại. Không thiếu những chính trị gia không trung thực trên khắp thế giới, nhưng sự thiếu đúng đắn cũng có giới hạn. Liệu có thể tìm thấy những kẻ nói dối và trơ tráo như vậy ở đất nước bạn không? Tất nhiên, không ai bị lừa, nhất là khi các kỹ thuật viên CCTV Trung Quốc thì thầm với sinh viên rằng chương trình phát sóng trực tiếp thực ra không có vấn đề gì. Khó khăn duy nhất đến từ bầu không khí của Quảng trường Thiên An Môn. Chính phủ không muốn công khai bầu không khí khá nặng nề này. Nói rằng sinh viên phần nộ vì cách đối xử vô trách nhiệm của chính phủ đối với họ là một cách nói nhẹ nhàng. Bảy người trong số họ đe dọa sẽ tự thiêu... Nhưng các quan chức còn có mối quan tâm khác ngoài việc giải quyết cảm xúc của sinh viên.

Máy bay của Gorbachev dự kiến sẽ tới vào buổi trưa. Vì có quá nhiều học sinh bãi khóa như vậy nên họ phải ứng biến. Tất nhiên, sẽ có thiết bị phát sóng sự kiện ông đến sân bay trên toàn thế giới. Phần cứng thì có, nhưng chúng ta sẽ quên đi thảm đỏ và mọi thứ sẽ ổn thôi. Lộ trình rước kiệu có thể thay đổi bất cứ lúc nào và vào phút cuối cùng. Một phần đoàn tùy tùng của Gorbachev đi vào qua cổng chính thức của khách sạn quốc gia của chúng ta (cổng phía đông), nhưng Gorbachev thì không. Ông ta sẽ đi vào qua cửa sau, cửa dịch vụ. Mọi chuyện bắt đầu tốt đẹp!

Gorby thân mến, tôi xin lỗi người Trung Quốc vì sự tiếp đón hơi hợt của họ. Bạn sẽ có cơ hội quay trở lại. Ở tuổi năm mươi tám, bạn trông trẻ hơn nhiều so với ông chủ đáng kính của chúng

tôi, người vẫn cho rằng mình rất khỏe mạnh mặc dù đã tám mươi lăm tuổi. Tuy nhiên, trong các buổi tiệc được phát trên truyền hình, chúng ta đều có thể thấy rằng ông không còn kiểm soát tốt đôi đũa của mình nữa. Tất nhiên, nước bọt vẫn chưa chảy ra từ khóe miệng của ông, dấu hiệu duy nhất không thể nhầm lẫn về cái kết sắp đến đối với những nhà lãnh đạo đang nín thở của chúng ta. Chủ tịch nước của chúng tôi, Dương Thượng Côn, trông trẻ hơn nhiều. Mới chỉ tám mươi hai tuổi. Bị Mao lên án, ứng cử viên già nua, đói khát quyền lực này chỉ được thăng chức vào thời Đặng Tiểu Bình. Với chúng tôi, giá trị biết cách kiên nhẫn chờ đợi theo năm tháng. Để đạt được vị trí này, chẳng phải chính ông đã khuyên người đương nhiệm trước đó, kém ông hai tuổi, nên nghỉ hưu sao? Đối lại, ông có thể tận hưởng những đặc quyền, phần

lớn là danh dự, trong khi chờ đợi cơ hội để được ướp xác. Ai mà biết được... có thể lão hoạn quan này có bí quyết trường thọ chăng?

Thưa Gorby, vì vậy chúng tôi sẽ vui mừng chào đón bạn trở lại khi có những thay đổi diễn ra ở Trung Quốc. Tại bữa tiệc vinh danh Người, có lẽ các nhà lãnh đạo của chúng ta sẽ đủ trẻ để sử dụng đũa phép một cách dễ dàng và phục vụ Người một cách tử tế. (Theo phong tục của người Trung Quốc, người mời khách phải phục vụ khách. Với đôi đũa, ở tuổi tám mươi lăm, việc này không phải lúc nào cũng dễ dàng!)

Vào ngày Thiên An Môn, lễ hội vẫn tiếp tục diễn ra. Nửa triệu người dân Bắc Kinh đã có mặt tại hiện trường để ủng hộ sinh viên. Vào buổi chiều, một đoàn người biểu tình mới tập trung tại

nút giao thông Fu Xing và tiến về phía đông để tới quảng trường. Lần này, đó là một đoàn đại biểu ấn tượng gồm các nhà trí thức, học giả, nghệ sĩ, nhà văn và nhà khoa học. Lần đầu tiên trong lịch sử nước Cộng hòa, họ giương cao biểu ngữ và hô vang khẩu hiệu:

“Đủ rồi với chính trị của người già!”

“Không có thế lực nào có thể ngăn cản chúng ta nói ra sự thật.”

“Các nhà lãnh đạo ĐCSTQ, hãy noi gương Thủ tướng Nhật Bản: Hãy từ chức!”

“Chúng ta không còn là tầng lớp thứ chín của xã hội nữa!”

Câu khẩu hiệu cuối cùng này cần được giải thích. Với trí tuệ vĩ đại của mình, Chủ tịch Mao của chúng ta, trong

thời kỳ Đại Cách mạng Văn hóa, đã gọi giới trí thức là “hạng thứ chín”, cấp bậc chính trị thấp nhất ở Trung Quốc, cái gọi là hạng “hôi thối”. . Những người trí thức phải chịu trách nhiệm, nghĩa là họ đã bị ra lệnh phải được Đảng, công-nông-binh “cải tạo”. Ngày nay, họ quyết tâm xóa bỏ nhãn hiệu hạ thấp này.

Tất cả những sự kiện này làm thay đổi đáng kể cuộc sống thường ngày. Giao thông công cộng đang hoạt động chậm chạp. Đối với nhân viên, công chức hoặc người lao động, tình trạng thiếu hụt này thường khiến họ phải đi bộ đáng kể. Nhưng không ai phàn nàn cả. Ngay cả bọn trộm cắp ở Bắc Kinh cũng ủng hộ người biểu tình. Họ đang tuyên bố tạm dừng hoạt động để Chính phủ không có cơ hội gán cho sinh viên một “chiếc mũ” khác, chiếc mũ đen của sự hỗn loạn! Mọi

người đều ủng hộ phong trào theo cách riêng của mình.

Một người quen của tôi, một thương gia, đã trở nên giàu có nhờ gian lận. Tối ngày 15, chúng tôi cùng nhau dùng bữa tại một nhà hàng nhỏ. Khoảng hai mươi học sinh mệt mỏi và đói bụng xuất hiện. Anh ta gọi họ lại và yêu cầu ông chủ đãi họ một bữa ăn với giá hai mươi nhân dân tệ, tức sáu đô la. (Giá thông thường của một bữa ăn ở Trung Quốc là dưới một đô la.) Giá của chúng là bao nhiêu? Người chủ nhà hàng đếm được hai mươi ba. Ngoài bữa ăn, khách của tôi còn tặng mỗi người một gói thuốc lá Marlboro, một thứ xa xỉ rất lớn ở Trung Quốc. “Tôi làm một số việc mờ ám, nhưng tôi chỉ là một tên lừa đảo nhỏ so với con cái của các nhà lãnh đạo ĐCSTQ. Con trai của các quan chức Đảng sử dụng thông tin

và địa vị gia đình của họ để làm giàu cho bản thân bằng hàng triệu đô la. Tôi cũng biết rằng các nhà trí thức được trả lương rất ít đến nỗi họ thường không đủ khả năng mua những cuốn sách cần thiết cho nghiên cứu của họ.”

Bạn tôi có phải là một kẻ buôn bán gian lận đang cố gắng xóa bỏ cảm giác tội lỗi bằng cách chia sẻ cuộc tình một đêm của mình với những sinh viên trẻ không? Trong mọi trường hợp, họ sẽ kết thúc buổi tối bằng câu hát:

“Hãy chống lại nạn gian lận của nhà nước! Hãy chống tham nhũng!”

Trước khi rời đi, các em học sinh thậm chí còn xin anh viết chữ ký lên tấm che nắng mà các em đội để che nắng hoặc lên quần áo. Thật là thời gian tuyệt vời! Tại quảng trường, một số thương

gia nhỏ dựng quầy hàng và cung cấp nước chanh, bánh ravioli và bánh mì chiên cho người biểu tình. Ông Giang Côn, một diễn viên hài nổi tiếng, đã viết một bài độc thoại về chính sách mở cửa của Trung Quốc. Ông dự đoán rằng một ngày nào đó toàn bộ đất nước sẽ thay đổi và Thiên An Môn sẽ trở thành một thị trường tự do tuyệt vời.

Nghe tiếng gọi của những người bán hàng tối nay, tôi không khỏi nghĩ đến câu chuyện hài hước đơn giản này đã nhanh chóng trở thành hiện thực. Có, nếu có cơ hội, Trung Quốc sẽ thay đổi và thay đổi rất nhanh chóng. Tốt hơn hay tệ hơn? Tất cả những người biểu tình ở đây đều đặt cược vào điều tốt nhất. Học sinh không được cung cấp đồ ăn miễn phí hoặc với giá rất phải chăng sao? Tất nhiên, điều tệ nhất cũng tồn tại. Một số

cá nhân vô liêm sỉ đang tăng giá. Cạnh tranh không lành mạnh. Khi biết được điều này, người dân Bắc Kinh tức giận đã lật đổ các quầy hàng của họ. Tôi đã tận mắt chứng kiến biện pháp kiểm soát giá tàn bạo nhưng hiệu quả này được áp dụng bốn lần quanh quảng trường.

Bây giờ là mười giờ tối ở Quảng trường Thiên An Môn. Tôi thấy lạ khi thấy nhiều người ở đây như vậy. Khoảng hai trăm ngàn người tập trung trước Tòa nhà Quốc hội. Không giống như những đêm trước, người dân dường như không muốn trở về nhà. Một số nằm dưới gốc cây, những người khác nằm trên bậc thang hoặc chỉ đơn giản là tìm một nơi để nghỉ ngơi. Vào giờ muộn này, vẫn còn những người mới đến bằng xe đạp. Xung quanh Tượng đài, gần những người tuyệt thực, loa phóng thanh phát đi những nội

dung tuyên truyền của sinh viên. Lần này, tôi sẽ sử dụng thẻ nhà báo đã hết hạn của mình để tiếp cận họ. Tôi muốn chụp vài bức ảnh.

Khi tôi quay lại Cung điện, ở phía bên kia quảng trường, có hai sinh viên tiến đến gần tôi. Họ rất lịch sự yêu cầu tôi xác nhận danh tính một lần nữa. Tôi cho họ xem giấy tờ của mình, giải thích hành vi của mình và trấn an họ. Tôi cũng giải thích với họ mong muốn ghi lại tất cả những sự kiện này và sau đó viết về chúng. Mọi chuyện giữa chúng tôi đều rõ ràng và chúng tôi chia tay nhau như những người bạn tốt. Tôi hoàn toàn ủng hộ họ, nhưng tôi hiểu tại sao họ lại nghi ngờ đến vậy! Thật là cảnh giác và có tổ chức quá... Những sinh viên này – đây không phải là lần đầu tiên họ nghĩ tôi là cảnh sát chìm. Vì vậy, họ đã kín đáo

đi theo tôi hơn một km để làm rõ tình hình.

Còn các camera hồng ngoại do chính phủ lắp đặt ở quảng trường thì sao? Các em học sinh đã lo liệu việc này từ lâu rồi. Tất cả bọn họ đều mặc quần áo cũ! Vấn đề duy nhất vẫn là cảnh sát mặc thường phục, không thể phân biệt được với hàng ngàn người ủng hộ.

Gần nửa đêm rồi. Tại Cung điện Quốc hội, bữa tiệc năm mươi món đã kết thúc. Đám đông chờ đợi những người lãnh đạo xuất hiện. Với cái bụng no căng, một đại diện của nhân dân, dù chỉ vì lịch sự, nên đến và cảm ơn người dân đã cho mình ăn uống no nê. Người. Lần này thì quá đáng rồi! Hai trăm ngàn thường dân thấy khó có thể chấp nhận sự khinh miệt và thờ ơ như vậy. Đám đông gào thét và chuẩn bị phá vỡ hàng

rào bảo vệ chịu trách nhiệm đảm bảo an ninh cho tòa nhà.

Tình hình đang trở nên nghiêm trọng. Bây giờ người dân đã nảy sinh ý định muốn xông vào cung điện của chính mình. Những tin đồn trong đám đông đã cảnh báo các sinh viên trên quảng trường. Hai trăm người trong số họ sẽ đối đầu với những thường dân giận dữ. Họ bảo họ ngồi xuống rồi cố gắng trấn an họ. Người phát ngôn của sinh viên phát biểu với họ:

<<< Thân gửi toàn thể người dân Bắc Kinh, chúng tôi cảm ơn sự ủng hộ của các bạn, nhưng tiến vào cung điện trống rỗng này sẽ không giải quyết được vấn đề gì. Cho đến nay, chúng tôi vẫn bị đổ lỗi cho tình trạng hỗn loạn do các cuộc biểu tình gây ra. Hãy vào cung điện này đêm nay và bạn sẽ cho Chính phủ cái cơ

mà họ đang chờ để buộc tội chúng ta gây rối loạn. Chính phủ quan tâm đến yêu cầu của chúng tôi nhưng vẫn chưa tìm được lý do nào để trục xuất chúng tôi khỏi quảng trường. Việc phá cửa Cung điện Nhân dân sẽ là một hành động vô lý vì nó sẽ vô hiệu hóa mọi hành động bất bạo động của chúng ta. Những người tuyệt thực đã không ăn gì trong gần năm mươi tám giờ. Sự hy sinh này cũng sẽ vô ích. Dân thường Bắc Kinh, hai trăm đồng chí đang quỳ gối và ba ngàn người tuyệt thực cầu xin ngài đừng làm điều ngu ngốc này, không gây nguy hiểm cho hoạt động bất bạo động của chúng ta và để giải tán. Chúng tôi cảm ơn bạn.”

Dân thường tản đi. Tất nhiên, câu hỏi vẫn còn đó: Liệu những kẻ kích động có trà trộn vào đám đông và cố gắng kích động người dân thực hiện các hành vi

đòi hỏi sự can thiệp mạnh mẽ của cảnh sát hay không? Câu hỏi chưa có lời giải đáp.

Trong khi căng thẳng dịu đi trước Cung điện, một vụ việc kịch tính khác lại bắt đầu xảy ra trước Bảo tàng Lịch sử Cách mạng, một tòa nhà đồ sộ được xây dựng gần quảng trường. Mười bảy sinh viên đang chờ đợi phản hồi của chính phủ và đe dọa sẽ tự thiêu.

Lần này, loa phóng thanh của chính phủ bắt đầu kêu rầm rầm. Cuối cùng, đại diện của nhân dân quyết định phát biểu trước nhân dân: “Các đồng chí, chúng tôi sẽ công bố tuyên bố từ Đảng Cộng sản Trung Quốc và Quốc vụ viện.”

Cứ ba phút, lại vang lên lời kêu gọi tương tự: “Các đồng chí, chúng ta sẽ phát sóng tuyên bố của Đảng Cộng sản Trung

Quốc và Quốc vụ viện...”

Không khí đang căng thẳng. Trước mối đe dọa mới này từ sinh viên, Chính phủ phải có biện pháp giải quyết. Mười bảy người trẻ không tự thiêu trước mặt các nhà báo khắp thế giới chỉ vì những chuyện vặt vãnh. 12:40 sáng: cuối cùng là thông cáo báo chí. Đám đông lắng nghe trong im lặng. Không có yêu cầu nào của những người tuyệt thực được chấp nhận. Bài phát biểu chuyển sang quốc ca và sau đó là Quốc tế ca, bị đám đông giận dữ nhanh chóng la ó.

Gần tôi, một chàng trai trẻ đề nghị đi cắt dây loa ở đó. Được sự động viên của người dân, anh từ từ trèo lên từng cm một, hướng tới đỉnh cột. Tách! ít nhất một cái trong số loa bị cầm! Điều gì xảy ra với những ứng viên muốn tự tử? Người dân và sinh viên khác đã cố gắng

can ngăn họ không tự thiêu. Một thanh niên ngoài ba mươi tuổi nói:

– Xin đừng hy sinh bản thân mình! Không ai mong muốn một thảm kịch như vậy. Vừa rồi các người đã ngăn cản chúng tôi vào Cung điện Nhân dân.

– Bạn đã đúng và chúng tôi đã làm theo lời khuyên của bạn.

– Bây giờ đến lượt bạn lắng nghe chúng tôi. Người dân Trung Quốc không thể chấp nhận việc những người trẻ tuổi đang tự thiêu, rằng họ đang chết vì một chính phủ tham nhũng và bất lực. Ngay cả trình độ văn hóa của con em chúng ta cũng cao hơn trình độ của các nhà lãnh đạo hiện tại.

Lần này, đến lượt sinh viên phải nhượng bộ trước lập luận của người dân. Họ chọn cách sống.

Sự chú ý của quốc tế chia đều giữa cuộc gặp lịch sử giữa Đặng Tiểu Bình và Gorbachev, và cuộc nổi loạn của sinh viên. Các sinh viên nhận thức được rằng họ đã phá vỡ chương trình do ĐCSTQ thiết lập. Họ hy vọng sự chú ý của quốc tế sẽ có lợi cho họ và buộc chính phủ phải công nhận tính hợp pháp của hành động của họ. Họ cũng có một điều chắc chắn: Sự đàn áp không phải là chuyện của ngày mai. Nhờ chuyến thăm này, họ có thể trông đợi vào một khoảng thời gian nghỉ ngơi. Đêm ngày 16, xe cứu thương bắt đầu chạy loanh quanh trên các đường phố của thủ đô, từ Quảng trường Thiên An Môn đến các bệnh viện trong thành phố. Cho đến tận tối ngày 19, họ vẫn liên tục hú còi báo động và nhấp nháy đèn pha, đưa những người đình công hôn mê đến phòng cấp cứu của các bệnh viện xung quanh. Theo số liệu thống kê chính

thức của Hội Chữ thập đỏ, chín nghìn ca can thiệp y tế đã được thực hiện đối với những người tuyệt thực. Với mười hai cuộc di tản, có lẽ một trong số đó đang giữ kỷ lục. Với anh ấy, cũng như hầu hết các sinh viên khác, nghi lễ luôn giống nhau: hôn mê, nhập viện, truyền dịch tĩnh mạch, kết thúc hôn mê, tự nguyện ngừng truyền dịch tĩnh mạch và trở về quảng trường. Các bác sĩ khuyên người đình công nên uống nước. Hầu hết họ đều từ chối.

. Sự bướng bỉnh này làm tình trạng của họ xấu đi nhanh hơn. Nó cũng gây tổn thương không thể phục hồi cho một số cơ quan của chúng.

Có tin đồn rằng, từ Cung điện Nhân dân, Tổng bí thư Đảng Cộng sản Trung Quốc Triệu Tử Dương, lo lắng về diễn biến của sự việc, đang theo dõi quảng

trường bằng ống nhòm. Về phía chính phủ, để phát sóng cuộc gặp Trung-Nga, họ đã thuê đường truyền vệ tinh cho các phương tiện truyền thông phương Tây. Đây là một sai lầm. Các nhà báo từ các kênh truyền hình lớn đang tận dụng cơ hội này để đưa tin cho toàn thế giới về nhu cầu của sinh viên Trung Quốc và cuộc nổi dậy của người dân. Các sinh viên bãi khóa này đã chiếm hết sự chú ý của hai đội bóng lớn. Không thể kỷ luật những phóng viên này và cũng không thể kiểm soát được nội dung chương trình phát sóng của họ. Đừng bận tâm! Các nhà lãnh đạo Trung Quốc quyết định phá vỡ hợp đồng cho thuê. Một diễn biến mới đang thúc đẩy cuộc nổi dậy của người dân. Một thời gian ngắn tự do đã diễn ra với báo chí Trung Quốc trong bốn ngày. Các bài xã luận và báo cáo dành trọn trang để nói về tình hình tại Quảng

trường Thiên An Môn, phong trào sinh viên và chuyển thăm của Gorbachev. Những nhân vật nổi tiếng của Trung Quốc đang công khai bày tỏ quan điểm của mình, giống như cha tôi đã bày tỏ quan điểm của mình trong thời kỳ Trăm Hoa.

Ngày 17 tháng 5, trên trang 2 của tờ Nhân dân Nhật báo, bà Trần Dung, một nhà văn nổi tiếng, đã có bài phát biểu trước sinh viên:

“Kính gửi các đồng chí,

Hôm nay, ngày thứ tư của cuộc tuyệt thực này, hơn sáu trăm người biểu tình đã rơi vào tình trạng hôn mê. Trong những ngày tới, sẽ có thêm nhiều người phải nhập viện. Hành động, lòng dũng cảm, lòng yêu nước, trí thông minh và sự quyết tâm của các bạn đã làm lay động

người dân Trung Quốc. Ánh mắt của họ vẫn tập trung vào những gì đang diễn ra ở Thiên An Môn.

Các bạn đã giành được chiến thắng rồi. Mặc dù các bạn không nhận được sự chú ý của một số ít người, nhưng người dân Trung Quốc vẫn phán xét các bạn. Lịch sử sẽ công bằng với các bạn.

Phong trào yêu nước và dân chủ bùng nổ sau cái chết của ông Hồ Diệu Bang vào tháng 4. Qua khẩu hiệu của mình, các bạn đã bộc lộ tình cảm sâu sắc của người dân Trung Quốc. Những gì xảy ra chứng tỏ rằng thế hệ sinh viên này chính là hy vọng và tương lai của Trung Quốc. Tôi biết điều đó. Tôi có hai đứa con đang học đại học.

Các đồng chí, xin hãy quay trở lại trường ngay. Hãy đi nghỉ ngơi đi. Các

bạn đã có những hy sinh to lớn và lịch sử sẽ không quên các bạn. Nhiệm vụ của bạn rất nặng nề. Có lẽ chúng tôi có thể chia sẻ nó với bạn? Mặc dù phương tiện của chúng tôi khác với các bạn, mục tiêu của chúng tôi vẫn như vậy: biến Trung Quốc thành một nền dân chủ.”

Bức thư này làm các em học sinh cảm động. Cần lưu ý rằng một số người đình công, bị thiếu nước và từ chối chăm sóc y tế, đang ở trong tình trạng đáng thương. Cái chết ngày càng trở thành mối đe dọa thực sự đối với những người biểu tình yếu ớt này. Khả năng này thu hút sự chú ý của sinh viên từ các thành phố lớn khác ở Trung Quốc. Họ bắt đầu đổ xô đến quảng trường. Từ Thiên Tân, năm nghìn sinh viên đã gia nhập cùng những người từ thủ đô. Gần 300.000 sinh viên hiện đang theo dõi những người tuyệt thực.

Chiều nay tôi sẽ lại cố gắng tiếp cận nơi họ đang nằm. Ba hàng học sinh phải chen chúc nhau để đi qua. Nếu không có thẻ hoặc thẻ báo chí, bạn không thể tiếp cận được họ. Tôi trốn thoát khỏi lực lượng an ninh. Họ nằm đó, trên mặt đất, mỗi người được hai hoặc ba người bạn trông chừng. Có mùi thuốc trong không khí. Có ai trong số họ bị mất ý thức không? Bạn bè anh ấy nhờ gặp bác sĩ. Sau khi chẩn đoán nhanh, xe cứu thương đã được gọi đến để đưa anh ta đến bệnh viện gần đó ngay lập tức. Một kịch bản lặp đi lặp lại hàng ngàn lần: huyết thanh, kết thúc hôn mê và trở về vạch xuất phát. Tổ chức sinh viên giữ vai trò quan trọng trong đám đông đông đúc chen chúc tại quảng trường. Tay trong tay, một hàng rào hai người dọn đường cho xe cứu

thương lao vào, tiếng còi xe vang lên inh ỏi khi xe đến và đi. Một dịch vụ bảo mật ấn tượng. Một quyết tâm mạnh mẽ. Các sinh viên quyết định đi đến cùng. Khi tôi nhìn xe cứu thương chở một bệnh nhân hôn mê đến nơi an nghỉ, tôi lại nghĩ đến số phận của cha tôi. Hôm qua, ông cũng có mặt trong số những người biểu tình. Đám đông vây quanh phía sau xe. Tôi cảm thấy như mình đang ngạt thở.

< Cẩn thận, con trai, cẩn thận, đây là chiến tranh... >>>

Có, nhưng tôi sẽ kể cho người khác nghe về điều đó, và tôi sẽ không lãng phí tuổi trẻ của mình vào trại tị nạn hay lắng nghe những điều vô nghĩa của họ.

Tôi nghiêng người về phía một trong những người tuyệt thực để hỏi anh ta vài câu hỏi. Nằm trên chiếc áo khoác, anh ấy

giữ gìn sức lực của mình. Trả lời tôi đã tiêu tốn hết năng lượng của anh ấy. Tôi sẽ hạn chế tối đa các câu hỏi của mình:

– Xin lỗi vì đã làm phiền bạn. Bây giờ bạn đang nghĩ gì vậy?

– Nhớ mẹ và gia đình tôi.

– Bạn bao nhiêu tuổi?

– Mười tám tuổi.

– Trường đại học nào?

– Bắc Kinh.

– Gia đình bạn có biết bạn đang tuyệt thực ở đây không?

– Không.

– Bạn đã nghĩ tới hậu quả chưa?

– Được, nhưng tôi sẽ đi đến cùng.

- Bạn có sợ chết không?
- Không, nhưng tôi thấy hơi đáng tiếc khi phải chết khi còn trẻ như vậy.
- Bạn bắt đầu cuộc tuyệt thực này khi nào?
- Ngày 13 vào buổi tối.
- Bạn đã bao giờ đến bệnh viện chưa?
- Vâng.
- Bạn vẫn tiếp tục chứ?
- Vâng, với tôi, không còn đường quay lại nữa.

Tôi nắm lấy tay anh. Cánh tay mềm yếu và không có sức mạnh. Với nước mắt lưng tròng và cổ họng nghẹn ngào, tôi đứng dậy. Làm sao tôi có thể giải thích được cảm xúc dâng trào khi đối mặt với

ranh giới mong manh giữa sự sống và cái chết? Chọn cái chết ở tuổi mười tám, thật là nghịch lý! Mười tám là độ tuổi của tuổi trẻ, của tình yêu, của học hành và những dự định cho tương lai. Và thậm chí nếu anh ta không chết, hậu quả của cuộc tuyệt thực này sẽ thế nào đối với cơ thể trẻ trung của anh ta?

Đội ngũ y tế đã xác định rõ ràng: tổn thương dạ dày, gan, thận, vô sinh và mất trí nhớ, những mối đe dọa nghiêm trọng hơn do tình trạng từ chối cung cấp nước.

Tôi gặp một nữ bác sĩ. Khi tôi hỏi về tình trạng thể chất của những người tuyệt thực, bà trả lời:

– Tôi rất bận rộn ở bệnh viện Đồng Sinh. Tôi chỉ mới ở đây từ hôm qua thôi. Tuy nhiên, tôi thực sự bị sốc trước tình trạng vệ sinh tại quảng trường và lo ngại

về sức khỏe của những người bãi khóa. Tôi đã làm việc khoảng 30 giờ và hầu hết đồng nghiệp của tôi đều mệt mỏi hơn tôi rất nhiều. Mỗi quan tâm duy nhất của chúng tôi là giữ cho những người trẻ này sống sót. Cuộc bãi khóa của họ khiến chúng tôi phải làm thêm việc và họ không nhất thiết phải làm theo lời khuyến của chúng tôi. Nếu đợt ăn chay này không sớm kết thúc, tình hình sẽ còn tệ hơn. Càng có nhiều người hôn mê, chúng ta càng cần nhiều thuốc men và giường bệnh.

Tôi nghĩ chính phủ nên đáp ứng yêu cầu của sinh viên. Những yêu cầu này là hợp lý. Nhưng không, họ thích đùa giỡn với mạng sống của những người trẻ này và điều đó làm tôi đau lòng. Bạn biết rằng đây là những học sinh giỏi nhất của chúng tôi và để được vào các trường đại

học lớn ở Bắc Kinh, họ đã được tuyển chọn từ hàng ngàn học sinh trung học. Họ là nền tảng cho sự xây dựng và phát triển đất nước của chúng ta. Tôi thông cảm với họ, bất kể chính phủ của chúng ta có quan điểm như thế nào đối với họ. Tôi cũng ngưỡng mộ sự tổ chức của các đồng chí của họ. Nếu không có họ, chúng ta sẽ tiến thẳng tới thảm họa.

Chiều ngày 16 tháng 5, Hội sinh viên tự trị thủ đô đã mời toàn thể người dân Bắc Kinh tham gia một cuộc biểu tình lớn vào ngày hôm sau. Hiệp hội cũng quyết định khẩu hiệu và lộ trình. Không được phép vào các khu vực thương mại như Vương Phủ Tỉnh, tuyến đường thương mại quan trọng nhất của thủ đô, cũng như Tiền Môn và Tây Đơn, hoặc xúc phạm chủ nghĩa xã hội, ĐCSTQ hoặc thậm chí là các nhà lãnh đạo của đảng.

Thật là một hợp đồng khó khăn cho một dân số khó có thể chấp nhận những hạn chế như vậy.

Tối hôm đó, người dẫn chương trình thời sự đã công bố nghị quyết của kỳ họp thứ ba Đại hội XIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Một văn bản nội bộ do các thành viên Ủy ban thông qua quy định rằng mọi quyết định quan trọng liên quan đến Nhà nước hoặc Đảng phải được đệ trình lên ông chủ lớn, chính là Đặng Tiểu Bình để phê duyệt. Trên bề mặt, Lý Bằng là người phụ trách công việc nhà nước còn Triệu Tử Dương là người phụ trách ĐCSTQ. Nhưng trên thực tế, Đặng Tiểu Bình mới là người lo liệu mọi việc! Đặng sau hậu trường, anh ta là người điều khiển mọi việc. Trong cuộc cãi vã giữa người xưa và người nay, chính một trong những sợi dây căng trong bóng tối

này đã khiến Triệu Tử Dương vấp ngã. Một trong những hoạt động công khai cuối cùng của ông là cùng Gorbachev tham dự một buổi lễ chính thức.

Trước cuộc biểu tình lớn này, thủ đô đã rơi vào tình trạng hỗn loạn sáng nay. Vào buổi trưa, “Sứ tử phương Đông” (Marx gọi là Trung Quốc) thức dậy. Liệu anh ta sẽ găm lên, tấn công hay chỉ đơn giản là đi dạo uy nghiêm qua vương quốc của mình? Theo lệnh của chính quyền thành phố Bắc Kinh, toàn bộ cảnh sát giao thông đã được rút lui. Nếu có chuyện gì không ổn thì sao?

Đây sẽ là cái cớ tuyệt vời để ngăn chặn động lực tự phát của người dân Trung Quốc hướng tới dân chủ! Từ trưa, những người biểu tình từ mọi tầng lớp đã tụ tập tại Quảng trường Thiên An Môn. Tình trạng tắc nghẽn trên đường

phổ thật kinh khủng. Năm cây số thủy triều của con người, trên đó cờ và biểu ngữ tung bay.

Biểu ngữ của những người thợ mỏ có nội dung:

“Nếu chúng ta đến muộn, đó là vì chúng ta đi từ tám trăm mét dưới lòng đất!”

Về công nhân dệt may:

“Các đồng chí, các chị luôn ủng hộ các đồng chí!”

Về phía giáo viên:

“Trái tim chúng ta cùng đập chung một nhịp!”

Về phía nhân viên hải quan:

“Bằng chứng gian lận của nhà nước = một ngọn núi.”

Về phía viên chức nhà nước:

“Các nhà lãnh đạo, hãy nói một chút về nhân loại.”

Và bạn nghĩ chúng ta đọc được gì về Ngân hàng Trung Quốc?

“Bán xe Mercedes-Benz và trả hết nợ quốc gia”...

Nhiệt độ 32 độ C kết hợp với sức nóng tỏa ra từ đám đông khổng lồ đã biến quảng trường thành một cái lò thực sự. Các bác sĩ đang tuyệt vọng. Làm sao để ép những học sinh luôn phản đối uống nước? Với cử chỉ chế giễu, họ vẩy nước lên những viên đá lát xung quanh những người tuyệt thực. Họ hy vọng có thể trì hoãn tình trạng mất nước. Phải đến ba giờ chiều, Chính phủ mới quyết định hành động. Để tránh vĩnh viễn sự

cám dỗ chính đáng của việc uống nước của người biểu tình, họ đã cắt mọi nguồn nước uống xung quanh quảng trường. Tin tức này lan truyền rất nhanh. Một lần nữa, người dân lại huy động mọi người mang xô và bình đựng nước đến cho những người biểu tình. Sự quyết tâm của các sinh viên đã đánh thức một dân tộc đã ngủ yên suốt bốn mươi năm.

Từ trưa đến nửa đêm ngày 17, tôi có thể nói không ngoa rằng có ít nhất hai triệu người dân Bắc Kinh đã tham gia biểu tình, cả ngày lẫn đêm. Nỗi sợ duy nhất của tôi? Có một sự di chuyển đột ngột của đám đông. Không thể tránh khỏi, con người sẽ bị giẫm đạp như đã từng xảy ra ở châu Âu. Nhưng không, «sư tử phương Đông» chỉ đơn giản là quyết định nhe răng ra. Anh ấy sẽ dừng lại ở đó.

Hai triệu người biểu tình ở Bắc Kinh ngày hôm nay đang viết nên một trang mới trong lịch sử lâu dài của các cuộc biểu tình của loài người. Các khoản quyên góp đang chất cao như núi sau Tượng đài Anh hùng Nhân dân. . Có quá nhiều vé đến nỗi bốn sinh viên Khoa Quản trị không thể hoàn thành việc ghi chép số tiền thu được trong ngày hôm đó. Nghệ sĩ biểu diễn; các họa sĩ cung cấp tác phẩm của mình miễn phí; Thậm chí còn có dịch vụ tráng phim ảnh miễn phí ở Thiên An Môn. Một số hãng taxi cung cấp xe cho sinh viên. Bằng cách ủng hộ những người tuyệt thực, “sư tử” già cho thấy ông có rất nhiều suy nghĩ.

Nhiều phụ huynh đang tìm kiếm con mình; Nhiều giáo viên không biết học sinh của mình đang ở đâu. . Sau khi dành nhiều giờ đồng hồ tìm kiếm họ trong các

trường đại học hay các cuộc diễu hành, họ thường phát hiện ra họ trong người lính đánh thuê này, gầy gò và nửa tỉnh nửa mê, nằm trên một chiếc chiếu và được hai hoặc ba người đồng chí trông chừng. Những cảnh vừa cảm động vừa bi thảm. Họ không phải lúc nào cũng hiểu được lý do cho cử chỉ như vậy. Bị tê liệt vì cảm xúc, nhiều người khế nức nở, không thể truyền tải nỗi kinh hoàng của mình cho những thiếu niên im lặng đang nằm trong bụi. Con cái họ, học sinh của họ ở đây... Im lặng, luôn im lặng. Để làm gì? Để làm gì? <<<< Không có tiếng nổ nào trong sự im lặng này, nếu không thì sẽ có cái chết...

Bản tin truyền hình sẽ ghi lại một trong những cảnh này trong số nhiều cảnh khác. Dựa vào cánh tay của em trai, một bà lão kể với chúng tôi rằng con trai

cả của bà đã nhịn ăn trong ba mươi bốn giờ nhưng vẫn từ chối uống rượu. Trên dải băng quanh trán anh, người ta có thể đọc được dòng chữ: “Con trai ơi, đừng chết. Mẹ ơi.” Trên dải băng-đô của em trai, có dòng chữ đơn giản này: “Anh trai, em chờ anh trở về.”

Có rất nhiều giai thoại bi thảm hoặc cảm động. Hai sinh viên mỹ thuật đã yêu nhau được một năm. Họ bắt đầu tuyệt thực vào cùng một ngày, một người ở cổng phía bắc của Cung điện, người kia ở cổng phía đông. Hai bên cách nhau năm trăm mét. Họ giao tiếp với nhau thông qua bạn bè. Cũng thông qua họ, họ hứa sẽ kết hôn với nhau, có hoặc không có sự đồng ý của cha mẹ, sau khi cuộc biểu tình kết thúc.

Trong khi mọi người đang xuống đường biểu tình, hầu hết các tổ chức đều

công khai bày tỏ mối quan ngại của họ về tình hình này. Họ đang thúc giục Chính phủ thực hiện các biện pháp để giảm bớt căng thẳng. Công đoàn Công nhân Quốc gia yêu cầu 100.000 nhân dân tề cho Hội Chữ thập đỏ Trung Quốc để giúp đỡ sinh viên. Hiệu trưởng trường đại học và các học giả nổi tiếng công bố thư ngỏ gửi tới các nhà lãnh đạo ĐCSTQ và những người ở Hội đồng Nhà nước. Họ thúc giục họ đẩy nhanh việc giải quyết các vấn đề hiện tại.

Vì lý do nhân đạo, mọi người đều muốn cuộc biểu tình kết thúc. Tất cả mọi người trừ ĐCSTQ! Nhưng chúng tôi không bao giờ có thể nói với bạn điều này đủ nhiều? Nhân dân chính là ĐCSTQ. Hai triệu thường dân trên đường phố? Hai triệu kẻ kích động, phản cách mạng, gây rối được chủ nghĩa tư bản quốc tế

trả tiền. Hơn nữa, sự thiếu thiện chí của những người biểu tình là rất rõ ràng. Thay vì chờ thời điểm thuận tiện để quân đội và cảnh sát có thể nhanh chóng dọn sạch khu vực, những kẻ vô chính phủ này đã lợi dụng thực tế là thủ đô đang tràn ngập các nhà báo từ khắp nơi trên thế giới để phá hoại bữa tiệc đoàn tụ chính thức do người bảo trợ đáng kính của chúng tôi tổ chức cho những người bạn Nga mới của chúng tôi. Ai là người đầu tiên nghĩ ra việc tổ chức lễ hội lớn này? Tất nhiên là ĐCSTQ. Vậy ai là người đứng sau ĐCSTQ? Tất nhiên là ông Đặng già rồi.

Nói tóm lại, hai triệu người biểu tình chẳng qua chỉ là những kẻ tiềm quyền nhằm đánh cắp sự chú ý của ông ta trong mắt toàn thế giới. Họ không có gì để mất khi chờ đợi. Một lần nữa, ông Đặng lại phải lo liệu mọi việc. Tất nhiên là về ông

Gorbachev, nhưng cũng về cuộc đấu tranh nội bộ mà những người theo chủ nghĩa cải cách và bảo thủ đang tiến hành sau lưng ông. Tượng nhân sư già nghĩ về mọi điều ông đã làm cho nhân dân cho đến ngày nay. Tốt nhất là chúng ta nên để ông ta kết thúc triều đại của mình trong hòa bình! Mọi người đều biết rằng kẻ thù thực sự duy nhất của các nhà lãnh đạo cộng sản là bệnh tim chứ không phải là phe đối lập chính trị.

Ở tuổi tám mươi lăm, cách chữa trị tốt nhất cho cơn đau tim là gì? Điềm tĩnh. Vì vậy, giải pháp là không làm gì cả. Nó đã chứng minh được hiệu quả của mình vào năm 1957. Vào thời điểm đó, Chính phủ đã làm ngơ trước những yêu cầu của người dân. Thời kỳ Trăm Hoa chứng kiến sự gia tăng của các mối bất bình và chỉ trích. Sau đó, những “kẻ làm

sai” và “lực lượng cánh hữu” đã công khai chỉ trích ĐCSTQ và công khai thể hiện sự bất bình của mình. Để hái tất cả những bông hoa này, Chính phủ chỉ cần cắt thân cây. Có hàng triệu bông hoa... bao gồm cả cha tôi.

Lịch sử có lặp lại không? Ngày mai, Gorbachev và phái đoàn của ông sẽ trở về Liên Xô. Các nhà báo sẽ rời đi cùng họ. Thật là chán.

Vào lúc rạng sáng ngày 18 tháng 5, bốn thành viên của Bộ Chính trị - Kiều Thạch, Hồ Kỳ Lập, nhà bảo thủ Lý Bằng và nhà cải cách Triệu Tử Dương - đã đưa hai trăm người đình công vào bệnh viện. đi đến bên giường bệnh của

Vào buổi trưa, một cuộc họp được tổ chức giữa các nhà lãnh đạo Trung Quốc và các nhà lãnh đạo sinh viên tại Cung

điện Quốc hội. Đây là lần đầu tiên trong lịch sử truyền thông Trung Quốc. Trước ống kính truyền hình, Lý Bằng cuối cùng sẽ đối đầu với sinh viên. Sau khi xem lại cuộc chạm trán đáng nhớ này cả ngày, người Trung Quốc giờ đây đã hiểu rõ hơn nhiều về sự thận trọng của ông Đặng. Màn trình diễn của người được bảo trợ khiến người bảo vệ anh phải đặt câu hỏi nghiêm túc.

Nhưng chúng ta hãy bắt đầu từ đầu. Ở Trung Quốc, tình trạng vắng mặt rất đáng kể. Vậy ai đang mất tích? Triệu Tử Dương là vị quan duy nhất tỏ ra đôi chút thương cảm với sinh viên và qua đó thể hiện tình cảm của quần chúng đối với họ. Mọi chuyện bắt đầu tệ quá! Trên phim trường: Lý Bằng, “người thừa kế”; Ông Trần Hy Đồng, Thị trưởng Bắc Kinh; Lý Hy Minh, Tổng thư ký Ủy ban Vốn của

Đảng Cộng sản Trung Quốc; và Lý Thiết Ân, Chủ tịch Ủy ban Giáo dục Quốc gia Trung Quốc. Lý Bằng, như thường lệ, luôn trung thực với chính mình; Ông đã học được bài học của mình và hài lòng khi nhắc lại với sinh viên một thông điệp được ghi âm một cách đau đớn: “Hãy chấm dứt cuộc biểu tình này, quay trở lại trường đại học của các bạn.”

Wurkaixi, vị lãnh đạo sinh viên nổi tiếng nhất, sau đó bình tĩnh trả lời:

“Thủ tướng Lý, hôm nay xin phép cho tôi được gọi ngài là Đại sư Lý. Tôi không có nhiều thời gian.” Tôi chỉ nói với bạn hai điều. Không cần phải nói với bạn về tình hình ở Quảng trường Thiên An Môn; bạn nên biết điều đó. Bạn cũng biết vấn đề này mà. Hãy ban ơn cho ba ngàn người đình công đang bị đe dọa tính mạng; Đây là cách duy nhất để

chấm dứt cuộc đình công này. Theo quy định quốc tế, chính quyền phải đưa ra phản hồi hoặc liên lạc với những người đình công chậm nhất là vào ngày thứ bảy của thời gian ăn chay. Trên khắp thế giới, ngay cả ở Nam Phi, những quy tắc này đều được tôn trọng. Tại sao chính quyền Trung Quốc không làm như vậy? Hôm nay là ngày thứ tám của chúng tôi! Phong trào dân chủ do sinh viên khởi xướng đang ngày càng nhận được sự ủng hộ của người dân.

Cho đến nay, mọi việc đều diễn ra suôn sẻ mà không có sự cố đáng tiếc nào xảy ra. Tình hình hiện đang trở nên bùng nổ; Nếu có chuyện gì xảy ra, Chính phủ sẽ phải chịu trách nhiệm. Chúng ta không thể ngăn chặn cuộc đình công này. Chính phủ phải chịu trách nhiệm thực hiện điều này bằng cách đáp ứng

các yêu cầu của người biểu tình.”

Sau ca phẫu thuật, Wurkaixi loạng choạng và các bác sĩ vội vã cho anh thở oxy. Một học sinh khác xen vào. Người đàn ông lão xược này có ý định đảm bảo rằng chính quyền hiện tại thực sự là chính quyền của nhân dân. Lý Bằng trấn an ông:

“Tôi là đảng viên ĐCSTQ và chưa bao giờ che giấu quan điểm chính trị của mình. Tôi không nói điều đó hôm nay. Tôi sẽ nói khi đến lúc. Tôi chưa bao giờ nói rằng những gì các bạn đang làm là hỗn loạn, và Chính phủ cũng vậy.”

Cuộc đối thoại của người khiếm thính kết thúc bằng những từ này. Lý Bằng phải ứng biến và nỗ lực đó khiến ông kiệt sức. Học sinh ngày nay thật lão xược! Được gọi là “thầy” khi bạn là thủ

tướng... Nếu thầy của tôi cho phép, tôi, Lý Bằng, đã giải quyết được cơn khát dân chủ của tất cả những sinh viên này từ lâu rồi. Có vẻ hơi quá phải không?

Tội nghiệp Lý Bằng, không phải thể hệ học sinh này mạnh mẽ, mà chính các người mới là vô dụng! Người Pháp có câu “Mèo tốt thì chuột tốt” (À bon chat, bon rat). Câu tục ngữ này không còn phù hợp với Trung Quốc ngày nay. Một con mèo, Lý Bằng? Đúng hơn là một con rắn lục; tốt hơn, một con cá sấu. Anh ấy có hàm răng và khả năng trí tuệ. Nhưng để chăm lo cho số phận của 1,2 tỷ người dân Trung Quốc thì như vậy là chưa đủ. Chắc chắn là có những con cá sấu biết nói. Với một người thuần hóa giỏi và một lượng lớn sức mạnh, đôi khi bạn có thể khiến chúng nhảy múa trên đuôi như những con rối.

Ngay cả ở Moscow - nơi có những rạp xiếc tốt nhất thế giới - Lý Bằng cũng phải rất khó khăn mới học được cách cúi chào và chào kiểu cách giúp ông có thể tồn tại trong đầm lầy chính trị của Trung Quốc.

Một số lời đồn ác ý rằng trong thời gian học đại học ở Liên Xô, ông nổi tiếng nhất vì sự tầm thường của mình. Vào cuối học kỳ, kỳ thi duy nhất anh ấy tham gia mà không thi lại là kỳ thi tiếng Trung. Nếu chúng ta dựa vào khả năng diễn xuất của ông trên truyền hình ngày nay, chúng ta có thể dễ dàng hình dung ra sự tầm thường trong khả năng diễn xuất của ông ở các môn học khác! Tuy nhiên, khi xuất hiện trực tiếp trên truyền hình, ông đã nỗ lực. Thông thường, đối với các lĩnh vực khai khoáng, thép, phụ nữ, giáo dục hay nông nghiệp, ông luôn

lặp lại điệp khúc, nội dung cụ thể mà ông truyền tải đến đám đông cuồng nhiệt, một bài phát biểu khá đồ sộ nhưng vẫn có giá trị:

“Các đồng chí, nhân viên của..., các bạn đã mệt mỏi rồi. Thay mặt Đảng Cộng sản Trung Quốc và Quốc vụ viện, tôi xin chân thành cảm ơn. Năm ngoái bạn đã vượt qua nhiều khó khăn và giành được nhiều chiến thắng. Năm nay bạn phải nỗ lực gấp đôi, giành chiến thắng này đến chiến thắng khác và làm tốt hơn năm ngoái. Tất cả người dân Trung Quốc sẽ cảm ơn bạn.”

Ôi sự dư thừa, khi bạn giữ chúng tôi lại! Lý Bằng sẽ là ứng cử viên lý tưởng cho các kỳ thi trắc nghiệm dạng câu, chỉ yêu cầu thiếu một chủ đề. Tuy nhiên, với điều kiện là không có sự đảo ngược. Ở thần lẩn, chất xám không nặng lắm.

Ngày nay, ánh mắt của Trung Quốc và thế giới đang đổ dồn vào một kẻ ngốc. Nhưng Đặng Tiểu Bình bảo vệ ông và những người cách mạng kỳ cựu tôn sùng ông. Ở anh ta, họ nhận ra một đồng loại của mình, một trong những loài động vật thời tiền sử có chuyển động chậm cho phép chúng dự đoán hướng đã chọn trước rất lâu. Mặc dù chúng có vẻ không thông minh hoặc có dáng đi uyển chuyển, nhưng chúng ta vẫn phải công nhận rằng thằn lằn có đặc điểm này: Họ đã học cách sinh tồn trong đầm lầy. Trong chính trị Trung Quốc, điều này thường có ích.

Chiều nay trời đổ mưa như trút nước ở Bắc Kinh, một cơn mưa lạnh lẽo sẽ không thể làm dịu đi sự nóng nhiệt của những người biểu tình. Công nhân, nông dân, binh lính phát biểu. Những lá

thư ngỏ cũng đang được lưu hành, chẳng hạn như lá thư của công nhân này:

“Kính gửi Tiểu Bình (Xiao-ping),

Năm 1989, ông đang kỷ niệm sinh nhật lần thứ tám mươi lăm của mình. Trong cuộc đời cách mạng, đồng chí đã trải qua nhiều thăng trầm: ba lần bị cách chức, ba lần được thăng chức. Bây giờ mọi người đều nói rằng thời đại này là thời đại Đặng. Trên bề mặt, ông đã nghỉ hưu, nhưng thực chất ông vẫn nắm giữ quyền lực đằng sau hậu trường, giống như Hoàng hậu Từ Hy vào cuối thế kỷ trước. Mọi người không thích điều này.

Ông đã chỉ trích Chủ tịch Mao và phân tích cuộc đời của ông ta một cách đúng đắn: bảy mươi phần trăm công lao, ba mươi phần trăm sai lầm. Vì vậy, hãy làm điều tương tự cho chính mình trong

khi chờ đợi phán quyết sau khi chết.

Đồng chí Tiểu Bình, đồng chí đã làm nhiều việc tốt cho nhân dân. Mọi người đều đồng ý. Năm 1984, tại chính thời điểm này, trong lễ kỷ niệm 35 năm ngày thành lập nước Cộng hòa, các sinh viên đã nói lên những suy nghĩ của họ. Đã năm năm trôi qua kể từ đó. Ông có thể nói rằng mình đã làm được rất nhiều điều cho mọi người phải không? Nhưng loại nào thực sự được tạo ra dành cho người dân? Tại sao ông lại từ chối lắng nghe những suy nghĩ của mọi người hiện nay? Có phải tất cả 500.000 người đều là tội phạm không? Nếu ông nhìn nhận họ theo cách này, thì ông đã thất bại trong việc quản lý Trung Quốc, chứ đừng nói đến Bắc Kinh, nơi nằm ngay dưới mũi ông.

Ông chỉ cần những nô lệ đủ tốt để chào đón ông thôi sao? Lòng trắc ẩn cũng quan trọng. Ông không hiểu điều đó. Xin hãy chấp nhận lời khuyên này của một công nhân giản dị: Hãy trở về quê hương Tú Xuyên để kết thúc những ngày tháng ở đó. Để ông có thể nghe lần cuối: Kính chào, Tiểu Bình, lời tri ân chân thành từ trái tim của toàn thể người dân Trung Quốc.”

Một người nông dân ngoài năm mươi tuổi đã bày tỏ như sau:

“Tôi là một người nông dân ở Sơn Đông. Hàng năm tôi bán ngũ cốc cho nhà nước. Tôi tự hào là một người yêu nước. Trước đó tôi nghe nói rằng các nhà lãnh đạo của chúng tôi đã gửi rất nhiều tiền tiết kiệm vào các ngân hàng nước ngoài. Một sinh viên giải thích với tôi rằng các điều khoản đầu tiên của Hiến pháp nêu

rõ rằng mọi công dân phải yêu Đảng, yêu nhân dân và quê hương. Các nhà lãnh đạo của chúng tôi không yêu quê hương của họ vì họ gửi tiền tiết kiệm của họ ra nước ngoài. Tuy nhiên, Ngân hàng Trung Quốc không tệ.

Sinh viên này cũng nói với tôi rằng Hiến pháp cho phép mọi công dân có quyền yêu cầu các viên chức nhà nước và thậm chí cả các nhà lãnh đạo Đảng phải chịu trách nhiệm.

Có vẻ như Triệu Tử Dương và Lý Bằng đang theo dõi chúng ta qua ống nhòm từ bên trong Hội trường Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc. Vì thế tôi không thể nhìn thấy hay gặp họ. Vậy thì làm sao tôi có thể bắt họ chịu trách nhiệm? Những điều khoản này của Hiến pháp đều vô dụng...”

Tôi cũng sẽ có cơ hội tham dự bài phát biểu của một sĩ quan quân đội, tôi tin là một đại tá, xét theo quân hàm của ông ấy:

“Thưa các đồng chí, tôi là một người lính. Các sinh viên đang biểu tình phản đối nạn tham nhũng của Đảng và chính quyền cũng như nạn gian lận có hệ thống. Tôi ủng hộ họ. Ngày nay, thêm vào đó là nạn gian lận và tham nhũng trong quân đội. Vấn đề nghiêm trọng hơn bạn tưởng. Không quân sử dụng máy bay vận tải để buôn lậu. Hải quân cũng làm như vậy với các tàu của mình. Quân đội không gặp nguy hiểm; quân đội được hưởng địa vị đặc quyền. Nó được sử dụng để gian lận nhập khẩu thiết bị điện tử, tivi màu, đầu máy VCR, tủ lạnh và băng video.

Mối quan hệ gia đình cũng có ích trong quân đội. Bạn có người thân nào

trong số các sĩ quan không? Vì vậy, sự thăng tiến của bạn chắc chắn sẽ được đảm bảo. Một ví dụ rõ ràng: Dương Bắc (Yang Bei-bing), con trai của Bằng-Dương Thượng Côn (Yang Shangkun), chủ tịch nước của chúng tôi. Ông thực sự bị cuốn vào việc chỉ huy ba đội quân. Ở đây, thâm niên hay công trạng cá nhân không quan trọng.

Mọi sĩ quan đều biết về vấn đề bạn đang nêu ra. Tham nhũng? Họ hiểu rất rõ vấn đề đó là gì. Họ cũng hiểu bạn muốn làm gì. Tuy nhiên, đừng quên câu nói này của Chủ tịch Mao: ‘Quyền lực nằm ở đầu súng’. Đừng quên nhé!”

Viên sĩ quan sẽ lặp lại bài phát biểu dũng cảm của mình nhiều lần. Người dân Bắc Kinh dễ dàng nhận ra ông. Sau khi chào theo kiểu nhà binh để nhớ lại nguồn gốc của mình, ông ấy ngay lập tức

tấn công... Theo bản năng, tôi cảm thấy rằng có điều gì đó sắp xảy ra vào thời điểm này. Cái gì? Tôi sẽ gặp khó khăn khi nêu rõ điều đó. Phản ứng của chính phủ? Có lẽ vậy, nhưng dưới hình thức nào? Đối mặt với hai triệu người biểu tình kiên quyết bảo vệ sự thức tỉnh của nền dân chủ, đối mặt với cơn bão đang quét qua đất nước từ đầu đến cuối, Chính phủ phải thoát khỏi tình trạng trì trệ. Tôi dành những đêm ở Thiên An Môn; Tôi biết rằng phải đến rạng sáng các quan chức mới đến quảng trường để đánh giá mức độ di chuyển và nắm bắt tình hình của người dân.

Vào ngày 19, không hẳn là mất ngủ nhưng gần như vậy, đêm của tôi đã bị cắt ngắn đi vài giờ. Bây giờ đã bốn giờ sáng. Tôi phải quay lại đó. Tôi có cảm giác rằng có điều gì đó sắp xảy ra. Tôi đánh thức vợ

tôi dậy. Em có muốn đi cùng anh không? Việc thiếu ngủ, căng thẳng và mệt mỏi từ những đêm trước khiến cô ấy do dự. Đi xe đạp, tôi một mình đến trung tâm thủ đô, trước bình minh, qua những con phố yên tĩnh, vắng vẻ. Lực lượng an ninh xung quanh những người biểu tình không hề lơ là cảnh giác.

Tôi cảm thấy như thể các sinh viên đang đợi ai đó. Do đó, bản năng làm báo của tôi đã không sai. Ai? Triệu Tử Dương? Lý Bằng? Tôi cần phải tiếp cận. Lần thử đầu tiên của tôi là với một cô gái trẻ. Một nụ cười và tấm thẻ nhà báo cũ của tôi có tác dụng, nhưng không được lâu. Kiểm soát mới. Lần này, không có gì để làm. Chỉ có người của đài truyền hình Trung Quốc mới được phép vào đây.

Chúng ta đang chờ ai? Triệu Tử Dương và Lý Bằng. Tôi đoán vậy. Cuối

cùng họ quyết định từ bỏ cặp song sinh của mình. Đã đến lúc rồi. Hai xe cứu thương đến quảng trường. Có khoảng mười người đi ra. Sáu mươi mét ngăn cách tôi với du khách; Tôi không nhìn rõ. Bây giờ, họ đang lên những chiếc xe buýt lớn có khớp nối mà Công ty Vận tải Bắc Kinh cung cấp cho những người biểu tình để bảo vệ họ khỏi thời tiết. Có khoảng một trăm chiếc xe đỗ ở Thiên An Môn.

Đèn rọi không chiếu sáng được quang cảnh có phần không thực mà tôi, như một kẻ tò mò, chứng kiến từ xa. Tôi đang tìm một nơi phù hợp hơn. Ngay cả khi kiễng chân lên, tôi cũng không thể làm gì được, tôi ở quá xa và dù có mở to mắt thế nào, tôi cũng không thể nhìn thấy được như loài chim đêm. Tôi ở đây, chắc chắn là một nhân chứng của lịch sử,

nhưng lần này từ một nơi hơi xa. Tôi mở tai ra. Một sinh viên quay lại và thông báo với bạn mình rằng có hai viên chức của chúng ta ở đây. Chuyển thăm của họ kéo dài hai mươi phút. Họ sẽ rời đi như khi họ đến bằng xe cứu thương.

Còn các xe Mercedes công vụ thì sao? Chúng phải ở lại trong gara. Từ ngày 15, cảnh sát giao thông đã rút khỏi quảng trường. Chỉ có sinh viên duy trì trật tự và chỉ cho phép xe cứu thương đi vào xung quanh Quảng trường Thiên An Môn.

Trong mọi trường hợp, suy đoán vẫn đang lan tràn. Mọi người đều hỏi: Đây có phải là một dấu hiệu tốt không? Niềm hy vọng đã tái sinh. Một chiếc loa phóng thanh mô tả cái bắt tay đơn giản của Triệu Tử Dương. Nhưng ông ấy đến hơi muộn phải không? Còn đối với sinh viên, làm sao phân biệt được bạn bè và kẻ thù đảng

sau hậu trường của Đảng hay Nhà nước?
Chính trị Trung Quốc rất im ắng...

Chúng ta sẽ chỉ học phần còn lại sau này. Vào thời điểm chuyến thăm này, Triệu Tử Dương vừa mới bị lật đổ khỏi quyền lực. Một chính trị gia thất cử đã đến và bày tỏ lòng tri ân cuối cùng với những sinh viên mà ông đã cố gắng gặp mặt hai lần. Đặng Tiểu Bình đã cấm những cuộc họp này. Ông già lo sợ Đảng sẽ chia rẽ. Vào sáng sớm, chuyến viếng thăm bí mật này thực chất là lần xuất hiện công khai cuối cùng của người đàn ông hy vọng một ngày mới sẽ đến với Trung Quốc. Và để ngăn không cho bất kỳ ai đoán được sự sụp đổ của mình, ông đã yêu cầu đối thủ truyền kiếp của mình đi cùng.

Những gì tôi không thể nghe được vào sáng nay lúc rạng sáng là chương

trình phát sóng trên tivi vào ban ngày. Một cái bắt tay với một biểu tình và một bài phát biểu rất đơn giản:

“Tôi đã già lắm rồi và không còn hứng thú với nhiều thứ nữa.

Các bạn còn trẻ và hiện đang tuyệt thực. Các bạn có tiếp tục cho đến khi đạt được sự thỏa mãn không? Các bạn nên tin rằng lịch sử sẽ đánh giá các bạn một cách tích cực. Khi còn nhỏ, tôi cũng từng làm những điều ngu ngốc như nằm trên đường ray xe lửa. Hãy suy nghĩ cẩn thận. Hãy tận hưởng tuổi trẻ của mình, vì cuộc đời còn dài và sứ mệnh xây dựng lịch sử một ngày nào đó sẽ lại đặt lên vai các bạn.”

Khuôn mặt của ông, với vẻ mặt bí ẩn, đã gây ấn tượng với tôi lúc đó. Bài phát biểu của ông ấy cũng vậy. Đó là dáng vẻ

của một ông già mệt mỏi chứ không còn là của một lãnh đạo Đảng nữa. Tuy nhiên, đây là một bài phát biểu chân thành đến từ một người có lẽ đang choáng ngợp vì những sự kiện đã xảy ra. Nhưng giống như nhiều người xem khác vào thời điểm đó, tôi không thể hiểu được ẩn ý hoặc khám phá ra ý nghĩa ẩn giấu của thông điệp này. Bây giờ thì tôi thấy rõ rồi. Biết rằng mình đã bị đánh bại và bị loại khỏi quyền lực, Triệu Tử Dương rất lo lắng về tương lai của học sinh. Ông vẫn cố gắng bảo vệ họ hết sức có thể. Phản ứng của chính quyền và lực lượng vũ trang đã diễn ra ngay lập tức. Ông ấy cũng biết điều đó.

Hiện tại, các sinh viên đang có những mối lo ngại khác. Việc ăn chay bắt đầu ảnh hưởng nghiêm trọng đến hành vi của những người biểu tình dễ bị tổn thương

nhất. Những người ủng hộ việc chấm dứt cuộc tuyệt thực đã phải đối mặt với những người cực đoan hơn muốn cuộc tuyệt thực tiếp tục bằng mọi giá. Sau đó, một học giả từ Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội đã trình bày với họ phân tích của mình về tình hình:

“Trong lịch sử phát triển dân chủ của mọi quốc gia, phong trào này trải qua năm giai đoạn: khai sinh, phát triển toàn diện, đối lập, đối đầu và trận chiến quyết định thắng bại cuối cùng. Các bạn đang đối mặt. Đừng đẩy Chính phủ đến giới hạn vì sức mạnh của họ lớn hơn các bạn. Hãy cố gắng tìm cách để họ giữ thể diện. Đi vào cuộc đối đầu, vào trận chiến sẽ mang lại cho bạn những tổn thất không thể tính toán được. Thay thế các cuộc tuyệt thực bằng các cuộc biểu tình và ngồi biểu tình. Hãy cho Chính phủ cơ

hội để đối thoại.” Hiệp hội sinh viên tự trị của thủ đô chấp nhận phương án thay thế này và đề xuất hình thức phản đối ít cực đoan hơn này với ủy ban giải quyết vấn đề những người tuyệt thực. Quan điểm của Hiệp hội rất rõ ràng: “Nếu các bạn từ chối chấm dứt cuộc biểu tình, chúng tôi sẽ ủng hộ các bạn đến cùng.”

Sau hơn bốn giờ thảo luận và đưa ra quyết định với số phiếu rất nhỏ, những người đình công tuyên bố kết thúc cuộc tuyệt thực.

Vào khoảng mười giờ tối, thông báo này xuất hiện trên màn hình tivi khiến toàn thể người dân thở phào nhẹ nhõm. Cuộc tuyệt thực cuối cùng đã kết thúc và những cuộc biểu tình lớn này không gây ra bất kỳ trường hợp tử vong nào.

Một trang quan trọng trong lịch sử Trung Quốc đương đại vừa được lật sang. Được các sinh viên viết, đây là một phần của cuốn sách vĩ đại về dân chủ mà họ vừa đặt hôm nay bên cạnh tượng đài bằng đá cẩm thạch dành riêng cho những anh hùng của nhân dân tại Quảng trường Thiên An Môn. Tầm quan trọng của thông điệp mà sinh viên truyền tải không được các nhà lãnh đạo cũ của ĐCSTQ hiểu rõ. Đối với nhóm sau, tốt nhất họ là những đứa trẻ ngây thơ cần được dạy cho một bài học, còn tệ hơn là những kẻ bạo loạn, tội phạm, phản cách mạng nguy hiểm cần phải bị loại bỏ. Vào buổi tối tháng 5 ôn hòa này, chưa ai biết được điều gì đang diễn ra trong hộp sọ của loài khủng long.

4.

THIỆT QUÂN LUẬT Ở BẮC KINH

*Bị đẩy đến giới hạn,
con chó nhảy qua tường.
Tục ngữ Trung Quốc*

Quyết định kịp thời chấm dứt cuộc tuyệt thực của sinh viên một lần nữa đã chiếm được cảm tình của người dân Bắc Kinh. Đây có thể là một bước lùi, nhưng là một bước lùi thông minh và kịp thời.

Ngày 19 tháng 5, vào lúc bốn giờ ba mươi phút chiều, các nhà lãnh đạo của Đảng Cộng sản Trung Quốc, nhà nước và quân đội đã tham dự hội nghị do Bộ Chính trị Đảng tổ chức tại phòng chức năng của Tổng cục Hậu cần.

Những chiếc xe Mercedes-Benz – thường có số lượng lớn và sáng bóng trong những buổi tiệc chiêu đãi như thế này – vẫn nằm trong gara. Các quan chức của chúng tôi di chuyển quanh Bắc Kinh bằng xe jeep của Trung Quốc hoặc Nga. Quyết định sáng suốt. Ngày nay, ai dám ngồi trên một chiếc xe sang trọng và có nguy cơ phải đối mặt với sự phẫn nộ của người dân?

Câu hỏi cơ bản ở Trung Quốc: Ai vắng mặt trong cuộc họp này? Tất nhiên là Đặng Tiểu Bình. Ông ấy vẫn ở phía sau hậu trường. Còn ai nữa? Triệu Tử

Dương. Văng mặt chính thức có lý do: Ông ấy đang nghỉ ốm...

Cuộc biểu tình của sinh viên vẫn còn nằm trong bụng của Đặng lão luyện. Những nổi cay đắng này có vẻ dễ lây lan, vì ông đã truyền chúng cho Triệu.

Lý Bằng, người được các nhà lão khoa của chúng ta chỉ định làm tay sai, đã tuyên bố quyết định ban bố thiết quân luật tại thủ đô từ mười giờ sáng ngày hôm sau. Quyết định của ông ấy?

Không ai bị lừa cả. Chúng ta hãy nói tới quyết định của Đặng Tiểu Bình. Dương Thượng Côn quyết định biện minh cho luật khẩn cấp này. Mục đích của nó là ngăn chặn sự hỗn loạn, ổn định xã hội và ngăn chặn tình trạng hỗn loạn lan rộng khắp Trung Quốc và trở nên trầm trọng hơn. Lực lượng đặc nhiệm sẽ

được giao nhiệm vụ thực hiện biện pháp đặc biệt này.

Vào lúc 12:20 sáng cùng ngày, CCTV đã phát sóng đoạn phim về cuộc họp này, trong đó thiết quân luật đã được ban bố. Bên ngoài, tiếng quân lính bắt đầu vang lên. Chỉ cần thế thôi là người dân Bắc Kinh lại huy động lực lượng. Một lần nữa, họ lại xuống đường để cản trở sự di chuyển của quân đội chiếm đóng. Nếu tôi là Đặng Tiểu Bình, tôi nghĩ tôi sẽ tự tay bóp cổ Lý Bằng một cách từ từ. Việc phát sóng vội vã này làm mất đi hiệu ứng bất ngờ. Nó ngăn chặn quân đội xâm nhập vào trung tâm thủ đô một cách bí mật. Dựa trên kinh nghiệm ở Tây Tạng vào tháng 3, Đặng Tiểu Bình muốn lặp lại trải nghiệm đó ở Bắc Kinh. Lần này thì thất bại rồi!

Vào bốn giờ sáng hôm sau, tôi đạp xe

khoảng năm cây số đến Quảng trường Thiên An Môn, không xa lăng mộ của một trong những hoàng hậu của chúng ta, Cung Trúc Phần. Ba mươi ngàn thường dân đã vô hiệu hóa khoảng năm mươi xe quân sự ở đó. Sáu ông già và bà lão nằm trên đường trước đoàn xe. Để tiến về quảng trường, quân đội sẽ phải bước qua xác họ.

Ba khẩu hiệu tóm tắt mối quan hệ lý tưởng nên có giữa quân đội và nhân dân:

“Quân đội nhân dân yêu thương nhân dân.”

“Quân đội nhân dân được nhân dân nuôi dưỡng.”

“Nhân dân yêu mến quân đội.”

Các sĩ quan và binh lính đứng sững sờ giữa đường. Họ đến để giải phóng

người dân và bây giờ người dân lại từ chối để mình được giải phóng! Đã thấy ở các nước cộng sản khác... Đảng có nói dối họ không? Kịch bản ở đâu cũng giống nhau: Mỗi xe tải nhanh chóng bị bao vây bởi hai đến ba trăm thường dân. Và mỗi người giải thích cho binh lính về bản chất thực sự của những sự kiện diễn ra vào tháng trước ở thủ đô. Họ cung cấp các bản sao quân sự của những tờ báo chưa kiểm duyệt từ vài ngày trước. Lúc đầu, binh lính và sĩ quan tỏ ra thờ ơ, không lắng nghe. Nhưng dần dần lòng nhiệt thành của người dân đã thuyết phục được họ. Cuộc đối thoại mở ra. Trò chơi đã thắng. Họ sớm thú nhận rằng trong một tuần họ không đọc bất kỳ tờ báo nào cũng như không nhận được bất kỳ thông tin nào. Nhiệm vụ của họ là gì? Hãy đến một địa điểm xa lạ để tham gia quay một bộ phim chiến tranh! Họ rất vui mừng.

Được vui chơi, được quay phim, thật là một sự thay đổi lớn so với thói quen thường ngày ở doanh trại. Chỉ đến bây giờ họ mới nhận ra rằng bộ phim đang được quay ở Bắc Kinh dựa trên một kịch bản tệ hại do Lý Bằng viết.

Một thanh niên bắt đầu nói chuyện với một sĩ quan trong xe jeep chỉ huy của mình:

– Giống như những quân cờ, các người để cho các nhà lãnh đạo cấp cao của chúng tôi thao túng mình. Hãy tự mình đi xem tình trạng đáng thương của sinh viên và những người biểu tình đã tuyệt thực tám ngày ở Quảng trường Thiên An Môn. Họ tuyệt thực vì chúng tôi. Họ cũng tuyệt thực vì các người. Và họ là những người các người muốn tấn công sao? Mặc dù mặc đồng phục, các người cũng giống chúng tôi, giống

họ. Giống chúng tôi, các người cũng có cha mẹ, giống họ, anh chị em. Tại sao các người nghĩ người dân Bắc Kinh lại xuống đường giữa đêm để ngăn cản các người vào thủ đô? Tại sao các người nghĩ tất cả những người ở đây đều đang thiếu ngủ? Không ai biết nhau; Không ai trả tiền cho chúng tôi. Chúng tôi chỉ muốn giải thích cho các người biết điều gì thực sự đang xảy ra. Là những người lính, các người phải tuân theo lệnh. Nhưng làm ơn, đừng đánh sinh viên, cũng đừng bắn họ...

Viên sĩ quan trả lời rằng lệnh là lệnh, nhưng rằng khi bạn bắn, bạn luôn có thể bắn trượt mục tiêu...

Đoàn xe này bao gồm một xe jeep chỉ huy, xe cứu thương quân sự, xe tải tiếp tế và căng tin di động. Giống như trong một cuộc chiến tranh thực sự, không có gì bị

thiếu. Còn về phía những người lính, họ trông rất mệt mỏi. Tôi được biết họ đã bị nhốt trong những chiếc xe tải này suốt ba ngày ba đêm. Có tin đồn rằng xa hơn về phía đông, cách Thiên An Môn chưa đầy ba km, những người lính khác cũng bị chặn lại tại Đại Bắc Yiêu. Tôi luôn thích tự mình chứng kiến mọi việc. Lên xe và lên đường thôi! Bốn mươi phút sau, tôi tới ngã tư này.

Lúc này là bảy giờ và một đám đông lớn đang chen chúc quanh một chiếc xe tải lớn và hai chiếc xe buýt hai tầng, chặn một đại lộ rộng. Ở đây, quân đội cũng bị bất động. Được trang bị loa phóng thanh, một sinh viên đọc báo hàng ngày của những ngày trước cho những người lính đang cúi đầu lắng nghe. Cảnh giống hệt cảnh trước. Một phụ nữ trẻ giải thích với tôi rằng đó là một người bán hàng

nhỏ đã gây náo loạn cả khu phố khi quân đội, lợi dụng đêm tối, đang âm thầm tìm cách tiếp cận quảng trường. Người đàn ông dũng cảm này vừa lái xe máy đi khắp khu phố vừa hét lớn với mọi người: “Quân lính đang đến! Quân lính đang tới!”

Những chiếc xe tải quân sự ở đây khác với những chiếc tôi gặp ở phía tây. Đây là những chiếc xe lớn được phủ bạt. Vì tò mò, tôi tiến đến gần một trong số họ. Một góc của tấm bạt kaki bị lỏng. Tôi nhấc nó lên. Tôi thấy những thanh xà lớn có gắn những chiếc đinh dài! Cái này để làm gì thế? Một người đàn ông ngồi cạnh tôi đang nhẹ nhàng trêu chọc tôi:

– Đoán xem! Tại Quảng trường Thiên An Môn, binh lính sẽ đẩy chúng về phía sinh viên, buộc họ phải lựa chọn giữa việc chạy trốn hoặc bị xiên vào người.

Không có ích gì khi đánh hoặc bắn họ và làm mất mặt các nhà lãnh đạo của chúng ta...

Thật là sáng tạo! Các nhà lãnh đạo của chúng ta luôn thể hiện sự sáng tạo đáng kinh ngạc trong việc áp bức người dân. Đánh, bắn học sinh? Không bao giờ! Một buổi châm cứu ngắn sẽ đủ để thúc đẩy sự lưu thông năng lượng trong khu vực đó. Cách đây một km, tại Hồ Gia Lâu, dường như còn có nhiều thứ khác để xem. Tôi phải đi gấp.

Tám giờ và một ngã tư nữa lại tối đen người. Lần này ít lính hơn, nhưng những chiếc xe chở dầu dài mà dân thường vừa chặn lại là để làm gì? Chúng chứa khí. Khí đốt? Đúng, khí độc, vũ khí hóa học. Làm tốt lắm, Đặng Tiểu Bình! Làm tốt lắm, Lý Bằng! Cũng xin cảm ơn ĐCSTQ và chính phủ Trung Quốc! Cảm ơn và

chúc mừng một lần nữa tất cả những ông già ngốc nghếch đã cho tôi một khóa học cơ bản miễn phí về chiến thuật quân sự. Tôi thừa nhận, đó là điểm yếu của tôi. Tôi là người trí thức và giống như tất cả những người trí thức khác, tôi phải nhận ra điểm mạnh về mặt lý thuyết và điểm yếu về mặt thực hành của mình. Bạn có thể đáp ứng được nhu cầu của người dân. Ông muốn giới tinh hoa của mình có kiến thức rộng và nền tảng thực tiễn vững chắc. Để đáp ứng nhu cầu của sinh viên, công thức khá đơn giản: súng để đối thoại từ xa, đinh để thảo luận thân mật hơn và một ít khí để tạo bầu không khí chung. Cảm ơn, cảm ơn hàng ngàn lần! Tôi sẽ nhớ nó rất lâu...

Kiểm duyệt đi kèm với thiết quân luật. Thông tin sai lệch lại tiếp tục, nhưng tính đến ngày 20 tháng 5, các tờ báo

Trung Quốc không còn tìm được người mua. Ngay cả các tạp chí khiêu dâm nhỏ, vốn thường tiếp cận độc giả Trung Quốc thông qua nhiều kênh bất chấp các biện pháp cứng rắn của chính phủ, cũng không còn tìm được người mua. Điều này cho thấy trạng thái tinh thần của người dân! Tuy nhiên, chính phủ và ĐCSTQ vẫn trả tiền để in ấn tài liệu tuyên truyền. Giá như những tờ giấy dối trá được phủ bằng mực bitum này có thể dùng để lau móng thì hay biết mấy! Thậm chí còn không! Người ta vẫn chưa rõ liệu mực hay lời nói dối gây ra nhiều dị ứng hơn.

Mỗi nhà báo phản ứng theo cách riêng của mình trước sắc lệnh áp đặt thiết quân luật. Tờ Nhân dân Nhật báo dành trang nhất để đưa tin về tình trạng khẩn cấp. Trên cùng trang đó, biên tập viên đăng một bài viết về Hungary.

Trong một cuộc phỏng vấn, Thủ tướng nước này thừa nhận rằng can thiệp vũ trang vào công việc nhà nước hoặc bất kỳ hoàn cảnh nào khác thường dẫn đến cản trở sự phát triển của đất nước. Không có gì ngạc nhiên khi Lý Bằng không để ý thấy điều gì... Bạn nghĩ máy ghi âm có thể đọc được sao? Nhưng điều đáng ngạc nhiên là sự tương đồng này không xuất hiện ở Đặng Tiểu Bình hay Dương Thượng Côn. Đặc biệt là vì họ là người phải trả chi phí.

Các nhà sắp chữ của Tạp chí Thanh niên Trung Quốc từ chối sắp chữ văn bản liên quan đến thiết quân luật. Họ đình chỉ việc xuất bản tờ báo trong hai ngày. Người dẫn chương trình của CCTV, ông Xue Fe, đọc sắc lệnh với sự nhiệt tình như đang đọc cáo phó. Giọng điệu đơn điệu và buồn bã của ông nói

lên rất nhiều điều về quan điểm cá nhân của ông. Chúc mừng vì màn trình diễn của ông ấy, nhưng sự nghiệp của ông kết thúc ở đó. Chúng ta sẽ không gặp lại ông ta nữa. Hư hại.

Khi đó, không còn báo chí viết nữa, nhưng điều đó không quan trọng! Trong khi các tờ báo chính thức vẫn còn trên kệ, các thiết bị sóng ngăn lại bán chạy như tôm tươi. Trong vòng ba ngày, chúng biến mất khỏi mọi cửa sổ cửa hàng. Không thể có được nó ngoại trừ ở chợ đen. Cần lưu ý rằng các thiết bị này có thể thu được tín hiệu của BBC và Đài Tiếng nói Hoa Kỳ, những nguồn thông tin đáng tin cậy hơn nhiều so với đài truyền hình và phát thanh quốc gia của chúng ta.

Sinh viên và người dân hiện đã biết đối thủ của mình: Đặng Tiểu Bình, Lý Bằng và Dương Thượng Côn. Sau khi

trấn an người dân Trung Quốc rằng họ không coi sinh viên là nguồn gây hỗn loạn, các nhà lãnh đạo của chúng ta quay lại đổ lỗi cho sinh viên về sự hỗn loạn mà họ đã gây ra do sự trì trệ. Bây giờ họ sẽ nghiền nát sinh viên. Một bài học hay về logic chính trị từ những kẻ cặn bã đang cai trị chúng ta! Những người biểu tình thấy mình bị dồn vào chân tường. Đặng Tiểu Bình thân mến, một vị trí đặc biệt đang chờ ông trong Sách Kỷ lục Guinness. Ông vừa có màn ra mắt đáng kinh ngạc với tư cách là kẻ lừa đảo vĩ đại nhất trong lịch sử nhân loại. Chính là lòng tin chung của một tỷ hai trăm triệu người dân Trung Quốc mà ông đã phản bội. Xin chúc mừng, “bình nhỏ” (dịch nghĩa đen của Tiểu Bình)!

Tuy nhiên, quyết định áp dụng thiết quân luật không nhận được sự nhất trí.

Bảy cựu tướng lĩnh đã nghỉ hưu lên án điều này. Người đứng đầu nhóm này là cựu Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, ông Chiêm Ái Bình. Tất cả họ đều ký vào bản kiến nghị và gửi tới Ủy ban Quân sự ĐCSTQ. Than ôi, họ không còn quyền lực nữa! Về Thiên An Môn, tức giận nổi tiếp phần nộ! Những lời chỉ trích nhắm vào Lý Bằng xuất hiện ở khắp mọi nơi. Vào buổi sáng, trong lúc chờ lệnh thiết quân luật được ban bố, tôi đi bộ dọc theo một trong những đại lộ chính của thủ đô, Đại lộ Trường An, gần Cầu Sông Vàng. Cả loa phóng thanh và máy ghi âm đều có chung một đặc điểm với Lý Bằng: chúng không bị ảnh hưởng bởi tính dư thừa. Những người dân trên đại lộ Trường An không ngừng truyền bá sắc lệnh khẩn cấp và ba lệnh thực thi đầu tiên của Thị trưởng Bắc Kinh Trần Hy Đồng.

Thiết quân luật đã có hiệu lực trong mười phút. Như để nhấn mạnh tình trạng khẩn cấp, năm chiếc trực thăng vũ trang xuất hiện phía trên quảng trường từ phía đông. Chúng bay thấp đến mức tôi có thể nhìn rõ các phi công đang điều khiển máy bay. Đám đông dõi mắt theo họ. Họ ấy không dám phản ứng quá dữ dội. Chúng ta vẫn chưa biết bọn côn đồ chính trị có khả năng làm gì. Họ có định ném bom nơi này không? Một vòng quay nữa và những chiếc trực thăng rút lui trong tiếng chửi rủa của dân thường: “Đồ khốn nạn! Đồ cướp! Cút khỏi đây ngay!”

Mọi người đều thở phào nhẹ nhõm khi thấy chúng biến mất về phía tây. Chỉ là một biện pháp đe dọa, không có gì hơn. Tôi biết rõ những chiếc trực thăng này, loại Alouettes do Pháp xuất khẩu. Máy

tốt quá! Họ đã chứng minh được khả năng chống lại xe tăng. Từ đó sử dụng chúng để chống lại học sinh, có một biên độ! Một cây gậy để diệt ruồi! Khi người Pháp ký hợp đồng bán những chiếc trực thăng này với chính quyền Trung Quốc, họ chắc chắn không lường trước rằng những chiếc máy bay này sẽ được Đặng Tiểu Bình hoặc Lý Bằng sử dụng như một công cụ trả thù hoặc đe dọa.

Họ có thực sự bỏ qua nó không? Thiết bị quân sự hiếm khi được thiết kế với mục đích hướng đến hòa bình... Bên cạnh đó, xung đột làm tăng lợi nhuận của các quốc gia sản xuất vũ khí đến mức đôi khi tôi tự hỏi liệu họ có muốn chúng không. Nhân danh đạo đức, tất cả bọn họ đều phủ nhận điều đó, nhưng nhân danh tiền bạc, tất cả bọn họ đều cung cấp cho chúng ta danh mục của họ. Và

tiền dễ dàng tìm thấy trong kho bạc của tất cả các quốc gia để trả tiền mua súng trường và đạn dược cho quân đội của họ hơn là cung cấp gạo và thuốc men cho người dân.

Khi người Trung Quốc hoan nghênh chính sách mở cửa mới, họ không nhất thiết phải xem xét đến những nhược điểm của nó. Các mặt hàng xa xỉ và sản phẩm tiêu dùng mới được chính quyền phê duyệt khá hấp dẫn. Nhưng sự mở cửa này cũng tạo điều kiện thuận lợi cho việc nhập khẩu các thiết bị đảm bảo sự tồn tại của chế độ độc tài. Ngày nay, người Pháp sử dụng trực thăng để đe dọa chúng ta, người Nhật sử dụng camera để theo dõi chúng ta, và tôi không biết máy tính của ai có thể theo dõi chúng ta...

Tôi đang chìm đắm trong những suy nghĩ đó thì bên cạnh tôi, một đứa trẻ đưa

ra một đề xuất đáng ngạc nhiên:

– Chúng ta hãy về nhà và lấy điều nhé! Được triển khai với số lượng lớn trên quảng trường, họ có thể cản trở chuyển bay của trực thăng.

Và tôi thấy mình đang mơ về bầu trời đầy những chú chim mỏng manh, nhiều màu sắc với chiếc đuôi dài, mềm mại có thể quăn quanh cánh quạt của động cơ tử thần. Bay qua đám đông giận dữ, rồi họ lại xuất hiện. Đó là tất cả những gì họ phải làm, bay qua thành phố. Trái với dự đoán, vẫn chưa có đội quân nào có thể tiến vào thủ đô. Được trang bị kinh nghiệm từ các cuộc chiến tranh nhân dân trước đây, vốn đã giúp họ loại bỏ được Tưởng Giới Thạch và đẩy lùi quân xâm lược Nhật Bản, tuy nhiên các nhà lãnh đạo của chúng ta vẫn lưỡng lự trước được mọi thứ, mọi thứ ngoại trừ ý thức

tổ chức của người dân Bắc Kinh. Người dân thủ đô không chấp nhận thiết quân luật cũng như việc quân đội tiến vào thành phố của họ. Đảng không còn chỉ huy nữa. Người dân phản đối các biện pháp khẩn cấp do Chính phủ ban hành và đã chiếm quyền kiểm soát nơi này.

Thậm chí có vẻ như niềm tin của cảnh sát cũng bị lung lay. Sáng nay, có một thanh niên đi xe máy ngang qua quảng trường. Trước khi chạy đi, anh ta ném một chiếc phong bì. Một học sinh nhặt nó lên. Bên trong có hai mươi nhân dân tệ và một lá thư mơ hồ từ một cảnh sát. Về cơ bản, đây là nội dung của nó:

“Học sinh Thiên An Môn,

Xin hãy tha thứ cho tôi vì không thể tiết lộ danh tính hoặc tên đơn vị của tôi. Tôi là một cảnh sát dân sự. Trong bốn

mười ngày qua tôi rất bận rộn và hôm nay tôi muốn nghỉ ngơi một chút. Bạn hẳn biết công việc hàng ngày của tôi gồm những gì... Tôi đã xin cấp trên cho tôi nghỉ ốm. Bệnh tật chỉ là cái cớ, nhưng đúng là tôi cảm thấy không khỏe, chủ yếu về mặt tâm lý hơn là thể chất. Tôi đã có thời gian để suy nghĩ về điều đó và tôi không thể không chia sẻ bình luận của mình với bạn.

Từ khi ông Hồ Diệu Bang qua đời, tôi đã chứng kiến mọi việc ông làm và nắm trong tay bằng chứng về những tội ác mà ông bị cáo buộc. Trước đây, tôi tin vào những gì mình làm, tôi cũng tin rằng các nhà lãnh đạo của chúng ta là những người hợp lý. Tôi nghĩ rằng những học sinh này là những đứa trẻ hư hỏng không thể phân biệt rõ ràng giữa thiện và ác, và cũng là những đứa trẻ thất thường,

những đứa trẻ sẽ được hưởng lợi rất nhiều từ một cây gậy.

Tôi đã học được rất nhiều trong bốn mươi ngày này. Tôi càng biết bạn nhiều, tôi càng hiểu bạn nhiều. Khóa học tốt nhất của tôi là gì? Tôi theo các bạn tới Thiên An Môn. Những người thầy giỏi nhất của tôi? Đàn em mười tuổi của tôi.

Tôi là một người đàn ông Trung Quốc có tấm lòng nhân hậu, nhưng tôi cũng phải nuôi gia đình. Hãy nhận hai mươi tệ này của tôi. Chiến thắng cuối cùng đang chờ các bạn. Về phần tôi, tôi sẽ làm mọi thứ có thể để bảo vệ các bạn.

Những người Trung Quốc nghe được bức thư này ngày hôm đó không khỏi mỉm cười...

Đối với người phương Tây, cuối tuần

là thời gian để nghỉ ngơi. Ở Trung Quốc, thứ Bảy cũng là ngày diễn ra các sự kiện quan trọng, ngày thi cử. Thứ Bảy này, người dân sẽ dùng mọi nỗ lực thuyết phục để cố gắng thuyết phục binh lính. Sự kiên nhẫn và quyết tâm của họ khiến tôi nhớ đến những gì đã xảy ra ở Philippines dưới thời Marcos. Sức mạnh không phải lúc nào cũng nằm ở bom hoặc súng. Đôi khi họ đứng về phía sự thật. Với sự xuất hiện của đêm mới này, sự căng thẳng đáng kể đang bao trùm thành phố. Mặc dù quân lính vẫn chặn dọc theo các tuyến đường ra vào thủ đô, sự hiện diện của họ tại tất cả các ngã tư chính đều gây ra mối đe dọa cho toàn bộ cư dân thành phố.

Người dân Bắc Kinh đang huy động lực lượng. Những đại lộ lớn, các tuyến đường chính và ngã tư chiến lược bị

chặn bởi rào chắn dựng từ xe buýt hoặc lan can. Các lối vào và ra của tàu điện ngầm bị chặn bởi xe điện hoặc các thùng rác công cộng lớn. Người dân tụ tập rất đông ở những ngã tư này. Các sinh viên tư vấn cho họ những cách hiệu quả nhất để ngăn cản bước tiến của quân đội. Họ cũng cung cấp thông tin bằng cách cho họ nghe Đài Tiếng nói Hoa Kỳ và Đài BBC. Dân thường không sợ lính. Hãy để họ bình tĩnh và quân đội nhân dân sẽ không bao giờ bắn vào người dân. Ít nhất thì đó là những gì họ nghĩ... Họ cung cấp bánh mì và nước chanh cho quân lính, nhưng kiên quyết không cho họ tiến lên. Không ai ném đá cả. Các sinh viên đã chính thức cấm việc này.

Một đêm quan trọng đang ở phía trước. Lần đầu tiên vào đêm nay, thiết quân luật có hiệu lực. Bằng hành động và

lời nói của mình, người dân phải thuyết phục quân đội về sai lầm mà Đảng đã mắc phải khi ban hành Hiến pháp. Phần lớn binh lính đều cảm thấy mệt mỏi vì bị giam hãm trong xe. Nhiều người đã không ăn gì trong suốt 24 giờ. Người già, phụ nữ và trẻ em mời họ mì, cháo, nước nóng, trà và thuốc lá. Người dân thường cũng tận dụng mọi cơ hội để nhẹ nhàng chỉ ra rằng cấp trên của họ không quan tâm nhiều đến họ. Một chương trình đáng kinh ngạc và khá cảm động. Như Mao đã nói: “Quân đội nhân dân yêu quý nhân dân như cá với nước”. Tôi chỉ hy vọng nước này không biến thành giấc thôi! Trong khi đó, người dân và binh lính cùng nhau hát quanh Cầu Liou Li, cách quảng trường mười lăm km. Đêm đó, chỉ có một vụ việc được báo cáo: Khoảng bốn mươi sinh viên đã bị đội chống bạo động đánh đập và làm bị

thương trên đường Phong Đài. Đầu tiên, chúng muốn giải tán họ để dọn đường cho quân lính đi qua. Một lần nữa, được các sinh viên thuyết phục, những người lính đã đầu hàng trước lập luận của họ và từ chối tiến lên.

Trụ sở sinh viên nằm dưới chân Tượng đài Anh hùng Nhân dân. Đây là nơi các cố vấn chính của họ họp để phân tích tình hình quân sự, theo dõi tiến độ của quân đội và đánh giá diễn biến của tình hình chính trị. Họ xây dựng các đề xuất và sau đó trình lên các nhà lãnh đạo khác nhau để họ có thể đưa ra các quyết định cần thiết.

Chính phủ có những giải pháp thay thế nào? Biệt kích nhảy dù vào ban đêm? Không dễ dàng khi trời tối giữa một thành phố lớn. Đưa quân đồn trú bên ngoài vào? Điều này khó có thể xảy

ra trước hàng triệu công dân quyết tâm này... Chính phủ sẽ chờ đợi. Điều quan trọng đối với sinh viên là tiết kiệm thời gian.

Trước tình hình ngày càng trở nên nghiêm trọng và nguy hiểm, các sinh viên đang đặt hy vọng cuối cùng vào một giải pháp hòa bình cho cuộc xung đột này nhờ sự can thiệp của Vạn Lý, Chủ tịch Ủy ban Thường vụ Đại hội Đại biểu Nhân dân Toàn quốc. Người đang có chuyến thăm chính thức tới Bắc Mỹ. Họ khẩn thiết kêu gọi ông. Hãy để ông ta rút ngắn thời gian lưu trú và trở về thủ đô. Mục tiêu của họ là gì? Triệu tập phiên họp khẩn cấp của Quốc hội. Nó sẽ phê chuẩn quyết định triệu tập Thủ tướng Lý Bằng, Chủ tịch nước Dương Thượng Côn và Chủ tịch Quân ủy Trung ương Đặng Tiểu Bình. Không gì ít hơn! Và tại

sao? Để bãi bỏ thiết quân luật.

Thật ngây thơ! Những người biểu tình không biết gì về tính cách của Chủ tịch Ủy ban Thường vụ, cũng như về những vấn đề cơ bản của nền chính trị Trung Quốc. Quốc hội Nhân dân? Nó chỉ có sức mạnh tượng trưng, chỉ là vỏ bọc nhằm bảo vệ tính hợp pháp của chính phủ Trung Quốc trong mắt các nước ngoài.

Bằng cách cố gắng thuyết phục người dân không sử dụng đá, gây hoặc nắm đấm để áp đặt quan điểm của mình, các sinh viên đang cố gắng duy trì bầu không khí bất bạo động. Tiếp tục phản kháng, luôn phản kháng, nhưng phải phản kháng một cách hòa bình. Cuộc chiến đang được tổ chức. Được trang bị xe máy, hai nghìn tiểu thương đang tình nguyện chuyển tiếp thông tin và hướng

dẫn đến tất cả các điểm nóng của thủ đô. Mạng lưới truyền thông này đang hoạt động hoàn hảo. Trong vòng chưa đầy hai mươi phút, các nhà lãnh đạo ở trung tâm Quảng trường Thiên An Môn đã biết được diễn biến tại mọi địa điểm chiến lược trong thành phố. Ở quảng trường, nỗi sợ thay đổi tùy theo thời điểm trong ngày. Vào giữa đêm khuya, họ đạt tới đỉnh điểm. Khi Chính phủ tấn công, họ sẽ tấn công vào lúc trời tối. Khi trời trong xanh, mọi lo lắng đều tan biến. Đến trưa, mọi nguy hiểm tạm thời được ngăn chặn.

Vào sáng sớm, tôi đạp xe từ quảng trường đến một trong những nút giao thông chính của thủ đô, Cầu Fu Xing. Một ngàn người dân tụ tập quanh chiếc radio đặt trên lan can để lắng nghe chương trình phát thanh của Đài Tiếng

nói Hoa Kỳ. Tiếng vỗ tay vang lên. Đây là bài phát biểu của một anh hùng tinh quái trong tiểu thuyết *La dernière classe* của Alphonse Daudet. Xa hơn nữa, trên một chiếc xe buýt đi đến từ phía tây, một sinh viên thúc giục đám đông giữ nguyên vị trí. . Bây giờ tình hình đang xấu đi, sự ủng hộ của người dân là điều cần thiết đối với các sinh viên. Chỉ cần mất cảnh giác một chút, Chính phủ có thể bị cám dỗ sử dụng biện pháp đàn áp bằng vũ trang. Người dân đang huy động lực lượng để bảo vệ thủ đô khỏi sự chiếm đóng có vũ trang. Học sinh nỗ lực bảo vệ lợi ích của mình. Mặc dù mục tiêu của mỗi đảng có thể khác nhau, cuộc đấu tranh vì dân chủ và chống tham nhũng mang lại nền tảng chung vững chắc cho tất cả mọi người.

Vào lúc rạng đông, thời gian trôi

chậm hơn bình thường. Có phải vì sự mệt mỏi sau nhiều đêm mất ngủ không? Mỗi lần nhìn đồng hồ, tôi cảm thấy như kim đồng hồ đang chuyển động chậm lại.

Cuối cùng cũng đến năm giờ. Đường phố bắt đầu trở nên sôi động với những buổi chạy bộ buổi sáng hoặc các buổi tập thái cực quyền mà các nhóm người già đang tập luyện ở khắp mọi nơi. Sự căng thẳng của màn đêm tan biến và sự cảnh giác ban đêm của chúng tôi kết thúc khi bình minh lên. Trước khi về nhà, Đội tuần tra bóng tối chia tay nhau, chúc nhau nghỉ ngơi tốt. Chúng ta còn phải lang thang trên đường phố thủ đô bao nhiêu đêm nữa?

Tôi không biết. Nhưng một ngày nào đó... Hãy đi ngủ ngay để đêm nay luôn khỏe mạnh! Việc thiếu ngủ trầm trọng

đến mức tôi ngã gục ngay khi về đến nhà, không thể ăn bữa ăn mà vợ tôi đã chuẩn bị.

Để cập nhật tin tức mới nhất và thể hiện sự ủng hộ của tôi đối với học sinh thông qua sự hiện diện trực tiếp, tôi sẽ đi bộ một đoạn ngắn quanh quảng trường vào buổi chiều. Người dân tận dụng ngày này để nghỉ ngơi và mua sắm. Họ cũng sẽ tới Thiên An Môn. Và để chính phủ không có lý do gì để can thiệp, các chương ngại vật đã được dỡ bỏ một ngày sau khi thiết quân luật được ban bố. Đây là một ví dụ nữa về sự hợp tác hài hòa giữa người dân và sinh viên. Có tin đồn rằng các tài xế tàu điện ngầm đã được cấp trên ra lệnh không được đến làm việc trong ba ngày tới. Sự hào phóng đáng ngờ. Các nhà điều hành không bị lừa. Họ cắt nguồn điện cung cấp cho đoàn tàu

và chiếm giữ đường ray. Đối với những người lính, cả trên mặt đất và dưới lòng đất, con đường đến Thiên An Môn vẫn còn chưa rõ ràng.

Từ khi thiết quân luật được ban hành, mọi người đã chú ý nhiều hơn đến biển số xe quân sự. Các thông báo xuất hiện khắp nơi: hãy dừng ngay xe số 01-2808; Đây là xe chỉ huy của cảnh sát mặc thường phục. Đã qua rồi cái thời Chủ tịch Mao có thể viết: “Tất cả mọi người đều nên nhập ngũ”. Áp dụng tại địa phương, lời dạy của ông ngày nay có thể hiểu như sau: Toàn thể dân chúng phải chống lại quân đội.

Các em học sinh tiếp tục quyền góp thuốc men và quần áo. Họ cũng đeo mặt nạ chống hơi cay và chăn đệm để bảo vệ khỏi đạn nhựa. Xung quanh các cột điện, cây cối và tất cả những nơi dán tờ

rơi hoặc bản sao báo Hồng Kông, mọi người đều tụ tập thành những nhóm nhỏ. Họ bình luận ngay tại chỗ về những tuyên bố quan trọng mới nhất.

Những tấm áp phích nổi bật nhất trong số này đến từ sinh viên Đại học Bắc Kinh. Văn bản của họ tiết lộ hoàn cảnh chính xác về việc loại bỏ Triệu Tử Dương trong hai cuộc họp quan trọng của Ủy ban Thường vụ Bộ Chính trị Đảng Cộng sản Trung Quốc. Ngày 15 tháng 5, Triệu đã đệ trình một đề xuất gồm năm điểm:

- Tự phê bình ĐCSTQ bằng cách chịu trách nhiệm, cá nhân hoặc thay mặt cho chính mình, về bài xã luận trên tờ Nhân dân Nhật báo ngày 26 tháng 4, bài xã luận đã châm ngòi cho cuộc xung đột bằng cách cáo buộc sinh viên gieo rắc hỗn loạn;

- Nêu bật bản chất tích cực của phong trào sinh viên:

- Đề xuất với ĐCSTQ thiết lập một hệ thống điều tra độc lập về các cáo buộc gian lận đối với con cái của các quan chức Đảng (kể cả con trai của chính ông, Triệu Đại Cửu!);

- Truy tố và kết án những kẻ lừa đảo theo luật hiện hành;

- Công khai tình hình tài chính, lương bổng và tài sản của tất cả các giám đốc điều hành cấp cao.

Được đưa ra bỏ phiếu kín, đề xuất này đã bị đảo ngược: bốn phiếu chống, một phiếu thuận. Triệu chỉ cần bị bệnh là được. Hai ngày sau, ông từ chức «vì lý do sức khỏe». Bị từ chức: hai phiếu chống, một phiếu chống và hai phiếu

trắng! Trước ngày 3 tháng 6, Chính phủ sẽ phủ nhận thông tin này một cách có hệ thống. Sau vụ thăm sát, Triệu Tử Dương đã đội chiếc «mũ đen» nổi tiếng vì những âm mưu và sự thao túng trong giới lãnh đạo ĐCSTQ. Nhiều tấm áp phích có nội dung: Ông Triệu Tử Dương, hãy chăm sóc bản thân thật tốt và sống lâu hơn Đặng Tiểu Bình. Điều đó chứng tỏ người dân Bắc Kinh không không hề cả tin như Chính phủ mong muốn!

Trong khi đó, chính quyền thành phố Bắc Kinh đang thuê công nhân nông dân để bí mật tháo dỡ tất cả những tấm áp phích này. Một buổi tối, khoảng năm giờ, tôi tình cờ nghe được một người trong số họ nói:

– Làm sao bạn có thể làm công việc này mà không thấy xấu hổ? Chính quyền thành phố trả tiền cho tôi. Họ ấy trả

lương cho tôi rất cao. Tôi không có tiền. Có nhiều tờ rơi chồng lên nhau và rất khó để phân biệt tờ cũ với tờ mới. Tôi gỡ bỏ những cái cũ nhất nhưng học sinh lại ngay lập tức dán những cái mới vào. Tôi kiếm được năm nhân dân tệ cho một cây cột và tôi chăm sóc các cây cột trên đại lộ này trong phạm vi năm trăm mét. Công việc này dễ dàng và được trả lương cao mặc dù tôi phải làm việc chủ yếu vào ban đêm... Ban ngày, dân thường không cho tôi làm! Tôi kiếm được khoảng sáu mươi đến bảy mươi nhân dân tệ một đêm.

Tối hôm đó, vợ tôi đã có lời phê bình nhưng không kém phần hài hước:

– Tại sao Chủ tịch Mao lại xây dựng một quảng trường rộng lớn như vậy ở trung tâm thủ đô? Thiên An Môn có thể chứa một triệu năm trăm ngàn người. Tại sao ông ta còn xây dựng năm mươi

trường đại học ở Bắc Kinh? Ông ta nên chuyển quảng trường và các trường đại học về vùng nông thôn, mọi thứ ở đó sẽ yên tĩnh. . Có lẽ ông muốn thử thách khả năng trí tuệ và chính trị của Đặng Tiểu Bình và Lý Bằng? >>

Một người hàng xóm đến thăm chúng tôi. Ông cho biết, vào buổi chiều, tại Công Châu Phần, người dân đã chặn bắt ba nhóm lính mặc thường phục. Theo lệnh của cấp trên, họ đến Thiên An Môn. Nhiệm vụ của họ: gieo rắc sự hỗn loạn để cuối cùng tạo cho Chính phủ cái cớ mà họ vẫn chưa có để can thiệp và gửi quân đội đến đàn áp những kẻ gây rối. Nhưng những người lính không biết nhiều về thủ đô và bị lạc trong mê cung những con hẻm ở đây. Họ liên tục phải hỏi đường người dân, những người rất thích làm họ lạc đường hơn nữa. Họ rất

dễ bị lộ mặt nạ đến nỗi dây đeo mũ bảo hiểm của họ đã để lại một vết trắng rõ rệt trên khuôn mặt rám nắng của họ. Những bóng ma hài hước có chữ ký trên trán chứng minh tình trạng công dân thực sự của họ. Dân thường chỉ cần chặn họ lại và dạy cho họ một khóa giáo dục chính trị ngắn trước khi đưa họ trở về trung đoàn.

Chiều nay, tôi sẽ ngủ một giấc ngắn trước khi quay trở lại trung tâm Bắc Kinh. Vẫn chào đón như ngày hôm trước ở mỗi ngã tư. Những người dân thường ra ngoài, giống như nhiều sinh viên khác, một lần nữa hướng về Thiên An Môn. Khi đi qua, họ chào nhau bằng cách xòe ngón tay hình chữ V. Một chiếc xe buýt có khớp nối đi qua. Ở đây đông đúc quá. Bên trong, mọi người hô vang:

– Nếu Lý Bằng không rời bỏ vị trí của mình, chúng tôi sẽ có mặt ở đồn mỗi ngày.

Và xa hơn một chút, tại một nơi gọi là Mục Tây Địa, hai ngàn người do một học sinh dẫn đầu cùng hát đồng thanh:

– Chu Thủ tướng, ông ở đâu?

– Con trai của ông¹² không được hợp lý cho lắm.

Mẹ Đặng¹³, nhanh lên,

Đưa con trai về nhà,

Tát Lý Bằng ba cái,

Pắc, pắc pắc!

Mặc dù tâm trạng chung tốt đẹp, mọi

12 Lý Bằng, con trai của một liệt sĩ cách mạng, được Chu Ân Lai, cựu thủ tướng, nhận làm con nuôi.

13 Vợ của Chu Ân Lai.

thứ vẫn tiếp tục trở nên tồi tệ hơn. Một tờ rơi mới đang được phát hành. Nó cảnh báo người dân về bất kỳ ai cố gắng ngăn cản họ tham gia biểu tình. Bạn có gặp bất kỳ người nào trong số này không? Bắt giữ anh ta và yêu cầu xuất trình giấy tờ tùy thân. Rất có thể bạn sẽ phải đối mặt với một cảnh sát chìm. Họ được lệnh xâm nhập vào mọi nơi trong thủ đô. Chính phủ đang chuẩn bị hành động. Để đánh bại sự trả đũa của họ, toàn thể người dân Bắc Kinh phải cùng nhau nỗ lực.

Bây giờ là mười một giờ đêm. Một người đàn ông ngoài bốn mươi tuổi thúc giục đám đông: “Về nhà đi!”

Ông vừa kết thúc bài phát biểu thì có ba thanh niên dân thường yêu cầu xem chứng minh thư của ông. Ông từ chối tiết lộ điều đó với họ và yêu cầu được thả ra. Dân thường sẽ ép ông ta ra quảng

trường để đối đầu với các sinh viên.

Vào khoảng nửa đêm, một trong những thủ lĩnh sinh viên cầm loa và phát biểu trước đám đông. Giọng anh ta hơi run:

– Kính gửi người dân Bắc Kinh, chúng tôi dự kiến quân đội sẽ cố gắng tiến vào thành phố một lần nữa khi trời tối trước 2 giờ sáng. Hãy kiên cường và chống trả đến cùng. Nếu quân đội tiến vào đêm nay, tôi nghĩ ngày 21 tháng 5 sẽ vẫn là ngày đen tối nhất trong lịch sử Cộng hòa Nhân dân Trung Hoa. Nhưng ngày này cũng đánh dấu sự khởi đầu của một kỷ nguyên khác. Để thế hệ tiếp theo có cuộc sống hạnh phúc và tự do hơn, chúng tôi sẵn sàng chết vì tự do và dân chủ. . Bây giờ chúng ta hãy giơ tay phải lên, nắm chặt tay và cùng tuyên thệ trước Tượng đài Anh hùng Nhân dân.

Xung quanh Tượng đài, sinh viên và người dân lặp lại từng câu từng chữ lời của chàng trai trẻ, lời tuyên thệ kháng chiến trang trọng trong bầu không khí nghiêm trang. Trước tình hình cuộc bao vây sắp xảy ra, loa phóng thanh hiện đang phát đi các hướng dẫn và lời khuyên.

Ngay sau nửa đêm, một đoàn hơn hai nghìn nhà báo của hãng thông tấn Tân Hoa Xã đã đến quảng trường. Với họ, không còn nghi ngờ gì nữa là quân đội sẽ xâm chiếm nơi này trước khi đêm xuống. Một trong những phó biên tập viên của họ cầu xin đám đông rời đi. Không có cách nào hiệu quả. Mỗi nguy hiểm càng tăng, dân chúng càng huy động nhiều hơn. Những người cung cấp thông tin từ vùng ngoại ô cho chúng tôi biết rằng các rào chắn đã được dựng lên, nhiều hơn và chắc chắn hơn bao giờ hết.

Một lần nữa, mọi thứ đã vào đúng vị trí; tất cả những gì còn lại là chờ đợi.

Hai giờ sáng và vẫn chưa có tin tức gì từ Thiên An Môn. Tôi đã đến Quảng trường Phục Hưng. Nơi này đông nghẹt người. Ba cảnh sát mặc thường phục vừa bị lột mặt nạ ở đó. Chính phủ của chúng ta trông có vẻ tốt! Thời gian trôi qua từng phút. Một chiếc xe đạp? Một chiếc xe máy? Một chiếc xe hơi? Chúng tôi ngay lập tức tập trung lại để nghe tin tức mới nhất từ tài xế. Thông tin được truyền đi bằng phương pháp truyền miệng. Theo Đài Tiếng nói Hoa Kỳ, hơn 100.000 binh lính vẫn còn mắc kẹt ở cổng thành Bắc Kinh. Khoảng 300.000 người khác đang trên đường đến thủ đô bằng tàu hỏa từ Tế Nam, An Huy và Vũ Hán. Không phải mọi việc đều diễn ra tốt đẹp. Sinh viên

từ nhiều địa phương khác nhau đang cố gắng chặn đoàn xe.

Những tên gốc già nua Đặng Tiểu Bình, Lý Bằng và Dương Thượng Côn! Bắc Kinh có dân số là mười triệu người. Làm sao chúng có thể bao vây thành phố này và chiếm đóng nó bằng ba trăm ngàn quân? Những gì cần thiết là xe tăng, trực thăng và quân lính chiến đấu thực sự. Họ không cần phải giải quyết sự nổi loạn của một vài đứa trẻ hư hỏng như lời tuyên truyền của họ. Không, họ đang phải đối mặt với một cuộc nổi loạn thực sự của người dân, nhưng là một cuộc nổi loạn phi bạo lực nhờ sự ôn hòa của sinh viên: lần đầu tiên trong lịch sử chính trị của chúng ta. Và nếu trong bóng tối, quân lính của anh đổi phe, ngày mai anh sẽ trông ổn!

Đêm kéo dài thêm một chút, rồi bình minh ló dạng. Sẽ không có chuyện gì xảy ra nữa. Vì vậy, khi mặt trời mọc, các chương ngại vật lần lượt biến mất. Cuộc sống đang trở lại bình thường ở thủ đô.

Hai ngày sau khi ban bố thiết quân luật, chính phủ vẫn chưa thể đưa quân đội chịu trách nhiệm thực thi lệnh này vào thủ đô. Để lừa dối binh lính trước khi đưa họ đến Bắc Kinh, họ nghĩ các sĩ quan sẽ đưa ra lý do gì cho cấp dưới của mình? Với một số người, đó là quay phim, với những người khác, đó là giúp đỡ nông dân, và với những người khác nữa, đó là điều hành quân sự! Thật là tưởng tượng, thật là dối trá! Khi một chính phủ, sau bốn mươi tám giờ thiết quân luật, vẫn không thành công trong việc thực thi luật đó, chúng ta chỉ có thể quan sát sự bất lực của chính phủ đó

trong việc quản lý. Khi đó, các nhà lãnh đạo sẽ bị buộc phải từ chức. Ở Trung Quốc, các nhà lãnh đạo của chúng tôi ban hành luật vì lợi ích của người dân, nhưng chính họ, những người thực thi luật, lại nghĩ mình cao hơn người dân và luật pháp.

Cho đến nay, cuộc tấn công do Đặng Tiểu Bình và Lý Bằng đề xuất đã thất bại. Đó chỉ là sự trì hoãn. “Khi cháo sôi, Một trong những câu tục ngữ của chúng tôi có câu: Nếu bạn nuốt quá nhanh, bạn có nguy cơ bị bỏng”. Vẫn còn một tia hy vọng: Vạn Lý, Chủ tịch thường trực Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc của chúng ta. Hiện tại ông đang đi du lịch ở Hoa Kỳ. Trong khi chờ đợi ông ấy quay lại, có một điều có vẻ rõ ràng với tôi: Nếu không sử dụng bạo lực với dân thường, quân đội sẽ không bao giờ tiến vào thủ

đô. Rốt cuộc, Mao đã đúng: “Nếu quân đội và nhân dân đoàn kết như một, thì lực lượng nào trên thế giới có thể sánh được?” Mao luôn luôn đúng! Đôi khi Mao đúng. Vì ông ấy đã chết, việc trích dẫn lời ông ấy chỉ có thể gây hại cho ba tên côn đồ của chúng ta, những kẻ đang nắm quyền lực tối cao của nhà nước, một lần nữa lại mất mặt.

Quân đội rút lui về phạm vi bán kính mười cây số xung quanh thủ đô. Cả hai bên sẽ tận dụng thời gian nghỉ ngơi để lấy lại sức mạnh. Chính phủ đang bảo vệ binh lính của mình khỏi sự lây lan của chủ nghĩa dân chủ và đang tự tạo cho mình cơ hội để tẩy não lần nữa. Quân đội đang nghiêng về phía sinh viên một cách nguy hiểm. Dân thường chuẩn bị cho cuộc tấn công mới và sinh viên nghỉ ngơi. Trong khi đó, thông tin hoàn toàn

bị che giấu. Một chiến lược hiệu quả. Cho đến ngày 3 tháng 6, tờ Nhân dân Nhật báo hầu như không cung cấp một thông tin có giá trị nào giữa một biển thông tin dối trá. Mục tiêu rất rõ ràng: duy trì lòng kính trọng và sự tin tưởng của nông dân vào quân đội, điều mà hiện nay dân thường đang xa lánh.

Vào cuối tháng, một người nông dân ở quận Đại Hưng đến Bắc Kinh bán dưa đã thừa nhận với tôi rằng trước khi đến tận mắt chứng kiến, ông không biết gì về những gì đang diễn ra ở thủ đô. Hầu hết đồng nghiệp của ông đều tin rằng bọn tội phạm đang đốt cháy thành phố. Các tổ chức ở các quận ngoại thành thậm chí còn cố gắng tổ chức các cuộc biểu tình phản đối chính phủ với sự ủng hộ của công nhân và nông dân. Mười nhân dân tệ cho một người tham gia, giống như

ngày xưa của Quốc dân đảng (Guo Min-dang). Khi còn học tiểu học, cô giáo thường kể với tôi để chế giễu rằng các lãnh chúa địa phương thường tặng cho cử tri của họ một phiếu ăn miễn phí tại một nhà hàng nếu họ chiến thắng. Một tô mì với thăn heo. Bốn mươi năm sau, đạo đức chính trị hầu như không thay đổi, sức mua cũng vậy! Không giống như các quận xung quanh, giải thưởng này không thu hút được đông đảo người dân ở Bắc Kinh. Thay vào đó, nó mang lại cho cư dân lý do để cười thầm khi sự châm biếm công khai trở nên mỗi ngày càng nguy hiểm hơn. Những tin đồn khác cũng đang lan truyền, được thúc đẩy bởi những vụ bê bối mà sinh viên cáo buộc chính phủ. Quyền lực tuyệt đối đồng nghĩa với tham nhũng tuyệt đối. Bằng chứng? Vui lòng đợi đến tối ngày 3 tháng 6...

Tuần cuối cùng của tháng 5 trôi qua trong sự bình lặng giả tạo, trong khi khắp nơi đều có những dấu hiệu rõ ràng cho thấy sự trả thù sắp xảy ra. Chính phủ đang cố gắng củng cố uy tín của mình bằng cách đưa ra hàng loạt lời nói dối. Công nhân, viên chức, viên chức các đơn vị do thành phố Bắc Kinh quản lý đang được cải tạo tư tưởng qua nhiều cuộc họp. Tái giáo dục tư tưởng, đào tạo chính trị, gọi thế nào cũng được. Tôi gọi đó là tẩy não. Những ai không tham gia biểu tình, không quyên góp cho bất kỳ hoạt động nào đều có thể ra đi thanh thản. Đối với những người khác, tình hình còn bấp bênh hơn. Vẫn còn rất nhiều những thứ khác nữa! Họ phải nộp bản tự kiểm điểm bằng văn bản, thú nhận “tội ác” của mình và yêu cầu sự trừng phạt công bằng từ nhân dân, Đảng Cộng sản Trung Quốc và Chính phủ.

Đối với người dân thường, sự lựa chọn không hề dễ dàng. Họ không muốn rơi vào tình trạng bị bao vây khi sinh viên có thể thất bại. Nhưng sự ủng hộ vô điều kiện của họ cho mục đích này chỉ có thể dẫn tới đàn áp, thậm chí là thảm sát. Bên cạnh những nỗi sợ hãi này là áp lực tâm lý của các buổi phục hồi chức năng và mối đe dọa trả thù thực sự.

Tình hình này thực sự đáng lo ngại đối với sinh viên, những người mà sự hỗ trợ của cộng đồng vẫn rất cần thiết. Trong khi đó, họ đang chuẩn bị cho một cuộc chiếm đóng quảng trường kéo dài. Họ muốn trì hoãn cho đến ngày 20 tháng 6, ngày dự kiến diễn ra cuộc họp thường niên của Quốc hội. Những người ủng hộ ở Hồng Kông cung cấp cho họ những chiếc lều chất lượng tốt, thay thế cho nơi trú ẩn tạm thời của họ. Có một giải pháp

để giải quyết bế tắc này: Lý Bằng từ chức. Nhưng chẳng có cách nào để đuổi tên ngốc này đi cả!

Việc Triệu Tử Dương bị phế truất đã dẫn đến sự sụp đổ của những cộng sự thân cận nhất của ông. Sẽ không có hy vọng thăng tiến cho bất kỳ ai chọn sai chính trị gia mà họ gắn bó sự nghiệp. Những người theo chân và cấp dưới của vị lãnh đạo đã tham gia cuộc biểu tình tại quảng trường vào ngày 28 tháng 5. . Để trả thù, họ cung cấp cho các sinh viên một số thông tin nội bộ về bối cảnh dẫn đến việc lật đổ Triệu.

Đồng thời, họ cung cấp cho họ thủ tục nhập cảnh của quân đội vào thủ đô và tất nhiên, họ giải thích cho bất kỳ ai muốn lắng nghe về «bệnh tật» của chủ tịch thường trực Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc của chúng ta, ngài Vạn

Lý. Sau chuyến thăm chính thức tới Hoa Kỳ, ngay ngày trở về, Vạn Lý (Wan Li) đã dùng chân «chữa bệnh» tại Thượng Hải.

Đối với sinh viên, vị quan chức này đại diện cho hy vọng cuối cùng về một giải pháp hòa bình cho cuộc xung đột. Dưới áp lực của Đặng Tiểu Bình, Lý Bằng và phe bảo thủ nhất trong Đảng, Chủ tịch nước của chúng ta, đang mắc một căn bệnh đột ngột và đúng lúc, buộc phải viết cho họ một bức thư ngỏ.

Bức thư này mang theo ảo tưởng của những người lạc quan cuối cùng. Giấc mơ hòa giải giờ đây tan vỡ như bong bóng xà phòng. Không còn hỗ trợ chính thức nữa. Sinh viên và người dân bây giờ chỉ có thể tự lực cánh sinh. Sự nhiệt tình của đám đông đã nguội lạnh. Có những ngày chỉ có năm mươi ngàn người đến quảng trường.

. Bây giờ đến lượt cộng đồng người Hoa trên khắp thế giới huy động và thể hiện sự ủng hộ của mình đối với sinh viên.

Vào ngày 30 tháng 5, bức tượng Nữ thần Tự do của Mỹ phiên bản Trung Quốc đã xuất hiện tại Thiên An Môn, một sáng tạo tuyệt vời của các sinh viên mỹ thuật. Một biểu tượng lớn lao như mình chứng cho khát vọng của người dân Bắc Kinh, bức tượng này một lần nữa đã khơi dậy sự phấn khích của đám đông.

Ngày hôm sau, sẽ có các sự kiện nghệ thuật để đánh dấu lễ khánh thành. Tôi dự đoán sẽ có sự phản đối quyết liệt từ Chính phủ khi tượng đài cao hơn bảy mét này được dựng lên. Thực tế không phải vậy. Nhưng cảnh sát, theo lệnh của chính quyền thành phố Bắc Kinh, bắt đầu tăng số vụ bắt giữ: dân thường,

thành viên của đội xe cơ giới gồm những người buôn bán nhỏ, các nhà lãnh đạo của Hiệp hội Công nhân Tự trị Thủ đô, mới sinh cách đây vài ngày, v.v.

Tình cờ tôi có cơ hội trò chuyện với một người lái xe ba bánh. Anh đã giúp vận chuyển các bộ phận còn lại của bức tượng. Câu chuyện cuộc đời của anh bắt đầu bằng một thất bại: anh thiếu mười hai điểm để đậu kỳ thi tuyển sinh đại học. Xuất thân từ một gia cảnh khiêm tốn, bố mẹ anh không có mối quan hệ nào để đảm bảo cho anh một công việc cũng như không đủ nguồn lực để mua cho anh một công việc. Mua cho anh ấy một cái nhé? Đúng, một số công việc chính thức rất tốn kém. Để có được giấy phép lái xe ba bánh, anh đã phải trả số tiền tương đương một trăm nhân dân tệ cho thuốc lá và chai rượu. Anh khẳng định

rằng với mức giá đó thì đây vẫn là một món hời! Anh cũng kể với tôi rằng anh đã phải ngồi tù hai năm vì tội trộm cắp. Lúc đó đang thất nghiệp và không muốn trở thành gánh nặng cho cha mẹ, nên đã gia nhập một băng côn đồ chuyên đi ăn cắp vặt. Anh đã hành động mà không cho gia đình biết và thừa nhận rằng mình có phần xấu hổ vì «công việc» này mặc dù biết mình có khả năng làm tốt hơn.

Tất cả đều là quá khứ. Hiện nay, anh ấy tự kinh doanh. Sau khi trả năm mươi nhân dân tệ tiền thuế hàng tháng, anh kiếm được tới bốn trăm nhân dân tệ một tháng, trong khi mức lương hàng năm của một công nhân là khoảng tám trăm nhân dân tệ - đủ để dễ dàng nuôi sống người vợ trẻ mười tám tuổi của anh. Điều này cũng cho phép anh ấy tiết kiệm tiền và không phải làm việc khi thời tiết

xấu. Cuộc biểu tình của sinh viên? Anh ủng hộ họ và đóng góp cho họ theo cách riêng của mình. Một kiểu Jean Valjean thời hiện đại được truyền cảm hứng từ Victor Hugo người Trung Quốc.

Nhà triết học người Anh David Hume đã nói rằng con người sinh ra như một trang giấy trắng. Tốt hay xấu, anh ta chỉ trở nên như vậy sau này, tùy thuộc vào xã hội nơi anh ta sống và những người anh ta giao du. Tuy nhiên, những sự kiện xảy ra trong những tuần gần đây đã gây chú ý với nhiều người phạm tội. . Ngay cả tờ Beijing Journal, cơ quan ngôn luận trung thành của Chính phủ, cũng đã soạn thảo một báo cáo về “sự hỗn loạn” do sinh viên gây ra, về những “cuộc bạo loạn” mà trong đó thành phố trở thành con mồi của thường dân, về “tình trạng hỗn loạn” mà trong đó cảnh

sát thậm chí không còn đảm bảo kiểm soát giao thông.

Thay vì những bài phát biểu dài dòng, một vài con số dưới đây có thể tóm tắt theo cách riêng của chúng về giai đoạn cực kỳ hỗn loạn này. Tai nạn giao thông? Giảm ba mươi phần trăm. Đám cháy? Giảm một nửa. Tội phạm? Giảm năm mươi lăm phần trăm. Một thời kỳ “hỗn loạn” nhưng rốt cuộc lại được tổ chức rất tốt...

Nhưng mùa xuân ở Bắc Kinh vẫn chưa đơm hoa kết trái. Học sinh vẫn chiếm giữ quảng trường, nơi hiện đã trở thành bãi rác khổng lồ. Ai đã thắng? Ai đã thua? Chỉ có người dân Bắc Kinh mới có câu trả lời rõ ràng trong lòng...

5.

VỤ THẨM SÁT

*Hai mươi năm ổn định đáng giá
bằng hai trăm ngàn cái chết.*

Đặng Tiểu Bình

*Một chính phủ bắn chết học sinh,
những học sinh mà chính họ đã
giúp giáo dục, thì chính phủ này
không có tương lai.*

François Mitterrand

Nói dối một ngàn lần, cuối cùng sẽ biến nó thành sự thật (Goebbels)», có đúng không, ông Đặng Tiểu Bình? Đúng vậy không, Lý Bằng? Mười ngày tuyên truyền, mười ngày dối trá. Chính phủ không để lại bất kỳ sự sơ hở nào trong việc chuẩn bị cho người dân và quân đội để giết hại các sinh viên. Học sinh không còn ảo tưởng nữa. Hiện tại họ đang chờ thi hành bản án. Khi nào và như thế nào?

Chiều ngày 2 tháng 6, một nhạc sĩ nổi tiếng, ông Hầu Đức Kiên, một nghệ sĩ rất được yêu thích ở Trung Quốc, đã đến từ Hồng Kông. Anh quyết định sáng tác một bài hát về phong trào dân chủ của sinh viên. Đi cùng ông có anh Lưu Hiểu Ba, một học giả trẻ đến từ Đại học Sư phạm Bắc Kinh, người rất được

lòng sinh viên. Để thể hiện sự ủng hộ của mình đối với phong trào, đầu tiên họ quyết định tham gia cuộc tuyệt thực dưới chân Tượng đài Anh hùng Nhân dân ở Quảng trường Thiên An Môn. Thêm hai người dân thường không nghe diễn văn chính thức và không đọc bài xã luận của tờ Nhân dân Nhật báo! Hai cái tên được thêm vào danh sách dài những kẻ phản cách mạng sẽ bị xử lý sau. Nhà soạn nhạc khiến vấn đề trở nên tồi tệ hơn khi tổ chức một buổi đọc tấu miễn phí. Anh ấy sẽ hát bài Con của Rồng, một trong những bài hát nổi tiếng nhất của ông được sáng tác cách đây sáu năm.

Tôi lắng nghe buổi đọc tấu khó quên và đầy cảm xúc này cùng vợ tôi và hàng ngàn khán giả khác, sau đó tôi đến lều nơi các sinh viên từ trường đại học cũ của tôi đang cắm trại. Một sinh viên năm

thứ ba trong khoa tôi đã báo cáo với tôi một vấn đề rất nghiêm trọng. Ở cấp độ cao nhất, không có gì được phép xảy ra ngẫu nhiên trước khi giết chóc. Chính quyền thành phố Bắc Kinh vừa ban hành luật mới. Tất cả học sinh trong tỉnh đều có thể nhận được vé về nhà miễn phí. Một điều kiện cho sự hào phóng đáng ngờ này: mua vé trước ngày 3 tháng 6, trước ngày mai. Sau đó ? Không còn thẻ sinh viên, không còn vé, không còn khả năng quay trở lại. Tôi không có tiền để mua vé cho anh ấy. Tôi đề nghị chúng ta gặp anh ấy vào ngày hôm sau tại cùng địa điểm đó. Tôi sẽ mang tiền đến. Anh ấy viết tên và địa chỉ của mình lên một gói thuốc lá cũ mà tôi nhét vào một trong những túi quần của mình. Cùng lúc đó, sáu sinh viên từ trường đại học của anh chạy vào lều, trò chuyện vui vẻ:

– Chuyển tàu cuối cùng đến tỉnh của bạn sẽ rời khỏi sân ga trong vài giờ nữa... Vậy bạn cũng không rời đi sao?

– Nghe này, tại sao chúng ta phải bỏ đi như những kẻ đào ngũ và bỏ lại đồng đội của mình ở đây? Chúng tôi đã thảo luận về vấn đề đó. Điều đó là không trung thực.

Giống như hình ảnh của một bộ phim chuyển động chậm, những khuôn mặt trẻ trung và vui tươi này mãi mãi in sâu trong ký ức của tôi, cùng với chiếc túi bị vút ở góc phòng, tiếng cười ấm áp, tất cả đều thấm đẫm cảm xúc trong khoảng thời gian bình yên trước những cơn bão lớn.

Vào thời điểm đã hẹn ngày hôm sau, tôi quay trở lại căn lều đó. Người bạn hôm qua của tôi đâu rồi? Anh cùng

những người đồng chí khác rời đi để chặn đường những người lính có thể sẽ đến bất cứ lúc nào. Vì vậy, anh cũng quyết định ở lại. Tôi máy móc bỏ lại gói thuốc lá cũ mà anh ấy đã viết vội vài dòng vào túi.

Buổi tối trời ôn hòa. Khoảng mười giờ, chúng tôi đạp xe trở về, hòa vào dòng xe đạp chảy chậm dọc theo các tuyến đường chính của thủ đô. Vẫn còn rất nhiều người nhưng chúng tôi không nói chuyện nhiều. Tôi có một cảm giác kỳ lạ:

– Vừa rồi anh có để ý thấy ba chiếc xe buýt chở lính mặc áo sơ mi không? Phía sau, tôi nghĩ tôi nhìn thấy một số hành lý...

– Không, tôi không thấy gì cả...

– Này, nhìn kia, còn ba chiếc xe tải nữa. Bạn có thấy chúng không?

– Đúng.

Lạ quá, tôi nghĩ có chuyện gì đó sắp xảy ra!

Không, hoàn toàn không! Bạn đang lo lắng vô ích. Hãy để lại mọi lo lắng ở quảng trường một buổi tối và cùng nhau trở về nhà trong bình yên.

Một đám đông tụ tập trước tòa nhà Liên đoàn Công đoàn toàn Trung Quốc. Vài phút trước, tôi đã nghe thấy một tiếng động lạ, một tiếng động nặng nề... “Lại một điềm báo trước nữa của anh,” vợ tôi sẽ lẩm bẩm. Tôi thích giữ im lặng. Này, tai nạn rồi! Gần ga tàu điện ngầm Mu Xi Di, một chiếc xe jeep Toyota đã tông trúng bốn người. Trên quãng

đường khoảng ba mươi mét, đầu tiên nó đâm vào năm trụ chắn lớn được thiết kế để tách làn đường dành cho xe đạp khỏi làn đường dành cho xe buýt và ô tô trên các tuyến đường chính của thủ đô. Trên đường đi, nó thậm chí còn xé toạc cột sắt đánh dấu trạm xe buýt số 320 trước khi kết thúc cú lao nhanh vào tường.

Người lái xe không nên lái xe chậm! Xung quanh là cảnh máu me, ba chiếc xe đạp và một xe ba bánh lật úp trên đường, giày dép... Dưới bánh xe jeep, hai người bị thương đang rên rỉ. Xa hơn nữa, hai thi thể khác nằm bất động. Khoảng một trăm thường dân tụ tập quanh những người bị thương. Đây là lần đầu tiên tôi tiếp xúc với cái chết. ĐIỂM XẤU!

Vài phút sau, khoảng hai mươi xe cảnh sát xuất hiện. Chúng ta không thể coi đó là chuyện bình thường khi phải

huy động tới hai mươi xe cảnh sát cho một vụ tai nạn giao thông, ngay cả một vụ tai nạn rất nghiêm trọng! Thậm chí trước khi chăm sóc những người bị thương, cảnh sát không thể nghĩ ra việc gì tốt hơn để làm ngoài việc giải tán những người hiếu kỳ. Người dân thường không nhìn nhận vấn đề theo cách đó. Họ từ chối để tài xế đi và bắt đầu cãi nhau với cảnh sát. Quá tức giận, một trong số họ gọi một cảnh sát:

– Tôi có ba câu hỏi muốn hỏi anh. Đầu tiên, tại sao chiếc xe jeep này lại không có biển số? Sau đó, tại sao anh lại bảo vệ tài xế và muốn thả anh ta đi? Tôi đã ở Bắc Kinh bốn mươi năm và chưa bao giờ chứng kiến một vụ tai nạn nghiêm trọng như vậy. Cuối cùng, trong chiếc xe jeep này, người ta tìm thấy một con dao găm quân đội và hai hộp khẩu

phần ăn cho binh lính. Đây có phải là xe jeep quân sự không? Nó đang làm gì ở đây? Không cần phải nói dối chúng tôi nữa, chính tài xế đã thừa nhận điều đó. Anh ta lái xe với tốc độ cao để đuổi kịp đoàn xe đã đi qua vài phút trước đó.

Người cảnh sát vẫn im lặng. Tôi nhìn vợ tôi. Cô ấy cũng hiểu. Có điều gì đó đáng ngờ đang xảy ra ở thủ đô của chúng ta. Chúng ta sẽ phải xem báo ngày mai (Tại Bệnh viện Fu Xing, chỉ có một người bị thương sẽ sống sót) và trong lúc đó, phải hết sức cảnh giác. Gần nửa đêm rồi, đến giờ về nhà rồi.

Ngày hôm sau, tôi đến văn phòng tại trường đại học lúc tám giờ. Hôm nay là thứ bảy. Một số đồng nghiệp của tôi đã mất ngủ cả đêm. Ở phía đông, người dân một lần nữa ngăn cản quân đội tiến qua Khách sạn Bắc Kinh, nằm cách Quảng

trường Thiên An Môn một km. Một lần nữa, những người lính lại trở về doanh trại của mình, nhưng súng trường tự động AK 47 và súng máy được nhìn thấy trên nóc xe tải cho thấy rõ ràng tình hình sắp trở nên tồi tệ hơn. Ở phía bắc, tại Tân Kiệt Khẩu, tình hình cũng tương tự. Khoảng mười chiếc xe tải đã bị người dân chặn lại.

Sáng nay lại tiếp tục có một nỗ lực mới của quân đội. Lại một thất bại nữa. Với tôi, không có vấn đề gì khi đối chiếu thông tin này với vụ tai nạn xảy ra ngày hôm trước. Tôi đang chờ đợi phiên bản chính thức của sự việc.

Vào lúc mười giờ, tờ Beijing Journal đưa tin về vụ tai nạn.

Vào buổi trưa, bản tin truyền hình lại đưa tin một phiên bản khác.

Ai đang nói sự thật? Rõ ràng là không cái nào cả! Không có thông tin gì về chiếc xe không biển số, không có thông tin gì về con dao găm của quân đội hay khẩu phần ăn thời chiến. Chính phủ thậm chí còn không đủ can đảm để thừa nhận một vụ tai nạn giao thông đơn giản do quân đội của mình gây ra. Buổi chiều, tôi đã có bài phát biểu sau đây với một số sinh viên:

– Khi nói đến việc cho bạn ăn những lời dối trá, Chính phủ có da dày và cứng. Nhưng khi nói đến việc tự phê bình, ông ta dễ bị tổn thương hơn. Một cái gai nhỏ nhất cũng làm xước làn da mỏng manh của chính phủ. Nhưng các bạn, bằng cách tiếp tục cố gắng đối thoại với chính phủ vô danh, vô diện này, các bạn sẽ mất da ở đó! Tôi đã dành mười hai đêm không ngủ với các bạn ở Quảng trường Thiên

An Môn. Tôi biết mọi chuyện đã xảy ra. Các bạn có sự bàng hoàng và trung thực của mình. Vì vậy, hãy để tôi cho các bạn lời khuyên này. Hãy dừng cuộc đấu tranh vô nghĩa này bằng cách tranh luận với những tên côn đồ chính trị để cố gắng tách biệt sự thật khỏi sự dối trá. Rời khỏi quảng trường, để nó trong tay quân đội. Họ được cho biết rằng các bạn đang tìm kiếm sự hỗn loạn. Hãy rời khỏi Thiên An Môn một cách khôn ngoan khi vẫn còn thời gian. Cuộc chiến? Đưa nó đến các trường đại học của bạn, đến các tờ báo của bạn. Lưu hành thông tin chính xác dưới gầm bàn. Sửa chữa những lời nói dối của thể chế được Đảng hoàn thiện. Trong trò chơi trí tuệ, bạn có mọi cơ hội chiến thắng. Trong trò chơi chiến tranh, bạn đã thua rồi. Chết... rồi sau đó thì sao? Bằng cách rút lui hôm nay, hãy chuẩn bị cho cuộc chiến ngày mai. . Hãy để niềm

vui cay đắng của chiến thắng nhỏ nhoi này cho Đặng Tiểu Bình hoặc Lý Bằng. Chẳng quan trọng lắm đến suy nghĩ của một ông già yếu và gã hề của ông ta. Điều quan trọng là ý kiến của nhân dân. Chính nhân dân sẽ phán xét các bạn. Vì nhân dân, các bạn đã chiến thắng. Họ đã cho các bạn biết rồi.

Không ai chấp nhận bài phát biểu của tôi. Tôi gần như có thể được coi là một quan chức ĐCSTQ! Thiên An Môn là biểu tượng cho sự kháng cự của họ, là lá cờ mà những người dũng cảm nhất tập hợp xung quanh. Nếu chỉ có một người quyết định ở lại, sẽ không ai rời khỏi nơi này. Trẻ em đấu tranh với súng máy, chúng ta đã chứng kiến điều đó ở nhiều nơi khác. Họ luôn thua. Không thể tác động đến tiến trình lịch sử, ít nhất tôi vẫn tiếp tục kể cho bạn nghe.

Khoảng một giờ chiều, tôi đạp xe trở lại quảng trường. Tại một trong những ngã tư lớn, Tây Đơn, những người đi đường hoảng loạn chạy về phía tây về phía tôi. Có một mùi lạ trong không khí, một mùi vừa ngọt ngào vừa buồn nôn. Mẹ kiếp! Đội chống bạo động! Một thanh niên hoảng loạn chỉ vào cánh tay phải đầy những đốm đỏ nhỏ:

– Đội chống bạo động sử dụng hơi cay chống lại dân thường!

Trong tay anh ta, như một bằng chứng, là một xác kim loại, phần còn lại của một quả lựu đạn đã nổ:

– Ở đâu?

– Rất gần đây, ở Lio Bu-kou!

Tôi đi bộ đến đó. Ba trăm mét nữa... Tiếng nổ có thể nghe rõ ràng. Những cây

nắm trắng kỳ lạ bay rải rác trong gió. Quá hoảng loạn, ba ngàn thường dân chen lấn nhau không kiểm chế. Họ chạy theo mọi hướng. Một số người ngã xuống đất, số khác loạng choạng tại chỗ. Nhiều người đến gặp tôi. Một số người dường như đang tìm đường trong bóng tối. Họ mò mẫm một cách mù quáng, cánh tay dang rộng và đôi mắt nhắm lẹ. Ở đây, đó là một phụ nữ trẻ khoảng hai mươi lăm tuổi được hai người đồng chí đỡ. Máu đang chảy ra từ vết thương lớn trên chân cô ta... Tiến lại gần hơn, đến xem bọn khốn đó đang làm việc!

Thêm một trăm mét nữa. Không còn nghi ngờ gì nữa, chúng có ở đó. Tôi nhận ra phù hiệu của họ. Bao nhiêu ? Có lẽ có khoảng ba trăm người đến trên ba chiếc xe buýt đỗ ở Lio Bu-kou. Cuối cùng họ ném loạt lựu đạn trước khi rút lui dưới

làn mưa đá về phía bắc. Không thể ở đó lâu được vì không khí đã trở nên không thể thở được.

Tôi dùng hai ngón tay véo mũi mình. Trước cửa một nhà hàng nhỏ, một phụ nữ trẻ khóc khi thấy đứa con trai bảy tuổi của cô nằm bất động trong bụi đất:

– Một lũ lợn! Bọn cướp này thậm chí còn dùng dùi cui điện đánh trẻ em!

Hai mẹ con vừa mới ăn xong một bữa mì lạnh. Không biết chuyện gì đang xảy ra bên ngoài, họ lạng lẽ rời đi. Lỗi duy nhất của họ: ở sai nơi vào sai thời điểm. Cảnh sát chống bạo động đã đánh bại tất cả những kẻ phản cách mạng nguy hiểm cản đường họ. Bao gồm phụ nữ, trẻ em và người già. Người mẹ trẻ không thể tin được. Cô ấy vẫn ngơ ngác, liên tục nhắc lại với tôi:

– Nhưng tôi là Đảng viên, nhưng tôi là Đảng viên, nhưng tôi...

Những viên đá này đến từ đâu và người dân phản ứng thế nào? Một người đàn ông giải thích với tôi:

– Không có cái nào ở đây cả. Bị dồn đến đường cùng, người dân đã phá đổ bức tường tạm dựng trên công trường xây dựng gần đó. Với số đạn dược này, họ đã trả đũa, buộc đội chống bạo động phải rút lui!

Những bom hơi cay không gây ra thương tích nào! Nhưng vừa nãy, tôi nhìn thấy một người phụ nữ bị đứt chân.

– Nếu quả bom phát nổ trên không thì điều bạn nói là đúng. Nếu nó phát nổ trên mặt đất thì lại là chuyện khác! Vừa nãy, có ít nhất hai mươi ngàn người ở

đây. Không lối thoát. Trong mọi trường hợp, đây không còn là lúc để đối thoại với binh lính. Hãy về nhà và mua thứ gì đó để tự vệ nhé!

Chúng ta có thể nói hoặc làm gì để giúp đỡ những người dân thường này? Họ không có sự chuẩn bị về vật chất cũng như tinh thần và hiện tại họ đang có một công việc cấp bách hơn nhiều đang kêu gọi họ. Họ tấn công xe chở quân. Cửa sổ đã bị vỡ rồi. Dân thường và sinh viên, với sự phấn nộ lạnh mạnh, hiện đang bận rộn với các thiết bị điện. Có thể chắc chắn rằng người lái xe sẽ gặp khó khăn khi bật lại công tắc.

Dù bằng cách nào, ngay cả khi họ tìm được chìa khóa, những biến đổi cơ học triệt để mà động cơ trải qua sẽ khiến mọi nỗ lực của họ trở nên vô ích. Tốt để làm phế liệu! Trong toa tàu, dưới ghế

ngồi, vẫn còn một vài điều bất ngờ: súng trường tự động, thùng đạn và khẩu phần bánh quy quân đội. Những người ở đó muốn ở lại... Trong lúc vội vã, một số người quên mặc đồng phục và mũ bảo hiểm.

Với vẻ mặt nghiêm túc sau cặp kính, một người đàn ông khoảng bốn mươi tuổi giải thích với tôi:

– Đây là cái bẫy do Chính phủ giăng ra! Đến khoảng hai giờ, những chiếc xe quân sự này dừng lại ở ngã tư đường. Tò mò, những người dân xung quanh họ và tiến lại gần để xem chuyện gì đang xảy ra. Các phương tiện không di chuyển, và người dân cũng vậy. Vài phút sau, đội chống bạo động xuất hiện. Họ hành động ngay lập tức. Dúi cui cao su, dúi cui điện và thắt lưng quân đội. Họ cũng xịt hơi cay vào quảng trường.

Chắc chắn là một cái bẫy... CCTV đã xác nhận phân tích này hai ngày sau đó. Nó tuyên bố rằng ở Bắc Kinh, tội phạm, kẻ bạo loạn và những kẻ phản cách mạng hiện đang lục soát xe tải quân sự giữa ban ngày, đánh cắp súng trường tự động và thiết bị quân đội. Khi ? Chiều ngày 3. Ở đâu? Bạn đoán đúng rồi đấy, đúng ngay ngã tư đường nơi tôi đang đứng. Có bằng chứng nào không? Chính phủ đã sản xuất chúng với số lượng lớn bằng cách sử dụng hình ảnh được quay bằng camera hồng ngoại được đặt trước ở những góc thuận lợi nhất.

Những lời nói dối này chủ yếu nhằm vào quân đội. Khi bị dồn đến giới hạn, họ sẽ dễ dàng đồng ý tiến vào Bắc Kinh, quyết tâm tiêu diệt tận gốc những kẻ gây rối đang đốt cháy thủ đô.

Những lời nói dối này cũng nhằm

mục đích khiến người dân tin rằng cần phải khôi phục trật tự trong thành phố. Lệnh của ĐCSTQ! Những lời nói dối của ông ta quá trắng trợn đến nỗi người dân Bắc Kinh vẫn còn chút niềm tin vào chính phủ sẽ mất đi mãi mãi.

Giống như trong một vở kịch tẻ nhạt được trình diễn ở các nhà hát opera tỉnh lẻ, chúng ta thấy lão Đặng Tiểu Bình đứng đằng sau hậu trường của trò lừa bịp này. Thế còn trên phim trường thì sao? Con rối yêu thích của ông là Lý Bằng (Li Peng).

Trong khi quân đội không vội đối đầu với người dân thì hai người này đã mơ về một cuộc chiến từ lâu. Kịch bản nằm trong ngăn kéo. Không còn nghi ngờ gì nữa, lần này là một thảm kịch. Màn đầu tiên, được trình diễn với sự hỗ trợ của đội chống bạo động, hé lộ một góc nhìn

ngắn gọn về những âm mưu mà hai chú chim báo điềm xấu của chúng ta có thể thực hiện. Sau đó, họ sẽ thêm từ trả thù vào văn bản để khơi dậy lòng căm thù giữa dân thường, sinh viên và binh lính. Sau đó ? Chúng ta đừng dự đoán trước. Đây chỉ là sự khởi đầu của màn đầu tiên.

Lúc 3:20, tôi có mặt trước cổng Nam Hưng Hoa. Những người dân tức giận bắt đầu ném những chai nước chanh rỗng và giày cũ vào các thành viên đội chống bạo động đồn trú bên ngoài cổng. Một lần nữa, các sinh viên đóng vai trò là người điều phối, nỗ lực hết sức để ngăn chặn người dân tấn công cảnh sát.

Một số nhà báo nước ngoài đang hành động. Họ chụp ảnh và quay video những gì đang diễn ra ở đây. Cảnh sát Bắc Kinh và chính quyền không có cách nào kiểm soát công việc của họ hoặc đe

dọa họ. Bất cứ ai đầu tiên chiếm hữu thiệt hại và làm chứng và cho cả thế giới biết những gì đang xảy ra ở đây. Đối với chúng tôi, kiểm duyệt là tối thượng và truyền hình của chúng tôi chỉ nói dối. Chúng tôi cảnh giác vì nơi đây có rất nhiều người cung cấp thông tin và người chỉ điểm. Mặt khác, trước các phóng viên báo chí nước ngoài, người dân và sinh viên Bắc Kinh lại thoải mái phát biểu. Trước mặt họ, tại sao bạn lại phải sợ thể hiện bản thân hoặc bộc lộ cảm xúc thật của mình?

Tôi bị cuốn vào trò chơi và mắc phải sai lầm lớn đầu tiên, một sai lầm ngu ngốc trong hành trình hoàn hảo trước đó. Tôi đã hối hận về sai lầm này trong một thời gian dài và nó đã gây cho tôi nhiều cơn ác mộng. Tôi thật là ngốc khi để cho nhà báo phương Tây quay phim tôi trong khi

tôi, giống như bao người khác, giờ hai ngón tay hình chữ V lên làm dấu hiệu chiến thắng cho anh ta.

Sự phô trương nhất thời này đã khiến tôi bị ĐCSTQ coi là một tên tội phạm nguy hiểm vào ngày hôm sau.

Làm sao? Ngày hôm sau, cảnh sát Bắc Kinh đã ngăn cản tất cả các nhà báo nước ngoài rời khỏi các khách sạn lớn của thủ đô. Sau đó, họ cẩn thận kiểm tra hành lý của họ và tịch thu ảnh, phim và video. Có bằng chứng trong những bức ảnh này, trong những bộ phim này. Việc còn lại là xác định thủ phạm và bắt giữ. Ngày hôm sau, sẽ có chiến tranh, cuộc chiến thực sự, cuộc chiến mà các bạn ở phương Tây sẽ chứng kiến, khi ngồi thoải mái trên ghế bành trước màn hình tivi.

Những nhà báo phương Tây này

không bao giờ tưởng tượng được rằng họ sẽ trở thành công cụ đàn áp và đồng minh trên thực tế của cảnh sát chúng ta. Tuy nhiên, gián tiếp, hình ảnh của họ cho phép thực hiện nhiều vụ bắt giữ dễ dàng, với bằng chứng trong tay, nếu tôi có thể nói theo cách đó! Trong môn thể thao chiến đấu của chúng tôi, nghệ thuật bao gồm việc làm mất cân bằng đối thủ bằng cách dùng sức mạnh của chính mình để chống lại đối thủ. Bằng cách sử dụng thông tin và hình ảnh, hai vũ khí lợi hại của nền dân chủ, cảnh sát của chúng ta sẽ lật đổ được nền dân chủ. Đồ khốn nạn! Tất nhiên, đó chỉ là một cái bẫy khác thôi. Và trong trường hợp này, ngón tay tôi bị kẹt...

Vào giữa tháng 6, tôi sẽ gặp lại người bạn làm việc ở sở cảnh sát Bắc Kinh. Anh xác nhận:

– Từ ngày 20 tháng 5, thiết quân luật cấm tất cả các nhà báo nước ngoài đưa tin, chụp ảnh hoặc quay video mà không được chính quyền thành phố Bắc Kinh cho phép. Tất nhiên, các nhà báo nước ngoài không để ý đến điều này. Không có phản ứng nào từ cảnh sát. Các nhà báo sẽ biết, vào thời điểm thích hợp, rằng kể từ ngày 20 tháng 5, họ đã làm việc cho chính quyền miễn phí. Từ đó trở đi, việc bắt giữ ‘tội phạm’ chỉ là trò trẻ con. Tất cả những gì còn lại là thu thập, từ những bức ảnh và phim này, bằng chứng màu vẽ tất cả các hành vi phá hoại của họ.

Ngày nay, ngay cả qua điện thoại, người dân Bắc Kinh vẫn rất sợ nói chuyện với người nước ngoài. Đối với nhiều người thì đã quá muộn rồi! Những người còn lại chỉ còn cách im lặng hoặc che giấu sự thật trong ba buổi học cải tạo

tư tưởng bắt buộc kéo dài ba tuần. Với tất cả sự tôn trọng đối với cảnh sát Trung Quốc, tôi quyết định lên tiếng thay mặt họ. Tôi nhớ rồi! Và từ Canada, tôi sẽ tiếp tục nói ra mọi điều tôi đã thấy, mọi điều tôi đã nghe và mọi điều còn đọng lại trong trái tim tôi. Ở đây tôi có thể nói và viết thoải mái. Không cần phiên dịch!

Tôi vừa nghe nói rằng người dân và sinh viên đang bao vây một trung đoàn lính trước cổng phía tây của Hội trường Đại hội đại biểu nhân dân toàn quốc, một trong những cổng sau của hội trường, một trong những cổng ra của hội trường.

Lúc bốn giờ ba mươi, tôi có mặt ở đó. Trong hàng ngũ gần nhau, khoảng ba mươi ngàn người đã bao vây trung đoàn lính đội mũ sắt nhưng không có vũ khí này. Vài phút sau, gần cổng, tôi thấy dân thường chạy tán loạn. Tôi cũng nghe

thấy tiếng la hét, rồi đám đông bắt đầu hô vang:

– Đừng đánh! Đừng gõ cửa!

Hiểu rồi. Năm trăm cảnh sát chống bạo động rời khỏi Cung điện và ra tay quyết liệt – sử dụng dùi cui và thắt lưng – vào những người dân thường không có khả năng chống trả. Một, hai, ba... trong chốc lát, tôi đếm được mười hai thanh niên bị thương, đầu và quần áo bê bết máu:

– Nhìn kỹ nhé! Cảnh sát là những người đầu tiên đánh chúng ta!

Thật là can đảm khi anh ta lại bị thương nghiêm trọng ở đầu như vậy. Anh dùng tay trái bóp vết thương đang chảy máu, dùng tay còn lại giật chiếc thắt lưng của tên lính ném cho dân thường rồi bỏ

chạy. Còn cái này thì sao? Dưới hàng loạt đòn đánh bằng dùi cui và thắt lưng, anh hầu như không cúi đầu. Tay trái của anh ấy bảo vệ khuôn mặt; bàn tay phải của anh ta nắm chặt lấy cổ áo của một cảnh sát. Anh ấy sẽ không buông tay nữa. Anh ta kéo hẳn ra khỏi nhóm và không thể tránh khỏi việc kéo anh ta vào giữa đám dân thường, những người sau đó đánh hẳn bằng những cú đá và đấm.

. Đây là người ném thủ nó lần lượt: “Giữ lại chiếc thắt lưng, đó là bằng chứng cho thấy họ đã tấn công dân thường!” Nhanh ! Hãy đi lấy đạn dược... Chúng ta phải chiến đấu! >>>

Nhưng tìm đá ở đâu? Bạn phải dùng ngón tay kéo từng cái một ra khỏi đường. Nhưng chúng quá lớn và quá nặng để có thể sử dụng làm vật phóng. Vì vậy, họ đập vỡ chúng bằng những viên đá khác.

Với một, họ tạo thành hai, rồi bốn. Đấy, nó đã sẵn sàng rồi! Nhưng đã quá muộn rồi. Lữ đoàn rút lui vào bên trong Cung điện. Cánh cửa lại đóng lại.

Quá bức tức, những người biểu tình tìm kiếm mục tiêu mới. Có những người lính không vũ trang đang ngồi trên đại lộ, họ rõ ràng là nạn nhân của sự trả thù của người dân. Những viên đá đang bay. Hai người lính bị trúng đạn vào mặt. Câu trả lời không mất nhiều thời gian. Những người lính ngay lập tức đứng dậy, nhặt đá và ném lại những người biểu tình. Cuộc ẩu đả chỉ kéo dài khoảng mười phút. Tôi chưa bao giờ chứng kiến cảnh tượng nào như thế này trước đây, ngoại trừ trên truyền hình giữa sinh viên Hàn Quốc và cảnh sát. Lần này cảnh tượng diễn ra trước mắt tôi, chỉ cách Quảng trường Thiên An Môn vài mét. Tổng cộng

có bốn mươi lăm phút xung đột giữa thường dân và binh lính. Kết quả: mười hai thường dân và hai binh sĩ bị thương. Bốn mươi lăm phút chỉ bằng thời lượng của một bài học ở trường. Nhưng ngày nay, mọi người đều rất coi trọng khóa học này. Sự tồn vong của nền dân chủ của chúng ta phụ thuộc vào điều này.

Bây giờ là năm giờ ba mươi và tôi thấy một nhà báo người Anh đã bắt đầu làm việc. Anh ấy nhanh chóng mô tả bằng điện thoại di động những gì bạn sẽ thấy trên truyền hình vào buổi tối hôm đó:

– Cuộc đụng độ nghiêm trọng đầu tiên giữa quân đội và dân thường vừa xảy ra ở Bắc Kinh. Nó đã gây ra một số thương tích cho dân thường và binh lính. Tuy nhiên, tôi không thấy bất kỳ nhà lãnh đạo sinh viên nào ở đây...

Nếu không phải Trung Quốc thì ít nhất cả thế giới cũng sẽ biết chuyện gì đang xảy ra ở đây.

Đêm nay, khi màn đêm buông xuống, tôi chắc chắn rằng sẽ có chuyện gì đó nghiêm trọng xảy ra. Tôi biết điều đó. Tôi chắc chắn về điều đó. Người dân không chấp nhận quân đội tiến vào Bắc Kinh. Họ ngây thơ và chân thành. Đối với họ, rõ ràng là Quân đội Giải phóng Nhân dân sẽ không bao giờ nổ súng vào người dân. Quân đội nhân dân quay lưng lại với họ? Không thể tưởng tượng nổi. Cho đến nay, các sự kiện đã chứng minh họ đúng. Nhờ tính tự phát của mình, họ đã hai lần, vào ngày 20 và 21 tháng 5, ngăn cản quân đội tiến vào thành phố. Đêm nay, sự ngây thơ này sẽ phải trả giá đắt. Rất đắt. Họ đã phải nếm mùi cái giá phải trả vào chiều nay. Giữa ban ngày ban

mặt, chính quyền không ngần ngại sử dụng cảnh sát chống bạo động để chống lại họ.

Đặng Tiểu Bình và Lý Bằng cuối cùng đã tìm ra cái cớ mà họ còn thiếu. Hàng triệu người biểu tình luôn từ chối cung cấp những thứ này cho họ tại Quảng trường Thiên An Môn, nhưng cuộc đụng độ chiều nay đã làm được điều đó. Chẳng phải dân thường đã tấn công thiết bị quân sự và ném đá vào những người lính không vũ trang sao? Cái bấy thô sơ này phản ánh trí thông minh cơ bắp của những người lãnh đạo của chúng ta.

Trong mọi trường hợp, tôi đã sẵn sàng. Không cần phải về nhà. Trong túi tôi vẫn còn mười tệ. Đừng lo lắng nếu hôm nay hoặc ngày mai tôi cần ăn hoặc uống gì đó. Đêm nay có khả năng sẽ dài và nguy hiểm. Cho đến giờ, tôi chỉ mắc

một lỗi duy nhất: giờ biểu tượng chiến thắng trước một nhà báo nước ngoài... Thật là ngốc! Tôi quên mất rằng đó là chiến tranh. Chúng tôi không chơi trong lúc đánh nhau. Nhưng tôi vẫn còn khá nhiều thẻ. Cuối cùng, tôi đã giấu phần còn lại của trò chơi rất kỹ. Tuy nhiên, lần này tôi có thể sẽ mất da. Nhưng rủi ro này là đáng giá. Trở thành nhân chứng của lịch sử và có thể kể lại câu chuyện đó phải trả giá. Chết hay bị thương, tôi cũng không có gì phải hối tiếc. Tôi đã tích lũy được bao nhiêu kỷ niệm, bao nhiêu kinh nghiệm phong phú tôi có sâu trong tim! Và mùi hơi cay, hình ảnh đùng độ giữa thường dân và binh lính... Đêm nay sẽ là đêm thứ mười ba tôi không ngủ ở Quảng trường Thiên An Môn, đêm quý giá nhất của tôi.

Vào cuối buổi chiều, mọi thứ đều yên tĩnh trên quảng trường. Không có nhiều thứ để xem hay nhiều thứ để làm. Vậy nên tôi quay lại hiện trường cuộc giao tranh chiều nay ở Lưu Bất Khẩu. Xe quân sự, xe tải, xe buýt, xe jeep được trưng bày ở đó. Khoảng mười người, tất cả đều bị lục tung. Người qua đường ngăm nhìn thiết bị quân sự. Họ sỉ nhục Đặng Tiểu Bình và Lý Bằng. Thỉnh thoảng, tôi thấy những nhóm nhỏ sinh viên đi đến từ phía tây và hướng về quảng trường. Hầu hết họ đều đeo khẩu trang bảo vệ. Trên thực tế, phần lớn những người ở đây là dân thường trẻ tuổi. Chiều nay họ không có vũ khí; Chúng ta sẽ không bắt gặp chúng lần nữa! Họ mang theo dao găm, dao, thanh gỗ hoặc thanh sắt.

Tại ngã tư gần đó, Tây Đan, một chiếc xe buýt chở đầy lính bị kẹt. Những

người lính tội nghiệp! Dân thường làm nhục họ bằng cách hét vào mặt họ:

– Chúng tôi làm việc và tiền của chúng tôi được dùng để giáo dục bạn. Và tất cả những gì bạn học được là đánh và làm chúng tôi bị thương. Và trên hết, các người còn tấn công trẻ em và phụ nữ của chúng tôi. Mọi nỗ lực của chúng ta đều vô ích! Những người lính của Quân đội Giải phóng Nhân dân không yêu thương nhân dân, không, những người lính của chúng ta đánh đập nhân dân.

Trên xe buýt, mồ hôi trên trán và miệng há hốc,

Những người lính vẫn thản nhiên chịu đựng mọi lời lăng mạ và chỉ trích. Đặng Tiểu Bình và Lý Bằng đã giảng dạy. Một khi sự phản cảm giữa quân đội và dân thường trở nên trầm trọng hơn, một

kíp nổ đơn giản sẽ đủ để đốt cháy thùng thuốc súng. Thảm họa là điều không thể tránh khỏi. Chỉ là vấn đề thời gian thôi.

Sự trở lại mới của quảng trường. Bây giờ là bảy giờ ba mươi phút tối. Một số sinh viên được bố trí ở các ngã tư đường và địa điểm chiến lược để một lần nữa ngăn chặn quân đội và tổ chức kháng chiến dân sự. Bất chấp cuộc giao tranh vào buổi chiều, bất bạo động vẫn là phương châm và công cụ phản đối ưa thích của họ.

Những người lính trên Thiên An Môn? Không, nhưng bạn có thể nhìn thấy rất nhiều bức tượng như vậy ở cửa sổ của Cung điện Quốc hội. Họ đang làm gì ở đó? Chúng đến từ đâu? Người dân Bắc Kinh không hiểu. Nếu bạn cho phép tôi đoán, tôi sẽ nói rằng phản ứng của quân đội đã được lên kế hoạch từ lâu. Một kế

hoạch cẩn thận đã được xây dựng. Nói tóm lại, chỉ tối nay thôi. Lần này, không bỏ sót bất cứ thứ gì để đảm bảo nơi này được sạch sẽ hoàn toàn. Binh lính trong Cung điện và quân lính bên ngoài quảng trường. Ở giữa: sinh viên và thường dân. Tệ nạn đã sẵn sàng áp sát để nghiền nát họ. Chỉ còn thiếu một cái cớ. Chính phủ đã giam giữ ông ấy kể từ chiều nay.

Quảng trường Thiên An Môn thân yêu, tôi chỉ có thể thương tiếc cho số phận của các bạn. Các bạn vừa mới chứng kiến sự ra đời của Đại học Dân chủ Trung Quốc, nơi có hiệu trưởng danh dự là ông Yan Jia-qi, giám đốc Viện Chính trị thuộc Viện Hàn lâm Khoa học Xã hội Trung Quốc - và sinh viên của các bạn mới chỉ bắt đầu theo đuổi những bài học đầu tiên về tự do và dân chủ, khi những thử thách khắc nghiệt đang chờ đợi các

bạn. Chẳng bao lâu nữa, trường đại học này sẽ sụp đổ dưới sự chỉ trích của các nhà lãnh đạo toàn trị. Họ là những lọ thuốc Tác giả gặp rắc rối, là sự thật

tội phạm. Tôi hy vọng Quảng trường Thiên An Môn thân yêu, các bạn sẽ ghi nhớ kỷ điều này. Trong lịch sử phát triển dân chủ của Trung Quốc, sẽ đến lúc họ phải chịu trách nhiệm trước nhân dân Trung Quốc.

Mặt trời đang dần lặn và vòng tròn đỏ của nó dần biến mất sau những tòa nhà xung quanh quảng trường. Bóng tối bao trùm thành phố, rồi đèn đường bật sáng. Trời đã tối rồi. Không khí trên quảng trường đột nhiên trở nên căng thẳng hơn. Tôi cảm thấy bị áp bức, lòng tôi nặng trĩu. Có bao nhiêu người trong chúng ta ở đây? Có lẽ mười ngàn sinh viên và một trăm năm mươi ngàn thường dân, tất cả

đều có chung một mong muốn: bảo vệ nền dân chủ và tự do, một quyền thiết yếu đối với cuộc sống của con người trên hành tinh này.

Đến chín giờ, tôi đạp xe đi thăm quan để nắm bắt tình hình chung và đời sống của học sinh, sinh viên và người dân. Ít người hơn nhiều so với những ngày trước, nhưng những người còn lại cũng đang chuẩn bị. Đến cái gì? Không ai biết rõ cả. Người qua đường liếc nhìn sang phải và sang trái. Trước cây cầu bắc qua sông Kim Thủy, một tuyến đường thủy nằm trước Quảng trường Thiên An Môn, đối diện với Cổng Thiên An Môn, tôi tình cờ gặp một sinh viên cao lớn, khuôn mặt hơi ngăm đen:

– Nói cho tôi biết, anh không thấy tình hình tối nay có chút bất thường sao?

– Bạn nói đúng. Các sinh viên đã được cảnh báo. Chiều nay, vào khoảng bốn giờ, một trong những người lãnh đạo của họ nhận được một cuộc gọi từ một bất điện thoại công cộng gần quảng trường. Người liên lạc với ông từ chối tiết lộ danh tính. Theo người cung cấp thông tin giấu tên này, quân đội đang chuẩn bị dọn dẹp quảng trường. Khuyến nghị của ông: Hãy rời khỏi nơi này càng nhanh càng tốt trước khi quá muộn.

Hầu hết sinh viên đều phản đối đề xuất này. Họ muốn chiến đấu đến cùng.

– Hãy hết sức cẩn thận. Vào ban ngày buổi chiều nay, một cuộc đụng độ đã xảy ra giữa quân lính và dân thường. Tối nay, với tôi, một cuộc đối đầu khác dường như là không thể tránh khỏi. Nếu ở lại quảng trường, các bạn sẽ gặp rủi ro lớn nhất...

– Nhưng chúng tôi không sợ! Nếu không có sự hy sinh thực sự, không có cái chết hay máu, làm sao chúng ta có thể đánh thức người dân và quân đội?

– Các bạn còn rất trẻ, vậy ở độ tuổi này các bạn không sợ chết sao?

– Không. Để đổi lấy dân chủ và tự do, chúng tôi sẵn sàng hy sinh, sẵn sàng hiến dâng xương máu của mình.

Một học giả người Mỹ đã so sánh sự ra đời của nền dân chủ với việc sinh con. Khi em bé chào đời, người mẹ không còn lựa chọn nào khác. Trước đây, cô ấy luôn có thể phá thai; Bây giờ thì đã quá muộn rồi. Chúng ta phải chào đón đứa trẻ. Không còn lựa chọn nào khác. Đối với sự ra đời của nền dân chủ, mọi chuyện cũng tương tự như vậy. Khi thời kỳ mang thai kết thúc, trứng phải nở. Và

giống như đứa trẻ chưa chào đời, không thể lựa chọn chỉ một phần tử dân chủ thay vì tàn dư cũ của chế độ toàn trị. Rất thường xuyên, giống như trẻ sơ sinh, nó chỉ nhìn thấy ánh sáng ban ngày trong đau đớn và máu...

– Không phải bạn đang học ở Bắc Kinh sao?

– Không, tôi đến từ một trường đại học ở tỉnh Hà Nam.

– Bạn đã ở Bắc Kinh bao lâu rồi?

– Hai tuần.

– Có bao nhiêu sinh viên từ trường đại học này đi cùng bạn tới Bắc Kinh?

– Không nhiều, khoảng tám mươi; Hầu hết họ đã trở về nhà trong những ngày này.

– Trường đại học và cha mẹ bạn có biết bạn ở đây không?

– Trường đại học của tôi thì có, bố mẹ tôi thì không. Ba tuần trước, tôi là chủ tịch Hội sinh viên của khoa mình. Khi nghe tin về cuộc tuyệt thực của sinh viên Bắc Kinh, tôi đã đề xuất một bản tuyên bố ủng hộ tới các đồng chí của mình. Tôi mất việc ngay lập tức. Ngày 16 tháng 5, tôi quyết định đi Bắc Kinh. Khoảng một trăm sinh viên từ khoa của tôi đã theo tôi đến đây vì họ tin tưởng tôi. Trước khi đến nơi, tôi đi vòng qua vùng nông thôn để thăm bố mẹ. Họ là nông dân. Họ đã nghe về những gì đang xảy ra ở Bắc Kinh và khuyên tôi không nên đến đó. Tôi giải thích rằng nếu tôi đi vòng qua đây để gặp họ thì mục đích không phải là đến thủ đô mà là đến nơi khác để tham gia các khóa đào tạo. Tôi khẳng định rằng trong

vòng ba tháng, nhờ những đợt thực tập này, tôi sẽ có thể đi làm. Tôi đã dành nửa ngày với họ. Sau đó, tôi đi đến nhà ga nơi tôi gặp bạn bè của mình.

– Bạn có biết điều gì đang chờ đợi bạn ở đây không?

– Cái chết. Tôi không sợ điều đó, ngay cả khi nó rất đáng tiếc. Ngược lại, với bố mẹ tôi, điều đó thật kinh khủng. Việc chuyển thăm của tôi là cơ hội cuối cùng để họ nhìn thấy tôi còn sống, là kỷ niệm cuối cùng về đứa con trai duy nhất của họ, tôi tin rằng họ sẽ thấy khó chấp nhận. . Giả sử là tôi không chết. Trở lại trường đại học, tôi biết điều gì đang chờ đợi mình: tốt nhất là sự cải tạo tư tưởng kèm theo công việc tẻ nhạt ở một vùng xa xôi; tệ nhất là tôi sẽ bị đuổi khỏi trường đại học. Nhưng không sao cả, dù sao thì tôi vẫn tiếp tục việc học. Con nhà

nông, con sẽ trở về quê hương, con sẽ cày ruộng, con sẽ tự học. Với một chút may mắn và rất nhiều nỗ lực, có thể tôi sẽ vượt qua kỳ thi trợ lý nghiên cứu...

Một người qua đường dừng lại, lắng nghe chúng tôi một lúc rồi ngắt lời:

– Đêm nay rất nguy hiểm. Thắng hay thua sẽ được quyết định vào đêm nay. Tôi vừa xem TV. Người thuyết trình đã đọc tuyên bố từ Bộ Tư lệnh Quân đội và Thành phố Bắc Kinh. Thiết quân luật đang có hiệu lực. Họ khuyên người dân không nên rời khỏi nhà và cha mẹ để ngăn chặn trẻ em ra ngoài đường. Chương trình tin tức đưa tin về chuyến thăm của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng Tần Kế Vĩ vào chiều nay tới các nhà lãnh đạo và quân nhân chịu trách nhiệm áp dụng thiết quân luật, một dấu hiệu rõ ràng về sự thông đồng giữa các sĩ quan cấp cao

Đặng Tiểu Bình và Lý Bằng. Hai người này đã có thể đưa quân đội vào Bắc Kinh để tiêu diệt những kẻ ‘gây rối’ một lần và mãi mãi.

Không còn nghi ngờ gì nữa. Có tin đồn rằng các nhà lãnh đạo quân sự cấp cao, đứng đầu là Bộ trưởng Bộ Quốc phòng, đã phản đối sự can thiệp của quân đội vào cuộc xung đột. Hai tuần giáo dục chính trị đã đủ để thay đổi quan điểm của họ, tất nhiên là theo hướng sai... Sự xác nhận cho điều này là những tiếng động rõ ràng có thể nghe thấy từ xa, đến từ phía tây. Những tiếng động trầm đục: “Bùm bùm”, tiếp theo là tiếng nổ lách tách rất nhanh: “Da da da da”...

Bây giờ là mười giờ tối. Màn cuối cùng của thảm kịch này mới chỉ bắt đầu. Theo bản năng, tôi biết tình huống này.

Quân đội lại một lần nữa vào cuộc. Lần này là thật. Sẽ không còn ai có thể chiếm mất sự chú ý của họ nữa. Lòng tôi chùng xuống và tay tôi lạnh ngắt. Lần đầu tiên, tôi nghe thấy tiếng súng tự động nổ. Lo lắng ? Tất nhiên rồi ! Trận chiến quyết định giữa phe bảo thủ và phe cải cách đã bắt đầu. Và bây giờ khi tiếng súng đã lên tiếng, ai sẽ đặt cược vào cơ hội của phe ôn hòa hơn? Tôi đã lên kế hoạch cho cuộc chiến này ngay từ đầu. Những cái đầu bê tông già cỗi của chúng ta sẽ một lần nữa lên tiếng thay mặt cho nhân dân. Tôi muốn tham dự “cuộc đối thoại” này. Để chịu trách nhiệm? Để bắt họ trả thù, nếu tôi đủ may mắn để thoát khỏi cuộc thảo luận này mà không bị tổn hại...

Hướng Tây. Tôi đang đi xe đạp đến đó, cùng với những người dân khác, và liếc nhìn họ một cách lo lắng sang phải

và sang trái! Tiếng chửi thề vang lên trong bóng tối:

– Đả đảo Lý Bằng! Một lũ lợn!...

Thật khó để dịch từng từ một. Tôi sẽ để bạn tự đoán ý nghĩa chung nhé! Đường phố đông nghẹt người. Rào chắn đã được dựng lên ở khắp mọi nơi. Kỹ thuật hiệu quả nhất là chặn các giao lộ trên các tuyến đường chính bằng xe buýt hai tầng. Dọc theo các đại lộ, tất cả các lan can xi măng và sắt phân định làn đường cho ô tô và xe đạp giờ đây nằm ở giữa đường.

Cuộc chiến vẫn chưa đến mức này, nhưng bầu không khí nổi loạn thực sự của người dân đang âm ỉ. Tôi băng qua ngã tư Xidan, sau đó là nút giao thông Fu Xing. Bây giờ rõ ràng hơn: “Boom boom”, rồi “Da da da”. Tiếng súng ngày

càng gần và tiếng nổ cũng ngày càng dữ dội hơn.

Đây là ngã tư đường Mộc Tây địa. Mọi người chạy tán loạn khi phía xa xe tải và xe tăng quân sự nổi bật trong bóng tối. Tôi dừng lại. Xe ba bánh chở người bị thương và thi thể dân thường đến Bệnh viện Fu Xing. Tôi gọi một thanh niên đang hoảng loạn chạy về phía tôi.

– Chuyện gì đã xảy ra thế?

– Ôi không, không, không, điều đó không đúng! Cách đây hai km, tại Cung Chúc Phận, xe tăng đang đè bẹp người dân, binh lính đang bắn vào dân thường. Khoảng ba mươi xe tăng. Lũ khốn nạn...

– Hãy cho tôi biết thêm chi tiết.

– Không, chạy đi nhanh lên!

Tôi nói với một chàng trai trẻ với khuôn mặt đau đớn và đôi mắt đắm lệ:

– Mọi chuyện bắt đầu ở đâu và khi nào?

– Tôi đang trên đường trở về từ Ba Kiêu Thôn, cách đây tám cây số. Cuộc tấn công quân sự bắt đầu vào khoảng 9 giờ sáng với ba quả pháo sáng. Binh lính cũng ném lựu đạn hơi cay để giải tán dân thường. Nhưng người dân không lùi bước. Chúng tôi đã thực hiện các biện pháp phòng ngừa: chặn đệm để chống đạn nhựa và mặt nạ bảo vệ chống khí độc. Không có gì phải sợ... hoặc chúng tôi nghĩ vậy! Nhưng chúng tôi đang phải đối phó với những kẻ giết người. Làm sao chúng ta có thể ngăn chặn chúng tiến lên bằng chặn đệm khi chúng đang sử dụng súng máy và xe tăng? Không thể nào. Chúng tôi hiểu điều này khi những

người đồng chí ở tuyến đầu hy sinh. Đạn của họ là đạn thật, súng của họ là súng thật, và tiếng nổ cũng là tiếng nổ thật. Thôi nào, về nhà nhanh đi, cái chết đang rình rập quanh đây, rất rất nguy hiểm.

Ông ấy bắt tay tôi rồi nhanh chóng bước đi trước khi biến mất về phía đông hướng tới Quảng trường Thiên An Môn.

Nói thật thì tôi rất sợ. Tôi muốn trở về nhà. Con đường này, rất gần, dẫn đến nhà tôi, ngôi nhà nơi mà một lần nữa, người vợ lo lắng của tôi đang chờ tôi trở về. Nhưng con quỷ báo chí cũ lại chiếm hữu tôi lần nữa. Tôi không thể để quân đội hoặc Lý Bằng kể nốt phần còn lại của câu chuyện này. Tôi muốn đưa ra quan điểm của mình về sự việc. Được rồi, cẩn thận nhé! những người lính tiến lên. Vẫn còn ít nhất hai mươi ngàn thường dân và sinh viên ở đây. Hầu hết họ đang

tìm kiếm đá. Tất cả những tiếng ồn này: “Boom boom, da da da da... ba ba” và tất cả mọi người chạy tán loạn khắp mọi hướng... Thỉnh thoảng, một vài tia chớp lóe sáng làm sáng tỏ bóng tối. Bây giờ tôi đã có kinh nghiệm với âm thanh của đạn. Những âm thanh rõ ràng, như “Ba ba”, không đáng báo động: những người lính sau đó sẽ bắn lên không trung để đe dọa đám đông. Nhưng hãy cẩn thận với những tiếng động đục, chẳng hạn như tiếng “Boom boom, da da da da”. Những vụ nổ này rất nguy hiểm: Chúng nhắm vào người qua đường.

Tôi nhìn đồng hồ. Bây giờ là mười một giờ mười. Thời gian rất quan trọng khi có chuyện nghiêm trọng xảy ra. Một nhà báo tận tâm luôn ghi chép lại điều này. Tôi rút lui về phía đông, hướng tới Thiên An Môn. Những người lính dừng

lại khoảng hai mươi phút ở ngã tư nơi tôi vừa mới đứng trước đó vài phút. Bây giờ họ bắn thẳng vào những người dân thường chỉ cách họ khoảng mười mét. Sự kinh hoàng. Nhưng đó có thực sự là tiếng vỗ tay không? Đúng. Họ đến từ phía sau những tay súng. Những người lính thúc giục đồng đội tiếp tục cuộc tàn sát sau mỗi đợt nổ súng. Như thể những kẻ sát nhân này cần được khích lệ vậy!

Tận mắt chứng kiến, cách đó chưa đầy một trăm mét, những tên đồ tể này bắn hạ bất cứ ai vượt qua tầm bắn của chúng: những kẻ không thể chạy và những kẻ trèo cây; ; những người trốn sau các bức tường ở lối vào tàu điện ngầm và những người nằm trên mặt đất trong bãi cỏ. Họ bắn từng loạt vào chúng, để giải trí, để giết chóc. Phía sau họ, những người lính

hô hào: “Dững cảm! Dững cảm! Tiến lên! Tiến lên nào!”

Không còn mục tiêu sống nào cho những kẻ giết người ở tuyến đầu nữa. Đừng bận tâm! Họ bắn đạn vào các tòa nhà số 24, 27 và 29 ở Mu Xi di, nơi ở của hầu hết các nhà lãnh đạo ĐCSTQ và chính phủ, và rất được người Trung Quốc biết đến. Điên rồ và khát máu, họ thậm chí còn không nhận ra điều đó. Họ sẽ gây thương tích hoặc giết chết một số người thuê nhà vô tội trong những tòa nhà đó! Tuyệt vời!

Trước mắt tôi, một cuộc thảm sát vừa mới bắt đầu. Cuộc thảm sát này sẽ kéo dài suốt đêm. Trong quá trình huấn luyện, những kẻ cuồng tín này đã thực hành bắn mục tiêu. Họ nhớ mùi máu. Ngày nay, giống như những con thú ho-

ang được thả ra đấu trường, cuối cùng chúng cũng có thể sử dụng sức mạnh của mình lên những sinh vật sống, lên những thường dân không có khả năng tự vệ. Và tại sao? Không vì mục đích gì cả, chỉ vì thú vui. Thật buồn cười phải không! Và không có rủi ro... Vài viên đá có thể làm gì trước súng máy hoặc xe tăng?

Những người lính tuyển đầu nổ súng vào đám đông. Tiếp theo là xe tăng. Họ phá tan các rào chắn. Phía sau, quân lính đang dọn dẹp mặt đất. Tôi muốn chụp vài bức ảnh. Nhưng phải làm gì khi một tia chớp nhỏ nhất cũng có thể gây ra một loạt tia lửa hướng về phía tia sét nghi ngờ? Với nhiều năm kinh nghiệm thực tế tại mọi điểm nóng trên hành tinh, các phóng viên nước ngoài sử dụng những bộ phim nhạy cảm đến mức cho phép họ làm việc trong bóng tối, không bị nhìn

thấy hay biết đến. Họ đã học được cách không để lộ thông tin một cách không cần thiết. Đã có đủ đạn lạc rồi. Một trong số họ vẫn sẽ cày lưng cho phóng viên tờ Paris-Match.

Ngã tư này, giống như mọi ngã tư quan trọng khác ở Bắc Kinh, đều rất nguy hiểm vào đêm nay. Tại đây, sinh viên và người dân vẫn tiếp tục phản đối sự tiến quân của quân đội bằng những biện pháp thô bạo. Bây giờ tôi rất gần gũi với những người lính. Quá gần và tôi đã thấy đủ rồi! Đi xe đạp về hướng Thiên An Môn. Trên đường đi, tôi thấy sự tức giận của người dân ngày một dâng cao. Họ chuẩn bị trả đũa bằng bất cứ thứ gì có trong tay: đá, gậy gỗ hoặc thanh sắt. Nhưng liệu họ có thực sự biết điều gì đang chờ đợi họ không? Tôi nghi ngờ điều đó.

Khoảng nửa đêm, tôi tới quảng trường. Loa phóng thanh liên tục phát đi phát lại tuyên bố của chính quyền thành phố Bắc Kinh về việc áp dụng thiết quân luật:

– Trước tình hình bất ổn gần đây ở Bắc Kinh, Chính phủ đã quyết định điều động quân đội để đàn áp những kẻ chịu trách nhiệm một lần và mãi mãi. Người dân và sinh viên phải rời khỏi khu vực này, nếu không họ phải chịu hoàn toàn trách nhiệm về hành động của mình...

Tất nhiên, chính tại nơi đây, ngay trung tâm thủ đô, rủi ro lại lớn nhất. Thảm kịch đang dần đi đến hồi kết. Từ mọi phía, tiếng súng ngày càng gần hơn. Ở phía đông, phía nam và thậm chí còn tệ hơn ở phía tây. Không thể tránh khỏi, cái bẫy ngày càng thắt chặt. Hai chiếc xe tăng chạy nhanh trên đại lộ chính, chạy

từ đông sang tây, qua Tử Cấm Thành. Chúng nghiền nát mọi thứ trên đường đi: rào chắn, lan can và xe đạp, đặc biệt là xe đạp, hàng trăm, hàng nghìn chiếc xe đạp. Bất chấp hoặc bất tỉnh, dân thường vẫn đuổi theo họ. Lợi dụng lúc gió lặng giữa hai cơn gió, họ thậm chí còn ném đá vào chúng.

Xe tăng quay lại và tiếp tục diễu hành tại cổng Tử Cấm Thành. Hoạt động đe dọa hay dọn dẹp? Không ai biết nhiều về nó. Tôi ở giữa phía đông và phía bắc của Cung điện Quốc hội. Từ nơi trú ẩn, tôi thấy một thanh niên đang chạy nhanh về phía một trong những chiếc xe tăng. Anh ta thực sự muốn tấn công nó bằng tay không sao? Anh ta cầm một thanh sắt ở khoảng cách bằng cánh tay. Mục tiêu của anh ta là gì? Những con sâu bướm. Anh ta lao về phía trước... Nhưng trượt mất!

Đường ray ném anh ta và thanh sắt của anh ta đi khoảng hai mươi mét. Anh ta là một con rối rời rạc, nằm bất động giữa đường.

Những người lính không lãng phí thời gian; Họ bao quanh quảng trường. Những người này đến từ đâu? Tôi không biết, nhưng tôi biết rằng quân đội từ phía tây và phía đông vẫn chưa thể tới được Thiên An Môn. Người dân tổ chức ứng phó. Một trận mưa đá rơi xuống những người lính, lúc này, họ đành phải dùng hai tay để tự bảo vệ mình khỏi trận lở tuyết thực sự này. Thật mừng là họ có mũ bảo hiểm! Họ được lệnh không được bắn hay đơn giản là họ không có đạn trong súng? Tuy nhiên, họ vẫn không nổ súng.

Còn học sinh thì sao? Đúng với sứ mệnh của mình, họ cố gắng ngăn chặn

dân thường tấn công quân đội. Không thể lập lại trật tự ở quảng trường, họ cố gắng bảo vệ quân đội nhân dân chống lại nhân dân. Họ nắm tay nhau tạo thành lá chắn sống thực sự giữa người dân và mục tiêu. Họ cũng hô vang:

– Không ném đá! Không ném đá!
 Những người lính vô tội! Những người
 lính vô tội!

Thật ngây thơ! Kể từ khi cuộc xung đột bắt đầu, luật của kẻ mạnh nhất đã thống trị. Hôm qua là chiến tranh; Hôm nay là ngày thảm sát. Cách đó vài con phố, những người lính hung hãn của cái gọi là quân đội nhân dân này đang giết hại thường dân.

Và những kẻ ngốc nghếch này vẫn sử dụng những quy tắc chơi đẹp thông thường nhất: “Những người lính vô tội,

không được ném đá...” Đối mặt với sự ngu ngốc như vậy, những thường dân trẻ tuổi không thể chịu đựng được nữa. Một số thì đe dọa. Nếu các sinh viên tiếp tục bảo vệ những người lính thì thật tội nghiệp cho họ! Nhưng đám đông đã can thiệp. Không thể nào ! Chúng tôi không ném đá vào học sinh, chúng tôi không muốn làm tổn thương con em mình. Tất nhiên, không phải ai cũng có cùng nguyên tắc. Đúng vậy không, Lý Bằng? Đúng vậy không, Đặng Tiểu Bình? Nếu tối nay nhiều binh lính được cứu sống nhờ vào sự can thiệp bất bạo động cuối cùng này, thì bao nhiêu sinh viên, chỉ trong vài giờ, sẽ phải trả giá bằng máu của mình cho cái chết của ảo tưởng của họ? Không cần phải giấu dẫu. . Cái chết rình rập ở mọi góc của quảng trường này. Ngày mai, người chết sẽ là một phần của

một cuộc chiến khác, đó là cuộc chiến thống kê.

Tôi không có ý định thêm tên mình vào danh sách dài này. Tôi muốn sống để kể lại câu chuyện về những gì ĐCSTQ đã làm đêm qua cho sinh viên và người dân Bắc Kinh. Bây giờ tôi phải chuẩn bị một lối thoát khẩn cấp, một lối thoát cho sau này. Đây chính là những gì tôi phải làm. Tôi biết rất rõ những con phố nhỏ xung quanh Thiên An Môn. Về phía tây? Không thể nào. Bạn phải đi quá xa mới tìm được lối thoát. Về phía nam và phía đông? Những cơn gió giạt được nghe thấy ngày một rõ ràng hơn. Tôi vẫn còn hướng bắc. Theo tính toán của tôi, đây là lối ra gần nhất và cũng là an toàn nhất. Đây là cách duy nhất để thoát khỏi cái bẫy này sau này. Tôi nhanh chóng đi về phía bắc để đỗ xe đạp ở một con phố nhỏ, kín

đảo, đường He Yian Nam, đối diện Bộ An ninh Quốc gia. Sau một tiếng rưỡi, tôi đi bộ trở lại Thiên An Môn, hướng tới Bảo tàng Lịch sử Cách mạng Trung Quốc. Tòa nhà đồ sộ này nằm đối diện với Cung điện. Tôi luồn lách qua một nhóm khoảng tám ngàn thường dân. Một chiếc xe tăng đang cháy trên đại lộ. Trước câu hỏi của tôi, một chàng trai trẻ trả lời:

– Tên khốn này đã bắn vào dân thường. Có người đã ném bom xăng. Bình gas rơi thẳng vào cửa tháp pháo! Chúc mừng người ném bóng. Hơn nữa, đây chỉ có thể là một người lính được huấn luyện bài bản, nếu không thì làm sao có thể thể hiện được sự chính xác như vậy? Khi nhìn thấy ngọn lửa, chiếc xe tăng còn lại đã bỏ chạy về phía tây trong khi vẫn tiếp tục bắn.

“Da da da...” Những cơn gió đầu tiên vừa thổi vào Thiên An Môn. Đây là lời kết mà mọi người đều lo sợ kể từ khi cuộc xung đột bắt đầu. Không có sự do dự hay bối rối trong giai đoạn cuối này. Từ phía nam, những kẻ giết người đầu tiên được ĐCSTQ trả tiền đã xâm nhập vào trung tâm thủ đô. Học sinh không được cảnh báo sao? Thật tệ cho họ! Lệnh là lệnh. Bắn súng máy vào đám đông? Tại sao không? Hơn nữa, điều này còn vì lợi ích của người dân. “Hai mươi năm ổn định đáng giá bằng hai trăm ngàn cái chết.” Chẳng phải chủ nhân tốt bụng của chúng ta đã nói thế sao?...

Hiện tại, không có vấn đề gì về sự không hành động; mọi người đang chạy tán loạn. Một số phiến quân vẫn đáp trả bằng đá. Điên cuồng! Từ nơi tôi ở, nó ít nguy hiểm hơn. Trước mặt chúng tôi,

những người lính không hề nao núng. Hoảng sợ nhưng đoàn kết, các sinh viên vẫn chiếm giữ vị trí trung tâm của sân khấu. Chẳng phải tin đồn đã lan truyền vào khoảng hai giờ ba mươi sáng rằng ông Hầu Đức Kiên, một nhà soạn nhạc đến từ Hồng Kông, đã bắt đầu đàm phán với nhà lãnh đạo quân sự chỉ đạo việc chiếm đóng quảng trường, với mục đích tránh đổ máu hay sao? Có nguồn tin cho biết ông đã đề nghị để sinh viên và thường dân rời khỏi khu vực một cách hòa bình. Ông thậm chí còn đề nghị rời khỏi nơi này cùng với học sinh cuối cùng. Không có kết quả. Trên thực tế, phần lớn sinh viên có mặt đều từ chối mọi cuộc đàm phán. Tiếng ồn của các vụ nổ không làm thay đổi độ phân giải của chúng theo bất kỳ cách nào. Qua loa phóng thanh, người kiên quyết nhất trong số họ, cô Thái Linh (Cai Ling), một thủ lĩnh sinh viên, thúc

giục họ ở lại. Sau này cô được đề cử giải Nobel Hòa bình.

Hai giờ bốn mươi lăm. Nhiều binh lính đi ra khỏi Cung điện Nhân dân. Họ nằm xuống đất và đặt một loạt súng máy trước mặt, với mục đích quét sạch giữa quảng trường. Bảo tàng Lịch sử cũng chật kín những người lính đang bận rộn lắp đặt các cỗ máy chiến tranh. Phía trước chúng tôi, một sĩ quan quân đội trở nên phấn chấn. Tay cầm súng, anh ta ra lệnh cho chúng tôi:

– Hai tay đưa ra sau đầu, quay lại, và ngay bây giờ!

Mọi người đều tuân lệnh, tôi là người đầu tiên. Tôi đã đi được khoảng mười mét khi những cơn gió đầu tiên thổi mạnh. Mọi người đều ngã xuống đất, nhưng một số người sẽ không bao giờ

đứng dậy nữa. Bên cạnh tôi, một thanh niên bất động đang từ từ mất máu. Thằng sĩ quan khốn nạn, đi đi! Tôi đang ngạt thở vì phẫn nộ. Tôi muốn đi đánh cho chết tiệt con quái vật mặc đồng phục đó! Rồi những lời khôn ngoan của cha tôi lại vang lên:

– Hãy cẩn thận, con trai của ta. Hãy cẩn thận, đây là chiến tranh.

Tôi gần như quên mất điều đó! Một ngày nào đó tôi sẽ trả thù, nhưng không phải bằng nắm đấm. Súng của tôi là bút của tôi. Hy vọng là tôi sẽ kể cho bạn nghe về cách người dân ở Quảng trường Thiên An Môn bị đối xử. Những người này đã bị giết bằng cách bắn vào lưng. Tôi sẽ kể hết mọi chuyện. Tôi sẽ kể cho anh nghe nếu đêm nay tim tôi không nổ tung. Giống như tất cả những người đồng chí đang nằm cùng tôi trên con phố bụi

băm này, tôi rất sợ hãi. Bây giờ là mấy giờ? Phản xạ của một nhà báo già: ngày tháng, sự kiện, độ chính xác... Chậm rãi, rất chậm, như thể mạng sống của tôi phụ thuộc vào điều này, tôi cử động cổ tay trái. Thật khó để đọc mặt đồng hồ khi mắt bạn bị mờ.

Hai năm mươi tám. Nếu tôi đứng lên, liệu họ có tiếp tục bắn vào lưng tôi không? Đừng bỏ lỡ cơ hội này. Để chờ đợi. Xe tăng hiện đang tiến vào Thiên An Môn từ ba hướng cùng một lúc. Xe tăng lao vào sinh viên yêu chuộng hòa bình – đây là hành động giết người điên rồ mới nhất từ bộ óc già nua của các nhà lãnh đạo của chúng ta! Xe tăng ở đây, ngay giữa thủ đô của chúng ta, để đàn áp cuộc biểu tình của trẻ em... Mao, tôi cầu xin ông, hãy thức tỉnh! Họ phát điên rồi!

Xe tăng dừng lại. Họ bắt đầu bắn.

Ngày càng có nhiều binh lính chiếm giữ các vị trí chiến lược. Trước mặt tôi, một chàng trai trẻ đột nhiên mất trí. Anh ta đột nhiên xuất hiện từ một nhóm dân thường và đi về phía những người lính, chỉ mang theo cây dùi cui gỗ. Mười mét, tám, hay có thể là bảy mét? Một cơn gió mạnh thổi tới từ phía đối diện. Với anh ấy, mọi chuyện đã kết thúc. Cái chết vừa cướp đi một trong những người đồng chí tốt nhất của chúng ta, một người Bắc Kinh điển hình, một người đàn ông có cá tính bị cuốn vào số liệu thống kê về cái chết. Chúng kiến đồng bào mình chết ở đây, ngay tại thành phố của mình, khiến anh mất trí, rồi đến mất mạng.

Quân đội tiếp tục cô lập những nhóm dân thường nhỏ. Đứng dậy ngay bây giờ nhé? Chỉ cần một chuyển động nhỏ nhất cũng có thể khiến nhiều người

chết và bị thương hơn. Chỉ cần một cú chạm nhẹ của những tên tội phạm này sau lưng chúng ta thì số phận của chúng ta có thể thay đổi mãi mãi. Đi lấy lại xe đạp của tôi à? Tôi có nên mạo hiểm đi bộ một dặm rưỡi đến nơi tôi để nó không?

Tôi hơi hối hận vì đã quay lại quảng trường. Quá muộn rồi. Sự sống hay cái chết thường do may rủi quyết định. Đối với những tên tay sai đội mũ sắt và thắt bím đang chiếm giữ nơi này, lý trí chẳng còn tác dụng gì nữa, kể cả sự hối tiếc! Đợi lần nữa. Có lẽ là mười phút. Mười phút là một khoảng thời gian dài trong điều kiện này! Một số người hàng xóm của tôi bắt đầu cảm thấy bồn chồn. Cuối cùng, hai hoặc ba người trong số họ, hoặc táo bạo hơn hoặc ít kiên nhẫn hơn, cũng đứng dậy. . Trong vài giây, thời gian như dừng lại. Phía sau, không có phản ứng.

Đây là tín hiệu và, đối với những ai vẫn còn có thể, là lời chào chung mỗi người vì chính mình. Không cần dùng steroid để phá vỡ kỷ lục tốc độ ở đây. Trong sự vội vã, dường như đôi chân chúng ta không còn tuân theo ý muốn của mình nữa. Một lần nữa, sự may rủi quyết định đến việc chia bài. Những người hiểu rõ thành phố sẽ đi về phía đông đến phố He Yian South. Một số người khác đi về phía tây, chắc hẳn là dân tỉnh lẻ, họ không quen với đường phố thủ đô của chúng ta. Chuyến bay điên cuồng của chúng sẽ ném thẳng chúng vào hàm của sói và dưới rãnh của xe tăng.

Trời rất tối hay do bạn lo lắng? Tôi không thể nói được. Dù sao đi nữa, tôi đã vấp phải một lan can sắt bị lật úp ở giữa đường. Những người đồng chí của tôi sắp biến mất ở cuối phố. Tôi đứng

dậy, khom lưng và cố gắng đi cùng họ. Có lẽ là mười mét... Tôi nghe thấy tiếng rên rĩ. Những tiếng gọi này đến từ đâu? Gần đó, một thanh niên khoảng mười tám tuổi nằm giữa đại lộ. Tôi nắm lấy cánh tay anh ấy:

– Nào, nhanh lên, đi với tôi.

– Ồi, không thể nào, tôi không cử động được... Đầu gối và chân tôi có vấn đề.

Anh rên rĩ bằng giọng yếu ớt, mệt mỏi... Được rồi, tôi sẽ bế anh ấy. Không thể: Anh ấy bị kẹt dưới lan can. Hãy đưa anh ta ra khỏi đó ngay lập tức. Vẫn không thể được. Tôi không thể một mình di chuyển được chướng ngại vật như vậy:

– Tôi sẽ quay lại ngay và sẽ tìm người giúp đỡ.

Lúc này, không hiểu sao tôi lại cảm thấy mình can đảm hơn bao giờ hết trong suốt cuộc đời. Có lẽ tôi không còn thời gian để sợ hãi nữa. Trong mọi trường hợp, đêm nay, chính Chúa hoặc cơ hội sẽ quyết định sự sống hay cái chết của tôi. Tôi chạy về phía bắc, trên phố He Yian. Chết tiệt! Tôi đã đi đâu thế này? Tôi không chú ý. Đội chống bạo động có mặt ở đó cùng với cả một đội quân lính. Lúc này chúng ta đang nói về con sói phải không? Có một con ngay trước mặt tôi! Người cảnh sát chĩa dùi cui điện vào trán tôi. Tôi sẽ bị sốc điện, phẫu thuật cắt bỏ thùy não theo kiểu Lý Bằng:

– Bạn đang làm gì ở đây?

– Xin lỗi, nhưng có một thanh niên ở đằng kia bị thương. Anh ấy không thể di chuyển được nữa. Tôi muốn giúp anh ấy nhưng không thể được. Tôi không thể

tự mình di chuyển được lan can đã đổ xuống người anh ấy. Tôi tới để nhờ giúp đỡ.

Đôi mắt đắm lệ của tôi có làm anh ấy cảm động không? Tuy nhiên, anh ta vẫn không đánh tôi bằng vũ khí của mình. May mắn thay. May mắn thay, những khẩu súng trường tự động mà những người lính đi cùng anh ta chĩa vào tôi vẫn im lặng:

– Thôi nào, nhưng hãy quay lại nhanh!

Tôi đi bộ lên phố Nam Hà Yian và gõ cửa một ngôi nhà. Có chút lo lắng, một ông già chào đón tôi

– Có chuyện gì thế?

– Có thanh niên nào ở đây không?
Hai hoặc ba là đủ.

Một người đàn ông ngoài ba mươi bước ra khỏi phòng trong. Tôi kể lại những gì xảy ra. Không chút do dự, anh ấy và em trai quyết định đi cùng tôi. Chúng tôi cùng nhau quay trở lại lan can và tù nhân của nó. Tôi mất chưa đầy mười phút để đi về, nhưng nạn nhân trẻ tuổi đã không còn nói được nữa. Quần của anh ta đầm máu. Hai anh em đau đớn nhấc vật cản lên. Tôi đã giải thoát được nó. Máu của anh ta từ từ nhỏ xuống quần tôi và nhuộm đỏ áo tôi. Một chiếc xe hiệu Thượng Hải đến. Vào thời điểm này, tại nơi này và trong hoàn cảnh này, một chiếc xe trên con phố này sao? Thật là một phép lạ! Người lớn tuổi ngăn anh lại. Liệu tài xế có đồng ý đưa người bị thương tới bệnh viện không? Không, anh ấy từ chối. Không chút do dự, học viên nhặt một tấm ván từ mặt đất. Anh ta dùng nó để đập vỡ cửa sổ bên của xe.

Vậy chúng ta vẫn từ chối sao? Lần này, người lái xe đồng ý, chứng tỏ rằng một cuộc đối thoại chân thành thường giúp giải quyết những khó khăn nhỏ hằng ngày!

Bây giờ nghĩ lại, tôi sẽ ngạc nhiên nếu biết rằng chàng trai trẻ này đã đến được bệnh viện, chứ đừng nói đến việc anh ấy không tử vong vì vết thương. Tối hôm đó, nếu anh ấy sống sót thì đó là vì anh ấy đã nhận được thêm một hoặc hai phép màu. Cùng với những người bạn mới, tôi đi bộ trên con phố dẫn đến nhà họ.

Bốn giờ kém mười lăm. “Da da da da,” tiếng gió thổi từ quảng trường vọng vào có thể nghe rất rõ. Hai ngàn thường dân tụ tập trên con phố nơi tôi đang đứng. Từ đây, bạn có thể nhìn thấy Thiên An Môn từ xa. Binh lính và cảnh sát chống

bạo động đang chặn ngã tư theo hai làn đường. Liệu những người lính có nổ súng vào những người dân đang tụ tập xung quanh không? Cách họ ba mươi mét, dẫn đầu nhóm nhỏ, lần này tôi ở ngay tầm bắn. Cho đến giờ tôi vẫn còn may mắn, vậy tại sao không nhỉ... Quảng trường chìm trong bóng tối. Trước đó tôi nghe nói đèn đã tắt khoảng hai mươi phút. Toàn bộ đèn đường lại sáng lên. Thỉnh thoảng, phía trước Cung điện Quốc hội, súng máy lại phun lửa. Có thể nghe rõ tiếng gió giạt. Cuộc thăm sát giờ đây đã chuyển thành cuộc diệt chủng. Một lũ khốn nạn! Đột nhiên, phía sau tôi, một tiếng kêu:

– Phát xít!

– Da da da da da...

Năm hoặc sáu thường dân ngã gục

bên cạnh tôi. Sự hoảng loạn mới lan rộng. Tiếng kêu hoảng loạn mới:

– Bọn cướp! Bọn cướp!

Giống như tiếng vọng nhấn mạnh tiếng kêu của chúng ta, tiếng “da da da da” của súng máy đuổi theo chúng ta trong cuộc đua điên cuồng. Đám đông quá đông đến nỗi chỉ cần một viên đạn cũng có thể dễ dàng hạ gục nửa tá thường dân. Chạy điên cuồng năm trăm mét rồi tôi ngã sấp xuống sau bức tường. Ô la la! Chắc chắn Chúa không muốn tôi chết đêm nay! Tôi máy móc làm dấu thánh giá trên ngực và khóc, tôi khóc những giọt nước mắt nóng hổi sau nơi trú ẩn bấp bênh của mình.

Lần này chắc chắn tim tôi sẽ nổ tung mất. Tôi không thể chịu đựng được nữa. Tôi đã chịu đựng đủ rồi. Tôi sẽ trở về nhà.

Quá khó khăn cho mắt tôi, quá khó khăn cho tim tôi, quá nguy hiểm cho mạng sống của tôi. Tôi đã thấy. Tôi biết. Tình hình còn tệ hơn cả những gì tôi tưởng tượng trong trường hợp xấu nhất. Tôi biết đó là chiến tranh và tôi nghĩ tôi biết chiến tranh là gì. Thực ra, tôi chẳng biết gì cả, hoàn toàn không biết gì cả. Ngày mai tôi sẽ bắt đầu lại, nhưng hôm nay tôi xin bỏ cuộc. Phía sau bức tường này cũng có một thanh niên khoảng hai mươi lăm tuổi. Anh ấy cười. Trong túi, anh ấy cho tôi xem chiếc máy ảnh Minolta vừa cứu mạng anh. Thực tế, một viên đạn đã phá hỏng thiết bị này, một thiết bị rất đắt tiền ở Trung Quốc, nhưng chủ nhân của nó vẫn an toàn! Chúng tôi nhìn qua nóc nơi trú ẩn của mình. Không có ai, ngoại trừ trên mặt đất. Ở đó, có một vài bóng người nằm rải rác và bất động. Chúng ta sẽ đợi lần nữa. Khoảng hai mươi phút.

Cúi lưng xuống, đầu tiên là một, rồi hai, rồi ba, rồi hàng chục thường dân dừng cảm đồ ra đường. Họ mang những gì còn lại đến bên lề đường.

Bốn giờ ba mươi sáng. Lên xe và về nhà ngay thôi! Hôm nay thế là đủ rồi! Chỉ trong một đêm, tôi đã có được kinh nghiệm của một nhà thám hiểm lão luyện. Bây giờ tôi biết rằng đứng trước mặt binh lính là rất nguy hiểm. Tôi gần như đã phải trả giá đắt vì sự thiếu hiểu biết của mình về quy tắc cơ bản này. Tôi cũng biết rằng khi nghe thấy tiếng súng thì đã quá muộn để lao xuống đất. Bạn phải dự đoán các nước đi hoặc trông cậy vào may mắn.

Tôi đi vào một con hẻm. Đứng trên xe đạp, tôi thận trọng nhìn lần cuối qua bức tường thấp. Phía sau tôi, tôi có thể nhìn thấy đại lộ Trường An, một trong

những đại lộ chính của thủ đô. Tôi đang ở rất gần khách sạn Bắc Kinh. Mặc dù quân đội vẫn tiếp tục nổ súng, nhưng các vụ nổ đang ngày càng ít dữ dội hơn.

Theo những gì tôi thấy, vẫn còn rải rác dọc theo đại lộ này khoảng mười thi thể, một vài rào chắn bị đè bẹp và vô số xe đạp bị biến thành những chiếc bánh kẹp kim loại. Những con số này một ngày nào đó sẽ được công bố. Tuy nhiên, bên cạnh nỗi kinh hoàng về mặt thống kê này, bi kịch cá nhân lại được đặt cạnh nhau, không thể chịu đựng nổi. Những người vĩ đại của thế giới này lên kế hoạch cho những trận chiến tương lai với những nhân vật trong quá khứ, nhưng những người sống sót hàng ngày vẫn mang trong mình ký ức về những bất hạnh của chính họ.

Ví dụ, cô gái hai mươi tuổi này đã cởi áo cánh để bịt lỗ thủng do viên đạn bắn vào đầu một người đàn ông. Nửa khóa thân, không chút xấu hổ, cô chậm rãi và khó khăn đẩy chiếc xe ba bánh đến nơi nó nằm. Váy của cô ấy dính đầy máu. Một trường hợp trong số hàng ngàn trường hợp khác vào sáng hôm đó... Kinh hoàng ở bên phải, bất hạnh ở bên trái. Từ đây, tôi nhìn thấy những chiếc xe ba bánh khác, chở những người bị thương hoặc đã chết, đang từ từ di tản hàng hóa ra khỏi thủ đô.

Một cơn thịnh nộ không thể kiểm soát lại bùng lên trong tôi. Đầu tôi vô tình lắc từ trái sang phải. Tôi mím môi. Hàm tôi nghiến chặt. Sự trả thù ! Sự trả thù! Chúng ta không thể để những thương dân vô tội này bị thảm sát một cách vô tội vạ! Đặng Tiểu Bình, đồ già tàn phế,

và cả ông nữa, Lý Bằng, con thần lẩn, và cả Dương Thượng Côn, con khỉ già yếu, chúng ta phải chém đầu tất cả các người, chúng ta phải chém đầu tất cả những kẻ chịu trách nhiệm cho vụ thảm sát đêm nay! Thay vì nhập khẩu Mercedes từ Đức, chúng ta còn chờ gì nữa mà không nhập khẩu máy chém từ Pháp? Người dân Pháp đã trải nghiệm chế độ quân chủ. Họ đã chặt cổ vị vua cuối cùng của mình, rất gọn gàng, nếu tôi tin những gì mọi người nói. Nó mang lại may mắn cho họ, phải không? Nếu không, tại sao người Pháp lại tổ chức những bữa tiệc thường niên lớn và lễ hội khổng lồ để kỷ niệm mỗi trăm năm sự kiện này? Bạn có thể nói là hai trăm năm trước... nhưng câu chuyện đó là của ngày hôm qua. Các chuyên gia chắc hẳn phải nhớ kỹ thuật cổ xưa này. Thay thế các nhân viên ngân hàng bằng những kỹ thuật viên có giá trị

này. Chúng tôi sẽ lo phần còn lại!

Tôi nghe thấy giọng nói của cha tôi:
“Bình tĩnh nào con trai, bình tĩnh nào...
đó chính là chiến tranh...”

Những lời khôn ngoan...

Trong tình trạng báo động, quân lính chiếm giữ ngã tư đường. Bất cứ lúc nào họ cũng nhìn xung quanh với ánh mắt lo lắng. Họ đang tìm kiếm mục tiêu mới hay họ sợ bị dân thường ném đá? Các đội tuần tra nhỏ vẫn tuần tra trên đường phố.

Bây giờ là 5:15 sáng và tiếng súng chỉ thỉnh thoảng vang lên. Sự bình yên mà Đặng Tiểu Bình mong muốn cuối cùng đã ngự trị ở thành phố của tôi. Như thể không có chuyện gì xảy ra, bình minh ló dạng và người dân Bắc Kinh một lần nữa

tràn vào các công viên thủ đô để tập thái cực quyền buổi sáng. Như thể không có chuyện gì xảy ra, người Trung Quốc chào đón ngày mới này, tất cả ngoại trừ vài ngàn người đã bị thảm sát tại đây chỉ trong một đêm. Cuộc sống vẫn tiếp diễn, nhưng đừng quên ngày này, ngày 4 tháng 6 năm 1989 tại Bắc Kinh. Mong rằng ngày này sẽ lưu lại trong lịch sử nhân loại như một ngày lễ Thánh Bartholomew, một bức tranh Guernica của Trung Quốc. Trong lịch sử của chúng tôi, cũng như của bạn, không thiếu những vụ thảm sát và diệt chủng. Tuy nhiên, vào đêm giao thừa năm 2000, ĐCSTQ, nhân danh nhân dân Trung Quốc, đã gây ra một tội ác vô nghĩa ở đây. Ông ta chĩa súng máy vào chính những người dân có vũ khí bằng đá của mình. Ông đã phái xe tăng đến chống lại chính con mình. Để làm gì? Để cố gắng ngăn chặn một phong

trào mà trong mọi trường hợp, ngày mai sẽ quét sạch số ít những con khủng long vẫn còn bám víu vào quyền lực. Mong rằng đêm tháng 6 năm 1989 này cũng sẽ là vết nhơ không thể xóa nhòa trên trán các nhà lãnh đạo và đảng phái chính trị này, những kẻ đã nhân danh nhân dân mà từ lâu đã cướp đoạt ý chí của họ.

Tổng cộng có bao nhiêu người chết? Có bao nhiêu thường dân bị thảm sát, trẻ em bị đè bẹp, học sinh bị sát hại? Có bao nhiêu nạn nhân ở Thiên An Môn? Thật khó để trả lời chính xác những câu hỏi này. Ở mỗi ngã tư, dọc mỗi đại lộ, đều có hàng chục xác, và ở quảng trường có hàng trăm xác. Con số ba ngàn người chết mà các nhà báo của họ đưa ra chắc chắn là chính xác và chắc chắn là rất khiêm tốn. Với tôi, năm nghìn có vẻ là con số thực tế hơn. Ngoài con số thương

vong khủng khiếp này còn có khoảng mười lăm ngàn người bị thương trong các cuộc giao tranh trên đường phố. Về tỷ lệ nạn nhân là dân thường so với học sinh thì vào khoảng hai trên một. Tại các giao lộ và tuyến đường chính của thủ đô, hầu hết nạn nhân đều là dân thường. Về phần các sinh viên ở Thiên An Môn, phần lớn đều đã chết.

Quần áo tôi ướt đầm mồ hôi, tôi đạp xe về nhà. Sắp sáu giờ rồi. Vợ tôi sẽ chào đón tôi như thế nào? Cô ấy đã dành cả đêm để chờ tôi. Một đêm mất ngủ nữa. Cô ấy lao vào vòng tay tôi và khóc vì vui mừng khi tôi trở về:

– Anh có biết đêm qua em đã làm gì không? Chờ đợi anh, chờ đợi anh với nỗi đau đớn điên cuồng trong tim. Anh đang tìm kiếm cái chết phải không? Em biết anh đang ở Thiên An Môn, nhưng

làm sao em có thể tìm thấy anh? Lúc đầu, em nghĩ đó là tiếng pháo nổ. Em nhanh chóng hiểu ra. Tiếng súng máy nổ vang! Còn anh, anh đang ở đâu, làm sao em tìm thấy anh? Em đã đợi anh, đợi rất lâu...

– Đêm qua, Chúa không muốn anh chết!

Và tôi kể với cô ấy, tôi kể với cô ấy mọi thứ tôi thấy vào buổi chiều, buổi tối, buổi đêm. Trong khi tôi trút bầu tâm sự, thỉnh thoảng cô ấy lau đi những giọt nước mắt mà tôi cũng không thể kìm lại được. Nước mắt giận dữ...

– Nào, chúng ta hãy cùng đến thăm bệnh viện và trường đại học nhé.

– Cái gì? Anh muốn quay lại đó!

– Đừng sợ, anh biết những nơi nguy hiểm cần tránh. Quân đội không thể

chiếm đóng toàn bộ Bắc Kinh.

Nhưng nếu anh thực sự muốn tự tử, ít nhất hãy nghĩ đến tôi nhé?

Bạn không hiểu. Những nơi tôi đưa bạn đến đều an toàn.

Tôi đã thuyết phục được cô ấy. Dù sao đi nữa, vợ tôi sẽ không bao giờ đến làm việc ở Viện Văn hóa ngày hôm nay. Tôi mặc quần áo sạch và chúng tôi lên xe đạp.

Khoảng bảy giờ, chúng tôi đến nơi có thể nhìn thấy nút giao thông Fu Chen. Phía trên cao, một chiếc trục thăng hướng về Thiên An Môn. Ở đây chúng ta bắt gặp đoàn sinh viên và người dân đã cố gắng rời khỏi quảng trường. Họ đi bộ về phía tây, hướng tới trường đại học của mình. Một nơi ẩn náu ảm đạm cho tất cả

những kẻ bại trận, những kẻ sẽ chôn vùi cả người chết và hy vọng của cả một dân tộc bằng những bước chân nặng nề ngày hôm nay. Họ mang theo những di vật cuối cùng của trận chiến đêm đó: quần áo dính đầy máu của nạn nhân và một số viên đá. Những người khác thì trưng bày đạn dược, bằng chứng tâm thường về cuộc đấu tranh không cân sức mà họ đã chiến đấu cho đến phút cuối cùng. Bị thương và kiệt sức, một sinh viên dựa vào hai người bạn vẫn tìm được sức mạnh để thuyết phục đám đông:

– Đồng bào, tổng đình công... Nhiều đồng chí của chúng ta đã chết ở Quảng trường Thiên An Môn, bị giết bởi đạn nổ, bị xe tăng đè bẹp trong lều trại...

Khi đoàn diễu hành đáng thương này đi qua, người dân và người qua đường đều dừng lại. Một số khán giả khóc thầm

khi bên dưới nút giao thông, những chiếc xe ba bánh chở người vẫn tiếp tục vận chuyển những người bị thương và tử vong trong đêm về phía tây. Họ thường chặn xe tải và xe buýt để giúp vận chuyển những nạn nhân cuối cùng của vụ thảm sát đến bệnh viện. Gần cây cầu, tại trạm cuối của tuyến xe buýt 101, một người đàn ông khóa thân và bị thương nặng nằm trên mặt đất. Bên cạnh anh ta, có ba mảnh gỗ: phần còn lại của một cái cán xẻng. Rải rác xung quanh là một chiếc áo khoác, quần lót và một chiếc áo sơ mi quân đội. Hai thanh niên giải thích với người chứng kiến:

– Vào lúc bốn giờ sáng, chúng tôi đã chặn được ba người lính mặc thường phục. Họ đang đi tới Thiên An Môn. Đã có rất nhiều người chết trong dân chúng ở đó, quá nhiều người chết. Chúng tôi

cầm họ đến đó. Hai người trong số họ đã trốn thoát được. Người này thì kém may mắn hơn...

Cuối cùng xe cứu thương cũng tới. Khi nhìn thấy người lính bị thương, nó lập tức rời đi. Bệnh viện địa phương không điều trị cho quân nhân. Sau này tôi mới biết kết cục của câu chuyện này. Ngay sau khi chúng tôi rời đi đến ngã tư nhỏ White Pagoda, đám đông đã treo người lính này bằng chân của anh ta trên một trong những thanh tà vẹt kim loại ở ngã tư đường. Xa hơn nữa, hai thành viên bị thương của đội chống bạo động nằm trên đường. Tôi đã nhìn thấy những điều này xảy ra. Bất chấp sự can thiệp của vợ, tôi vẫn không thể kiềm chế được sự phẫn nộ của mình. Bất kỳ tên khốn nào còn cử động, tôi sẽ đá cho chúng một cú vào sườn. Vào thời điểm đó, nó đã mang

lại cho tôi rất nhiều điều tốt đẹp. Phía sau tôi, một người phụ nữ khoảng bốn mươi tuổi đang chỉ trích tôi:

– Mày không nghĩ là người lính này đã bị trừng phạt đủ rồi sao? Không có lý do gì để đánh anh ta lần nữa... Hơn nữa, có thể anh ta vô tội?

– Thế thì tệ quá! Có lẽ những kẻ phạm tội là sinh viên và thường dân bị bọn khốn nạn đó thẩm sát suốt đêm? Cô có thấy đội chống bạo động đã làm gì với họ không? Tối qua cô có ở Thiên An Môn không?

– Lệnh là lệnh. Chúng phải được áp dụng. Họ không thể làm gì được về chuyện này...

– Vâng, chính xác! Người Trung Quốc thực sự không bắn dân thường và

thăm sát học sinh! Thôi, ngậm cái miệng to của mày lại ngay!

Tôi nhớ sự việc đó, cuộc cãi vã lúc bảy giờ ba mươi sáng ngày 4 tháng 6, và tôi biết rằng đó là một hành động thiếu thận trọng nghiêm trọng khác.

“Con ơi, chiến tranh đến rồi, cẩn thận nhé...” Nếu ngày mai tình cờ có người nhận ra ta thì sao? Cho đến khi tôi sang phương Tây, tôi sẽ không quay lại đây nữa. Một lời tố cáo có thể khiến tôi phải ngồi tù ít nhất mười năm. Ngày nay ở Trung Quốc, tội phạm là tôi và nạn nhân là người lính này. Còn việc hối hận vì đã đá tên khốn đó thì không bao giờ!

Bảy giờ bốn mươi, gần Bệnh viện Nhân dân, tôi đến nhà xác cùng vợ. Có bảy xác chết ở đây. Trước khi chết, tôi học được: Bị giết bằng đạn, người ta chết

với đôi mắt mở; bị xe tăng đè bẹp thì khác. Và cái xác của một đứa trẻ bảy tuổi thì sao? Đảng Cộng sản Trung Quốc của chúng ta đã trở nên rất nhạy bén; Nó phát hiện ra những kẻ phản cách mạng ngay từ khi chúng còn nhỏ. Chúng ta hãy đi nơi khác, đến bệnh viện ở khu đèn đỏ: Mục Tây đệ.

Qua những con hẻm kín đáo, tôi cùng vợ đến bệnh viện ngã tư này. Còn lại năm mươi tám cái ở đây. Hầu hết đều bị bắn bằng một viên đạn duy nhất vào tim, cổ họng hoặc thái dương. Và trong số những “kẻ gây rối” bị giết nằm đây có năm phụ nữ và trẻ em gái, ba trẻ em và một ông già ngoài sáu mươi.

Chúng ta hãy đi xuống Mu Xi di, ngã tư này mở ra Thiên An Môn. Đêm qua tôi thấy có nhiều người chết và bị thương ở đây. Ngày nay, quân đội đã

chiếm đóng nơi này. Đại lộ Trường An dài mười cây số trông giống như một bãi chiến trường. Đá, rào chắn, xe đạp bị đè bẹp, xe quân sự và xe buýt bị đốt cháy là minh chứng cho mức độ bạo lực của các cuộc đụng độ. Cửa sổ ở lối vào tàu điện ngầm chỉ chít vết đạn.

Những vũng nước màu nâu đang khô trên mặt đường nhựa là gì? Máu, đôi khi là những vũng máu đặc đến nỗi bạn có thể dùng mũi giày để cạo sạch cả mảng máu. Còn phía sau lan can của ga Mộ Tây Địa thì sao? Nào, chúng ta hãy đến gần hơn. Một hình dáng nằm sấp trước một vùng đất ẩm ướt. Anh ấy bao nhiêu tuổi? Nhiều nhất là mười bảy năm. Một lỗ thủng trên tấm lưng bất động của anh ta. Đi thêm khoảng hai mươi mét nữa, giữa luống hoa có một bức tượng. Cô gái trẻ được khắc trên đá tượng trưng cho

niềm hy vọng của tuổi trẻ. Hôm nay, một người lạ đã cài cho nó một chiếc băng tay màu đen và cài một bông hoa cẩm chướng trắng vào khuy áo. Dưới chân bức tượng, một vòng hoa tang; trên dải băng có dòng chữ đơn giản này: “Tưởng nhớ những người vô tội đã hy sinh ở đây vào tối ngày 3 tháng 6.”

Xung quanh rải rác toàn là hoa tươi, rất nhiều hoa... Vợ tôi không thể chịu đựng được nữa. Cô ấy muốn đi thật xa, rời khỏi nơi kinh hoàng này, để không còn nhìn thấy những thi thể đầm máu hay những con người hấp hối này nữa. Về nhà à? Không đời nào. Chúng ta phải tận dụng thời gian còn lại để tiếp thu tất cả những thông tin này như miếng bọt biển. Ngày mai, trên báo chí, trên truyền hình và những bài diễn văn hay ho, những kẻ chuyên chế cũ đang cai trị

chúng ta sẽ lại bắt đầu nói dối. Và lặp lại hàng ngàn lần, một lời nói dối, đôi khi... Không, ngày mai, những nhân chứng đáng tin cậy sẽ được cần đến để mô tả những gì đã xảy ra đêm qua với nền dân chủ ở Trung Quốc. Hướng Tây. Tại mỗi ngã tư đều có xe quân sự cháy rực. Trên khuôn mặt của những người qua đường là sự pha trộn phức tạp của sự tức giận, ghê tởm, phẫn nộ và cả sợ hãi. Buổi sáng chúng tôi đến thăm bố mẹ vợ. Họ là công nhân và đã nghỉ hưu. Khi chúng tôi đến, họ không giấu được niềm vui. Hẹn gặp lại chúng tôi an toàn và khỏe mạnh! Họ biết tôi rất rõ và biết chính xác nơi tôi đã ngủ qua đêm. Cái này và tất cả những cái khác nữa. Sau những nỗi kinh hoàng trên đường phố, việc tìm thấy sự ấm áp của một ngôi nhà và nụ cười dịu dàng của những con người trung thực nơi đây làm ấm lòng chúng ta. Một vài trao đổi

liên quan đến các sự kiện mới nhất, sau đó chúng tôi chia tay với lời khuyên cuối cùng của họ về sự thận trọng. Bây giờ, tôi đang hướng tới Đại học Luật Bắc Kinh.

Đã mười một giờ rồi. Năm cơ thể được trưng bày ở đây cùng với giai điệu của Bản giao hưởng số 5 của Beethoven. Đầu của một trong những nạn nhân đã bị cắt đứt. Trong sân, nhiều người dân đến viếng những người mất tích đang khóc thầm.

Buổi trưa. Cổng chính của trường Đại học Nhân dân được trang trí bằng vô số vòng hoa. Các sinh viên tổ chức lễ tang. Cờ đang được treo ở nửa cột cờ. Khán giả dành một phút mặc niệm trước khi đặt vòng hoa. Nhiều nước mắt hơn, nhiều tiếng nấc nghẹn ngào hơn. Thật khó để không bị cuốn theo cảm xúc. Nước mắt của chúng tôi hòa lẫn với

nước mắt của các đồng chí. Trong trận chiến này, nếu một số người mất đi bạn bè, thì tất cả chúng ta đều mất đi nền dân chủ. Loa phát thanh phát đi phản ứng đầu tiên của Tổng thống Hoa Kỳ George Bush về vụ thảm sát. Nội dung của nó giống hệt với nội dung đã được Đài Tiếng nói Hoa Kỳ phát sóng. Tiếp theo là phần đọc bức thư do sáu sĩ quan quân đội tham gia chiếm đóng quảng trường viết cho các sinh viên:

Kính gửi các bạn sinh viên và người dân Bắc Kinh,

Chúng tôi có sáu sĩ quan quân đội với cấp bậc từ đại tá đến đại úy. Chúng tôi đã tham gia vào hoạt động quân sự ngày hôm qua. Ba ngày trước, chúng tôi đã nhận được lệnh tiến vào Bắc Kinh. Trong một tuần, hầu hết binh lính của chúng tôi đều được cấp trên cải tạo chính

trị. Những buổi tẩy não này đã thuyết phục họ rằng cuộc tấn công quân sự này nhằm mục đích đàn áp những kẻ gây rối phản cách mạng.

Chúng tôi cũng muốn tiết lộ cho bạn một bí mật khác.

Để thực hiện hành động này, ban lãnh đạo quân đội của chúng tôi đã lựa chọn sáu nghìn lính bắn tỉa từ quân đội. Độ chính xác của chúng vẫn khiến chúng ta kinh ngạc. Chúng tôi nhìn thấy họ làm việc tối qua, dọc theo nút giao thông Jian guo ở Bắc Kinh bằng xe jeep quân sự. Sáu tay súng cùng chia sẻ một chiếc xe jeep dài của chúng tôi. Họ được xe tăng hộ tống. Như câu tục ngữ Trung Quốc đã nói: «Không có viên đạn nào đi lạc». Mục tiêu: cổ mũi, tim và cổ họng của thường dân hoặc học sinh đang bị săn đuổi.

Việc tiến quân vào Bắc Kinh diễn ra giống như một cuộc diễn tập quân sự thực sự. Chúng tôi là những sĩ quan quân đội mang cấp bậc đại tá và đại úy, đến từ Bắc Kinh. Chúng tôi biết mọi chuyện đã xảy ra đêm qua. Chúng tôi hoàn toàn hiểu các bạn và hy vọng rằng sự thật về sự kiện này sẽ được đưa ra ánh sáng sớm nhất có thể. Cuối cùng, các bạn sẽ dễ dàng hiểu được lý do tại sao chúng tôi không muốn tiết lộ danh tính của mình.

Xin gửi đến các đồng chí lời chào chân thành nhất từ những người lính thực thụ!

Bây giờ mọi thứ đã rõ ràng! Tuyên bố cuối cùng có sức thuyết phục đối với tấm lòng của người dân. Ông yêu cầu họ che giấu những người lãnh đạo và cho sinh viên trong tỉnh ở tại nhà của họ. Khủng bố sẽ lại hoành hành ở Bắc Kinh. Một

người đi xe đạp đi ngang qua chúng tôi:

– Về nhà nhanh đi! Tôi đến từ Đại học Hàng không Vũ trụ Bắc Kinh. Năm xe tải chở lính vừa tiến vào. Những người lính vừa bước vào đã bắt đầu nổ súng về mọi hướng.

Tôi bỏ cuộc! Chúng tôi trở về nhà.

Lúc này là một giờ rưỡi chiều ngày 4 tháng 6 năm 1989. Trên đường trở về, chúng tôi trao đổi vài lời. Chỉ có một câu hỏi chạy qua tâm trí tôi khi tôi chậm rãi đạp xe qua những con phố ở Bắc Kinh. Làm sao chúng ta có thể ngăn chặn quân đội tiếp tục giết hại thường dân vô tội và học sinh trẻ? Làm sao chúng ta có thể tránh được một vụ thảm sát khác vào ngày mai? Tại sao không tuyển dụng các nhà bán lẻ tạp chí khiêu dâm nhỏ? Bằng cách phân phát các loại tài liệu khác

ngoài báo chí và album mà họ phát cho binh lính, có lẽ chúng ta có thể thu hút sự chú ý của họ vào thứ gì đó khác ngoài những bộ phận riêng tư trên cơ thể phụ nữ! Quyền lực cũng có thể được chia sẻ giữa hai hoặc ba đảng. Với quyền lực tuyệt đối của một người hoặc một đảng phái, thảm họa là điều không thể tránh khỏi. Quyền lực tuyệt đối cũng có nghĩa là tham nhũng tuyệt đối. Cho dù quyền lực này đến từ cánh hữu hay cánh tả thì cũng không thay đổi nhiều trong vấn đề toàn trị. Những giải pháp được nghĩ ra trong chốc lát bởi một người đi xe đạp chán nản sẽ trở thành một nhiệm vụ nặng nề và lâu dài cho tương lai.

Trong khi đó, chiều nay, một vài người lính với văng trán hẹp và đôi mắt vô cảm đang chiếm giữ khu phố phía tây. Họ sẽ chiếm đóng những trường đại học

tốt nhất và quan trọng nhất của chúng ta, nơi trí tuệ của người Trung Quốc đang sôi sục. Một lần nữa, những kẻ ngốc mặc quân phục đã thành công trong việc ngiên nát lò sưởi của một phong trào dân chủ dưới đôi giày da của họ. Chỉ cần một lời nói về văn hóa, tên Hitler khét tiếng đã đe dọa sẽ rút súng lục. Ở Trung Quốc, khi chúng ta nói về dân chủ thì súng máy lại xuất hiện. Dù là Đức Quốc xã hay cộng sản, cuối cùng chúng cũng rơi vào tay những kẻ ngốc. Tôi đi ngủ đây.

Vào cuối buổi chiều, trưởng phòng của tôi, một trong những người bạn thân nhất của tôi, đến thăm tôi. Anh sống ở phía đông Bắc Kinh. Anh ấy đã ngủ lại nhà một người họ hàng có ngôi nhà nằm ở khu phố sầm uất nhất thủ đô. Khi đến nhà tôi, anh ấy đang chấp nhận một rủi

ro lớn. Anh ấy biết tôi, anh ấy biết rõ tôi đã ở đâu tối qua:

– Vậy là vẫn còn sống?

– Tại sao không nhỉ! Tôi luôn may mắn, Chúa phù hộ tôi!

– Bạn có biết về vụ thảm sát ở Mộ Tây Địa không? Đây là một trong những khu vực ở Bắc Kinh mà quân đội gây ra nhiều thương vong và thương tích nhất.

– Vâng, tôi đã ở đó và chứng kiến mọi thứ.

– Bạn có biết rằng ngay cả trong số các quan chức ở Tòa nhà 29 của Mục Tây Đế – cũng có ba người chết không? Ở tầng hai, một phụ nữ trẻ đã bị giết trên giường. Cô vừa được điều động và trở về

làm việc tại Bắc Kinh¹⁴ sau sáu năm xa chồng¹⁵.

– Khi tôi nhìn thấy những người lính điên cuồng bắn phá khắp mọi hướng, tôi chắc chắn rằng cũng sẽ có những người vô tội chết trong những tòa nhà đó.

– Còn người quản gia già bị giết tại nhà riêng ở tòa nhà số 24 thì sao? Thật bi thảm. Tuy nhiên, phải công nhận rằng ít nhất một số kẻ đần độn này cũng biết bắn súng. Ở nhà hàng xóm của tôi, người ta đặt một chiếc bát đựng cá vàng trên bệ cửa sổ. Bùm! một viên đạn ngay chính giữa! Sau khi suy nghĩ, những người lính có thể nghĩ rằng họ đã nhìn thấy đầu của một tên phản cách mạng.

14 Để làm việc ở thủ đô, bạn cần có giấy phép chính thức.

15 Vợ chồng thường sống xa nhau trong thời gian dài vì công tác được giao.

– Lần này, sáu ngàn lính bắn tĩa đã được phái đi; Tôi đã học được điều này sáng nay tại trường Đại học Nhân dân...

– Bạn biết đấy, tôi không sống ở trung tâm Bắc Kinh. Hôm qua tôi đã ngủ lại nhà một người bạn và tôi cũng chứng kiến mọi chuyện. Quân đoàn số 27 là lực lượng tiến vào từ phía tây và thực hiện phần lớn cuộc thảm sát này. Những người lính và sĩ quan tồi tệ này, do một cộng sự thân cận của Chủ tịch nước Dương Thượng Côn chỉ huy, sẽ không tiếp tục phục vụ trong quân đội cho đến hết đời. Hãy đợi một thời gian cho đến khi họ giải ngũ và trở lại cuộc sống dân sự. Mắt đền mắt, răng đền răng. Chúng ta sẽ giết chết bọn khốn nạn đó! Nợ máu của họ phải trả bằng máu. Khi tôi sắp về nhà, tôi chứng kiến một cảnh tượng hoàn toàn khác.

– À tốt chứ?

– Bạn phải đi xem thôi, mọi chuyện vẫn chưa kết thúc đâu. Vào khoảng ba giờ chiều, khoảng sáu mươi xe tăng của Quân đoàn 38 đang di chuyển với tốc độ cao và xếp thành một hàng dọc hướng về Thiên An Môn. Giữa đường, năm chiếc xe tăng đầu tiên đã đâm vào hai chiếc xe buýt hai tầng đã cháy rụi. Ngay lập tức, người dân đã ném đá vào họ. Một trận mưa đạn thực sự! Trong xe tăng, quân đội có súng trường tự động hoặc súng máy, nhưng có lẽ chúng không có đạn? Có lẽ họ cũng không muốn bắn? Tuy nhiên, họ không thể cứ mãi kẹt trong xe được. Một số người bước ra khỏi tháp pháo và vẫy chiếc áo sơ mi trắng; những người khác ném vũ khí ra ngoài.

– Vậy thì sao?

– Hầu hết binh lính đã trốn thoát và ẩn náu bên trong Bảo tàng Quân sự Quốc gia Trung Quốc. Nhưng dân thường sẽ bắt bất cứ ai họ bắt được. Họ làm cho những di vật biến mất dưới cây cầu của con sông chảy qua nơi này.

– Còn xe tăng thì sao?

– Dân thường đã đốt cháy tất cả chúng...

– Những người lính bất hạnh! Nhưng mọi người đều biết rằng Quân đoàn 38 đã từ chối tiến vào Bắc Kinh trong một thời gian dài!

– Vâng, nhưng phải làm gì? Lòng khát khao trả thù của con người lớn đến mức họ không còn phân biệt được giữa thiện và ác. Mỗi lần đồng phục xuất hiện, mọi người lại thấy màu đỏ.

– Nhưng mà...

– Tôi nghe nói rằng ngài Qiu, tổng tư lệnh của quân đoàn này, vừa bị bắt ở bệnh viện. Ông từ chối ra lệnh cho quân đội tiến vào Bắc Kinh. Ông ấy phát ngán với điều đó. Với tôi, ông ấy sẽ được chuyển đi...

– Hoặc bị đưa ra tòa án quân sự vì từ chối tuân thủ. Bản án tử hình của ông là không còn nghi ngờ gì nữa.

– Chiều nay, một chiếc trực thăng quân sự bay qua một đoàn xe bọc thép khác thuộc Quân đoàn số 38. Xe tăng dừng lại. Từ trên không, một sĩ quan cấp cao ra lệnh cho binh lính của mình trả đũa nếu đám đông cố cản trở bước tiến của quân đội: lệnh của Quân ủy Trung ương ĐCSTQ. Ở Trung Quốc, không còn giới hạn nào nữa.

– Hãy yên tâm, một ngày nào đó, chúng ta sẽ viết lại toàn bộ câu chuyện này. Khi đó, mọi người sẽ phán xét. Tình trạng phong tỏa vẫn chưa có hiệu lực vào chiều nay ở các quận phía tây và phía đông, vì vậy tôi sẽ có một vài phút nghỉ ngơi. Còn anh thì nhanh chóng về nhà đi, không còn xa đây nữa đâu.

– Bạn nói đúng.

Đã bảy giờ rồi. Chúng ta hãy xem tin tức nói gì... Những người dẫn chương trình, cô Du Xian và anh Zhang Hong-min, đều mặc đồ đen. Ngoại trừ cáo phó, người dẫn chương trình của chúng tôi chưa bao giờ mặc trang phục như vậy. Mắt của họ sưng và đỏ. Ngoài những bài phát biểu chính thức, đây là một cách khác để thông báo cho người Trung Quốc về những gì thực sự đã xảy ra vào đêm ở Bắc Kinh.

Đây là lần biểu diễn cuối cùng của họ trên màn ảnh. Từ ngày 4 đến ngày 9 tháng 6, tất cả các thông cáo sẽ được soạn thảo bởi bộ phận thông tin quân sự chịu trách nhiệm thực hiện thiết quân luật. Thêm người thuyết trình. Ngoài Lý Bằng, còn ai có thể đọc ra những lời dối trá mà chúng ta đang phải chịu đựng mà không lập tức ghen ngào? Tốt hơn là chỉ hiển thị chúng trên màn hình. Vào thứ Hai, ngày 5 tháng 6, mỗi quan tâm chính của người dân Bắc Kinh là số phận của những người thân yêu, bạn bè và đồng nghiệp của họ. Chúng tôi cố gắng gặp gỡ hoặc liên lạc với nhau. Chúng ta có thành công khi bắt đầu bằng việc chúc mừng nhau vì vẫn còn sống không? Và những người gặp nhau thì rất vui mừng đến nỗi họ chào nhau bằng cách chấp tay lại như thể đang cầu nguyện ngắn.

Những cuộc họp này không hề dễ dàng vì Chính phủ đã tự mình xử lý vấn đề truyền thông. Từ đêm xảy ra vụ thảm sát cho đến ngày 7 tháng 6, mọi đường dây điện thoại ở Bắc Kinh sẽ bị cắt, dù là trong thành phố hay ra các tỉnh. Họ vẫn phải xử lý thông tin từ nước ngoài.

Không một người Trung Quốc hiểu biết nào tin vào những gì đài phát thanh và truyền hình nhà nước nói. Ở đây mọi người đều nghe đài BBC và Đài Tiếng nói Hoa Kỳ. Do đó, nhà nước bắt đầu bằng việc gây nhiễu tất cả các kênh truyền hình phương Tây. Tất nhiên, hai mục tiêu quan trọng nhất của họ là BBC và Đài Tiếng nói Hoa Kỳ, thậm chí còn phát sóng tin tức bằng tiếng Trung Quốc! Để ứng phó với sự can nhiễu do hệ thống gây nhiễu tạo ra, người nghe sẽ mở rộng hoặc tăng chiều dài của ăng-ten dùng để

thu sóng. Những phương pháp khéo léo này thường chỉ giúp họ nắm bắt được một số đoạn câu, nhưng vẫn tốt hơn là tẩy não chính thức.

Trong thời gian này, Đài Tiếng nói Hoa Kỳ đã tăng số lượng kênh phát sóng. Sẽ có tới bảy kênh như vậy, tất cả đều ít nhiều bị gián đoạn bởi sự quản lý của chính phủ. Để gây khó khăn tối đa cho các kỹ sư âm thanh chính thức, Đài Tiếng nói Hoa Kỳ còn sử dụng thủ đoạn gian trá. Dịch vụ này cung cấp cho người dân Bắc Kinh một đường dây điện thoại quốc tế miễn phí. Từ các buồng điện thoại công cộng, người nghe gọi để cho họ biết chất lượng sóng địa phương tốt như thế nào.

Tất nhiên, từ ngày 4 tháng 6 trở đi, thư từ quốc tế cũng sẽ bị hải quan Trung Quốc kiểm soát chặt chẽ, đặc biệt là thư

từ các nước phương Tây. Chỉ cần có thông tin nhỏ nhất về vụ thảm sát hoặc cuộc nổi dậy dân chủ, các quan chức sẽ tịch thu mọi thứ. Một vụ thảm sát ở Bắc Kinh? Một cuộc nổi dậy dân chủ ở đất nước vĩ đại và xinh đẹp của chúng ta? Nhưng cuộc nổi loạn nào? Cuộc thảm sát nào? Lý Bằng tin rằng điều này chưa bao giờ xảy ra.

Ngu xuẩn! Thời đại của những sứ giả và thư ký hoàng gia khắc chữ lên đá đã qua lâu rồi. Ngày nay, thông tin truyền đi trong đầu bạn với tốc độ ánh sáng. Vậy hãy ngẩng cao đầu lên! Bạn có thấy lời nói dối của mình đang lơ lửng trong không khí không? Điều này gây ra sự phẫn nộ trên toàn thế giới. Bởi vì cả thế giới đều biết. Tôi đã đọc tất cả các tờ báo, tất cả các bài xã luận từ Châu Âu và Châu Mỹ. Từ những thành phố lớn nhất phương

Tây đến ngôi làng nhỏ nhất, mọi người đều đồng ý rằng bạn là một con lừa khát máu được bao quanh bởi một đàn khủng long.

Một thông tư nội bộ từ Tổng cục Quản lý Trung ương ĐCSTQ lưu hành tại Canada khuyến nghị tất cả các đơn vị chặn tất cả thư từ nước ngoài liên quan đến vụ thảm sát và chuyển trực tiếp đến người đứng đầu các đơn vị ở những quốc gia đó. Nhưng tại sao vậy, Lý Bằng? Ông không tin những gì TV và tờ Nhân dân Nhật báo nói phải không? Gửi cho tôi vài nhân dân tệ và tôi sẽ đăng ký cho ông một số tuần báo phương Tây hay. Tôi thậm chí có thể ký tặng miễn phí cho ông một bản sao của cuốn sách này...

Rất ít doanh nghiệp mở cửa trong hai ngày sau vụ thảm sát. Những người làm như vậy sẽ bị người dân Bắc Kinh

vây quanh và họ đang phải dùng tiền tiết kiệm để tích trữ thực phẩm. Chín mươi phần trăm các cửa hàng vẫn đóng cửa cho đến ngày 12 tháng 6. Từ ngày 4 đến ngày 12 tháng 6, người dân ở hầu hết các thành phố lớn tại Trung Quốc cũng bận rộn rút tiền tiết kiệm từ ngân hàng. Rất ít người đi làm; nỗi sợ hãi giữ họ ở nhà. Toàn bộ thành phố tràn ngập những người lính căng thẳng với ngón tay cứng đờ trên cò súng đặt nằm ngang. Tiếng súng vẫn vang lên cả ngày lẫn đêm, và thỉnh thoảng lại có một đội tuần tra quân sự đi tuần trên phố. Súng máy được trưng bày nổi bật ở mặt trước xe tải và lính đứng với súng trường tự động ở hai bên và phía sau.

Một người bạn kể cho tôi nghe một câu chuyện không thể tưởng tượng nổi. Sáng ngày 7 tháng 6, con trai của người

hàng xóm cũ đã bị giết gần một ngã tư nhỏ trên phố Li She South. Người thanh niên này đã nghe tin Quân đoàn 38 sắp tấn công Quân đoàn 27 đang chiếm Quảng trường Thiên An Môn. . Không muốn bỏ lỡ bất kỳ cảnh tượng nào, ông đã tham gia cùng một nhóm khoảng hai mươi người đang lắng nghe một diễn giả tại ngã tư đường. Điều anh ta không biết là những người lính đã ẩn núp trong đám cỏ không xa đó. Một vụ nổ duy nhất đã giết chết bốn người. Họ ngã gục xuống bụi đường. Lúc này là sáu giờ sáng.

Phải đến khoảng mười một giờ, các thi thể mới được những người dân dừng cảm vận chuyển đến bệnh viện gần đó. Các bác sĩ xác nhận rằng một số người bị thương có thể đã được cứu nếu sự giúp đỡ không đến quá muộn. Nhiều nạn nhân của vụ thảm sát này cũng sẽ chịu chung

số phận này. Thường bị thương nghiêm trọng, người dân và học sinh phải chờ quá lâu để được truyền máu cứu sống. Khi huyết thanh cạn kiệt, những con khác chỉ có thể sống thêm hai hoặc ba ngày bằng nước muối.

Và chiều nay, tin đồn vẫn còn lan truyền ở Bắc Kinh. Đúng vậy, Quân đoàn 38 sẽ tấn công Quân đoàn 27! Như để chứng minh lời đồn này là đúng, vào khoảng năm giờ chiều, binh lính và sĩ quan của Trung đoàn 38 đã dọn sạch đại lộ dẫn đến quảng trường. Họ đã dọn sạch các chướng ngại vật và mọi chướng ngại vật khác. Người dân cũng tham gia cùng họ trên đường phố, cung cấp đồ uống và thức ăn, thậm chí thỉnh thoảng còn giúp họ quét dọn đại lộ. Tất nhiên là tôi cũng ở đây. Tôi không muốn bỏ lỡ sự kiện lịch sử này vì bất cứ lý do gì

trên thế giới. Tôi đang chứng kiến một cảnh tượng cảm động. Hai ông già quỳ gối trước những người lính, giống như những người sùng bái trước vị cứu tinh của họ. Những người lính của Trung đoàn 38 đang nhắc lại với bất kỳ ai muốn lắng nghe rằng dân thường phải trở về nhà trước mười giờ tối nay.

Chúng tôi hy vọng vào phép màu. Chúng tôi đang chờ đợi. Chúng tôi lắng nghe. Mười giờ. Không có tiếng đạn. Nửa đêm. Vẫn không có gì. Lại một đêm mất ngủ nữa. Nhiều nỗ lực vô ích và một giấc mơ đẹp nữa sẽ tan biến khi bình minh đến.

Sáng ngày 7, vợ chồng tôi đến Bệnh viện Phục Hưng. Khoảng hai mươi thi thể đang chờ ở đó, chờ ai đó đến nhận dạng. Bây giờ chúng đã bị trưng lên. Vết thương do súng bắn khiến cơ thể thối

rữa nhanh chóng, phải hỏa táng trong vòng ba ngày, nếu không... Xung quanh nhà xác, không khí không thể thở được, thậm chí còn gây kích ứng cho mắt. Nhiều người dân lo lắng đi từ bệnh viện này sang bệnh viện khác, cố gắng tìm kiếm người thân vẫn còn mất tích. Hầu hết các xác chết nằm ở đây đều không có giấy tờ tùy thân. Bệnh viện không thể liên lạc với người thân. Còn về nhà hỏa táng Ba Bảo Sơn¹⁶, hiện nay nơi này rất đông đúc. Ngay cả “cửa sau” cũng phải được sử dụng nếu muốn hỏa táng hài cốt của người thân hoặc bạn bè kịp thời.

Vào ngày 10 tháng 6, Ủy ban Giáo dục Quốc gia đã quyết định đóng cửa các trường đại học. Đã đến lúc; Gần như không còn học sinh nào nữa! Khi nghe

16 Phần lớn người dân Bắc Kinh qua đời đều được hỏa táng tại đây. Sự sắp xếp này giúp tiết kiệm không gian đáng kể ở Trung Quốc.

tin quân đội chiếm đóng các trường đại học lớn ở Bắc Kinh, sinh viên đã đổ xô đến Ga Tây Trục và Ga trung tâm Bắc Kinh để tấn công các chuyến tàu rời khỏi thành phố. Đáp lại tiếng giày của những tên phát xít có vũ trang: sự chảy máu chất xám. Chúc các bạn sinh viên kỳ nghỉ lễ vui vẻ và nghỉ ngơi thật tốt ngay cả khi học kỳ chưa kết thúc!

Nhưng đừng quên quay lại với chúng tôi vào ngày 15 tháng 8, thay vì ngày 1 tháng 9: theo lệnh của Chính phủ! Khi đó Trung Quốc sẽ cần bạn hơn bao giờ hết.

Vào ngày 12 tháng này, cuối cùng bố tôi cũng liên lạc được với tôi qua điện thoại. Ông bố tội nghiệp, ông cũng mất ngủ nhiều đêm vì lo lắng cho tôi! Ông giải thích với tôi một cách ẩn ý rằng ông biết mọi chuyện đang diễn ra ở Bắc Kinh.

Ông dành không dưới sáu giờ mỗi ngày để nghe Đài Tiếng nói Hoa Kỳ:

– Nếu cha tin những gì phương tiện truyền thông chính thức nói về học sinh và giáo viên của họ, thì con sẽ là một tên tội phạm, một kẻ phản cách mạng! Hãy cẩn thận, con trai của ta, đây là chiến tranh. Không được liều lĩnh...

Kết thúc cuộc trò chuyện để lại cho tôi cảm giác cay đắng:

“Chín mươi phần trăm thông tin mà Đài Tiếng nói Hoa Kỳ đưa ra về Trung Quốc là chính xác, nhưng tôi thấy phân tích chính trị của họ đôi khi không thuyết phục. Tất nhiên, điều quan trọng nhất đối với bạn là phải tin tưởng vào thông tin bạn nhận được. Phân tích chính trị của bạn chắc hẳn khá khác biệt...”

Tôi có rất nhiều điều muốn nói với cha già của mình về phân tích chính trị và những vấn đề khác. Cuối cùng ! Tôi hài lòng, như thường lệ trên điện thoại, với ý nghĩa kép. Tôi đang nói về một sự thay đổi lớn có thể xảy ra, một trang mới trong cuộc đời tôi có thể sẽ bắt đầu vào đêm ngày 20 tháng 6. Tôi cũng nói về việc hiện tại rất khó để liên lạc với tôi qua điện thoại. Tôi sẽ rất bận rộn. Từ bây giờ, tôi sẽ là người liên lạc với ông. Từ đâu? Tôi không thể tiết lộ với ông ngay bây giờ được. Tôi nghĩ ông hiểu rằng con trai mình cảm thấy nguy hiểm và chúng tôi có thể không bao giờ gặp lại nhau nữa...

Cùng ngày hôm đó, tôi đã liên lạc được với một trong những người bạn thân nhất của mình sống ở tỉnh này:

– Bạn có tin vào những gì phương tiện truyền thông chính thức đang nói

hiện nay không? Bạn có tin vào những câu chuyện về những người lính bị tội phạm giết và thiêu sống ở Bắc Kinh không?

– Không! Mặc dù tôi không ở Bắc Kinh nhưng tôi vẫn có suy nghĩ riêng của mình. Tôi thường dùng nó để suy nghĩ. Bạn thấy đấy, khi hai người tranh luận, tốt hơn hết là nên nhờ đến bên thứ ba, một thẩm phán công bằng để cố gắng giải quyết xung đột. Ngày nay, mọi thông tin chúng ta nhận được đều thông qua quân đội. Họ chỉ kể cho chúng ta nghe về cái chết của những người lính của họ. Có lẽ là hợp lý, nhưng chắc chắn là đáng ngờ!

– Không tệ đâu bạn thân mến, không tệ chút nào! Tiếp tục nỗ lực phân tích logic. Nếu trong tỉnh, người đứng đầu của tất cả người Trung Quốc đều làm

việc theo cách này thì đất nước tôi đẹp biết bao! Vâng, chúc bạn khỏe và sớm gặp lại bạn nhé...

Tin đồn được lan truyền bằng lời nói. Người ta nói rằng người dân Bắc Kinh đang chuẩn bị pháo hoa và pháo sáng cho ngày tuyệt vời mà Trung Quốc sẽ kỷ niệm ngày mất của những người ngoài tám mươi tuổi Đặng Tiểu Bình và Dương Thượng Côn, và cả ngày mất của ông già cá sấu Lý Bằng...

Người ta nói rằng ở hầu hết các bệnh viện, số lượng người bị thương đang gây ra tình trạng thiếu hụt chỗ trống. Người ta còn nói rằng để giải phóng giường bệnh, các bác sĩ phải áp dụng các biện pháp khẩn cấp, chẳng hạn như tiêm một lượng lớn Pitocin để đẩy nhanh quá trình sinh nở.

Theo như thông tin, vào đêm ngày 4 tháng 6, tại Đường Đôn Mẫn Tường - nơi đặt trụ sở cảnh sát Bắc Kinh - quân lính đã đuổi những người dân đang bỏ chạy hỗn loạn vào con hẻm có trụ sở cảnh sát. Những người lính giải trí bằng cách nổ súng vào những kẻ chạy trốn. Trước viễn cảnh về vụ thảm sát mới này, cảnh sát không thể giữ thái độ trung lập lâu được nên đã bắn trả từ cửa sổ trước khi trốn đi. Đối với những người lính được trang bị súng máy, việc đuổi theo thường dân bằng gậy gộc hoặc đá là điều rất buồn cười. Phản ứng bất ngờ của cảnh sát đã chấm dứt trò chơi mèo vờn chuột của họ. Ngày hôm sau, toàn bộ vũ khí của cảnh sát Bắc Kinh đã bị tịch thu...

Người ta còn nói rằng vào đêm ngày 3, người dẫn chương trình của Đài phát thanh quốc tế Bắc Kinh là ông Lý Đăng

đã liều lĩnh ứng biến một đoạn văn bản bằng tiếng Anh. Chỉ bằng vài câu đơn giản, ông đã trút hết nỗi lòng của mình:

– Xin hãy nhớ ngày này, thánh giá trên toàn thế giới. Hôm nay, ngày 3 tháng 6 năm 1989, quân lính đã thảm sát nhiều thường dân và sinh viên ở Bắc Kinh.

Đây có lẽ là thông tin xác thực duy nhất từng được một cơ quan truyền thông chính thức của Trung Quốc đưa tin về sự kiện Thiên An Môn! Đúng nhưng bằng tiếng Anh. BBC chọn thông tin này, dịch và phát lại bằng tiếng Trung! Từ đó, người ta đồn rằng Lý Đăng đã bị bắn chết ngay tại chỗ. Một người dẫn chương trình khác đã ngay lập tức thay thế ông, tất nhiên là vội vã phủ nhận cáo buộc về một vụ thảm sát.

Ngày hôm sau, những khẩu hiệu mới xuất hiện trên các cột báo và tường ở Bắc Kinh:

“Ông Lý Đăng, người anh hùng chân chính của nhân dân!”

“Ông Lý Đăng sẽ mãi sống trong lòng người dân Trung Quốc.”

Người ta còn nói rằng hy vọng dân chủ của sinh viên đã bị dập tắt tại Quảng trường Thiên An Môn, dưới chân Tượng đài Anh hùng Nhân dân. Năm tay nhau, hai đến ba trăm người hâm mộ trung thành từ chối rời khỏi nơi này bắt đầu hát bài Quốc tế ca, rồi một vài tiếng súng vang lên khiến họ im lặng mãi mãi...

Người ta còn nói rằng tại Thiên An Môn, vào ngày xảy ra vụ thảm sát, quân đội đã bắt giữ hai trăm thường dân và

muốn giao nộp họ cho cảnh sát Bắc Kinh. Cảnh sát đã từ chối; Họ không nhận được lệnh nào từ cấp trên và không thấy lý do gì để bắt giữ những thường dân này. Đừng bận tâm! Những người lính đã bắn chết họ ngay tại chỗ...

Người ta còn nói rằng tại quận Lưu Bất Khẩu ở Bắc Kinh, vào sáng ngày 4, vào khoảng sáu giờ, những sinh viên bị tàn sát đã xin được giấy phép từ chính quyền quân sự để trở về trường đại học. Họ rời khỏi quảng trường. Hàng chục xe tăng tuần tra giữa đại lộ Trường An. Một trong số chúng rời khỏi đoàn và lao thẳng vào đám rước, đè bẹp mười một học sinh mà ngón tay không còn phân biệt được với phần còn lại của cơ thể...

Người ta còn nói rằng một bác sĩ và một tài xế xe cứu thương đã thiệt mạng ở Thiên An Môn. Với sự giúp đỡ của các

sinh viên, họ đã khiêng các xác chết ra khỏi quảng trường. Vì vụ thảm sát chưa bao giờ diễn ra trong mắt chính quyền nên việc di chuyển hài cốt khỏi quảng trường là không được phép...

Người ta cũng nói rằng vào sáng ngày 4, không phải tất cả thường dân đều rời khỏi khu vực. Những người lính đã chặn họ lại và tử tế đề nghị cho họ xe tải chở về nhà. Tôi sẽ cảnh giác hơn. Không phải họ. Từ đó đến nay, nhiều gia đình không có tin tức gì...

Người ta cũng nói rằng một số binh lính bị thương và nằm viện, sau khi biết được chuyện thực sự đã xảy ra đêm đó, giờ đây chỉ muốn một điều: chết...

Người ta còn nói rằng đêm đó, một số bác sĩ đã đồng ý chữa trị cho những người lính bị thương. Nhưng đối với

những người muốn quay lại quảng trường để tham gia vào cuộc diệt chủng cuối cùng, một bác sĩ cao cấp đã đưa ra lời cảnh báo bằng đơn thuốc: “Nếu các người bị thương lần nữa, chắc chắn đó sẽ là dao mổ và với tất cả những việc này, một sai sót y khoa sẽ dễ dàng được tha thứ...”

Tôi có thể thấy đôi mắt nhỏ của Lý Bằng từ từ trở nên sống động khi bộ não bò sát của anh ấy bắt đầu hoạt động. Ông tuyên bố rằng đừng tin vào những lời đồn đại. Lý Bằng sẽ vạch trần lỗi sai và chia sẻ với bạn logic suy diễn của mình: Ví dụ, tin đồn này là sai, còn tin đồn kia thì đáng ngờ. Vậy thì mọi tin đồn đều là sai sự thật. Và nếu tất cả những tin đồn đều sai sự thật, làm sao chúng ta có thể tin vào những lời chứng trong cuốn sách này? Rõ ràng là Lý Bằng.

Nhưng bạn cũng trượt kỳ thi đó. Cố lên ! quay lại hầm trong ao của anh và để tôi nấu nót. Những gì tôi nhìn thấy, tôi đã mô tả từng giờ một cách chính xác nhất có thể. Còn về tin đồn, tôi chỉ coi đó là tin đồn, nhưng không có lửa thì làm sao có khói. Dù thế nào đi nữa, một ngày nào đó sự thật sẽ được phơi bày. Tôi không phải là người duy nhất lang thang trên đường phố Bắc Kinh vào đêm 3-4 tháng 6. Hai trăm ngàn nhân chứng vẫn còn sống. Ngay cả khi các ông muốn, các ông Đặng Tiểu Bình, Lý Bằng và Dương Thượng Côn cũng không thể giết hết được! Hôm nay bạn có thể khẳng định rằng vụ thảm sát không hề xảy ra, nhưng ngày mai lịch sử sẽ phán xét bạn. Những nạn nhân trẻ tuổi của sự điên cuồng khát máu của người sẽ không bao giờ quay trở lại với chúng ta. Người Hungary đã phải chờ ba mươi năm để chứng kiến sự kiện

năm 1956 được tái hiện, nhưng chúng ta, người Trung Quốc, sẽ không phải chờ lâu như vậy. Thời đại của khủng long đã qua. Những mẫu vật còn lại sẽ sớm trở thành niềm tự hào của viện bảo tàng chúng ta. Thừa các vị lãnh đạo, hãy lựa chọn người ướp xác một cách cẩn thận; Tôi không thể chờ để được đến bên các vị và ngắm các vị qua cửa sổ.

Nguyên nhân của vụ thảm sát Thiên An Môn là gì? Câu hỏi này đã là chủ đề của nhiều cuộc phân tích chính trị. Tôi tin rằng Đặng Tiểu Bình đã đặt cược. Trong sự nghiệp chính trị lâu dài của mình, đây không phải là canh bạc đầu tiên của ông. Giống như bất kỳ vụ cá cược nào, có người thắng, có người thua. Không còn nghi ngờ gì nữa, lần này ông ta đã thắng. Gần đây, ông gặp khó khăn trong việc duy trì quyền lực của mình

đối với quân đội. Các sĩ quan cầu nhàu và quân lính trở nên bồn chồn. Ông vẫn là chủ tịch Ủy ban Quân sự ĐCSTQ, nhưng vị trí của ông đã bị tranh chấp trong chính lực lượng vũ trang. Vì vậy, ông cố tình chọn mạo hiểm và ủng hộ đường lối cứng rắn. Tôi có hai giả định để hỗ trợ cho phân tích của mình. Trước ngày 12 tháng 6, Đặng Tiểu Bình, Lý Bằng và Dương Thượng Côn, cũng như tất cả các nhà lãnh đạo quan trọng ủng hộ cuộc đàn áp, đều không có mặt ở Bắc Kinh. Trong trường hợp quân đội không vào được như ngày 20 tháng 5, hoặc trong trường hợp họ phản bội và đứng về phía dân thường hoặc sinh viên, các nhà lãnh đạo của chúng tôi đã chuẩn bị sẵn phương án trốn thoát.

Chính lời phát biểu của Đặng Tiểu Bình tại một cuộc họp quan trọng có sự

tham dự của các tổng tư lệnh của tất cả các quân đoàn đã củng cố cho giả định thứ hai của tôi. Sau đó, ông tuyên bố mình cực kỳ hài lòng với việc đàn áp phong trào sinh viên và sự kiểm soát chặt chẽ của quân đội Bắc Kinh. Có lý do để làm vậy! Ông ta đã giết được nhiều con chim chỉ bằng một hòn đá.

Đầu tiên, ông chứng minh rằng mình vẫn là nhà lãnh đạo thực sự. Sau đó, ông đưa sinh viên vào nề nếp và lập lại trật tự ở Bắc Kinh. Bằng cách yêu cầu quân đội thực hiện vụ thảm sát này, ông đã biến họ thành đồng phạm. Bây giờ họ còn có thể tin tưởng ai nữa? Máu vẫn còn nhuộm đỏ bàn tay họ mãi mãi gắn chặt số phận của họ với ông già. Ông ấy sẽ nói với họ rằng bạn phải vượt qua một kỳ thi khó khăn. Bạn đã làm được rồi. Bằng cách hy sinh hai triệu liệt sĩ, ĐCSTQ đã một

lần giành được quyền lực. Chúng tôi sẽ không để mất quyền lực này chỉ để cứu vài ngàn học sinh!

Ngày nay, tình hình chính trị Trung Quốc rất bình lặng. Sự đàn áp về chính trị và quân sự tạo cho bề mặt vẻ thanh thản giả tạo. Bên ngoài, không còn bong bóng nào có thể nổi lên nữa. Đặng Tiểu Bình đã thắng cược. Bằng vũ lực, ông đã ngăn chặn được dòng chảy của lịch sử. Nhưng liệu rào cản được dựng lên để chống lại sự thay đổi có thể đứng vững trước áp lực dữ dội của dòng nước mùa xuân sắp tới không? Cuộc khủng hoảng xã hội vẫn chưa được giải quyết, và ẩn sâu bên trong, những thế lực quan trọng lại đang trỗi dậy. Khi nào trận lụt tiếp theo sẽ đến và cuốn trôi mọi thứ?

Trong lúc đó, tôi đặt một gói thuốc lá cũ lên bàn làm việc. Phía trên, được viết

vội vàng, khoảng chục ký tự: địa chỉ của một sinh viên tôi gặp hôm qua ở quảng trường. Tôi đã cố gắng liên lạc với gia đình anh ấy. Chưa ai biết số phận sẽ ra sao với anh ta. Vì vậy, tôi không thể nào vứt bỏ gói thuốc lá này được. Phía trên là những bài viết cuối cùng có lẽ của một sinh viên trẻ đang ở độ tuổi xuân thì, một dạng di chúc? Đôi khi sự ngẫu nhiên làm mọi việc theo cách kỳ lạ...

6.

ĐÀN ÁP VÀ PHẢN KHÁNG

Khi mùa đông đến, mùa xuân

không còn xa nữa!

Shelley

Cuộc thảm sát vừa mới kết thúc thì sự đàn áp chính trị đã bắt đầu và cuộc phản kháng vẫn tiếp diễn. Từ ngày 4 đến ngày 10 tháng 6, quân đội liên tục trong tình trạng báo động trên

các đường phố thủ đô, và có lý do chính đáng! Dân thường tận dụng mọi cơ hội để bắn hạ chúng từng tên một. Vài ngày sau vụ thảm sát, sáu người lính đang làm nhiệm vụ đã “lạc lối” gần nút giao thông Fu Xing. Đây là công việc của một vài tay bắn tỉa.

Vào ngày 7 tháng 6, một tay súng đơn độc đã bắn chết một người lính. Quân đội trả đũa. Nó bao quanh các tòa nhà nơi phát ra tiếng súng. Không có vụ bắt giữ nào. Trong cơn thịnh nộ, quân lính đã nã đạn vào các tòa nhà lân cận: dinh thự của các nhà ngoại giao, CITIC - một trong những tòa nhà thương mại nổi tiếng nhất ở trung tâm thành phố - và tòa nhà đang được xây dựng của Trung tâm Thương mại Quốc tế. Các vật thể bay ra khỏi tường và đập vỡ những bức tường kính.

Vài ngày sau, tôi tình cờ nghe được cuộc trò chuyện giữa một công nhân và một sĩ quan quân đội:

– Bạn có biết giá của một cây kem ở Trung tâm Thương mại Quốc tế không?

– Không...

– Nhập khẩu, mỗi chiếc có giá bốn trăm đô la Mỹ. Bạn có biết có bao nhiêu binh lính của bạn bị thương không?

– Không...

– Bốn trăm!

Dưới sự lãnh đạo của quân đội và sự chấp thuận của Chính phủ, trật tự xã hội dần được khôi phục từ ngày 13 tháng 6. Đêm đó, toàn bộ xe tăng chiếm đóng Quảng trường Thiên An Môn đã rời khỏi Bắc Kinh. Phía sau họ là một phần quân

đội chịu trách nhiệm áp dụng thiết quân luật. Quân đoàn số 27 nổi tiếng hiện nay rời thủ đô và đến vùng ngoại ô. Ít binh lính vũ trang tuần tra trên đường phố hơn. Các cư dân Bắc Kinh trở lại làm việc tại đơn vị của mình. Theo yêu cầu của chính quyền thành phố, mọi ngày lễ của người lao động đều bị hoãn lại. . Từ bây giờ, khẩu hiệu là: “Bù đắp thời gian đã mất”. “Cuộc bạo loạn phản cách mạng” đã gây thiệt hại cho thành phố hơn mười tỷ nhân dân tệ¹⁷. Theo thông tin được công bố trên các cơ quan báo chí chính thức, 585 xe đã bị đốt cháy hoặc phá hủy tại bãi đậu xe.

Một cuộc truy lùng quy mô lớn bắt đầu. Thành phố Bắc Kinh và lực lượng

17 Có hai loại tiền tệ ở Trung Quốc, Nhân dân tệ và Nhân dân tệ (FEC) (Tiền tệ ngoại hối), có giá trị bằng giá nhà nước tính bằng đô la Mỹ và franc Pháp. Loại tiền này được người nước ngoài ở Trung Quốc sử dụng với tư cách là thương nhân hoặc khách du lịch.

thiết quân luật ban hành loạt thông báo
Phải gửi đến cảnh sát địa phương:

- Lãnh đạo sinh viên và công nhân;
- Những tên tội phạm giết hoặc đánh đập binh lính, ném đá, đốt xe quân sự, lấy súng trường tự động hoặc đạn;
- Những kẻ giấu truyền đơn, vũ khí, tài liệu tuyên truyền phản cách mạng...

Người dân được khuyến khích báo cáo những nghi phạm cho cảnh sát địa phương. Những công dân từ chối hợp tác sẽ phải chịu cùng tội như người được họ bảo trợ và sẽ bị tòa án kết tội là đồng phạm. Các nhà chức trách đang nhìn xa. Họ cung cấp cho người dân mười ba đường dây điện thoại đặc biệt dành riêng cho những người cung cấp thông tin. Chính phủ thậm chí còn trao

thưởng cho bất kỳ ai báo cáo tội phạm nghiêm trọng: một nghìn nhân dân tệ, tương đương ít nhất mười tháng lương! Một động lực thực sự cho năng suất làm việc!

Vào giữa tháng 6, Bộ An ninh Quốc gia Trung Quốc đã ban hành hai lệnh bắt giữ: một lệnh bắt giữ hai mươi mốt lãnh đạo sinh viên và lệnh còn lại bắt giữ ba lãnh đạo công nhân. Hình ảnh và đặc điểm nhân trắc học xuất hiện trên trang nhất của mọi tờ báo Trung Quốc. CCTV thường xuyên nhắc nhở người dân về sự tồn tại của hai lệnh bắt giữ này. Bộ An ninh Quốc gia cũng ra lệnh cho lực lượng hải quan và cảnh sát biên giới các tỉnh bắt giữ những kẻ gây rối này và ngay lập tức chuyển giao chúng cho đồng nghiệp ở thủ đô.

Từ ngày 13 tháng 6 đến ngày tôi khởi hành, các chương trình CCTV trở nên đơn điệu. Hình ảnh các vụ bắt giữ và thẩm hỏi của cán bộ ĐCSTQ tới gia đình những người lính tử trận khi đang làm nhiệm vụ chỉ xen kẽ với một vài bản án tử hình hoặc tù giam khắc nghiệt. Tôi quên mất những chuyến thăm của các nhà lãnh đạo quan trọng tới những người lính bị thương.

Chuyện gì sẽ xảy ra với các sinh viên và người dân vẫn đang nằm viện? Những học sinh nào? Những thương dân nào? Đối với các phiên tòa, ít nhất thì chúng cũng diễn ra rất nhanh chóng. . Dù sao thì cũng chẳng ai quan tâm đến chúng cả. Vậy tại sao lại nhắc đến chúng trên báo chí hoặc truyền hình?

Bắt giữ và kết án là hai con đường một chiều mà hệ thống tư pháp của ĐC-

STQ đang theo đuổi. Phía trước, con đường thông thoáng; phía sau, mặt đất được dọn sạch sẽ. Vậy hãy đưa bị cáo vào. Anh ta ném đá à? Không, nhưng anh ta đã xúc phạm cảnh sát... Cũng chẳng sao cả! Có tội vì hoạt động phản cách mạng. Nhà tù. Kế tiếp. Ném đá... Vẫn như cũ!

Nhà tù! Kế tiếp. Tuy không mang tính mẫu mực, nhưng công lý này có ưu điểm là được áp dụng nhanh chóng.

Trước khi tôi rời đi, sáu thủ lĩnh sinh viên chủ chốt đã bị bắt, một người trong số họ được chị gái mình báo tin. Nhà cách mạng này đã biết đặt lợi ích tối cao của Đảng lên trên mối quan hệ “giả tạo và tư sản” được tạo ra bởi tình yêu gia đình. Một người cộng sản chân chính, các đồng chí ạ! Còn ba người lãnh đạo công nhân, tất cả đều đã bị bỏ tù.

Hệ thống kinh tế của chúng ta có thể còn thiếu hiệu quả, nhưng lực lượng cảnh sát của chúng ta thì chắc chắn có. Chỉ trong vài ngày, tám ngàn thường dân đã bị đưa vào tù. Trong số đó có khoảng ba mươi quan chức nhà nước. Không chỉ có thế. Danh sách nghi phạm tiềm năng rất dài: tất cả cư dân Bắc Kinh đều có tên trong đó. Chẳng phải có tới hai triệu người như vậy vào một ngày nào đó ở Thiên An Môn sao? Để thực thi công lý một cách mẫu mực, ít nhất ba mươi ngàn người phải sống trong bóng tối.

Việc nghe lén điện thoại không phải là chuyện dễ dàng. Đầu tiên, có những kẻ lập dị lên án Đặng Tiểu Bình và Lý Bằng là những người duy nhất thực sự chịu trách nhiệm về vụ thảm sát. Theo nguồn tin của tôi trong cảnh sát, thì có tới 20 đến 30 phần trăm các cuộc gọi

điện thoại. Xác định chúng để trừng phạt chúng? Không thể: họ gọi đến các bộ điện thoại công cộng. Gần bảy mươi phần trăm các thông tin liên lạc khác đến từ những người tố giác. Họ lợi dụng bối cảnh chính trị để trả thù hàng xóm hoặc kẻ thù lâu năm.

Đối với quân đội và cảnh sát, động cơ của những người cung cấp thông tin không quan trọng. Sau khi bắt giữ, thủ tục không thể thay đổi. Chúng ta hãy dừng lại trước. Sau đó, chúng ta tấn công một cách có phương pháp. Cuối cùng chúng tôi hỏi. Liệu thông tin có sai không? Hãy để người đàn ông vô tội bị buộc tội oan này im lặng, nếu không sẽ phải chịu hoàn toàn trách nhiệm về hành động của mình. Nói một cách đơn giản, điều này có nghĩa là gì? Nếu anh ấy kể về tai nạn của mình, anh ấy sẽ lại bị đánh!

Một số công nhân muốn trả thù đã tố cáo người quản lý xưởng của họ. Sau khi bị đánh, anh ấy gặp khó khăn khi di chuyển. Những kẻ hành quyết ông sau đó biết được ông đã vắng mặt ở Bắc Kinh vào ngày 3 và 4 tháng 6. Vì đã được khuyên nhủ tử tế nên ông vẫn giữ im lặng khi trở về nhà. Nhưng tại sao anh ta lại mặc đồ lót khi gặp bạn bè, hàng xóm và khách đến thăm? Đây là một thái độ đáng chê trách. Ông ta đáng bị đánh đòn trước.

Một đứa trẻ bảy tuổi khẳng định mình có vũ khí ở nhà. Cha của anh ấy đã bị bắt. Mặc dù đã được chỉnh sửa nhiều lần, nhà cách mạng nguy hiểm này vẫn kiên quyết phủ nhận điều đó. Hãy để đứa trẻ chứng minh cho mọi người thấy! Với niềm hân hoan chiến thắng, đứa trẻ lấy một khẩu súng trường bằng nhựa ra

khỏi hộp đồ chơi của mình...

Đặng Tiểu Bình và Lý Bằng đạt được thành công kép tuyệt vời. Họ không chỉ đàn áp những «kẻ gây rối» mà còn khuấy động sự thù địch đang âm ỉ giữa quân đội và dân thường. Từ ngày 6 đến ngày 12 tháng 6, CCTV liên tục chiếu những hình ảnh giống nhau: binh lính bị giết, bị thiêu sống bởi lực lượng phản cách mạng. Tệ hơn nữa, một số tên tội phạm này còn tàn bạo đến mức chúng được cho là đã moi ruột nạn nhân trước khi nướng họ.

Thông điệp này rất rõ ràng: Quân nhân, đừng lơ là cảnh giác! Ai có thể đảm bảo rằng bạn sẽ không phải là mục tiêu tiếp theo của những kẻ man rợ này? Tuy nhiên, theo một tài liệu nội bộ của Quân ủy Trung ương ĐCSTQ công bố vào ngày 16 tháng 6, tổng số thương vong

của binh lính không vượt quá mười sáu người.

Lý Bằng và Dương Thượng Côn sẽ đích thân tiếp đón người thân các nạn nhân ở Bắc Kinh. Để làm kỷ niệm, mỗi gia đình có người thân qua đời sẽ được tặng một chiếc tivi màu. Chính quyền địa phương cũng sẽ được yêu cầu cung cấp cho họ hỗ trợ tài chính một lần và đáp ứng những yêu cầu hợp lý nhất của họ.

Tôi đồng cảm với nỗi đau của cha mẹ những người lính mất tích; Tôi xin gửi lời chia buồn tới những ông già bất hạnh không biết lý do vì sao họ lại mất đi những đứa con của mình. Làm sao những người cha, người mẹ đau buồn này có thể nhận ra trong hình bóng cao lớn che giấu nỗi buồn đang an ủi họ hôm nay một trong những tên tội phạm đã ra

lệnh thẩm sát ngày hôm qua? Một số phụ huynh của những người lính đã hy sinh thậm chí còn đủ sức để cảm ơn những kẻ sát nhân này!

Ngoài số người tử vong khi đang làm nhiệm vụ, còn có 500 người bị thương nặng, 5.000 người bị thương nhẹ, 450 xe quân sự bị cháy và 600 khẩu súng trường tự động bị mất tích. Không ai phủ nhận những mất mát bi thảm và thiệt hại đáng kể này, nhưng ai lại vô lễ khi so sánh chúng với vụ thẩm sát do quân lính gây ra?

Trong bối cảnh đàn áp ngày càng leo thang, tiến bộ công nghệ không dừng lại ở việc thêm một vài đường dây điện thoại. Ở Trung Quốc, nếu tường không có tai thì cột sẽ có video. Tại Quảng trường Thiên An Môn và dọc theo các đại lộ chính như Đại lộ Trường An, cảnh

sát Bắc Kinh đã lắp đặt camera. Chúng ta cũng đừng quên những bộ phim và bản ghi âm bị tịch thu từ các nhà báo phương Tây một ngày sau vụ thảm sát! Thêm vào đó là hệ thống cấp phát thẻ căn cước mới đã được áp dụng trong một năm. Hầu như tất cả khuôn mặt người Trung Quốc hiện đều được lưu trữ trong bộ nhớ máy tính của cảnh sát. Những máy tính này đóng vai trò quan trọng trong việc tìm kiếm và nhận dạng “tội phạm”. Một bên là ảnh và video, một bên là máy tính. Chỉ cần nghĩ đến điều đó thôi là đủ! Còn về việc thiếu tầm nhìn, phải trả giá đắt phải không, các đồng nghiệp nhà báo của tôi, những người vẫn diễu hành qua các đường phố thủ đô ngày hôm qua, đeo trên ngực áo danh tính của mình? Đó là chiến tranh, nhưng bạn đã quên!

Nhiều vụ bắt giữ được thực hiện vào

khoảng giữa nửa đêm cho tới sáng sớm. Hai cảnh sát Bắc Kinh hiểu rõ thành phố của mình đi cùng bốn đến sáu người lính có vũ trang. Họ đến thẳng nhà nạn nhân, một tay cầm bằng chứng hình ảnh và tay kia cầm máy tính để nhận dạng. Mặc dù chúng ta không thể ngăn chặn sự tiến bộ, nhưng chúng ta không thể từ bỏ các kỹ thuật cũ của cảnh sát. Có lẽ bạn đã bỏ lại chiếc xe đạp của mình ở Quảng trường Thiên An Môn? Có phải anh ta đã bị một chiếc xe tăng cán qua ở một điểm nóng nào đó trong thủ đô không? Làm sao họ biết được? Dễ thôi, các đồng chí! Cảnh sát chỉ thu thập biến số xe. Những con số này trực tiếp dẫn đến người đi xe đạp liêu lĩnh. Đó thực sự là chiến tranh. Nhiều người sẽ phải trải qua điều này một cách khó khăn trong những tuần và tháng tới.

Bắt giữ những kẻ làm sai là tốt, giáo dục lại quần chúng còn tốt hơn. Do đó, từ giữa tháng 6, chúng tôi sẽ cho công dân quay lại học chính trị. Tự do, dân chủ, chống tham nhũng? Bộ não của họ, bị ô nhiễm bởi những suy nghĩ bất chính đã tấn công họ trong suốt Mùa xuân Bắc Kinh, phải được rửa sạch cẩn thận. Sự phục hồi tốt đẹp.

ĐCSTQ đã sáng tạo và thử nghiệm các kỹ thuật của mình trong thời kỳ Đại Cách mạng Văn hóa. Thật không may, tập tục này đã phần nào bị thất truyền. Chúng tôi sẽ đưa nó trở lại cuộc sống thường ngày của người Trung Quốc. Toàn thể cán bộ, công chức, viên chức Nhà nước phải tham gia ít nhất ba buổi học tập, hội họp chính trị, mỗi buổi sáng, chiều. Sự gia tăng về năng suất trí óc sẽ bù đắp cho sự mất mát về năng suất kinh tế.

Phương pháp này là nguyên bản. Một nhóm người ăn năn tụ tập quanh người chủ trì buổi lễ. Nhà lãnh đạo có tư duy đúng đắn này trích dẫn một vài câu trong tác phẩm của các nhà lãnh đạo chính trị vĩ đại của chúng ta hoặc từ các văn bản nội bộ của Đảng. Sau đó là lời thú nhận của từng cá nhân. Các đồng chí, các bạn cảm thấy thế nào về lời của Chúa hoặc các vị tiên tri của Ngài? Chỉ cần họ đồng ý, mọi người đều có thể tự do bày tỏ ý kiến. Sau đó là lời xin lỗi. Mọi người đều khiêm tốn thừa nhận sự cải thiện nhỏ trong trình độ chính trị cá nhân của họ so với tấm gương đến từ cấp cao hơn. Người ta vẫn phải khiêm nhường chấp nhận tội lỗi của mình. Trong số những tín đồ, ai đã nỗ lực hết sức để đọc kỹ toàn bộ tác phẩm của Marx, Lenin, Mao hay

Đặng Tiểu Bình? Tất nhiên là không có ai cả. Dù sao thì ai lại điên rồ đến mức làm điều đó chứ! Khi đó, người ta cho rằng nên khiêm tốn chấp nhận lời chỉ trích từ cấp trên và sự giúp đỡ về mặt chính trị từ các bạn cùng lớp. Cuối cùng là sự xá tội. Hãy ra đi bình an, đồng chí! Amen.

Bạn không tin sao? Đây là báo cáo về cuộc họp chính trị gần đây nhất mà tôi tham dự tại khoa của mình. Ngày 27 tháng 6 năm 1989, Chi bộ PCC đã quyết định chủ đề của cuộc họp. Nó cũng viết báo cáo cuối cùng cùng với một số ghi chú quan sát về hành vi của những người tham gia.

Tổng cộng có mười một người tham dự buổi họp: tất cả giáo viên trong khoa của tôi. Chúng ta ở đây vì lợi ích cá nhân phải không? Không... vì nghĩa vụ thôi. Người thư ký chi bộ nói. Ba mươi phút

phân tích chính trị. Một người đang ngủ gật; phần còn lại tiêu hóa, yên bình quần quanh dạ dày anh; một người đan; người kia đi vào nhà vệ sinh; Người này tranh thủ gọi điện thoại trong khi người kia lướt qua tạp chí... Không ai lắng nghe. Phân tích kết thúc và kéo theo một bài diễn thuyết dài bất tận. Một phút chú ý, các đồng chí! Những bài viết do Đảng đề xuất hiện đang được phân phát. Chúng sẽ là chủ đề nghiên cứu sâu hơn trong phần thứ hai của cuộc họp. Và sau đó mọi người lại tiếp tục công việc đang dang dở trước khi bị gián đoạn. Đây là cơ hội hoàn hảo để thay đổi vị trí, tấn công vào cấp bậc mới hoặc câu chuyện mới. Hai giờ trôi qua lãng phí, nhưng việc học đã kết thúc. Tổng hợp ngay bây giờ. Không ai có thể thoát khỏi nó. Chúng ta phải lên tiếng và tham gia vào cuộc tranh luận. Chúng ta có thể nói gì về những

điều chúng ta chưa từng nghe hoặc đọc?

“Trước hết, thưa ông X, trình độ chính trị của ông là tốt nhất trong nhóm này. Ông đang học chính trị tốt hơn bất kỳ ai trong chúng tôi. Ông đọc các tài liệu nội bộ của ĐCSTQ. Hãy cho chúng tôi biết cảm nhận của ông. Chúng tôi đang lắng nghe ông.”

Trước cuộc trưng cầu dân ý nhất trí này, ông X, thư ký chi bộ PCC, dừng lại để yêu cầu chúng ta chú ý:

“Trước khi tôi nghiên cứu sâu các văn kiện của Đảng, tôi không rõ về tình hình chính trị đang thịnh hành ở thủ đô. Tôi đã phạm sai lầm: thông cảm với sinh viên. Bây giờ mọi thứ đã trở nên rõ ràng. Những gì sinh viên đòi hỏi là nền dân chủ theo kiểu phương Tây. Nhưng người dân Trung Quốc không cần nó. Đảng

không muốn nó. Sinh viên muốn tạo ra khó khăn để lật đổ chế độ xã hội chủ nghĩa. Không ai có thể chấp nhận điều này. Không. Chúng ta phải lên tiếng rõ ràng chống lại sự hỗn loạn. Những yêu cầu của ĐCSTQ và đồng chí Đặng phải được tôn trọng và thực hiện theo đúng nghĩa đen. Tiểu Bình và Thủ tướng Lý Bằng.”

Thật là một bài phát biểu tuyệt vời! Mọi người đều vỗ tay. Có người thêm vào:

– Ông X là tấm gương phản chiếu chân thực của Đảng, là sự phản ánh chính xác các chỉ thị của Đảng. Không khác gì Đặng Tiểu Bình.

Người đồng nghiệp của tôi, một giáo viên hóa học trẻ, hiện có điều muốn nói như sau:

– Tôi lắng nghe cẩn thận tất cả các bài phát biểu của Lý Bằng. Tôi muốn thực hiện đầy đủ các chỉ thị của ông ấy. Tôi là thành viên của ĐCSTQ và chưa bao giờ che giấu quan điểm chính trị của mình. Tôi không nói điều đó. Hôm nay. Tôi sẽ nói khi đến lúc.

Mọi người đều bật cười! Đến lượt tôi:

– Không dễ để hiểu được những điều cơ bản của phong trào do Đặng Tiểu Bình vạch ra. Rắc rối, ông ấy nói... Tôi đồng ý, nhưng ông ấy có ý gì khi dùng từ đó? Chúng ta cần tra cứu ý nghĩa chính xác trong một cuốn từ điển tiếng Trung lớn. Khi đó tôi nghĩ chúng ta có thể đưa ra phân tích đúng đắn về tình hình hiện tại. Có thực sự xảy ra bất ổn ở Bắc Kinh không?

– Làm tốt lắm, đồng chí! Tuy nhiên, anh phải thừa nhận rằng trình độ chính trị của anh thấp hơn thư ký của chúng tôi. Bạn nên tiếp tục nỗ lực để cố gắng vượt qua nó...

– Khó. Ở ông, những phẩm chất chính trị này là di truyền, ông thừa hưởng chúng từ cha mẹ mình. Cuối cùng, tôi sẽ áp dụng...

Tôi đã chứng kiến những cuộc họp chính trị như thế này suốt cuộc đời mình, ở thành phố hay nông thôn, vào mùa hè hay mùa đông. Trong thời kỳ Đại Cách mạng Văn hóa, tất cả những người tham gia đều tuyên thệ trung thành với Chủ tịch Mao và ĐCSTQ. Người ta tin rằng điều quan trọng nhất là phải tuân theo ông ta một cách mù quáng bây giờ, ngày mai và mãi mãi. Cuộc sống khi đó thật đơn giản... Để tôn vinh Mao, mọi người

tập múa thể hiện lòng trung thành và hát những bài hát tri ân. Vào thời đó, các cặp đôi ly hôn vì lý do khác biệt chính trị. Người vợ tố cáo chồng để bày tỏ lòng trung thành với Đảng; người chồng phản bội bạn và người bạn này đã bán đứng hàng xóm của mình.

Với sự kết thúc của cuộc Đại cách mạng, mười năm ác mộng đã chấm dứt. Những gì đã xảy ra, chúng ta cảm thấy xấu hổ cho đến ngày hôm nay. Thay vì khóc về điều đó, chúng ta chọn cách cười về nó... Một tàn tích của thời đại đã qua, các cuộc họp chính trị kể từ đó được trình bày như một loại hình học tập, chắc chắn là bắt buộc và nhàm chán, nhưng không quá ép buộc. Từ chối tham dự những cuộc họp này? Không thể nào, nó tương đương với một hình thức tự sát xã hội. Nhưng người ta luôn có thể lựa

chọn sự thụ động hoặc khôn ngoan để diễn đạt suy nghĩ của mình, tất nhiên là phải diễn đạt một cách thông minh.

Sau vụ thảm sát tháng 6, những bóng ma của quá khứ đang tái hiện. Đảng một lần nữa lại coi trọng những cuộc họp chính trị này. Các bài thuyết trình, hành động, phản ứng và biểu cảm của từng người đều được ghi chép cẩn thận trong lý lịch của họ. Đối với cấp trên, đây là những yếu tố sau này sẽ làm cơ sở để đề bạt đảng viên, cán bộ Đảng tương lai.

Đảng bắt đầu quyết định điều gì là tốt và điều gì là xấu một cách tùy tiện hơn bao giờ hết. Từ đó trở đi, bầu không khí các cuộc họp chính trị của chúng tôi thay đổi hoàn toàn. Mọi người đều cho rằng tương lai của họ phụ thuộc vào những gì họ nói và những gì họ làm.

Trước khi tôi khởi hành, Đặng Tiểu Bình đã định hình tinh thần cho một loạt ba hội nghị quan trọng. Ông cho biết, cần phải giáo dục lại toàn thể người dân Trung Quốc để họ hiểu được tầm quan trọng và logic của “năm đoàn kết”: thống nhất phương hướng, thống nhất tư tưởng, thống nhất chỉ huy, thống nhất hành động, thống nhất hành động.

Cá nhân tôi tin rằng trên trái đất này không thể tìm thấy hai chiếc lá của cùng một cây giống hệt nhau. Nhưng nếu thiên nhiên ghét sự đồng nhất về thể chất thì ĐCSTQ lại ghét sự đa dạng về tinh thần. Người chủ tốt bụng của chúng ta đã quyết định rằng một tỷ hai trăm triệu người Trung Quốc đều sẽ giống nhau về mặt tinh thần. Hệ thống của ông có lợi cho mỗi hoặc ông và là bước đầu tiên trong quá trình tiến hóa hành vi của con

người giữa chế độ nô lệ và nền dân chủ.

Nhưng hệ thống này, nếu tồn tại, sẽ nhanh chóng trở nên giống với chủ nghĩa phát xít. “Năm người đoàn kết” nhanh chóng trở thành đối tượng chế giễu của dân chúng. Người Trung Quốc ngày nay không muốn bị coi là những con rô-bốt vô tri. Họ bí mật gọi nhau là “chai nhỏ”, dịch theo nghĩa đen của từ “xiao ping”.

Ở Canada, tôi gặp một người đồng hương đã rời Bắc Kinh vào tháng 8. Sau kỳ họp thứ tư của Đại hội Đảng lần thứ 13, các cuộc họp chính trị chủ yếu dựa trên các quyết định được đưa ra trong phiên họp kéo dài hai ngày, nơi các đại biểu đã nhanh chóng thông qua khoảng hai mươi tài liệu nội bộ.

Hiệu suất thực sự đặc biệt! Điều này phản ánh rõ tính cấp bách của tình hình

và tầm nhìn xa của Đặng Tiểu Bình. Người dân thiếu sự hướng dẫn rõ ràng. Họ sẽ mời một ít người dân. Bên trong Cung điện, để tất cả đều được thông qua trong thời gian quy định, tôi cá là các đại biểu phải giơ tay biểu quyết trong suốt thời gian diễn ra phiên họp. Họ có sự lựa chọn không? Bên ngoài, lính gác cổng, súng trường tự động trên tay.

Vâng, Đặng Tiểu Bình vẫn là một trong những người đàn ông vĩ đại của thế kỷ chúng ta. Mặc dù đã tám mươi lăm tuổi, ông vẫn có đôi tai nhạy bén, đôi mắt tinh tường và phản xạ nhanh. Đến tháng 4, ông đã nắm được bản chất của phong trào sinh viên. Nền dân chủ? Không, nó lộn xộn lắm! Mọi người đều đang tự lừa dối mình, ngoại trừ Đặng Tiểu Bình. Đặng Tiểu Bình vạn tuế!

“Này! đồng chí! Bạn đang ở đây tại Canada...” Tôi đã quên mất. Ở đây không cần phải hành động như những người ở đó, nịnh hót sếp của họ và khiêm tốn chỉ trích chính mình. Nhưng ba mươi năm giáo dục chính trị đã để lại dấu ấn của họ. Tôi cũng cho rằng các cuộc họp ở Bắc Kinh ngày hôm nay nhằm mục đích lên án lẫn nhau và tự phê bình dưới sự giám sát của tổ chức ĐCSTQ và các đơn vị của nó.

Kết quả của kỳ thi cuối kỳ này phân loại thành năm loại chính:

– Sự xuất sắc. Đây chính là hạng người được gọi là “Lý Bằng”. Cũng là nơi khó tiếp cận nhất. Nó dành riêng cho những người thực hiện theo đúng khuyến nghị của Đặng Tiểu Bình và đấu tranh quyết liệt chống lại “những kẻ làm điều ác”.

– Những người tốt. Họ tuân theo chỉ thị của Đảng và thể hiện rõ sự phản đối đối với những kẻ gây rối.

– Phương tiện. Họ nghi ngờ lời nói của Đặng Tiểu Bình và lắng nghe những tiếng động trên đường phố. Họ không bao giờ ném đá vào quân đội và bằng hành động hay lời nói của mình, họ không bao giờ vi phạm thiết quân luật.

– Những con đường có thể đi qua. Họ tham gia biểu tình, tặng tiền cho sinh viên và giúp họ ngăn chặn quân đội tiến vào Bắc Kinh.

– Những kẻ xấu. Những tên tội phạm này đã sai khi muốn tự vệ. Họ đánh đập binh lính, thiêu sống, giết chết họ, tước vũ khí và vu khống quân đội. Những người này phải bị bắt ngay lập tức và phải bị kết án, nếu có thể, phải được tiến

hành một cách bí mật nhất. Có một vài ngoại lệ nhỏ để truy cập vào danh mục cuối cùng này. . Phỉ báng đường lối của Đảng, viết những bài viết có tính lật đổ các nhà lãnh đạo lịch sử của Đảng và liên tục nói về dân chủ...

Năm phạm trù và năm “đơn vị”. Cũng vào ngày 5 tháng 6, Đặng Tiểu Bình đã giành lại quyền kiểm soát tình hình vốn trước nay chưa bao giờ hoàn toàn thoát khỏi tầm kiểm soát của ông. Anh ta nên coi con số này là một lá bùa may mắn thực sự.

Tương lai nào còn lại cho những người sống ở Trung Quốc? Hãy quên đi quá khứ và nói rằng không còn hy vọng vào Chính phủ, vào đất nước hay vào bất kỳ ai? Trả thù cho sinh viên và thường dân? Đang cố gắng thay đổi hoàn toàn chế độ? Trong khi một số ít thường dân

liều lĩnh tổ chức kháng cự, chính quyền lại tổ chức đàn áp chính trị. Chính phủ này có thể không có tương lai, nhưng hiện tại, nó vẫn còn sừng máy! Ở Trung Quốc có câu: “Càng hiểu biết càng bất hạnh; Càng ngu dốt càng vui vẻ”. Nhìn nụ cười của Lý Bằng những ngày này, tôi suy ra rằng ít nhất ông cũng đã tìm thấy hạnh phúc.

Đối với tôi, tôi thấy khó có thể chấp nhận Trung Quốc như hiện nay. Tôi đã chứng kiến quá nhiều đau khổ về thể xác và tinh thần ở đất nước này đến nỗi không thể chấp nhận được. Tôi đã bỏ thuốc lá, nhưng tôi vẫn trân trọng gói thuốc lá cũ nát mà trên đó một người bạn đã vội vàng viết địa chỉ của mình ở Quảng trường Thiên An Môn.

Trước khi biến mất, bị cuốn đi bởi cơn gió mùa thu, một chiếc lá rung rinh

trước cửa sổ nhà tôi... Cùng với nó, những ký ức của tôi và một vài khuôn mặt tôi từng chia sẻ với bạn cũng bay mất. Những người bạn ở đây đã cảnh báo tôi về những cơn gió giạt đầu tiên này. Được làm mát trên các sông băng ở Labrador, chúng báo hiệu một mùa đông dài và khắc nghiệt. Bao lâu? Họ nói là sáu tháng, đôi khi còn lâu hơn! Chỉ có sáu tháng mùa đông thôi sao?

Bạn có biết cơn bão vừa tấn công vào Trung Quốc sẽ kéo dài bao lâu không?

7.

PHẦN KẾT

Với đôi mắt ngấn lệ, cuối cùng tôi cũng hoàn thành cuốn sách. Đây là những giọt nước mắt chia buồn và đau đớn. Khi nghe tin về làn gió cải cách mạnh mẽ đang thổi qua các nước Đông Âu, về chuỗi chuyển đổi liên tiếp ở Ba Lan, Tiệp Khắc, Bulgaria và đặc biệt là Romania, tôi cũng bật khóc. Nhưng những giọt nước mắt này là những giọt nước mắt hạnh phúc, loại nước mắt bạn thường có khi giành được chiến thắng

thuyết phục sau những cuộc đấu tranh gian khổ.

Người dân Romania phải trả giá rất đắt cho tự do, dân chủ và các quyền cơ bản của con người. Vào buổi tối ngày 22 tháng 12 năm 1989, chiến thắng cuối cùng trước tên độc tài cộng sản hung bạo nhất châu Âu đã đến đáp cho sự hy sinh của hàng ngàn người đã chết.

Ngược lại, Mùa xuân Bắc Kinh không mang lại điều gì cho người dân Trung Quốc về mặt vật chất hay hiến pháp, ngoại trừ sự khởi đầu của quá trình suy ngẫm thâm lặng về bản chất của ĐC-STQ. Hư hại!

Về tác động của những thay đổi ở Đông Âu, và đặc biệt là cuộc cách mạng Romania, đối với tình hình Trung Quốc, tôi thấy có hai khả năng. Một mặt, với sự

trợ giúp của kiểm duyệt, ĐCSTQ không phải lo sợ về một cuộc nổi loạn toàn diện của Trung Quốc vào lúc này. Mặt khác, kết cục mà Ceaușescu phải trải qua khiến nhóm lãnh đạo cứng rắn của Trung Quốc lo lắng về mặt tâm lý. Đây là lý do tại sao tôi nghĩ rằng mỗi người Trung Quốc nên suy ngẫm về hành động và lời nói của chính mình. Những ngày tháng của các nhà lãnh đạo Trung Quốc đã sắp kết thúc.

Chúng ta có thể hiểu thế nào về việc dỡ bỏ thiết quân luật vào ngày 10 tháng 1? Tôi nghĩ có bốn lý do cho quyết định của Lý Bằng:

– Đầu tiên, chính phủ Trung Quốc không muốn duy trì tình trạng thiết quân luật quá lâu. Hình ảnh về hoạt động cảnh sát bằng vũ lực quân sự phải được thay đổi càng nhanh càng tốt.

– Thứ hai, tình hình kinh tế ngày càng xấu đi buộc Lý Bằng phải tạo ra vẻ ngoài giả tạo về một chính phủ ổn định để thu hút sự trở lại của các nhà đầu tư, thương nhân phương Tây và khách du lịch nước ngoài. Trung Quốc hiện đang rất cần ngoại tệ; Từ năm nay trở đi, Việt Nam phải trả các khoản nợ nước ngoài lớn.

– Thứ ba, thiết quân luật cho đến ngày nay vẫn không ngăn cản được người dân Bắc Kinh cất giấu một lượng lớn vũ khí. Điều này gây ra mối đe dọa thực sự đến tính mạng của những nhà lãnh đạo, một nhóm nhỏ người Trung Quốc. Việc dỡ bỏ thiết quân luật sẽ cho phép Lý Bằng trừng phạt những người tàng trữ vũ khí “bị lừa bởi sự bình thường hóa”.

– Thứ tư, việc dỡ bỏ thiết quân luật không có nghĩa là mọi việc đều diễn ra

tốt đẹp. Việc thắt chặt kiểm soát báo chí và hạn chế phóng viên nước ngoài là bằng chứng cho điều này.

Cuối cùng, tôi hy vọng rằng người Trung Quốc có thể tránh được tổn thất lớn về sinh mạng trong quá trình khôi phục nền dân chủ. Hãy để các nước Đông Âu, ngoại trừ Romania, làm ví dụ cho họ. Quá trình chuyển đổi từ chế độ toàn trị sang dân chủ phải diễn ra trong hòa bình!

Ngày 21 tháng 1 năm 1990

